TEZ

KATALOĞU

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

2021/2022

TEZ
KATALOĞU

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

DÜNYADA HER ŞEY İÇİN, MEDENİYET İÇİN, HAYAT İÇİN, BAŞARI İÇİN, EN HAKİKİ MÜRŞİT İLİMDİR.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

lee

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

GELECEĞİ TASARLAYAN VE DÖNÜŞTÜREN BİR DÜNYA ÜNİVERSİTESİ

A WORLD-CLASS UNIVERSITY DEDICATED TO DESIGNING AND REDEFINING THE FUTURE

YAŞAR
ÜNİVERSİTESİ

TEZ KATALOĞU

2021/2022

BU KATALOG, YAŞAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDEN 2021-2022 AKADEMİK YILINDA MEZUN OLAN ÖĞRENCİLERİN TEZ ÖZETLERİ DERLENEREK OLUŞTURULMUŞTUR. YAYIMLANAN YAZI VE FOTOĞRAFLARIN TÜM SORUMLULUĞU TEZ SAHİBİNE AİTTİR. İZİN ALINARAK VEYA KAYNAK GÖSTERİLEREK ALINTI YAPILABİLİR. YAYIN HAKLARI YAŞAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜNE AİTTIR. KATALOĞUN TAMAMI YA DA BİR BÖLÜMÜ HİÇBİR BİÇİMDE TİCARI AMAÇLA ÇOĞALTILIP SATILAMAZ.

SAYI 01

HAZIRLAYAN:

PROF.DR. YÜCEL ÖZTÜRKOĞLU
DOÇ.DR. AYLİN ÇALIŞKAN
ARAŞ.GÖR. CANSU AKÇİÇEK

TASARIM:

ORHAN OKAY

ISBN:

978-975-6339-95-4

Prof. Dr. Cemali Dinçer

REKTÖR'DEN

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ MİSYONU GEREĞİ; ÜNİVERSİTEDE YAPILAN ÖĞRETİMİ VE ARAŞTIRMALARI DESTEKLEYEREK AKADEMİK VE İDARİ KADROMUZUN, ÖĞRENCİLERİMİZİN VE DİĞER PAYDAŞLARIMIZIN HIZLICA DOĞRU BİLGİYE ERİŞİMİNİ SAĞLAMAK VE ENTELEKTÜEL BİRİKİMLERİNİN GELİŞİMİNE KATKIDA BULUNMA AMACI TAŞIMAKTADIR.

ULUSLARARASI STANDARTLARDA SUNULAN EĞİTİM SAYESİNDE, ÖĞRENCİLERİMİZ VE MEZUNLARIMIZ FARKLI KONULARDA ANALİTİK DÜŞÜNME YETENEKLERİNİ GELİŞTİREREK, KATMA DEĞER YARATABİLEN, SORUN ÇÖZME BECERİLERİ GELİŞMİŞ İNOVATİF VE YENİLİKÇİ BİREYLER HALİNE GELMEKTEDİRLER. MEZUNLARIMIZ ALDIKLARI EĞİTİM VE BECERİLERİ, ÜNİVERSİTE SONRASINDA DA KARİYERLERİNE YANSITARAK, "YAŞAR ÜNİVERSİTELİ" OLMA BİLİNCİNİ HER DAİM KORURLAR.

SANAYİ, ÖZEL/KAMU KURULUŞLARINA VE AKADEMİ DÜNYASINA ÖNEMLİ KATKILARDA BULUNAN BİLİM VE SANAT İNSANLARI YETİŞTİRMEK AMACINI TAŞIYAN YAŞAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ BÜNYESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİMİZ, ALMIŞ OLDUKLARI EĞİTİM SONUCUNDA ORTAYA ÇIKAN ÇALIŞMALAR SAYESİNDE KENDİLERİNİ HER ALANDA BİR ADIM İLERİYE TAŞIYABİLMEKTEDİRLER. BU BAĞLAMDA 2021-2022 AKADEMİK YILINDA MEZUN OLAN DOKTORA VE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİMİZİN YAPMIŞ OLDUĞU ÇALIŞMALARDAN ÖTÜRÜ GURUR DUYDUĞUMUZU BELİRTİR, MEZUNLARIMIZIN BAŞARILARININ DEVAMINI DİLERİM.

PROF. DR. MEHMET CEMALİ DİNÇER

REKTÖR

lee

LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

Prof. Dr. Yücel Öztürkoğlu

ÖNSÖZ

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ (LEE), FEN VE SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜLERİ'NİN BİRLEŞTİRİLMESİ İLE 15.06.2020 TARİHİNDE KURULMUŞTUR. LEE BÜNYESİNDE 9 DOKTORA VE 1 SANATTA YETERLİLİK; 25 TEZLİ VE 26 TEZSİZ YÜKSEK LİSANS OLMAK ÜZERE TOPLAMDA 61 PROGRAM VE 22 ANABİLİM DALI İLE AKTİF OLARAK LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VERMEKTEDİR. LEE PROGRAMLARINDA KAYITLI OLAN LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİMİZDEN 2021-2022 AKADEMİK YILINDA 10 FARKLI ÜLKEDEN 25 YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİMİZ OLMAK ÜZERE TOPLAMDA 138 ÖĞRENCİ YAPTIKLARI YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA ÇALIŞMALARINDAN BAŞARI İLE MEZUN OLMUŞLARDIR. BU ÖĞRENCİLERİMİZİN ÇALIŞMALARINDAN 13 TANESİ DOKTORA PROGRAMLARINDA, 125 TANESİ İSE TEZLİ/TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARINDA YÜRÜTÜLMÜŞTÜR.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TARAFINDAN HAZIRLANAN TEZ KATALOĞU, 2021-2022 AKADEMİK YILINDA TEZLERİNİ BAŞARI İLE TAMAMLAMIŞ 100 TEZİN TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖZETLERİNDEN OLUŞMAKTADIR. BU KATALOG, TEZLERİN HEM AKADEMİK LİTERATÜRE HEM DE İLGİLİ SEKTÖRLERE ULAŞTIRILMASI, YAPILAN ÇALIŞMALARIN GÖRÜNÜRLÜĞÜNÜN ARTTIRILARAK FAYDALANAN SAYISINDA ARTIŞ SAĞLANMASI VE BU SAYEDE YENİ ÇALIŞMALARA ZEMİN OLUŞTURMASI AMAÇLARI İLE HAZIRLANARAK DİKKATLERİNİZE SUNULMUŞTUR.

LİSANSÜSTÜ TEZLERİN TAMAMLANMASINDA ÖĞRENCİLERİMİZE DESTEKLERİNİ EKSİKSİZ OLARAK SÜRDÜREN DANIŞMAN HOCALARIMIZ BAŞTA OLMAK ÜZERE; BAŞVURULARIN ALINMASINDAN MEZUNİYET İŞLEMLERİNE KADAR GEÇEN SÜREÇTE KOŞULSUZ DESTEK VEREN LEE BÜNYESİNDE BULUNAN İDARİ KADROMUZA DA TEŞEKKÜRÜ BORÇ BİLİRİZ. LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİ BAŞARI İLE TAMAMLAYAN MEZUNLARIMIZA ÇALIŞMA HAYATLARINDA BAŞARILAR DİLERİZ.

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

PROF. DR. YÜCEL ÖZTÜRKOĞLU
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ

İndeks

07 BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
MURAT ÖDEMİŞ
BERKAN EĞRİCE
CAN BERK HAYRETDAĞ
CEM AYAR
MERT YASSI

13 EKONOMİ
LİNET KÖSE
MERVE KESER
SALİH KASAPOĞLU

17 ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
ALİ SELEK
ALPER SAYLAM
ELİF ÖZEN
ERDEM ÇAKAN
ERSAGUN TÜRKDOĞRU
ESRA ALKIN
MİRAY ALP

27 ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
SİNEM ÖZKAN
SYED SHAH SULTAN MOHİUDDİN
BESTE YILDIZ
EGE DURAN
SELEN BURÇAK AKKAYA

33 GRAFİK TASARIM
UĞUR ALTUN

35 İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI
AFRA KELEŞ
ASLI TATLIBAŞ
ATAKAN KARATAŞ
ÇAĞAN DEMİR
NİLAY ALTINAY
TAHİR TOLGA ERGENÇ
TALAT TAYLAN KÜÇÜKALİ

43 İLETİŞİM
MURAT BARAN AKKUŞ
ÖYKÜ YENEN
NUR BANU ELBÜLKEN
ÖMER KOŞAR
YASİN GÜVEN ZARARSIZ
ARİF CAN ARTVİNLİ
ASLI TÜRETKEN
EZGİ ÖZDÖL
MİNE TANERİ
SENA ÖZHAN GÜÇLÜOĞULLARI
TUĞBA AÇIK GÜRKAYA

55 İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI
FATEMEH GHOLAMİ
RİDA KHALİD BHUTTA

58 İŞLETME
GAMZE ÜNAL
MERT SARIOĞLU
OYEWALE DHİKRULAH LAWAL
GİZEM ARAS BEGER
SİNEM TAŞLIK ÇINARLI
BÜŞRA SARIKAYA ERGÜL
ORKHAN GULUZADE
ÖZGÜN KÜRÜM
DİLAY KUDVER
GÖKÇE KIRIMTAT
YAĞMUR GÜLTEKİN
SEMRA KARASU

71 KAMU HUKUKU
BURAK SARIYAR
BURAK TEKİN
ERDEM DİNÇER
GÜLHAN GEZER
SERDAR ÇİFCİ

78 LOJİSTİK MÜHENDİSLİĞİ
BURAK ARİFOĞLU
İLKER MEMİŞ

81 LOJİSTİK YÖNETİMİ
ASYA GİZEM SAYAR
MUSTAFA TİBET EĞMEN
ONUR EPER
SANEM ERYILMAZ

86 MATEMATİK
SELÇUK SAĞBAŞ

88 MİMARLIK
BENSU ATLAMAZ
DORUKHAN ASLAN
ELİF HAZAL OKUR
NAZLI HİLAL SARISAYIN
OĞUZ BODUR
SEÇİL TELYAKAR
SERAY ÜSTÜN
UFUK TEMÜR
YAZDAAN HAİDER KHAN

98 ÖZEL HUKUK
EZGİ MADANOĞLU KAVAS
NESLİHAN ALTAN

101 PSİKOLOJİ
ALZİRA GAMZE GİREYHAN
AYÇA PAKSOY
BENAN AYAZOĞLU YASSI
BÜŞRA ELİF YELBUZ
CEREN ÇAKIR
ELİF KURUM
EZGİ BAYIRLI

111 SANAT VE TASARIM
TUĞÇE BAYDAR
KORHAN OGAN
ÖMER KARTELLİ
AYKUT ÖZKAN
EBRU ÖPÖZ
GÜLCE GÜZİN UTKU
YAĞMUR YILMAZ

120 TURİZM İŞLETMECİLİĞİ
SİNAN CANA
THEOPHİLUS ANYANE ASARE
YAŞAR CAN AY

124 ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ECEM ERVENSEL
ESPEN KJONO
EVELYNE GASPER RWEBUGISA
MURAT TEKBAŞ

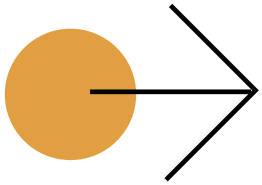
130 ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN
MELİS GÜLTEKİN
REMZİ CİHAN CELEN
YAĞIZ YANGAL

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

08

MURAT ÖDEMİŞ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AHMET KOLTUKSUZ

ORCID ID
0000-0002-2205-6238

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Bal küpleri, Hacker psikolojisi, Siber tehdit istihbaratı, Hacker uzmanlığı, Veri madenciliği.

Honeypot, Hacker psychology, Cyber threat intelligence, Hacker expertise, data mining.

SİBER TEHDİT İSTİHBARATINDA KULLANICI DAVRANIŞININ BELİRLENMESİ İÇİN MOBİL VE WEB ANALİTİĞİ

MOBILE AND WEB ANALYTICS FOR DETECTING USER BEHAVIOR IN CYBER THREAT INTELLIGENCE

Bu tezde, bilgisayar korsanı ile hedef bir sunucu arasında iletişimin kurulduğu durumda, bu kişinin loglarına bakarak bilgisayar korsanının, ne kadar tecrübeli olduğu ve kişiliği ile ilgili analiz yapan bir deney tasarlanmıştır. Bu sebeple, bir bal küpü sunucusu kurulmuş ve dizayn edilmiştir. Bu bal küpü sunucusunda toplanacak olan, kim olduğunu bildiğimiz ve kendilerine test yaptığımız hackerların verilerini analiz ederek, kim olduğunu bilmediğimiz hackerların uzmanlık ve kişilikleri hakkında tahmin yapılabilecektir. Bu tezde yapılan araştırmaya göre, böyle bir tasarım, literatürde, bilgisayar korsanlarına uygulanan anketler ve bu anketlerin kendi içerisindeki analizleri dışında, gerçek logları da katarak test edilmemiştir. Bu tezde hackerların gerçek bilgisayar logları da analize katılmıştır. Bu çalışma hacker'ın kişiliğini ve uzmanlığını anlamak için bir bal küpü tasarımı sağlar ve bu verilerin testlerle ilişkisini gösterir. Sonrasında ise loglara bakarak tahminde bulunulur. Honeypsy ismi verilen sistem, Big-5 kişilik testi, siber uzmanlık testi ve bu sırayla uygulanan honeypot ile logları toplamak için bir bayrağı yakalama (CTF) yarışmasından oluşur. Bu üç adım, bilinen siber korsanların uzmanlığı ve psikolojisi hakkında veri üretir. Kim olduğu bilinen hackerların logları, katıldıkları CTF etkinliği ile elde edilmektedir. Honeypot tasarımı ve CTF soruları bu araştırma için özel olarak hazırlanmıştır. Amaç, bu verileri analiz ederek bilinmeyen bir bilgisayar korsanının uzmanlığını ve kişiliğini tahmin etmektir. Bilinen bilgisayar korsanlarının verilerini inceleyerek/analiz ederek, bilinmeyen bilgisayar korsanlarının uzmanlıkları ve kişilikleri hakkında tahminlerde bulunmak mümkün olacaktır. Aynı mantık, sunucuya saldıran bilinmeyen bilgisayar korsanlarının bir sonraki hamlesini tahmin etmeye çalıştığında da geçerlidir. Böylece, bu tezde oluşturulan sistemden faydalanan bir kurum, kendilerine yapılan bir saldırı durumunda, saldıran tehditin ne kadar tecrübeli olduğu ve kişiliği hakkında bilgi edinebilir. Bu analizlere göre savunma stratejileri geliştirebilir, acil önlemler alabilir.

This thesis demonstrates a design of an experiment of a hacker infiltrating a server where it is assumed that the communication between the hacker and the target server is established, and the hacker also escalated his rights on the server. Therefore, the honeypot server setup has been designed to reveal the correlation of a hacker's actions with that of the hacker's experience, personality, expertise, and psychology. To the best of our knowledge, such a design of experiment has never been tested rigorously on a honeypot implementation except for self-reporting tests applied to hackers in the literature. However, no study evaluates the actual data of these hackers and these tests. This study also provides a honeypot design to understand the personality and expertise of the hacker and displays the correlation of these data with the tests. The developed system named "Honeypsy" is composed of a Big-5 personality test, a cyber expertise test, and a capture-the-flag (CTF) event to collect logs with honeypots applied in this sequence. These three steps generate data on the expertise and psychology of known cyber hackers. The logs of the known hacker activities on honeypots are obtained through the CTF event that they have participated in. The design and deployment of honeypots, as well as the CTF event, were specifically prepared for this research. The aim is to predict an unknown hacker's expertise & personality by analyzing these data. By examining/analyzing the data of the known hackers, it is now possible to make predictions about the expertise and personality of the unknown hackers. The same logic applies when one tries to predict the next move of the unknown hackers attacking the server. It is aimed to underline the details of the personalities and expertise of hackers and thus help the defense experts of victimized institutions to develop their cyber defense strategies in accordance with the modus operandi of the hackers.

YÜKSEK LİSANS

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

09

BERKAN EĞRİCE

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜSEYİN HIŞIL

ORCID ID
0000-0002-1019-2187

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
-

-

HIZ ODAKLI ELİPTİK EĞRİ SKALER ÇARPMA İŞLEMİ

SPEED-ORIENTED ELLIPTIC CURVE SCALAR MULTIPLICATION

Siber güvenliğin günümüz dünyasında artan önemi ile birlikte modern kriptografik uygulamalar güvenli ve hızlı olmalıdır. Bu tezin amacı, eliptik eğri tabanlı kriptografik uygulamaların darboğazı olan eliptik eğri skalar çarpma işleminin güvenli ve hızlı gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Bu tezdeki çalışmalar iki ana eksende yürütülmüştür. Birinci safhada, en yüksek hızı sağlamak için kullanılabilecek asal sayılar belirlenmiştir. İkinci safhada ise, Montgomery merdiven algoritmasının paralel versiyonu geliştirilmiştir. Birinci amaca ulaşmak için hızlı asal sayıları belirleyecek matematiksel bir çerçeve önerilmiştir. Bu çerçeve yardımıyla hızlı çarpmaya izin veren ve gözden kaçan 2^261-2^131-1 asal sayısı bulunmuştur. Bu yeni asalın, popüler 2^251-9 ve 2^255-19 asal sayılarından daha hızlı performans gösterdiği gerekçeleriyle gösterilmiştir. Ek olarak, 2^255-19 asalının 9 basamaklı bir temsili geliştirilmiştir. Yeni gösterim, daha yavaş tamsayı çarpma devrelerine sahip işlemcilerde iyi performans göstermektedir. İkinci amaca ulaşmak için Montgomery merdiven algoritmasının ilk 4 yönlü paralel versiyonu önerilmiştir. Önerilen algoritma, eğri sabitleri ve taban noktası gibi eliptik eğri parametrelerindeki değişikliklerden bağımsız çalışmaktadır. Bu da, önerilen metodu değişken-taban değişken-skalar çarpma işlemi için iyi bir aday yapmaktadır. Algoritma, güncel SIMD işlemcilerinde uygulama bulmuştur.

Because of the increasing importance of cyber security in today's world, modern cryptographic applications is to be secure and fast. The aim of thesis is to explore secure and fast implementation techniques of elliptic curve scalar multiplication, the main performance bottleneck of implementations in Elliptic Curve Cryptography. The studies cover two main streams of work. The first one is to pinpoint primes which can be used to provide maximum speed. The other is to develop parallel versions of celebrated Montgomery ladder algorithm. In order to achieve the first aim, a mathematical framework that will parameterize fast primes is proposed. With the help of this framework, the overlooked prime 2^261-2^131-1 which allows fast multiplication is found. It is shown with our implementation that this new prime performs faster than the popular primes 2^251-9 and 2^255-19, which makes it a good candidate for efficient implementations. In addition, a 9-limb representation of the prime 2^255-19 is developed. The new representation performs well on processors with slower integer multiplication circuits. In order to achieve the second aim, the first 4-way parallel version of the Montgomery ladder algorithm is proposed. The proposed algorithm is inert to changes in the elliptic curve parameters such as curve constants and the base point. This makes it a perfect candidate for variable-base variable-scalar multiplication. The algorithm finds immediate application in the contemporary SIMD processors.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

10

CAN BERK HAYRETDAĞ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AHMET KOLTUKSUZ

ORCID ID
0000-0002-2205-6238

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Siber güvenlik, Siber savaş, Siber savaş egzersizi, Bilgi güvenliği kırmızı takım

Cyber security, Cyber warfare, Cyber warfare exercise, Information security, Red teaming

SİBER SAVAŞ EGZERSİZLERİ İÇİN ENJEKSİYON GELİŞTİRİLMESİ

INJECTION DEVELOPMENT FOR CYBER WARFARE EXERCISES

Son yıllarda bilgisayar sistemlerinin gelişmesiyle birlikte siber saldırıların sayısında inanılmaz bir artış oldu. Bu sebeple ü lkeler ve kurumlar kendini bu yeni savaş cephesine hazırlama ihtiyacı duymaya başladılar. Bu çalışma bir kurumu siber saldırıya hazırlamanın en iyi yolu olan siber savaş egzersizlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine yoğunlaşır. Bunu yaparken, tez, en önemli yapılardan biri olan enjeksiyon senaryolarının standartlaştırılmasına örnek bir çalışma ile katkıda bulunur.

In the last years, with the development of computer systems, there has been an incredible increase in cyber attacks. For this reason, countries and organizations began to feel the need to prepare themselves for this new war front. This study focuses on preparing cyber warfare exercises, the best way to compose an organization for a cyber attack. Furthermore, the thesis contributes to the standardization of injection scenarios, one of the essential components, with a case study.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

SAPTAYICI-GÜDÜMLÜ KONUŞMA ARKA PLANI GÜRÜLTÜSÜNÜN EVRİŞİMSEL AĞLAR İLE GİDERİLMESİ

DETECTOR-DRIVEN SPEECH BACKGROUND NOISE REMOVAL WITH CONVOLUTIONAL NETWORKS

CEM AYAR

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ARMAN SAVRAN

ORCID ID
0000-0001-5142-6384

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Konuşma arka planı gürültüsünün giderilmesi, Konuşma iyileştirme, Conv-TasNet, Gürültülü konuşma saptayıcı, Gürültü engelleme, CNN

Speech background noise removal, Speech enhancement, Conv-TasNet, Noisy-speech detector, Noise canceling, CNN

Konuşma arka planı gürültüsü, çevrimiçi toplantıların ve canlı internet yayınlarının artan popülaritesi ile özelikle önem teşkil eden, yaygın bir sorundur. Son zamanlarda, Derin Sinir Ağlarının (DSA), geniş bir yelpazedeki arka plan gürültü çeşitlerinin bastırılmasında, birden fazla mikrofon gerektirmeden yüksek başarı elde ettiği gösterilmiştir. Ancak, ciddi kaynak tüketen böyle derin ağlar birçok gerçek hayat uygulamasının pahalı, külfetli veya bazen kullanışsız olmasına yol açar. Bu tez, problemi hafifletmek için, yüksek başarımlı bir DSA'yı, kayda değer gürültü olmayan zamanlarda devre dışı bırakan, yani saptayıcı-güdümlü bir gürültü giderme yaklaşımı ile, bir çözüm önermektedir. İlk olarak, Conv-TasNet olarak bilinen zaman alanında çalışan modern bir evrişimsel sinir ağı (ESA), verimlilik ve başarımına göre eniyilenmiştir. Sonra, ESA-temelli bir gürültülü konuşma saptayıcı tasarlanmış ve farklı büyüklük ve çözünürlük varyasyonları ile saptayıcı-güdümlü tasarı için değerlendirilmiştir. Optimum saptayıcının, optimum Conv-TasNet'in hesaplama yükünün sadece %2'sine sahip olduğu ve çok düşük gürültülü konuşma ıskalama oranı ile sadece ihmal edilebilir bir başarım düşüşüne neden olduğu bulunmuştur. Böylece, bu önemsiz hesaplama yükü ile başarılı bir şekilde gürültülü konuşma saptayarak, saptayıcı-güdümlü yaklaşımımızın muhtemel önemli verimlilik kazanımları için kullanılabileceğini doğruladık. Bu verimlilik kazanımı gürültü oluşma olasılığı ile ters orantılıdır. Bunun yanında, zaten temiz olan konuşmanın otomatik olarak tanımlanmasıyla, ara sıra oluşan işleme kusurlarının yol açtığı hafif bozulmalardan sakınılabileceğini de gösterdik.

Speech background noise is a common issue, which has become especially important with the increasing popularity of online meetings and live internet broadcasting. Recently, Deep Neural Networks (DNNs) have shown to be highly successful in the suppression of a wide variety of background noise types without requiring more than one microphone. However, such deep models which consume substantial resources cause many real-life applications to become expensive, burdensome or sometimes impractical. This thesis proposes a solution to mitigate the problem by de-activating a high performance DNN when there is no significant noise, that is, by a detector-driven noise removal approach. First, we optimized a modern time-domain convolutional neural network (CNN), known as Conv-TasNet, regarding the efficiency and performance. Then, a CNN-based noisy-speech detector was designed and evaluated with different size and resolution variations for the detector-driven scheme. We found that the optimal detector has only a 2% computation load of the optimal Conv-TasNet, with a very low noisy-speech miss-rate causing only negligible performance drop. Thus, having successful noisy-speech detection with this minor computation overhead, we justified our detector-driven approach for possible substantial gains in efficiency. This efficiency gain is inversely proportional to noise occurrence probability. Besides, we have also shown that, by automatic identification of already clean-speech, slight degradations due to occasional processing artifacts can be avoided.

YÜKSEK LİSANS

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

12

MERT YASSI

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜSEYİN HIŞIL

ORCID ID
0000-0002-1019-2187

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Eliptik egri skaler çarpma, Montgomery merdiveni, Kummer doğruları, Eliptik eğri nokta sayımı, Schoof'un algoritması, SEA algoritması, İz hesaplama, İzojeni, İzojen egriler

Elliptic curve scalar multiplication, Montgomery ladder, Kummer lines, Elliptic curve point counting, Schoof's algorithm, SEA algorithm, Trace computation, Modular polynomials, Isogeny, Isogenous curves

ELLİPTİK EĞRİ PRİMİTİFLERİNİN VERİMLİ HESAPLANMASI

EFFICIENT COMPUTATION OF ELLIPTIC CURVE PRIMITIVES

Eliptik eğri kriptografisinde, eliptik eğriler ile ilgili hesaplamaların verimli yapılabilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunu başarmak için, eliptik eğri skaler çarpması ve eliptik eğri nokta sayımı gibi eliptik eğri kriptografisinin primitifleri hızlı yöntemler kullanılarak yapılmalıdır. Eliptik eğri skaler çarpımı eliptik bir eğri üzerindeki basit olmayan bir noktayı bir skaler ile çarpma işlemidir. Bu, eliptik eğri kriptografisinde darboğaz oluşturan zorluklardan biridir ve Montgomery merdiveni gibi verimli yöntemler bu zorluğun üstesinden gelmek için kullanılır. Bu tezin ilk bölümünde, tüm Montgomery eğrileri ile çalışan hızlı 4 kanallı vektörleştirilmiş bir Montgomery merdiveni sunulmaktadır. Bu tezde üzerinde durulan diğer temel primitiflerden biri de eliptik eğriler üzerindeki noktaları sayma işlemidir. Sonlu bir Fp alanı üzerinde tanımlanan bir eliptik eğri üzerindeki noktaların sayısını doğru bir şekilde belirlemek, her zaman gerçekleştirmesi önemli ve yorucu bir görev olmuştur. Eliptik eğri kriptografisinde kullanılan ayrık logaritma probleminin zorluk derecesi, ve dolayısıyla güvenliği, eliptik eğri üzerindeki nokta sayısı ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, güvenli bir eğri seçiminde nokta sayımı büyük önem taşımaktadır. 1985 yılında, ilk polinomsal zamanda çalışan eliptik eğri nokta sayma algoritması Rene Schoof tarafından bulunmuştur. Bunu Atkin ve Elkies'in geliştirmeleri izlemiştir ve 1995'te SEA algoritması ortaya konmuştur. Bugün bile, geniş bir sonlu alan üzerinde tanımlanan bir eliptik eğri üzerindeki noktaların sayısını bulmak için SEA algoritmasının geliştirilmiş versiyonları kullanılmaktadır. İki eliptik eğrinin izojen olup olmadığının tespiti, nokta sayımı ile doğrudan ilişkilidir ve bu tespit genellikle SEA algoritması kullanılarak yapılır. Sato-Tate'in 1966 tarihli İzojeni Teoremi'ne göre, iki eliptik eğri, ancak ve ancak üzerlerindeki noktaların sayısı eşitse izojendir. Bu teoreme dayanarak, bu tezin ikinci bölümünde Schoof'un ve SEA algoritmaları ayrıntılı olarak açıklanmış, ilgili uygulamalar verilmiş ve izojen eliptik eğrileri tespit etmek için yeni bir erken iptal yöntemi sunulmuştur.

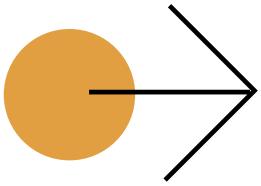
In elliptic curve cryptography, it is of great importance to be able to perform computations associated with elliptic curves efficiently. To achieve this, the primitives of the elliptic curve cryptography, such as elliptic curve scalar multiplication and elliptic curve point counting, should be done using fast methods. Elliptic curve scalar multiplication is the process of multiplying a non-trivial point on an elliptic curve with a scalar. It is one of the bottleneck-forming challenges in elliptic curve cryptography, and different efficient methods, such as the Montgomery ladder, are used to overcome this challenge. A fast 4-way vectorized Montgomery ladder that works with all types of Montgomery curves is presented in the first part of this thesis. One of the other fundamental primitives emphasized in this thesis is the point counting operation on elliptic curves. Accurately determining the number of points on an elliptic curve defined over a finite field Fp has always been an essential and exhausting task. The difficulty level of the discrete logarithm problem, which is used in elliptic curve cryptography, and thus its security, is related to the number of points on the elliptic curve. Therefore, point counting is an essential operation in choosing a safe curve. In 1985, the first polynomial time elliptic curve point counting algorithm was found by Rene Schoof. The developments of Atkin and Elkies followed this, and in 1995, the SEA algorithm was introduced. Even today, improved versions of the SEA algorithm are used to find the number of points on an elliptic curve defined over a large finite field. Detecting whether two elliptic curves are isogenous is related to point counting, and this detection is generally done using the SEA algorithm. According to Sato-Tate's Isogeny Theorem from 1966, two elliptic curves are isogenous if and only if the numbers of points on them are equal. Based on this theorem, Schoof's and SEA algorithms are explained in detail, the implementations of these algorithms are given, and a new early abort method for detecting (non-) isogenous elliptic curves is presented in the second part of this thesis.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

EKONOMİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

EKONOMİ
İNGİLİZCE

14

LİNET KÖSE

DANIŞMAN
PROF. DR. DURMUŞ ÖZDEMİR

ORCID ID
0000-0003-0196-2554

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Petrol fiyat şoku, Stok akışı tutarlı modelleme, Makroekonomik modelleme, Ham petrol fiyatları; Danimarka

Oil price shock, Stock-flow consistent modelling, Macroeconomic modelling, Crude oil prices; Denmark

DANİMARKA'DA PETROL FİYAT ŞOKLARININ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ; BİR STOK-AKIŞI TUTARLI (SFC) DANİMARKA MODELİ ÇALISMASI

SIMULATING THE IMPACT OF CRUDE OIL PRICE SHOCKS ON THE DANISH ECONOMY USING A STOCK-FLOW CONSISTENT MODEL

Bu tez, petrol fiyatlarındaki artış gibi dışsal şokların rolünü, post Keynesyen Stok Akışları Tutarlı (Stock-Flow Consistent) yapısal Danimarka modeli çerçevesinde inceler. Verilerin çoğu, Eurostat kurumsal sektörler hesabından (ESA2010) alınmıştır. Konut fiyatları ve tüketici fiyatları 'İstatistik Danimarka' dan alınmış, Küresel ham petrolu fiyat verileri ise ABD enerji bilgilendirme servisinden elde edilmiştir. Çalışmanın teorik kısmında, Godley and Lavoie (2006) çalışmasından esinlenilmiştir. Modeldeki 166 denklemden 31'i tahmin edilmiş davranışsal denklemdir. Toplam olarak modelin 166 degişkeni ve 41 dışsal degişkeni vardır. Modelin beş önemli sektörü: Finansal olmayan firmalar, Finansal firmalar, Kamu sektörü, Hane halkları, ve Dünyanın geri kalanından olusmaktadır. Danimarka ekonomisi, 2022'de, 2014 yılından bu yana ilk defa petrol fiyatlarında en yüksek artışa maruz kalmıştır ve 2017 yılından beri de net petrol ithal eder durumdadır. Ülke, 1973 küresel petrol krizinden sonra, enerjide petrole bağımlılığını azaltma yönünde politikalar uygulasa da petrol fiyat artışlarının ülke ekonomisine etkisi konusu önemini korumaktadır. Modeldeki geçici şoklar, petrol fiyatlarına %1lik artış olarak yansıtılmıştır. Stok akışı tutarlı modelin kullanılmasının en önemli gerekçesi, petrol fiyat artışlarının reel ve finansal degişkenler üzerindeki etkilerinin görülebilmesidir. Tezin öncelikli olarak odaklandığı alan, dış şokların hane halkı ve finansal olmayan kurumlar üzerindeki etkilerinin ortaya çıkarılmasıdır. Model simülasyonlarında, dışsal şokların Danimarka ekonomisini ters yönde etkilediği gözlemlenmistir.

The thesis examine the impact of raising crude oil prices on the danish economy. The analysis is conducted through the empirical danish stock-flow consistent (SFC) model. The model is built upon Byrialsen and Raza (2020), as they find that external shocks can have adverse effects on the danish economy. The model is stimulated from 1995-2020 in the thesis, data is retrieved primary from the Eurostat system of accounts (ESA2010) and an out-of-sample forecast is conducted from 2020 to 2035. An exogenous shock to the spot price is imposed, by temporary raising the growth rate of Brent crude by 1%, from 2020 to 2022. The SFC model consist five sectors: Non-financial corporations, households, financial corporations, the government sector and the rest of the world. The thesis primary investigates in the impact on the household sector, as well as non-financial corporations. Overly the model finds that the exogenous oil price shock has adverse effects on the danish economy.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

EKONOMİ
İNGİLİZCE

MERVE KESER

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SERPİL KAHRAMAN

ORCID ID
0000-0003-4570-1604

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Finansal Bulaşma, Küresel Finansal Kriz (KFK), Avrupa Borç Krizi, DCC-GARCH

Financial Contagion, Global Financial Crisis (CFC), European Debt Crisis, DCC-GARCH

SON KRİZLERDE BULAŞMA: DİNAMİK KOŞULLU KORELASYON ANALİZİ

CONTAGION IN THE RECENT CRISES: DYNAMIC CONDITIONAL CORRELATION ANALYSIS

1990'lı yıllardan itibaren literatürde yer almaya başlayan bulaşma teorisi, ağırlıklı olarak bir ülkede meydana gelen krizin veya küresel şokun neden olduğu krizlerin diğer ülkelere nasıl ve hangi kanallardan yayıldığına odaklanmaktadır. Bu kanalların tespit edilmesi özellikle politika yapıcıların ülkelerin diğer ülkelerden gelen şoklara karşı kırılganlığı tespit etme ve politikaları uygulamaları açısından önemlidir. Bu çalışmada, 2008 Küresel Finansal Krizi ve Avrupa Egemen Borç Krizi'nden hangi ülkelerin etkilendiğini hisse senedi piyasaları aracılığıyla belirlemek için DCC-GARCH yöntemi uygulanmıştır. Avrupa Borç Krizi iki ayrı analizle değerlendirilmektedir. Öncelikle Yunanistan Borç krizinin Euro Bölgesi ülkelerine bulaşma etkisi, ardından Avrupa Ülkelerinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere bulaşması test edilmiştir. Sonuç olarak, tüm krizler için bulaşma kanıtı bulunur. Bulgular, Küresel Mali Krizin Asya ülkelerinde yayıldığına ve Yunanistan Borç Krizinin Euro Bölgesi çekirdek ülkelerinde yayıldığına dair bir kanıt bulunmadığını gösteriyor. Sonuçlar, Yunanistan Borç Krizi'nin Euro Bölgesi çevre grubunu etkilediğine işaret ediyor, bu durumun kademeli bir etki olabileceğinin ve Euro Bölgesi ülkelerine bulaşmanın bu çevre ülke grubu üzerinden olabileceğinin bir göstergesi olabilir. Bu etkinin kanıtları, Euro Bölgesi Egemen Borç krizinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere de bulaşmasının analizinde de görülmektedir.

Contagion theory began to take place in the literature since the years 1990s, and mainly focuses on how, and through which channels the crisis that occurred in a country, or the crises caused by the global shock spread to other countries. Identifying these channels is especially important for policy makers to determine the vulnerability of countries to shocks from other countries and to implement the policies. In this study, DCC-GARCH method is applied to determine which countries are affected by the 2008 Global Financial Crisis and the European Sovereign Debt Crisis through stock markets. The European Debt Crisis are evaluated with two separate analyzes. Firstly, the contagion effect of the Greece Debt crisis to the Eurozone countries then the contagion of European Countries to the developed and developing countries are tested. As a result, evidence of the contagion for all crisis is found. The findings show that there is no evidence of the contagion of the Global Financial Crisis in Asian countries and the contagion of the Greek Debt Crisis in the Eurozone core countries. The results indicate that the Greek Debt Crisis has infected the Euro Zone periphery group may be an indication that there may be a cascading effect and that the contagion to the Euro Zone countries may be through this periphery country group. Evidence for this effect is also seen in the analysis of the contagion of the Eurozone Sovereign Debt crisis to developed and developing countries as well.

YÜKSEK LİSANS

EKONOMİ
İNGİLİZCE

TÜRKİYE'DE TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ İLE MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN CONSUMER CONFIDENCE INDEX AND MACROECONOMIC INDICATORS IN TÜRKİYE

SALİH KASAPOĞLU

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ÖZDEN BİRKAN

ORCID ID
0000-0003-2280-9567

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Türkiye ekonomisi, Tüketici güven endeksi, Zaman serisi analizi, Etki tepki analizi, Öngörü hatası varyansı ayrıştırması

Turkish economy, Consumer confidence index, Time series analysis, Impulse response analysis, Forecast error variance decomposition, Innovation accounting

Bu çalışma, makroekonomik değişkenlerin tüketici güveni üzerinde etkili olduğu hipotezinden yola çıkarak, Türkiye özelinde tüketici güven endeksi (TGE) ile makroekonomik değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Bu amaçla 2005 yılından 2021 yılına kadar aylık veri seti kullanılarak zaman serisi analizi kapsamında çeşitli makroekonomik değişkenler incelenmiştir. Türkiye'de açıklanan iki TGE olduğundan bu endeksler iki farklı model kurularak analiz edilmiştir. Ampirik sonuçlarımız, tüketici güveninin kısa dönemde borsa ve reel efektif döviz kuru gibi değişkenlerden önemli ölçüde etkilendiğini göstermektedir.

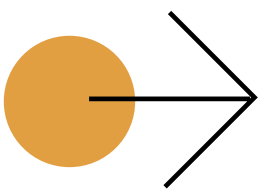
This study examines the relationship between consumer confidence index (CCI) and macroeconomic variables in the case of Türkiye, starting from the hypothesis that macroeconomic variables are influential on consumer confidence. For this purpose, various macroeconomic variables were investigated within the scope of time series analysis using the monthly data set from 2005 until 2021. Since there are two CCIs announced in Türkiye, these indices were analyzed by establishing two different models. Our empirical results show that, the consumer confidence is significantly affected by variables such as stock market and real effective exchange rate in the short term.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ALİ SELEK

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH BIYIK

ORCID ID
0000-0001-8788-0108

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Bina enerji yönetimi, Isıtma-havalandırma-iklimlendirme sistemleri, Model öngörülü kontrol, PID kontrol, Enerji verimliliği, Telemetri platformu, Nesnelerin interneti

Building energy management, Heating-ventilation-air-conditioning systems, Model predictive control, PID control, Energy efficiency, Telemetry platform, Internet of things

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

TİCARİ BİNALARDA HVAC SİSTEMLERİNİN VERİMLİ ÇALIŞMASI İÇİN ÖNGÖRÜLÜ BİR KONTROLÖR TASARLANMASI: ALGORİTMA GELİŞTİRME VE SAHA UYGULAMASI

A PREDICTIVE CONTROLLER FOR EFFICIENT OPERATIONS OF HVAC SYSTEMS IN COMMERCIAL BUILDINGS: ALGORITHM DEVELOPMENT AND FIELD APPLICATION

Küresel ısınma ve enerji güvenliği konuları enerjiyi dönüştürme, iletme ve kullanma yöntemlerimizde değişiklik yapmayı zorunlu kılmaktadır. Binalar, genel enerji kullanımı açısından üst sıralardadır. İnsanlar zamanlarının çoğunu binaların içinde geçirmekte; bu sebeple, binaların doğru bir şekilde yönetilmesi konfor, sağlık ve üretkenlik açısından kritik önem taşımaktadır. Isıtma-havalandırma-iklimlendirme sistemlerinin yükü (HVAC) binalarda kullanılan enerjinin yaklaşık %40'ına tekabül etmektedir. Bu sebeple, HVAC sistemlerinin doğru ve etkili yönetimi enerji verimliliği ve ısıl konfor açısından büyük önem taşımaktadır. Daha yeni ve gelişmiş ekipmanların kurulumu ile bu konuda iyileştirme yapmak Teknik veya ekoomic sebeplerden ötürü her zaman mümkün olmayabilir. Bu surumda, gelişmiş control tekniklerinden yararlanarak mevcut altyapı daha iyi işletilmelidir. Bu tezde, bir HVAC sisteminin en iyi şekilde işletilmesi için öngörülü bir kontrol (MPC) tekniği geliştirilmiş, sahada uygulanmış ve test edilmiştir. Geliştirilen kontrol algoritması Python dilinde yazılarak sahada HVAC kontrolünü sağlayan gömülü sistem kartına entegre edilmiştir. Bu öngörülü kontrolörün performansı endüstride yaygın olarak kullanılan PID kontrolör ile karşılaştırmalı olarak test edilmiştir. Test sonuçları, MPC kontrolörün referans sıcaklık takibi ve enerji tüketimi açılarından PID kontrolöre göre üstün olduğunu göstermektedir.

The global warming and energy security issues require a change in the way we generate, transfer and utilize energy. Buildings are among the largest overall energy consumers. People spend most of their time in buildings and therefore proper management of buildings are crucial for comfort, health and productivity. In buildings, heating, ventilation and air conditioning (HVAC) systems account for, on average, 40% of the overall energy use. Thus, proper and effective operation of HVAC systems is very important for energy efficiency and thermal comfort. Addressing this problem by merely installing new sophisticated equipment may not be feasible due to economic and technical reasons. In this case, advanced control techniques should be utilized to better operate existing infrastructure. In this thesis, a predictive control technique (MPC) to optimally operate an HVAC unit is developed, implemented and tested in real-world environment. The control algorithm is implemented in Python and integrated into the embedded system that controls the HVAC unit. The performance of the predictive controller is compared against a PID controller, which is a commonly preferred method in the industry. Test results show that the MPC controller presented in this thesis outperforms PID in terms of reference tracking and energy consumption.

YÜKSEK LİSANS

ALPER SAYLAM

DANIŞMAN

PROF. DR. VOLKAN RODOPLU, PROF. DR. CÜNEYT GÜZELİŞ

ORCID ID

0000-0002-9055-4159

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

İç Mekan Konumlandırma ve Izleme, Mobil Nesnelerin Interneti (IoT), Yörünge tahmini, Yapay Zeka (AI), Makine Ögrenimi, Enerji verimliliği

Indoor Positioning and Tracking, Mobile Internet of Things (IoT), Trajectory forecasting, Artificial Intelligence (AI), Machine Learning (ML), Energy efficiency

MOBİL NESNELERİN İNTERNETİ İÇİN MAKİNE ÖĞRENİMİNE DAYALI ENERJİ VERİMLİ İÇ MEKANDA KONUMLANDIRMA

MACHINE LEARNING BASED ENERGY-EFFICIENT INDOOR POSITIONING FOR MOBILE INTERNET OF THINGS

Yapay Zekâ, mobil Nesnelerin İnterneti (IoT) cihazlarının konumlandırma doğruluğu ve enerji tüketimi ile ilgili zorlukların üstesinden gelmede iç mekan konumlandırma ve izleme sistemleri için umut verici bir çözümdür. Konumlandırma literatüründeki geçmiş çalışmaların çoğu, konumlandırma doğruluğunu artırmaya ve reaktif yaklaşımlar yoluyla iletim enerji tüketimi sorununu çözmeye odaklanmıştır. Bu geçmiş yaklaşımların aksine, yaklaşımımız bir mobil IoT cihazının gelecekteki yörüngesini tahmin etmek ve bu yörünge tahminlerine dayalı olarak konumlandırma aralığını belirlemektir. Yaklaşımımız, iç mekan konumlandırma ve izleme sistemlerinde bir mobil IoT cihazının iletim enerji tüketimini azaltmayı amaçlamaktadır. Bu tezde ilk olarak, enerji verimli iç mekan konumlandırma elde etmek için ``Karşılıklı Tahmin Hatasına Dayalı Dinamik Konumlandırma Aralığı (DPI-RFE)'' adlı bir algoritma geliştirilmiştir. Mevcut iç mekan konumlandırma algoritmalarının aksine, DPI-RFE, karşılıklı anlık tahmin hatasına dayalı olarak konumlandırma aralığını uyarlar, böylece iletim enerji tüketimini tahmin hatasına karşı dinamik olarak değiştirir. Toplam iletim enerji tüketimi ve ortalama tahmin hatası açısından DPI-RFE'nin performansı Sabit Konumlandırma Aralığı (CPI) ve Yer Değiştirme tabanlı Konumlandırma Aralığı (PID) ile karşılaştırılmaktadır. Sonuçlarımız, rekabetçi bir ortalama tahmin hatası performansı elde ederken, DPI-RFE'nin iletim enerji tüketimi açısından bu kıyaslama algoritmalarının her ikisinden de önemli ölçüde daha iyi performansa sahip olduğunu göstermektedir. İkincisi, mobil IoT cihazları için enerji verimliliğini daha da artırmak için ``Makine Öğrenimi Etkinleştirilmiş Uyku Süresi Tahmini (MLE-STE)' adlı yeni bir mimari geliştirilmiştir. MLE-STE mimarimiz, mobil cihazın yörüngesini tahmin eder ve hedef maksimum tahmin hatasına tabi olan tahmin pozisyonlarına göre mobil cihazın izin verilen maksimum uyku süresini tahmin eder. MLE-STE mimarimizin performansı, Yer Değiştirmeye Dayalı Konumlandırma Aralığı (PID) ve Karşılıklı Tahmin Hatasına Dayalı Dinamik Konumlandırma Aralığı (DPI-RFE) algoritmalarının performansıyla, iletim enerji tüketimi ve tahmin hatası açısından karşılaştırılmaktadır. Sonuçlarımız, MLE-STE mimarisinin hem PID hem de DPI-RFE'den daha iyi performansa verdiğini göstermektedir. Bu tez, mobil IoT cihazları için yüksek enerji verimliliği sağlayan makine öğrenimi tabanlı iç mekan konumlandırma ve izleme sistemlerinin geliştirilmesine giden yolu açmaktadır.

Artificial Intelligence is a promising solution to indoor positioning and tracking systems in overcoming the challenges of positioning accuracy and energy consumption of mobile Internet of Things (IoT) devices. The majority of the past works in the positioning literature have focused on enhancing the positioning accuracy and solving the problem of transmit energy consumption via reactive approaches. In contrast to these past approaches, our approach is to forecast the future trajectory of a mobile IoT device and determine the positioning interval based on these trajectory forecasts. Our approach aims to reduce the transmit energy consumption of a mobile IoT device in indoor positioning and tracking systems. In this thesis, first, we develop an algorithm called ``Dynamic Positioning Interval based on Reciprocal Forecasting Error (DPI-RFE)'' in order to achieve energy-efficient indoor positioning. In contrast with existing indoor positioning algorithms, DPI-RFE adapts the positioning interval based on the reciprocal instantaneous forecasting error, thereby dynamically trading off transmit energy consumption against forecasting error. We compare the performance of DPI-RFE with respect to total transmit energy consumption and average forecasting error against those of the Constant Positioning Interval (CPI) and Positioning Interval based on Displacement (PID) algorithms. Our results show that DPI-RFE significantly outperforms both of these benchmark algorithms with respect to transmit energy consumption while achieving a competitive average forecasting error performance. Second, in order to improve energy efficiency further for mobile IoT devices, we develop a novel architecture called ``Machine Learning Enabled Sleep Time Estimation (MLE-STE)''. Our MLE-STE architecture forecasts the trajectory of the mobile device and estimates the maximum allowable sleep time of the mobile device with respect to forecast positions subject to a target maximum forecasting error. We compare the performance of our MLE-STE architecture against those of the Positioning Interval based on Displacement (PID) and our Dynamic Positioning Interval Based on Reciprocal Forecasting Error (DPI-RFE) algorithms with respect to transmit energy consumption and forecasting error. Our results show that the MLE-STE architecture outperforms both PID and DPI-RFE. This thesis paves the way to the development of machine-learning-based indoor positioning and tracking systems that achieve high energy efficiency for mobile IoT devices.

YÜKSEK LİSANS

ELİF ÖZEN

DANIŞMAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ NALAN ÖZKURT

ORCID ID

0000-0002-7970-198X

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Konuşma geliştirme, Tek kanal, Çift kanal, Uyarlanabilir filtreler, Dönüşüm alanı uyarlamalı filtreler (DAUF), Ayrık dalgacık dönüşümü (ADD), Sürekli dalgacık dönüşümü (SDD), Skalogramlar, Evrişimli sinir ağları (ESA)

Speech enhancement, Single-channel, Double-channel, Adaptive filters, Transform domain adaptive filters (TDAF), Discrete wavelet transform (DWT), Continuous wavelet transform (CWT), Scalograms, Convolutional neural networks (CNN)

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ

İNGİLİZCE

DALGACIK DÖNÜŞÜMÜ İLE KONUŞMA İYİLEŞTİRME İÇİN YENİ YAKLAŞIMLAR

NEW APPROACHES FOR SPEECH ENHANCEMENT WITH WAVELET TRANSFORM

Günümüzde teknolojik gelişmelerin ışığında iletişim giderek daha fazla önem kazanmaktadır. İletişim çeşitli yöntemlerle gerçekleşse de en sık kullanılan iletişim tabanlarından biri konuşmadır. Günümüzde iletişim sadece insanlar arasında değil, birçok önemli uygulamada insanlarla makineler arasında gerçekleşmektedir. Bu nedenlerden dolayı, iletişimin sorunsuz bir şekilde sağlanabilmesi için konuşma sinyalinin temiz ve anlaşılır olması gerekir. Konuşma iyileştirme uygulamaları, gürültü etkisini mümkün olduğunca ortadan kaldırarak konuşma sinyallerinin kalitesini ve anlaşılırlığını artırmak için kullanılır. Konuşma tabanlı uygulamaların artmasıyla bu alandaki araştırmalar da hız kazanmıştır. Bu amaçla kullanılan yöntemler, tek kanallı ve çok kanallı yöntemler olmak üzere iki ana sınıf altında incelenir. Bu çalışmada, dalgacık dönüşümü yardımıyla şimdiye kadar kullanılan yöntemin başarısını artırmak için her yöntem için yeni bir yaklaşım önerdik. Önerilen ilk yöntem, bir dalgacık dönüşümü alan uyarlamalı filtre sistemidir. Konuşma sinyalleri ve gürültü, statik olarak durağan olmayan sinyaller olduğundan, uyarlanabilir filtreler, gürültüyü gidermek için en çok tercih edilen yöntemlerden biridir. Ancak, zaman alanında uyarlanabilir filtre uygulamasının, büyük veri kümeleri için daha düşük yakınsama hızı ve oranı gibi bazı eksiklikleri vardır. Bu nedenle bazı çalışmalarda Dönüşüm Alanında Uyarlanabilir Filtreler (DAUF) kullanılmıştır. Önerilen yöntemle, dalgacık dönüşümü alanında tam olarak uygulanan çoklu alt bant uyarlamalı filtreler ile mevcut DAUF'in yakınsama hızı, yakınsama oranı ve hesaplama karmaşıklığı açısından eksikliklerini gidermeyi amaçladık. Önerilen sistemin performansı, beyaz gürültü, pembe gürültü, gevezelik gürültüsü, motor rölanti gürültüsü, uçak kokpit gürültüsü gibi çeşitli gürültülerin etkisi altında konuşma sinyalleri üzerinde test edilmiştir. Sonuçları değerlendirmek için yaygın olarak kullanılan objektif ölçümler kullanıldı. Ancak, çalışmadaki öncelikli odak noktamız konuşma sinyallerini iyileştirmek olduğundan, amacımız sadece sinyal üzerindeki gürültüyü azaltmak değil, aynı zamanda konuşma sinyallerinin kalitesini ve anlaşılırlığını artırmaktır. Bu nedenle, işlenmiş konuşma sinyallerini değerlendirmek için Konuşma Kalitesinin Algısal Değerlendirmesi (PESQ) ve Kısa Süreli Amaç Anlaşılabilirlik puanı (STOI) gibi nesnel ölçüler kullanıldı. Son olarak sonuçlar literatürdeki çalışmalarla karşılaştırılmıştır. Tezde önerilen ikinci yöntem, dalgacık dönüşümü ile birleştirilmiş bir Evrişimsel Sinir Ağıdır (ESA). Bu yöntem, bir tek kanallı bir konuşma geliştirme uygulamasıdır ve bu yöntemdeki ana zorluk, konuşma sinyallerini bilinmeyen gürültüden ayırt etmektir. Bunu sağlamak için son yıllarda birçok derin öğrenme tabanlı yöntem kullanılmaktadır. ESA da son yıllarda konuşma iyileştirme için kullanılan yöntemlerden birisidir. ESA, normalde birçok uygulamada görüntü sinyallerini işlemek için kullanılır. Bu yöntemde, biz Sürekli Dalgacık Dönüşümünün (SDD) büyüklüğü ile elde edilen skalogramlarla ESA'yı eğittik. Bu şekilde, scalogramlar da görüntü gibi iki boyutlu veriler olduğu için ESA'nın en iyi özelliklerinden yararlanmayı amaçladık. Ayrıca dalgacık dönüşümü, sinyalleri zaman-frekans düzleminde gözlemlemek için en iyi yöntemlerden biridir. Çalışmanın bu bölünde, ESA'yı dalgacık dönüşümüyle birleştirerek, dalgacık dönüşümünün mevcut yöntemlerin başarısını artırma ve hesaplama karmaşıklığını azaltma açısından katkısını araştırdık. Son olarak, sonuçları standart konuşma değerlendirme ölçütleriyle değerlendirdik ve karşılaştırmalar ile sunduk.

Today, in the light of technological developments, communication is gaining more and more importance. Although there are various communication methods, one of the most frequently used communication bases is speech. Today, communication takes place between humans and between humans and machines in many crucial applications. Therefore, speech signals must be clear and intelligible to ensure these communications are carried out smoothly. The speech enhancement application improves the quality and intelligibility of speech signals by removing the noise effect as much as possible. With the increase in speech-based applications, research in this field has gained momentum. Generally, speech enhancement methods are examined under two main classes: single-channel and multi-channel methods. In this study, In this study, we proposed a new approach for both types to increase the success of the method used up to now with the help of the wavelet transform. The first proposed method is a wavelet transform domain adaptive filter system. Since speech signals and noise are non-stationary signals, adaptive filters are one of the most preferred methods to denoise them. However, the application of adaptive filter in the time domain has some deficiencies, such as lower convergence speed especially for large datasets. Therefore, Transform Domain Adaptive Filters (TDAF) have been used in some studies. With the proposed method, we aimed to eliminate deficiencies of existing TDAF in terms of convergence speed, denoising rate, and computational complexity with multiple sub-band adaptive filters fully applied in the wavelet transform domain. The performance of the proposed system was tested on speech signals under the effect of various noises such as white noise, pink noise, babble noise, engine idling

YÜKSEK LİSANS

ELİF ÖZEN

DANIŞMAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ NALAN ÖZKURT

ORCID ID

0000-0002-7970-198X

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Konuşma geliştirme, Tek kanal, Çift kanal, Uyarlanabilir filtreler, Dönüşüm alanı uyarlamalı filtreler (DAUF), Ayrık dalgacık dönüşümü (ADD), Sürekli dalgacık dönüşümü (SDD), Skalogramlar, Evrişimli sinir ağları (ESA)

Speech enhancement, Single-channel, Double-channel, Adaptive filters, Transform domain adaptive filters (TDAF), Discrete wavelet transform (DWT), Continuous wavelet transform (CWT), Scalograms, Convolutional neural networks (CNN)

noise, aircraft cockpit noise. The commonly used objective measures were used to evaluate results. However, as our primary focal point in the study is enhancing speech signals, our aim is not only decreasing noise on the signal but also increasing the quality and intelligibility of speech signals. Therefore, objective measures such as Perceptual Evaluation of Speech Quality (PESQ) and the Short-Time Objective Intelligibility score (STOI) were used to evaluate processed speech signals. Finally, the results were compared with the studies in the literature. The second method proposed in the thesis is a Convolutional Neural Network (CNN) combined with wavelet transform. This is a single-channel speech enhancement application, and the main challenge in this method is distinguishing speech signals from unknown noise. Many deep learning-based methods have been used to ensure this in recent years. CNN is one of the methods used for speech enhancement applications. Commonly, it is used for image processing in many applications. We trained CNN with scalograms obtained by the magnitude of Continuous Wavelet Transform (CWT) in this method. In this way, as scalograms are two-dimensional data like images, we aimed to utilize to best properties of CNNs. Also, wavelet transform is one of the best methods to observe signals in the time-frequency plane. By combining CNNs and wavelet transform, we investigated the contribution of wavelet transform in terms of increasing the success of the existing methods and decreasing computational complexity. Finally, we evaluated the results with standard speech evaluation criterias and presented them with comparisons.

YÜKSEK LİSANS

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

NESNELERİN İNTERNETİ İÇİN BÜTÜNLEŞİK TAHMİN ÇİZELGELEMEDE YAPAY SİNİR AĞI TABANLI DİNAMİK TAHMİNLEYİCİ SEÇİMİ

ARTIFICIAL NEURAL NETWORK BASED DYNAMIC FORECASTER SELECTION IN JOINT FORECASTING-SCHEDULING FOR THE INTERNET OF THINGS

ERDEM ÇAKAN

DANIŞMAN
PROF. DR. VOLKAN RODOPLU, PROF. DR. CÜNEYT GÜZELİŞ

ORCID ID
0000-0002-9055-4159

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Nesnelerin İnterneti (IoT), Devasa Erişim Problemi, Yapay Sinir Ağı (YSA), Sınıflandırma, Orta Erişim Kontrolü (MAC) Katmanı, Tahmine Dayalı Ağ, Bütünleşik Tahminleme-Çizelgeleme (JFS)

Internet of Things (IoT), Massive Access, Artificial Neural Network (ANN), Classification, Medium Access Control (MAC) layer, Predictive Network, Joint Forecasting-Scheduling (JFS)

Nesnelerin İnterneti'nin (IoT) Devasa Erişim Sorunu, çok sayıda IoT cihazı verilerini bir IoT ağ geçidine aktarmaya çalıştığında, yukarı bağlantı Orta Erişim Kontrolü (MAC) katmanında ortaya çıkar. Yakın zamanda önerilen, yukarı bağlantı trafiğini IoT cihaz trafiği tahminlerine dayalı olarak planlayan tahmine dayalı erişim çözümleri yüksek ağ performansı elde etse de, bu çözümler büyük ölçüde tahmincilerin performansına bağlıdır. Bu nedenle, tahmin şemalarının tasarımı ve seçimi, bu tür tahmine dayalı erişim çözümlerine kitlesel erişim sağlamanın anahtar noktasıdır. Bu amaçla, bu tezde ilk olarak, bir IoT ağ geçidinin kapsama alanındaki IoT cihaz sınıfı kompozisyonu ile bir Yapay Sinir Ağı (YSA) sayesinde elde edilen ağ performansı arasındaki ilişkiyi öykünen bir yapı geliştirdik. Önerilen yapı, devasa erişim sorununa odaklanan önceki yaklaşımların aksine, bir IoT ağ geçidinin kapsama alanındaki olası cihaz popülasyonu için ağ performansını belirtmek için Bütünleşik Tahminleme-Çizelgeleme (JFS) sistemini öykünebilmektedir. İkinci olarak, bu yapıya dayalı olarak, özellikle JFS için tahmine dayalı erişim için en iyi performans gösteren tahmin şemasını seçen bir Dinamik Otomatik Tahminci Seçimi (DAFS) yöntemi geliştirdik. Önerilen yöntem, kapsama alanındaki her cihaz sınıfında değişen sayıda IoT cihazına dinamik olarak uyum sağlayacak şekilde çalışmaktadır. IoT cihazlarını trafik oluşturma modellerine göre dört türe ayırdık: Sabit Bit Periyodik (FBP), Değişken Bit Periyodik (VBP), Sabit Bit Aperiyodik (FBA) ve Değişken Bit Periyodik (VBA). Her bir cihaz sınıfındaki cihaz sayısını DAFS yöntemine besledik. DAFS'nin performansını simülasyonlar aracılığıyla değerlendirdik ve ağ akış verimi ve enerji tüketimi için emülasyon sonuçlarını Hizmet Kalitesi (QoS) metrikleri olarak sunduk. Sonuçlarımız, dinamik olarak değişen bir IoT cihazları bileşimi altında devasa erişim sağlamak için DAFS'nin IoT ağ geçitlerinde pratik uygulama potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Üçüncü olarak, Devasa Erişim Sorunu için çoklu sinir ağları aracılığıyla bir Veri Füzyon Entegre Ağ Tahmin Şeması Sınıflandırıcı (DFI-NFSC) geliştirdik. Her bir aygıt sınıfı tarafından 24 saatlik bir pencerede üretilen toplam bit sayısı üzerinden ortalama ve standart sapma verileri ile yeni öznitelikler ekleyerek DAFS'nin performansını iyileştirdik. Ayrıca, entegre bir öykünme ve sınıflandırma elde etmek için kademeli sinir ağlarına sahip bir hibrit yapı geliştirdik. Buna ek, modelin kendisini eğiterek verileri analiz etmesi ve çoklu özniteliklerden gerekli bilgileri kullanması için veri füzyonlama/kaynaştırma hedefledik. JFS sisteminin tek bir IoT Ağ Geçidinde öykünmesi ve sonrasında sistemin ARIMA, LSTM ve MLP tahminleyicileri arasında sınıflandırma yoluyla seçilmesini, kendi tasarımımız olan özel bir hata metriğini temel alan ağ akış verimi ve enerji tüketimi sonuçları ile sunduk. Sonuçlar, NFCS yöntemimizin, bir IoT ağ geçidinin kapsama alanındaki dinamik olarak değişen cihaz türlerinin neden olduğu sorunları hafiflettiğini göstermektedir.

The Massive Access Problem of the Internet of Things (IoT) occurs at the uplink Medium Access Control (MAC) layer when a massive number of IoT devices seek to transfer their data to an IoT gateway. Although recently proposed predictive access solutions that schedule the uplink traffic based on forecasts of IoT device traffic achieve high network performance, these solutions depend heavily on the performance of forecasters. Hence, the design and selection of forecasting schemes are key to enabling massive access for such predictive access solutions. To this end, in this thesis, first, we develop a framework that emulates the relationship between the IoT device class composition in the coverage area of an IoT gateway and the resulting network performance by virtue of an Artificial Neural Network (ANN). The proposed framework can imitate the JFS system to indicate the network performance for possible device population in the coverage area of an IoT gateway, in contrast to the previous approaches that focus on the massive access problem. Second, based on this framework, we develop a Dynamic Automatic Forecaster Selection (DAFS) method, which selects the best-performing forecasting scheme for predictive access, in particular for Joint Forecasting-Scheduling (JFS). The proposed method operates in a manner that adapts dynamically to a changing number of IoT devices in each device class in the coverage area. We categorize the IoT devices into four types regarding their traffic generation patterns: Fixed-Bit Periodic (FBP), Variable-Bit Periodic (VBP), Fixed-Bit Aperiodic (FBA), and Variable-Bit Aperiodic (VBA). We feed the number of devices in each device class to the DAFS method. We evaluate the performance of DAFS via simulations and show the emulation results for throughput and energy consumption as Quality of Service metrics. Our results imply that DAFS holds the potential for practical implementation at IoT gateways in order to enable massive access under a dynamically changing composition of IoT devices.

YÜKSEK LİSANS

ERDEM ÇAKAN

DANIŞMAN

PROF. DR. VOLKAN RODOPLU, PROF. DR. CÜNEYT GÜZELİŞ

ORCID ID

0000-0002-9055-4159

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Nesnelerin İnterneti (IoT), Devasa Erişim Problemi, Yapay Sinir Ağı (YSA), Sınıflandırma, Orta Erişim Kontrolü (MAC) Katmanı, Tahmine Dayalı Ağ, Bütünleşik Tahminleme-Çizelgeleme (JFS)

Third, we develop a Data Fusion Integrated Network Forecasting Scheme Classifier (DFI-NFSC) via multiple neural networks for the Massive Access Problem. We enhance the performance of DAFS by adding new features which are the mean and standard deviation over the total number of bits generated by each device class over a 24-hour window. Furthermore, we develop a hybrid structure that has cascaded neural networks to achieve an integrated emulation and classification. We aim to utilize data fusion for inputs such that the model analyzes data and trains itself by required extracted information from multiple features. We present throughput and energy consumption results based on a custom error metric. Based on the custom error metric, we show the accuracy for the emulation of JFS on a single IoT Gateway and classification between ARIMA, LSTM, and MLP forecasters of JFS. The results show that our DFI-NFSC method alleviates the problems caused by the dynamically changing number of device types in the coverage area of an IoT gateway.

"Internet of Things (IoT), Massive Access, Artificial Neural Network (ANN), Classification, Medium Access Control (MAC) layer, Predictive Network, Joint Forecasting-Scheduling (JFS)

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

ERSAGUN TÜRKDOĞRU

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHİR KUTAY

ORCID ID
0000-0001-7572-4511

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Albedo Etkisi, PV Sistem Verimliliği, Çift Yüzlü Modüller, PVsyst Yazılımı, Seviyelendirilmiş Enerji Maliyeti'ni Düşürmek

Albedo Effect, PV System Efficiency, Bifacial Modules, PVsyst Software, Lowering LCOE

ALBEDO ETKİSİNİN FARKLI YER ZEMİNLERİ İLE 30 KW ÇİFT YÜZLÜ PV SİSTEMİNDE PVSYST YAZILIMI KULLANILARAK ANALİZ EDİLMESİ

ANALYSIS OF ALBEDO EFFECT IN A 30-KW BIFACIAL PV SYSTEM WITH DIFFERENT GROUND SURFACES USING PVSYST SOFTWARE

Günümüzde elektrik enerjisi dünya çapında yaygın olarak kullanılmaktadır ve hemen hemen tüm iş sektörlerinde önemide giderek artmaktadır. Bu nedenle yeryüzü kaynaklarından elektrik enerjisinin nasıl üretileceği çok önemlidir. Çevreye zarar vermeyen ve sera gazı salınımına neden olmayan yenilenebilir enerji kaynakları, elektrik enerjisi üretiminde giderek daha fazla kullanılmaktadır. Aynı zamanda yenilenebilir bir enerji olan güneş enerjisi; uzun ömürlü, düşük maliyetli, geri dönüşümlü ve temiz olduğu için dünyanın geleceği için mükemmel bir seçimdir. Güneş enerjisinde de verimlilik, kaynak kullanımının azaltılması açısından son derece önemlidir. Solar PV modüllerinin verimliliği, yapılarına, aldığı ışımaya ve panel sıcaklığına bağlıdır. Albedo etkisi; direkt ve difüzyon ışınımlarının yüzeyden yansımasına bağlı olarak çift yüzlü modüllerde doğrudan etkilidir Bu yüksek lisans tezinin amacı, yüzeyin yansıtma gücü olan Albedo etkisinin 30 kW'lık çift yüzlü bir PV sisteminde kazanç ve verimliliğe katkısını, PVsyst yazılımı ile simülasyonlar yaparak analiz etmektir. Bu PV sistemi, PVsyst yazılımında farklı zemin modelleri ve albedo değerleri altında simüle edilmiştir. Sonuçlar analiz edildikten sonra albedo etkisinin, çift yüzlü PV sistemlerde tek yüzlü PV sistemlere göre ciddi bir güç artışı sağladığı görülmüştür.

Today, electrical energy is used extensively worldwide, increasing importance in almost all business sectors. For this reason, how to produce electrical power from earth sources is so important. Renewable energy sources that do not damage the environment and do not cause greenhouse gas emissions are increasingly used in electrical energy production. Solar energy, also renewable energy, is an excellent choice for the world's future because it is durable, abundant, low cost, recycling, and clean. Efficiency in solar energy is essential in terms of reducing resource use. Solar PV modules' efficiency depends on their structure, irradiance, and temperature. The albedo effect is directly effective in the bifacial modules because of the surface reflection of direct and diffuse irradiances. This master thesis aims to analyze the contribution of the Albedo effect, which is the reflective power of the surface, to the gain and efficiency in a 30-kW bifacial PV system doing simulations with PVsyst software. This PV system was simulated under different ground models and albedo values in the PVsyst software. After the results were analyzed, it was realized that the albedo effect gives a serious power increase in bifacial PV systems compared to mono facial PV systems.

YÜKSEK LİSANS

ESRA ALKIN

DANIŞMAN
PROF. DR. MUSTAFA SEÇMEN

ORCID ID
0000-0002-7656-4051

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Çift bant, Dalga kılavuzu, Mod dönüştürücü, Güç bölücü/birleştirici, Mod seviyesi ölçüm tekniği, Eşdeğer devre modelleri

Dual band, Waveguide, Mode converter, Power divider/combiner, Mode level measurement technique, Equivalent circuit models

TELEMETRİ/TELEKOMUT UYDU HABERLEŞME SİSTEMLERİ İÇİN ÇİFT BANTLI DALGAKILAVUZU MOD DÖNÜŞTÜRÜCÜ VE GÜÇ BÖLÜCÜ/TOPLAYICI

DUAL-BAND WAVEGUIDE MODE CONVERTER AND POWER DIVIDER/COMBINER FOR TTC SATELLITE COMMUNICATION APPLICATIONS

Bu tezde, Ku-bant frekanslarında eş zamanlı olarak çalışan bir çift bant mod dönüştürücü ve bir güç bölücü/birleştirici tasarımı, bir mod seviyesi ölçüm tekniği ve Telemetri/Telekomut (TM/TK) uygulamaları için 11.75 GHz/TM ve 13.75 GHz/TK merkez frekanslarında eşdeğer devre modelleri ile birlikte sunulmaktadır. Uzay ve yer istasyonları arasında kesintisiz veri iletimi sağlamak için uydu iletişiminde kullanılan TM/TK antenleri, yönsüz radyasyon desenlerine sahip olmalıdır. Bu ışıma modelini yaklaşık olarak elde etmek için pratikte iki çok yönlü anten birbirine dik olarak yerleştirilmeli ve yanal düzlemde düzgün ışıma için antenlerin yuvaları simetrik dairesel TM01 modu ile beslenmelidir. TM01 modu dışında, diğer tüm yayılma modları (temel yayılma modu olan TE11 modu dahil) radyasyonun simetrisini/düzgünlüğünü bozar ve bastırılmalıdır. Bir Ku-bant uygulaması olarak, TE11 modunu standart WR75 dikdörtgen dalga kılavuzundan TM01 moduna dairesel dalga kılavuzunda dönüştürmek ve bu TM/TK yarık antenlerini yüksek saflıkta TM01 modu ile eşit şekilde beslemek için tasarlanmış ve üretilmiştir.

In this thesis, the design of a dual-band mode converter and a power divider/combiner which operate simultaneously in Ku-band frequencies are presented along with a mode level measurement technique and equivalent circuit models for Telemetry/Telecommand (TTC) applications at 11.75 GHz/TX and 13.75 GHz/RX center frequencies. TTC antennas used in satellite communication, to provide uninterrupted data transmission between space and ground stations, should have non-directional radiation patterns. To obtain this radiation pattern approximately, in practice, two omnidirectional antennas should be placed perpendicular to each other and for uniform radiation in the lateral plane, slots of the antennas must be fed with symmetric circular TM01 mode. Except for the TM01 mode, all other propagation modes (including the TE11 mode, which is the basic propagation mode) break the symmetry/uniformity of the radiation and should be suppressed. As a Ku-band application, a dual-band mode converter is designed and manufactured to transform TE11 mode from standard WR75 rectangular waveguide to TM01 mode at circular waveguide, for uniformly exciting these TTC slot antennas with high purity TM01.

YÜKSEK LİSANS

ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

MİRAY ALP

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKHAN DEMİRKIRAN

ORCID ID
0000-0002-0076-6036

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Tahmin, Kısa vadeli yük tahmini, Kümeleme, Akıllı şebeke, Akıllı ev, MLP, ARIMA, LSTM

Forecast, Short term load forecasting, Clustering, Smart grid, Smart home, MLP, ARIMA, LSTM

AKILLI ŞEBEKELER İÇİN KISA VADEDE YÜK TOPLAM YÜK TAHMİNİ İÇİN KÜMELEME TABANLI DERİN ÖĞRENME STRATEJİSİ

CLUSTERING BASED DEEP LEARNING STRATEGY FOR THE SHORT-TERM LOAD AGGREGATE LOAD FORECASTING FOR SMART GRIDS

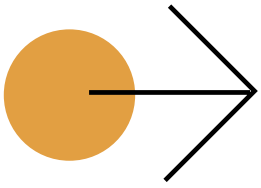
Kısa vadeli yük tahmini, bir akıllı evin kamu sektörü tarafından oluşturulan bir talep yanıtı olayına katılıp katılmayacağını belirlemede büyük önem taşır. Ancak, akıllı evlerin enerji tüketiminde yer alan düzensizlik ve belirsizlik, tahminler için zorluklar yaratmaktadır. Ek olarak, gelecekteki akıllı şebeke senaryolarının talep yanıtı programlarında çok sayıda akıllı ev olduğu göz önüne alındığında, her ev için benzersiz bir tahmin aracı tasarlamak ve onu sürekli güncellemek, büyük veri ile ilgili zorluklarla karşılaşır ve ekonomik olarak uygulanabilir bir yaklaşım olmayabilir. Bu sorunları çözmek için ARIMA, MLP ve LSTM olmak üzere üç farklı metodoloji ve farklı model konfigürasyonları kullanılıyor. Önerilen metodolojiler Akıllı Şebeke Akıllı Şehir (Smart Grid Smart City) veri seti üzerinde test edilmiş ve en fazla sayıda müşterinin mevcut olduğundan emin olmak için tarih seçilmiş, ardından k-ortalama kümelemesi kullanılarak evler kapsamlı bir bilgilendirici özelliklerine göre kümeler halinde gruplandırılmıştır. Tek bir tahminciye sahip olmak yerine, her kümenin kümenin genel tüketim tahmini için rekabet eden bir tahminci havuzu vardır. Ardından, nihai genel tüketim tahminine ulaşmak için bir araya getirilirler. Toplam düzeyde tahmin doğruluğunu düzgün bir şekilde ölçmek için ölçekten bağımsız ve sıfıra yakın değerlere dayanıklı RMSE ve MAE gibi değerlendirme metrikleri kullanıldı.

Short-term load forecasting is of great importance in determining whether a smart home (SH) will participate in a Demand Response (DR) event created by the utility operator. However, volatility and uncertainty involved in energy consumption of SHs poses difficulties for their forecasting. Additionally, given the large number of SHs in DR programs of future smart grid scenarios, designing a unique predictor for each SH and constantly updating it faces big-data related challenges and may not be an economically viable approach. To tackle these issues, we evaluate three different methodologies, which are ARIMA, MLP and LSTM and different configurations of models are used. The proposed methodologies are tested on Smart Grid Smart City dataset and the date is picked to ensure that the greatest number of customers are available, after that, using k-means clustering the houses are grouped into clusters according to their informative features obtained from an extensive statistical analysis. Instead of having one predictor, each cluster has a pool of predictors that compete for the cluster's overall consumption forecast. Then they're added together to reach the final overall consumption forecast. We use evaluation metrics such the RMSE and MAE, which are scale-independent and robust to values near zero, to properly measure predicting accuracy at the aggregated level.

lee

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

SİNEM ÖZKAN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖNDER BULUT, PROF. DR. MEHMET CEMALİ DİNÇER

ORCID ID
0000-0003-1476-6333

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Stoğa-üretim, Üretim ve envanter kontrolü, Çoklu üretim kaynakları, Çoklu ürünler, Yenileme teorisi, Kuyruk teorisi, Yarı-Markov süreçleri, Gömülü Markov zincirleri, Dinamik programlama

Make-to-stock, Production and inventory control, Multiple production resources, Multiple products, Renewal theory, Queueing theory, Semi-Markov processes, Embedded Markov chains, Dynamic programming

M/G/S STOĞA-ÜRETİM SİSTEMLERİNİN KONTROLÜ

CONTROL OF M/G/S MAKE-TO-STOCK PRODUCTION SYSTEMS

Çoğu gerçek hayattaki üretim-envanter sistemleri, rassal üretim ve talepler arası varış sürelerine sahiptir. Üretim ve envanter maliyetlerini en aza indirmek için bu tür sistemlerin performans değerlendirmesi ve etkin kontrolü hayati önem taşımaktadır. Bu çalışmada, çeşitli stoğa-üretim sistemlerinin üretim-envanter kontrol problemleri ele alınmıştır. İlk olarak, tek bir üretim birimine, üretime başlama ve kayıp satış maliyetlerine sahip tek tip ürün üreten stoğa-üretim sistemleri incelenmiştir. Üretim sürelerinin bağımsız, özdeş ve genel bir dağılıma sahip olduğu, taleplerin ise durağan bir Poisson sürecine göre geldiği varsayılmıştır. Üretim ve dolayısıyla envanter, ardısmarlamalı sistemler için eniyi olduğu bilinen iki kritik sayı politikası tarafından kontrol edilmektedir. Ele alınan sistem tek tip ürünün üretildiği M/G/1 stoğa-üretim kuyruğu olarak modellenmiştir. Üretime başlama maliyeti ihmal edilebilir olduğu durumda, durum vektörünün kararlı durum dağılımı kuyruk teorisine dayalı bir yaklaşımla bulunmuştur. Üretim başlangıç maliyeti olan sistemler için, biri durağan durum dağılımını bulan, diğeri ise doğrudan uzun dönem beklenen ortalama maliyeti hesaplayan iki farklı yöntem geliştirilmiştir. Geliştirilen yöntemler yarı-Markov ve yenileme teorilerine dayanmaktadır. Ayrıca, iki kritik sayı politikasının kontrol parametrelerini hesaplamak için bir yaklaşım önerilmiştir. Sayısal sonuçlar, önerilen yaklaşımın birçok durumda eniyiye yakın performans gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bildiğimiz kadarıyla, bu çalışma, kayıp satışlı M/G/1 stoğa-üretim sistemlerini analiz eden ilk çalışmadır. İkinci olarak, üretim sürelerinin Markov yapıda olduğu birden çok sunuculu stoğa-üretim sistemleri ele alınmıştır. Genişletilmiş iki kritik sayı politikası tarafından kontrol edilen M/G/s tek ürünlü stoğa-üretim sistemleri için, sırasıyla gömülü Markov zincirleri ve yenileme analizleri ile durağan durum dağılımı ve beklenen ortalama sistem maliyeti hesaplanmıştır. Analizler hem kayıp satışlı hem de ardısmarlamalı sistemler için ayrı ayrı yapılmıştır. Son çalışmada hem kayıp satışlı hem de ardısmarlamalı durumlar için çok ürünlü M/G/s stoğaüretim sistemleri ele alınmıştır. İlk önce eniyi üretim politikalarının davranışını araştırmak için dinamik programlama formulasyonlarını geliştirilmiştir. Dinamik programlama formulasyonunun sonuçlarının alınmasının uzun sürmesi nedeniyle, alternatif sezgisel üretim politikaları önerilmiştir. Bu politikalar, çok ürünlü tek sunuculu stoğa-üretim sistemleri için önerilen mevcut politikaların çok sunuculu uzantılarıdır. Kapsamlı bir sayısal çalışma ile sezgisel politikaların performansları değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır.

Most real-life production-inventory systems experience random production and interdemand- arrival times. To minimize the production and inventory related costs, performance evaluation and effective control of such systems are vital. This thesis addresses production-inventory control problems of several make-to-stock systems. We first consider a single-item make-to-stock system with a single production unit and production start-up and lost sales costs. Production times are independent and identically distributed general random variables and demands are generated according to a stationary Poisson process. Production and hence inventory are controlled by the two-critical-number policy, which is known to be optimal for the backordering case. We model the system as an M/G/1 single-item make-to-stock queue. With a queueing theory-based approach the steady-state distribution of the state vector is calculated when the production start-up cost is negligible. For the systems with production startup cost, we develop two different methods that one finds the steady-state distribution, and the other directly calculates the long-run expected average cost. The developed methods are based on semi-Markov and renewal theories. Furthermore, an approximation to calculate the control parameters of the two-critical-number policy is proposed. Numerical results reveal that the proposed approximation performs nearoptimal in numerous instances. To the best of our knowledge, this study is the first to analyze M/G/1 make-to-stock systems with lost sales. Secondly, we extend the first study by considering multi-server make-to-stock systems with Markovian production times. For M/G/s single-item make-to-stock systems controlled by the extended two-critical-number policy, we calculate the steady-state distribution and expected average system cost with analyses based on embedded Markov chains and renewal theory. The analyses are conducted separately for both lost sales and backordering cases. In the last study, we consider multi-item M/G/s make-to-stock systems for both lost sales and backordering cases. We first develop the dynamic programming formulations to investigate the behavior of the optimal production policies. Due to the curse of dimensionality, we propose alternative heuristic production policies. These policies are multi-server extensions of the existing policies defined for multi-item single-server make-to-stock systems. With an extensive numerical study, we evaluate and compare the performances of the heuristic policies.

DOKTORA

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

SYED SHAH SULTAN MOHIUDDIN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ALİ GÖKÇE, DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDİNÇ ÖNER

ORCID ID
0000-0001-9809-1462

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Trafik sinyali süreleri, Sinyalize dönel kavşaklar, Genetik Algoritma, SUMO, Simülasyon tabanlı optimizasyon, Bağlantılı sinyalize dönel kavşaklar

Traffic signal timing, Signalized roundabouts, Genetic algorithm, SUMO, Simulation-based optimization, Connected signalized roundabouts

BAĞLANTILI SİNYALİZE DÖNEL KAVŞAKLAR İÇİN SİNYAL SÜRELERİNİN OPTİMİZASYONU

TRAFFIC SIGNAL TIMING OPTIMIZATION FOR CONNECTED SIGNALIZED ROUNDABOUTS

Kent yönetimleri için önemli bir zorluk, kentin trafik ağlarında ve kavşaklarda yüksek trafik hacmine dayalı olarak gelişen trafik sıkışıklığını gidermektir. Günlük trafiğe çıkan araç sayısındaki artış araç seyir koşullarındakötüleşmelere sebep olmaktadır. Bu kötüleşmeler, sağlık, ekonomi ve çevre üzerinde birçok olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu sebeplerle, araçların bu trafik ağlarında akışlarının verimli olması için düzenleme yapılması önemlidir. Etkin bir kavşak tasarımı olarak dönel kavşaklar, taşıyabildikleri araç kapasitesi sebebiyle, trafik mühendisleri tarafından gittikçe artan oranda çalışılmaktadır. Dönel kavşakların bu kapasitesi, doğru sinyalizasyon ile geliştirilebilir. Doğru ve uygun trafik sinyal süreleri, daha pürüzsüz trafik akışı için kritiktir. Doğru ve uygun olmayan trafik sinyal süreleri ise sürücüler için olumsuz koşullar ve gecikmelere sebep olmalarının yanında daha çok yakıt tüketimi ve sera gazı salınımına yol açarak çevre kirliliği yaratır. Bu sebeplerle, dönel kavşakların kullanımında kapasitelerinin ve performanslarının iyileştiğinden emin olmak için farklı sinyal sürelerinin araştırılması gerekir. Bu araştırma saha çalışmaları veya güvenilir bir simülasyon (benzetim) aracı ile yapılabilir. Mikroskopik simülasyon araçlarının saha çalışma ve denemelerine göre daha ucuz, güvenli ve hızlı olması sebepleriyle, bu tür simülasyon araçları ulaşım sistemleri analizinde sıklıkla kullanılmaktadır. Birçok araştırmacı trafik sinyallerinin performansını arttırmak için farklı yaklaşımlar kullanarak çalışmalarda bulunmuştur. Fakat, dönel kavşaklardaki trafik sinyal süreleri ile ilgili az sayıda çalışma yapılmıştır. Dönel kavşakların, diğer kavşaklara kıyasla faklı akış dinamikleri vardır. Özellikle büyükşehir merkezlerinde giderek artan kullanımı olan sinyalize dönel kavşakların, sinyal sürelerinin çalışılması gerekir. Bu tez, izole ve bağlantılı sinyalize dönel kavşakların, yeşil ışık zamanlamalarını bulmaya yönelik simülasyon bazlı bir optimizasyon yöntemi önermektedir. Önerilen yöntemde, SUMO simülasyon aracı olarak, Genetik algoritma ise optimizasyon yöntemi olarak kullanılmıştır. İzmir ilinden, biri izole biri bağlantılı olmak üzere iki gerçekçi problem, önerilen yöntemin performansını ölçmek için çözülmüştür. Önerilen yöntemden elde edilen sonuçlar, varolan sistem ve Webster trafik sinyali tasarımı yönteminden elde edilen sonuçlarla karşılaştırılmıştır. Önerilen yöntemin hem varolan sistemden hem de Webster'dan elde edilen sonuçlara göre ciddi derecede daha iyi performans gösterdiği tespit edilmiştir.

Managing high traffic volumes and mitigating traffic congestion including slow-moving traffic at intersections from the urban traffic networks is the key challenge for urban administration. The increase in the number of vehicles on a daily basis in the urban network is causing a continuous deterioration in the traffic situation. This deterioration leads to many detrimental consequences on health, the economy, and the environment. Due to this, it is important to manage the flow of vehicles within these networks efficiently. As an effective intersection design, the roundabout is rapidly gaining attention and popularity among traffic engineers because of its capacity for the mobility of the number of vehicles. This capacity can further be improved through their signalization. The appropriate traffic signal timing concerning the traffic conditions is critical in providing smooth traffic flow. Inappropriate traffic signal timings not only cause delays and inconvenience to drivers but also increase environmental pollution due to excessive fuel consumption and the emission of greenhouse gases. Thus, it is important to investigate the different signal timings to ensure that implemented plan will improve the capacity and the performance of the network. The investigation can be conducted via either field testing or the use of a reliable simulation tool. As the microscopic simulation is safer, less expensive, and faster than field implementation and testing, which is why the simulation models are widely used in both transportation operations and management analysis. Many researchers have made an effort to improve the efficiency of traffic signals using different approaches. However, few studies have been done concerning traffic signal timings at roundabouts. Roundabouts have a different flow dynamic compared to regular intersections. With the increasing use of signalized roundabouts, especially in metropolitan areas, the traffic signal timings of roundabouts need to be studied. This dissertation introduces a simulation-based optimization framework for finding the optimal green phase timings of signal heads located at an isolated and a network of connected signalized roundabouts. In the developed framework, SUMO is used as a simulation tool whereas the genetic algorithm is used as an optimization algorithm. Two realistic simulation models for the roundabouts (isolated and the network) located in downtown Izmir, Turkey are also developed in order to test the frameworks' performances. The results of the proposed frameworks have been compared with the current settings and with Webster's results. It was found the proposed framework outperforms both the current settings and Webster in all performance measures that are outlined in this study.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

30

BESTE YILDIZ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AYHAN ÖZGÜR TOY, PROF. DR. LEVENT KANDİLLER

ORCID ID
0000-0003-1603-6860

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Paralel makine çizelgelemesi, Sıraya bağlı kurulum süresi, Tam-etkenli tasarım, Sezgisel yöntem, Tek tip makine, Toplam tamamlanma süresi

Parallel machine scheduling, Sequence-dependent setup time, Full factorial design, Randomized heuristic, Uniform machines, Total completion times

SIRAYA BAĞIMLI KURULUM SÜRELERİ İLE TEK TİP PARALEL MAKİNE ÇİZELGELEMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

A STUDY ON UNIFORM PARALLEL MACHINE SCHEDULING WITH SEQUENCE DEPENDENT SETUP TIMES

Çizelgeleme problemleri; operasyon yönetimi, bilgisayar bilimi ve bilgi sistemleri dahil olmak üzere birçok akademik disiplinde karar vermek için gereklidir. Çoğu çizelgeleme problemi güçlü anlamda NP-zor olduğundan, kesin algoritmalar ve verimliliklerinin nasıl ölçeklendiği konusunda sınırlı araştırma vardır. Bu çalışmada, maksimum tamamlama süresini en aza indirmek için sıraya bağlı kurulum süreleriyle tek tip paralel makine çizelgeleme problemini ele alıyoruz. Problemimizi açık bir şekilde tanımlayan ve küçük boyutlu problemler için en uygun çözümleri elde etmek için kullanılabilecek bir tam sayılı problem formülasyonu sunuyoruz. Sonrasında, problemimiz NP-zor olduğundan, iyileştirme alt rutini ile rastgele bir buluşsal yöntem öneriyoruz. Hesaplamalı bir çalışma yoluyla önerilen sezgisel yöntemin performansı 320 örnekle test edilmiştir. Bu örnekleri, beş farklı faktörlü deneyin tam faktöriyel tasarımını (DOE) kullanarak oluşturduk. Hesaplamalı çalışmamız, önerilen matematiksel modelin ortalama 22.88 dakika sürdüğünü ve sezgisel algoritmanın bu sonuçları yalnızca 0.062 dakikada elde ettiğini göstermektedir. Sezgisel yöntem sonuçları ile matematiksel model sonuçları karşılaştırıldığında, CPLEX yazılımında yapılan sezgisel yöntem ortalama olarak yaklaşık %4 Gap değerine sahiptir. Ayrıca, iyileştirme adımının sezgisel yöntemin genel performansına katkısı %73,34'tür.

Scheduling problems are essential for decision-making in many academic disciplines, including operations management, computer science, and information systems. Since many scheduling problems are NP-hard in the strong sense, there is only limited research on exact algorithms and their efficiency when implemented on parallel computing architectures. This master's thesis considers the uniform parallel machine scheduling problem with sequence-dependent setup times to minimize the maximum completion time (makespan). We present an IP formulation, which clearly describes our problem and can be used to obtain optimal solutions for small-sized problems. As our problem is NP-hard, we propose a randomized heuristic with an improvement subroutine. The performance of the proposed heuristic through a computational study was tested with 320 instances. We created these instances using the full factorial design of experiment (DOE) with five different factors. Our computational study indicates that the proposed mathematical model takes 22.88 minutes on average, and the heuristic algorithm achieves these results only in 0.062 minutes. The average solutions obtained with the heuristic have an approximately 4% Gap value for average CPLEX solutions. Also, the contribution of the improvement subroutine step to the overall performance of the heuristic is 73.34%.

YÜKSEK LİSANS

EGE DURAN

DANIŞMAN

PROF. DR. ARSLAN ÖRNEK, DR. ÖĞR. ÜYESİ CEMALETTİN ÖZTÜRK

ORCID ID

0000-0002-8612-5183

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Gruplama, İplik boyama, Karışık tamsayılı programlama, Sezgisel algoritma, Üretim planlama

Batching, Dyeing, Mixed integer programming, Heuristic algorithm, Production planning

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ

İNGİLİZCE

ÇOKLU DÖNEM BOYAMA VE GRUPLAMA PROBLEMİ İÇİN OPTİMİZASYON VE SEZGİSEL YAKLAŞIMLAR

OPTIMISATION AND HEURISTIC APPROACHES FOR MULTI-PERIOD DYEING AND BATCHING PROBLEM

Bu tezde, iplik boyama üreticisi olan firmada gerçek hayattaki bir problem için birden çok vardiyalı boyama ve harmanlama problemi ele alınmıştır. Makinelerin ağırlığına, üretim miktarına ve hacim kapasitesine ek olarak, iplikler büyük kazanlarda işleme alındığında flotte, renk türleri, renk yüzdeleri ve müşteri siparişlerinin kimyasal tarifi gibi bir dizi teknik boyama etkileşim kısıtlaması vardır. boya likörü olarak bilinen su, ayrıca aynı vardiyada boyama işlemine yardımcı olacak bir dizi kimyasal madde içerir. Bildiğimiz kadarıyla literatürde bu kombinatoryal optimizasyon problemini çözecek bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, şirket için atanmamış işlerin ve kullanılan kazanların sayısını en aza indirmek için verimli bir çizelgeleme problemi yaratmayı amaçlamaktadır. Böylece problem için iki matematiksel model geliştirilmiş ve küçük, orta ve büyük boyutlu örnekler için optimal sonuçlar elde edilmiştir. Çalışılan problem NP-hard olduğundan, problemi çözmek için iki sezgisel algoritma da önerilmiştir. On altı deney ve rastgele seçim geliştirildi. Önerilen algoritmaların performansı detaylı bir şekilde karşılaştırılmıştır.

In this thesis, the multi-period dyeing, and batching problem is addressed for a real-life problem in the yarn dying manufacturer company. In addition to weight, production quantity, and volume capacity of the Dyeing Machines (DM), there is a set of technical dyeing interaction constraints such as flotte, colour types, and percentages, and chemical recipe of customer orders when yarns are immersed in a large DM of coloured water known as the dye-liquor that includes dyestuffs, plus a range of chemicals to assist the dyeing process in the same shift. To the best of our knowledge, there is no study in the literature to solve this combinatorial optimization problem. This study aims to create an efficient production schedule for the company which minimises the number of unassigned jobs and used DMs. Hence, two mathematical models are formulated for the problem and optimal results are obtained for small, medium, and large-sized instances. As the studied problem is NP-hard, two heuristic algorithms are also proposed to solve the problem in reasonable computational times. The performance of the proposed algorithms is evaluated with a detailed computational experiment. Finally, conclusions and future studies are presented.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

SELEN BURÇAK AKKAYA

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ALİ GÖKÇE

ORCID ID
0000-0001-9809-1462

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
AGV, Rotalama, Çizelgeleme, Senaryo Tabanlı Gürbüz Optimizasyon

AGV, Routing, Scheduling, Scenario Based Robust Optimization

ÜRETİM ORTAMINDAKİ OTOMATİK YÖNLENDİRİLMELİ ARAÇLARIN (AGVS) ÇİZELGELEME VE ROTALAMA PROBLEMİ İÇİN YENİ BİR SENARYO TEMELLİ GÜRBÜZ ÇÖZÜM YÖNTEMİ

A NOVEL SCENARIO-BASED ROBUST SOLUTION APPROACH TO THE PROBLEM OF SCHEDULING AND ROUTING OF AUTOMATED GUIDED VEHICLES (AGVS) IN A PRODUCTION ENVIRONMENT

Otomatik Yönlendirmeli Araçların (AGV'ler) malzeme taşıma amacıyla kullanımı giderek daha popüler hale gelmiştir. Hızlı ulaşım sağlamaları, görevlere hızlıca atanabilmeleri ve nakliye kapasitesini arttırmalarının yanı sıra üretkenlik, güvenlik, kaynakların kullanım verimini arttırarak ve maliyetleri azaltarak, sisteme esneklik kazandırmaktadırlar. Bu faydaların elde edilebilmesi için AGV'lerin işlere sistematik bir şekilde atanması ve AGV'lerin üretim planlarını karşılayacak şekilde rotalanması ve çizelgelenmesi gerekir. Bu tez, bir atölye üretim ortamında istasyonlar arası taşıma işlerini sağlamak amacıyla kullanılan, kullanım amacına, taşıma ve pil şarj kapasitesine göre farklı tiplerden oluşan heterojen bir AGV filosunun çizelgeleme ve rotalama problemini incelemektedir. Amaç, siparişlere ait taşıma işlerinin geç teslimine atanan ceza maliyetini ve araçların enerji tüketimini en aza indireren gürbüz bir atama ve AGV'lere ait gürbüz rotaları ve çizelgeleri bulmaktır. Bunun amaçla bu tez, heterojen bir AGV filosu için bu kararların yanı sıra şarj planı ve enerji tüketimini de gözeten, senaryo tabanlı yeni bir gürbüz karma tamsayılı doğrusal programlama modeli önerilerek literatüre katkıda bulunmaktadır. Önerilen model öncelikle, IBM OPL CPLEX kullanılarak bir test senaryosu ile doğrulanmıştır. Yapılan deney tasarımı ile önerilen modelin performansı ve belirli parametrelerin model üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir.

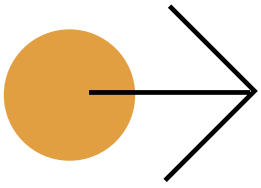
Use of Automated Guided Vehicles (AGVs) for material handling purposes has become increasingly popular. They introduce flexibility to the system by increasing speed, responsiveness, and freight capacity as well as enabling increased productivity, safety, efficient resource utilization and reducing costs. These advantages can be realized by intelligent assignment of AGVs to jobs, and routing of AGVs to help meet production plans. This thesis investigates the problem of scheduling and routing of a heterogenous fleet of AGVs, consisting of different types based on purpose of use, freight, and battery charge capacity used for handling transfer jobs in a job shop production environment. The objective is to optimize the schedules and routes of AGVs by minimizing total of the penalty cost for the late delivery of parts and energy consumption of the vehicles. In doing so, the thesis contributes to the literature by proposing a novel, scenario based robust mixed integer linear programming model for a heterogenous fleet of AGVs along with charging and energy consumption where partial recharging is allowed. Proposed model is first verified with a test case. Through design of experiment, performance of the model and how certain parameters affect the performance of the model is also investigated and results are reported.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

GRAFİK TASARIM

ANASANAT DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

GRAFİK TASARIM
TÜRKÇE

34

UĞUR ALTUN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZLI BENLİOĞLU

ORCID ID
0000-0002-5004-8235

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Korku, Korku edebiyatı, Çocuk edebiyatı, Resimli çocuk kitapları

Horror, Horror literature, Children's literature, Children's picture books

RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA KORKUNUN TEMSİLİ VE BİR UYGULAMA

REPRESENTATION OF FEAR IN CHILDREN'S PICTURE BOOKS AND A PRACTICE

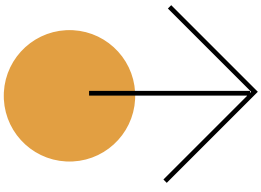
Bu tezin amacı korku, korku temasının sanatta işlenişi ve resimli çocuk kitaplarında korkunun temsilini araştırmak ve bu konuyu bir uygulamayla hayata geçirmektir. Korku, tarihin başlangıcında itibaren insanın en elzem duygularından biri olagelmiştir. Çoğu zaman hayatta kalma içgüdüsü ile ortaya çıkan korku duygusu doğduğumuz anda başlayarak farklı şekillerde ve farklı nedenlerle ortaya çıkar. İnsanlık bu duygu ile igili dışavurumlarını farklı sanat dallarında yapmaktadır; bu sanat dallarının en önemlilerinden biri edebiyattır. Çocuk edebiyatında bu temanın işlenmesi çocuğun gelişimi açısından olumlu sonuçlanabilir. Bu araştırma öncelikle korku ve korkunun sanatta temsiline odaklanacaktır. Ardından çocuk edebiyatını ayrıntılı olarak inceleyecek, korkunun çocuk kitaplarında nasıl işlendiğini anlamaya çalışacaktır. Son olarak ise bu konuyu bir örnekle göstermek ve AG teknolojilerinin bu konuda nasıl kullanılabileceğini göstermek amaçlanmaktadır. Çalışmanın sonucunda sanatçıların AG teknolojilerini iyi tanıyarak pedagojik kaygılarla alt metni güçlü tutarak yapacakları eserlerin çocukların hayatını onlar eğlenirken dönüştürmesinin mümkün olduğusonucuna varılmıştır.

The aim of this thesis is to investigate the treatment of fear and fear in art and the representation of fear in children's picture books and to bring this subject to life with an application. Fear has been one of the most essential emotions of man since the beginning of history. Most of the time, the feeling of fear that emerges with the survival instinct emerges in different ways and for different reasons, starting from the moment we are born. Humanity makes its expressions about this feeling in different branches of art; one of the most important of these branches of art is literature. The processing of this theme in children's literature can result in positive results for the development of the child. This research will primarily focus on fear and its representation in art. Then I will examine children's literature in detail and try to understand how fear is handled in children's books. Finally, it is aimed to show this issue with an illustration project and to show how AR technologies can be used in this regard. As a result of the study, it was concluded that it is possible for the works that the artists will create by knowing AR technologies well and keeping the subtext strong with pedagogical concerns, transforming the lives of children while they are having fun.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

AFRA KELEŞ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ZEYNEP TUNA ULTAV

ORCID ID
0000-0003-0478-7333

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Mimarlık ve edebiyat, Mimarlık ve sinema, Bilim kurgu, Cyberpunk, Teknoloji-tarih birlikteliği, Altered Carbon

SİBERPUNK EDEBİYAT VE SİNEMA MEKANLARINDA TEKNOLOJİ-TARİH BİRLİKTELİĞİ: ALTERED CARBON'U OKUMAK

TECHNOLOGY-HISTORY JUXTAPOSITION WITHIN THE SPACES OF CYBERPUNK LITERATURE AND CINEMA: READING ALTERED CARBON

Mimarlık ve içmimarlık alanları da edebiyat, sinema gibi farklı disiplinlerle etkileşim halindedir ve bu disiplinlerle mekânsal anlamda önemli bir buluşma noktasına sahiptir. Özellikle de gelecek tasarımları söz konusu olduğunda, bilim kurgu eserleri kuşkusuz mimari kesitte önemli bir rol oynamaktadırlar. Genellikle gelecek dünyaları kurgulayan bilim kurgu eserlerindeki mekân kavramını zamanla ilişkili bir şekilde ele almak, gelecek mekânlarını yaratmak konusunda fayda sağlayıcıdır. İçeriğinde bulundurduğu geçmiş-gelecek ve teknoloji-tarih ilişkisinden dolayı bu çalışmada bir bilim kurgu alt türü olan siberpunk türü incelemektedir. Siberpunk türünden izler taşıyan Richard K. Morgan'ın Altered Carbon romanı ve dizi uyarlaması, sahip olduğu mekânsal tasvirlerinden ötürü, çalışmanın örneklem alanı olarak belirlenmiştir. Çalışmada amaç siberpunk türü eserlerdeki teknoloji-tarih sentezinin gelecek tasarımları açısından tasarımcılara ne gibi faydalar sağlayacağını ortaya koymaktır. Çalışma, öncelikle mekân kavramının edebiyat ve sinemayla olan ilişkisini özellikle bilim kurgu özelinde tartışır ve ardından da siberpunk türü edebiyat ve sinemasını tanıtarak örneklem alanı olarak belirlenen Altered Carbon roman ve internet dizisinin detaylı analizlerini yapmaktadır. Çalışmada, eserin mekânsal analizleri kent ve mimari yapılar-iç mekânlar olmak üzere iki alt başlıkta incelenir. Belirlenen mekânlar önce sırasıyla romandan alınan alıntılar ve diziden alınan görüntüler ile teknoloji ve tarihsel tarz çerçevesiyle analiz edilmektedir. Sonuç olarak çalışma, siberpunk türünün mekânsal tasvirlerinin geleceğin mekânları tasarlanırken bir araç olarak kullanılabileceğini önermektedir.

Architecture and literature, Architecture and cinema, Science fiction, Cyberpunk, Technology-history juxtaposition, Altered Carbon

The fields of architecture and interiors also have an important spatial meeting point with different disciplines such as literature and cinema. Undoubtedly, science fiction works play an important role in architectural cross-section, especially when it comes to future designs. Dealing with the concept of space in relation to time in science fiction works, which generally construct future worlds, is beneficial in creating future spaces. Owing to the past-future and technology-historical style relationship it contains, the cyberpunk genre, which is a science fiction sub-genre, is examined in this study. Richard K. Morgan's Altered Carbon novel and its web series adaptation, which carries traces of the cyberpunk genre, is analyzed as the case study of the work, since it includes a variety of spatial descriptions. In this framework, the aim of the study is to understand how the technology-history juxtaposition in cyberpunk works can have the potential to guide designers in terms of future designs. The study first discusses the relationship between the concept of space and literature as well as cinema, especially in terms of science fiction genre, and then introduces cyberpunk literature and cinema and makes detailed analyzes of the Altered Carbon novel and web series, which is determined as a case study. In the study, the spatial analyzes of the work are examined under two sub-titles: the urban space, and architecture and interiors. The determined places are first analyzed in detail with the quotes taken from the novel and the images taken from the web series, in terms of technology-history juxtaposition. As a result, the study states that spatial depictions of the cyberpunk genre can be used as a tool while designing the spaces of the future.

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

TARİHİ BİNALARİN YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİNDE BİR MÜDAHALE STRATEJİSİ OLARAK CEPHECİLİK

FACADISM AS AN INTERVENTION STRATEGY FOR ADAPTIVE REUSE OF HISTORIC BUILDINGS

ASLI TATLIBAŞ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAĞME EBRU KARABAĞ

ORCID ID
0000-0001-9091-5009

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Koruma, Yeniden işlevlendirme, Cephecilik, Çağdaş müdahale

Conservation, Adaptive reuse, Facadism, Contemporary intervention

Korumada en çok tartışılan konulardan biri de tarihi yapılarda modern müdahalelerin kullanılmasıdır. Bu süreçte, bu müdahalelerin başarıya ulaşması ve kabul görmesi için çeşitli koşullarla karşılaşması beklenir. Müdahale ancak bu koşullar sağlandığında tarihi yapının çeşitli yönlerinin korunarak zenginleşmesini sağlar. Tarihi dokulara çağdaş müdahaleler için temel kılavuzlar oluşturmak amacıyla, çeşitli teorisyenler ve alanlarda aktif kuruluşlar tarafından birçok uluslararası ve ulusal belge hazırlanmıştır. Bununla birlikte, her koruma vakasında, tasarımcının bağlamı anlaması ve yapıya spesifik yaratıcı bir yaklaşım ortaya koyması beklenir. Son yılların en popüler gelişen mimari yaklaşımlarından biri olan cephecilik, yapının iç kısmından daha çok dış cephesine önem verildiği, dış ve iç kısımlar arasında ayrılık yaratan bir uygulama, yıllar içinde sert bir şekilde eleştirilmiştir. Ancak tarihi bir yapının dış cephesinin bireysel olarak korunmasının tercih edildiği durumlarda bu uygulamanın gelişimi ve görünümü devam etmektedir. Yeniden işlevlendirme projelerinin de son yıllarda bu stratejiyi kullandığı bilinmektedir. Bu durumda, olumsuz ve olumlu yönleri hakkında fikir geliştirmek için daha kapsamlı bir cephecilik anlayışına sahip olmak önem taşımaktadır. Bu çalışma, uluslararası kuruluşlar tarafından hazırlanan belgelerde belirtilen mirası koruma ilkeleri çerçevesinde, uyarlanabilir bir yeniden kullanım stratejisi olarak cephecilik uygulamasını araştırmıştır. UNESCO ve ICOMOS'un bu belgelerinin yardımıyla beş temel parametre oluşturulmuştur. Ayrıca geliştirilen cephe tipolojileri ile çağdaş cephecilik sadeleştirilerek konuya ilişkin ortak anlayışın genişletilmesi sağlanmıştır. Örnek olay incelemesi olarak, çeşitli konumlardan ve tipolojilerden cephenin gözlemlenebildiği on çağdaş uyarlanabilir yeniden kullanım projesi seçilmiş ve bahsedilen parametrelere göre analiz edilmiştir. Bağlamın koruma ve tasarım anlayışı üzerindeki etkisi, örnekler ve tarihi yapıların yeniden işlevlendirilmesi için başarılı bir strateji olarak cepheciliğin potansiyeli ile yansıtılmaktadır.

One of the most hotly debated topics in conservation is the use of modern interventions in historic structures. In this process, these interventions are expected to encounter various conditions for their success and acceptance. Only when these conditions are provided can the intervention enrich multiple aspects of the historic structure such as; social, economic, and visual character. These interventions affect not only individual structures but their surroundings as well. In order to set base guidelines for contemporary interventions in historic textures, many international and national documents were prepared by various theoreticians and active organizations in the fields. However, each case of conservation and intervention carries a specific character that necessitates individual approaches. Facadism, a practice where the exterior of the structure is given more importance than the interior, which creates a divorce between the outer and inner parts, is one of the most popular developing architectural approaches of recent years has been harshly criticized over the years. However, the development and appearance of this practice continue. Adaptive reuse projects are also known to utilize this strategy in recent years. In this case, it is essential to have a more comprehensive understanding of facadism to develop ideas regarding its negative and positive aspects. This study explored facadism practice as an adaptive reuse strategy within the framework of heritage conservation principles mentioned in the documents prepared by international organizations. With the help of these documents of UNESCO and ICOMOS, five key parameters were generated. Furthermore, with the developed facadism typologies, contemporary facadism is simplified to broaden the common understanding of the topic. As case studies, ten contemporary adaptive reuse projects where facadism can be observed were selected from various locations and typologies and analyzed based on the mentioned parameters. The effect of the context on conservation and design understanding is reflected by the examples and the potential of facadism as a successful strategy for re-functioning historic structures.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

ÇİZGİ ROMANLARIN KURGUSAL ALANLARINDA ÜTOPİK/DİSTOPİK DÜNYALARI KEŞFETMEK: X-MEN ÖRNEĞİ

EXPLORING UTOPIAN/DYSTOPIAN WORLDS WITHIN FICTIONAL SPACES OF COMICS: THE CASE OF X-MEN

ATAKAN KARATAŞ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ZEYNEP TUNA ULTAV

ORCID ID
0000-0003-0478-7333

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kurgusal mekân, Ütopya, Distopya, Çizgi roman, X-Men

Fictional space, Utopia, Dystopia, Comics, X-Men

Çizgi roman, görsel bir mecra olarak, sahip olduğu kurgusal mekânları ütopya ve distopya kavramlarıyla sergilemek için her zaman mimariyle yakın bir ilişki içinde olmuştur. Süper kahraman çizgi romanlarıyla ilgili çalışmalar yeni olmamakla birlikte, çizgi romanlardaki kurgusal mekânlara odaklanan araştırmaların sayısı nispeten azdır. Bu araştırmanın amacı, çizgi romanı ütopya ve distopya çerçevesinde kurgusal mekân araştırmaları için verimli bir kaynak olarak ortaya koymaktır. Bu tezin örnek alan çalışması olan bir bilimkurgu süper kahraman hikayesi Marvel'in X-Men çizgi romanları, hikayelerdeki mimari mekânları temsil etmek için bu kavramları kullanır. Bu tez, 1980, 1981 ve 2019 olmak üzere üç farklı seneden X-Men hikayelerini (The Dark Phoenix Saga, Days of Future Past, House of X ve Powers of X) analiz eder. Bu üç seneyi analiz etmek, ütopik ve distopik kurgusal mekânları ve zaman içinde nasıl değiştiklerini anlamayı sağlarken, aynı zamanda bu kavramları analiz etmek için verimli bir kaynak olarak X-Men çizgi romanlarının meşruiyetini araştırır. Analizi gerçekleştirmek için kurgusal mekânlar, ütopya ve distopya konuları incelenmiştir. Çizgi romanların kurgusal mekânları, mimariyi ütopya ve distopya gibi farklı kavramlarla analiz etmek için çok önemli kaynaklardır ve farklı dönemlere ait önemli mimari üslupları da içerirler. Sonuç olarak çizgi roman ortamının ütopik ve distopik özellikler taşıyan pek çok kurgusal mekân sunması, onu kurgusal mekanların çözümlenmesinde etkili bir mecra haline getirdiğini söylemek mümkündür.

Comics, as a visual medium, have always had a close relationship with architecture to display its fictional spaces through the concepts of utopia and dystopia. While studies relating to superhero comics are not recent, the number of studies focusing on the fictional spaces on comics are relatively low. The aim of this research is to establish comics as a fruitful source for research on fictional space in the framework of utopia and dystopia. The case of study of this thesis, Marvel's X-Men comics, a science fiction superhero story, utilizes these concepts to represent the architectural spaces of the story. This thesis analyzes X-Men story arcs (The Dark Phoenix Saga, Days of Future Past, House of X and Powers of X) from three different years, 1980, 1981 and 2019. Analyzing these years allows to understand utopian and dystopian fictional spaces and how they changed over time while also searching for the legitimization of X-Men comics as an efficient resource to analyze these concepts. To conduct the analysis, the topics of fictional spaces, utopia and dystopia are investigated. Fictional spaces of comics are crucial resources to analyze architecture with different concepts such as utopia and dystopia. They also include important architectural styles from different time periods. As a result, it is possible to state that the comics medium offers many fictional spaces that features utopian and dystopian features which makes it an effective medium to analyze fictional spaces.

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

ÇAĞAN DEMİR

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAĞME EBRU KARABAĞ

ORCID ID
0000-0001-9091-5009

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Mimarlık, Tarihi bağlam, Kontrast tasarım, Kentsel tasarım

Architecture, Historical context, Contrast design, Urban design

TARİHİ ŞEHİR BAĞLAMINDA UYUMLU KARŞIT TASARIM YAKLAŞIMI

HARMONICAL CONTRAST DESIGN APPROACH IN HISTORICAL URBAN CONTEXT

Tarihi çevrede yeni yapı, mimarlık pratiğinin önemli araştırma, tartışma ve uygulama konularından biridir. Tartışmalar modern mimarlık söylemleriyle ortaya çıkmış ve diğer mimarlık akımlarının yardımıyla günümüze kadar gelişim göstermiştir. Günümüzdeki uygulamalar incelendiğinde çeşitli yaklaşımlar dikkat çekmektedir. Bunlar; yansıtıcılık, tarihi verilerin yorumlanması, analojik ve kontrast yaklaşımlardır. Bunlardan kontrast yaklaşım, tasarımcının kendini en iyi şekilde yansıtabildiği ve tarihi yapıya olan ilgiyi arttırabilecek bir potansiyel taşımasına rağmen, çeşitli nedenlerle iyi kontrast tasarımlar yapılamamaktadır. Bu nedenlerin en önemlilerinden biri, bağlamın fiziksel bir nesne olmasının ötesinde somut olmayan özelliklerinin de olması, bu özelliklerin tasarımcılar tarafından yeterince algılanıp yorumlanmaması ve yeni yapının görsel bütünlüğünün şehir ölçeğinde değerlendirilmemesidir. Koruma kuramına ilişkin uluslararası metinlerde de genellikle bağlam salt fiziksel bir uyum olarak ele alınmaktadır. Bu sorunlar başarısız örneklere sebep olmakta ve tarihi çevrelerin özgün niteliklerini kaybetmesine yol açmaktadır. Bu sebeple bu çalışma uyumlu kontrast tasarım yaklaşımlarına odaklanmaktadır. Çalışmanın amacı, uyumlu kontrast tasarımın mimarlar tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır. Bu kapsamda, koruma kuramı ilkeleri ışığında, son yıllarda dünyada tarihi kent merkezlerinde dikkat çeken kontrast tasarım örnekleri incelenerek değerlendirilmiştir.Değerlendirme sonucunda uyumlu karşıt tasarımların form ve malzeme özellikleriyle tarihi yapıdan ayrıştığı, renk ve ölçek özellikleriyle ise uyum sağladığı görülmektedir. Ayrıca uyumlu karşıt tasarımların renk seçiminde tarihi bağlamda bulunan renklerin tercih edilmesiyle tarihi yapılarla benzerliği arttırdığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan, uyumlu karşıt tasarımlarda tarihi bağlama uygun renklerin seçilmesinin yapıların tarihi bağlama uyumunu arttırırken tarihi yapının ayrışmasını sağladığı sonucuna varılmıştır.

The new building in the historical environment is one of the important research, discussion, and application topics of architectural practice. The debates emerged with the discourses of modern architecture and developed until today with the help of other architectural movements. When today's applications are examined, various approaches draw attention. These are reflectivity, interpretation of historical values, analogical and contrast approaches. Although the contrast approach has the potential to reflect the designer's self in the best way and to increase the interest in the historical building, good contrast designs cannot be made for various reasons. One of the most important of these reasons is that the context has intangible features beyond being a physical object, these features are not adequately perceived and interpreted by the designers, and the visual integrity of the new building is not evaluated at the city scale. In international texts on conservation theory, the context is generally treated as a purely physical fit. These problems cause unsuccessful examples and cause historical environments to lose their original qualities. Therefore, this study focuses on harmonious contrast design approaches. The study aims to provide a better understanding of harmonious contrast design by architects. In this context, in the light of the principles of conservation theory, contrast design examples that have attracted attention in historical city centers in the world in recent years have been examined and evaluated. As a result of the evaluation, it is seen that the harmonious contrast designs differ from the historical building with their form and material properties, and they harmonize with their color and scale characteristics. In addition, it has been determined that the color selection of harmonious contrasting designs increases the similarity with historical buildings by choosing the colors found in the historical context. On the other hand, it was concluded that choosing colors suitable for the historical context in harmonious contrasting designs increase the harmony of the buildings with the historical context while ensuring the separation of the historical building.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

KENTSEL İÇ MEKANLAR OLARAK KENTSEL BOŞLUKLAR: BASMANE, İZMİR

URBAN VOIDS AS URBAN INTERIORS: THE CASE OF BASMANE, İZMIR

NİLAY ALTINAY

DANIŞMAN
PROF. HAVVA MELTEM GÜREL

ORCID ID
0000-0003-1111-6212

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kentsel iç Mekan, Kentsel boşluk, Mekansal pratikler, İçsellik, Basmane

Urban interior, Urban voids, Spatial practices, Interiority, Basmane

Kentsel iç mekân, kentlerde ortak yaşam alanlarının kullanıcılar tarafından öznelleştirilerek içselleştirildiği mekânlardır. Gündelik hayatta yeme, içme, sosyalleşme gibi yaşamsal aktiviteler sokağa taşmıştır. Bu çerçevede kavram, kent ve iç mekân arakesitinde kullanıcıları bir araya getirip toplumun sosyalleşmesine imkan verecek mekânlar sunması açısından önemlidir. Bu çalışma, binalar arasındaki boşlukları, iç mekan, kamusal iç mekanlar ve iç ve dış mekanlar arasındaki bulanık sınır kavramlarıyla bağlantılı olarak kentsel boşluklar olarak kavramsallaştırır. Çalışmanın yeri, göçle birlikte sosyo-kültürel açıdan farklılaşan ve çeşitli boşluklar sağlayan; mimari ve kentsel özellikler açısından farklı tartışmalara neden olan İzmir'in Basmane ilçesidir. Basmane, mevcut koşulları bağlamında, zamanla değişen sosyal ve fiziksel dinamikler nedeniyle şehrin geri kalanıyla bütünleşemeyen, kendi içine dönük ve çok katmanlı bir iç bölge olarak gelişmiştir. Çalışma, bu çerçevede öncelikle kentsel iç mekân kavramı üzerinden bir literatür taraması yapar. Ardından, kentsel boşlukları tanımlamak için bir doluluk - boşluk analizi yapılarak, çalışma alanındaki fiziksel ve mekânsal özellikleri esas alan bir gruplandırma yapılmıştır. Bu alanlardaki mekân pratikleri alanın çağdaş değerlerini, özgün kimliğini ve kentsel iç mekân olarak tekrardan üretilme potansiyelini anlamak için gözlemlenmiş; fotoğraflama ve eskiz üretimi yoluyla bir kentsel iç mekân okuması yapılmıştır. Araştırma sonucunda, şehrin merkezinde yer almasına rağmen kopuk bir bölge olan Basmane'de, içsellik kavramı ile yapılar arası pratikler, iç ve dış mekânlar arasındaki sınırların bulanıklaşması incelenmiştir.

Urban interiors are places that people use as common spaces to carry on everyday activities such as eating, drinking, and socializing. In these spaces, such activities flow into the streets blurring the boundaries between the inside and the outside space. In this respect, urban interiors are important in bringing users together at the intersection of urban and interior space while offering spaces that allow users to socialize. The thesis conceptualizes spaces between buildings as urban voids in connection to the notions of interiority, public interiors, and blurring boundaries between interior and exterior spaces. The site of the study is İzmir's Basmane district, which is chosen within the scope of more differentiated in socio-cultural terms, especially with migration, and has caused quite different discussions in terms of architecture and urban characteristics which ensure diverse voids. In the context of its current conditions, Basmane is a part of the city that cannot integrate with the rest of the city due to the changing social and physical dynamics over time. The study firstly made a literature review on the concept of urban interior space. Then, a solid-void analysis is made to define the urban interior spaces. With the sketches and photographs produced after the site visits, these urban interiors were examined in two categories according to their physical characteristics and spatial practices. As a result, the practices between buildings with the concept of interiority and the blurring of the boundaries between interior and exterior spaces are examined in the Basmane area.

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

PAYLAŞIMLI OFİSLERDE KONTROL KONUSUNDA KULLANICILARIN MEMNUNİYET ANALİZİ

ANALYZING COWORKING SPACE USERS' SATISFACTION IN TERMS OF THE ISSUE OF CONTROL

TAHİR TOLGA ERGENÇ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ZEYNEP TUNA ULTAV

ORCID ID
0000-0003-0478-7333

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Paylaşımlı ofis, Coworking, Kullanıcı memnuniyeti, Kontrol, Ortak çalışma alanı, Paylaşımlı ofis tasarımı

Shared workplace, Coworking space, User satisfaction, The issue of control, Coworking space design

Ofis iç mekanları, teknolojinin gelişmesi ve bu gelişmeler sonucu işi işin yapılışını da değiştirmesiyle yeniden şekillenmiştir. Bu değişim gerçekleşirken kullanıcıların gününün büyük bölümünü geçirdiği ofisler, kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamak üzere kullanıcı odaklı tasarlanmıştır. Diğer yandan esnek çalışma konsepti önem kazanmış, home-ofis ve uzaktan çalışma konseptlerinin negatif etkileri çalışanlar üzerinde görülmüş ve bu da paylaşımlı ofislere geçiş sürecini başlatmıştır. Literatürde, kullanıcı ve mekân sayısı günden güne artmakta olan paylaşımlı ofislerde, iç mekânda kontrol sahibi olmanın kullanıcı performansı ve refahı üzerindeki olumlu etkisi görülmektedir. Bu çalışma paylaşımlı ofislerde kullanıcıların kontrol konusundaki memnuniyetini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Evans & McCoy (1998) tarafından incelenen kontrol kavramı, bu çalışma için çerçeve olarak kullanılmıştır. Literatür taramasında, kontrol ile ilgili iç tasarım faktörleri; esneklik, iç mekân kalitesi, mahremiyet ve bölgeselcilik olarak tanımlanmış ve bu faktörler kullanıcıların memnuniyetini analiz etmek için kullanılmıştır. Çalışma kapsamında Originn Coworking Offices kullanıcıları ile anket çalışması yapılmıştır. Ek olarak yöneticilerle mülakat yapılmış ve gözlemleri ve kullanıcı geri bildirimleri sorgulanmıştır. Elde edilen sonuçların kullanıcıların beklentilerini karşılayabilen paylaşımlı ofis alanlarının oluşturulmasında, mevcut paylaşımlı ofis alanlarının geliştirilmesinde ve bu alanların tasarım ve inşa sürecinde profesyonellere fayda sağlaması düşünülmektedir.

The advancement of technology has changed office interiors, as a result of these changes work itself and the way work is done also evolved. During this change, offices where people spend the majority of their time are designed with a user-oriented focus to fulfill their needs. On the other hand, the concept of flexible working gained importance, and home-office and remote working approaches quickened the transition to shared workplaces. Later, the negative impacts of home-office and remote working concepts on employees were observed, the kicking off the process of transition to shared workplaces. According to the literature, having control over the interior has a positive effect on user performance and well-being in coworking spaces, where the number of users and spaces is increasing by the day. The aim of the thesis is to analyze users' satisfaction in terms of control in coworking spaces. The concept of control studied by Evans & McCoy (1998) was used as a framework. Through literature, the control-related interior design factors have been identified as; flexibility, IEQ, privacy, and territoriality and these factors were used to analyze users' satisfaction. Within the scope of the study, a survey was conducted with the users of selected space: Originn Coworking Offices situated in Izmir. Managers were also interviewed, and their views and user feedbacks were questioned. It is anticipated that the findings will aid professionals in the design and construction of shared office spaces that would satisfy user expectations, the development of current shared office spaces, and the design of these facilities.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İÇ MİMARLIK
İNGİLİZCE

BİR YENİDEN İŞLEVLENDİRME MÜDAHALESİ OLARAK KALE HARABELERİNİN ÇAĞDAŞ EKLENTİLERLE İYİLEŞTİRİLMESİ

THE ENHANCEMENT OF CASTLE RUINS WITH CONTEMPORARY ADDITIONS AS AN ADAPTIVE REUSE INTERVENTIONS

TALAT TAYLAN KÜÇÜKALİ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAĞME EBRU KARABAĞ

ORCID ID
0000-0001-9091-5009

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Yeniden işlevlendirme, Koruma, Harabe, Kale, Keçi Kalesi

Adaptive reuse, Conservation, Ruin, Castle, Keçi Castle

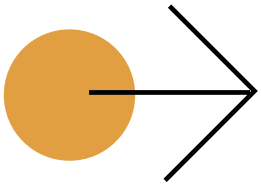
Çeşitli nedenlerden ötürü artık özgün işlevini yerine getiremeyen yapılar ileri derecede yıpranmaya maruz kalsalar ve artık bir harabe halini alsalar dahi gözden çıkarılmamalıdır. Bu geri kazanımı sağlamak söz konusu yapıya günümüze hizmet eden yeni bir işlev kazandırmakla sağlanabilir. Yeniden işlevlendirme adı altında uygulanan bu müdahaleler, koruma alanında çalışmalara mensup kişiler arasında yöntem, strateji, yaklaşım ya da ilke olarak adlandırılabilecek bazı fikir birliklerini ve fikir ayrılıklarını beraberinde getirmiştir. Bu fikirler bazen genel bir tasarım anlayışı içerirken, bazı özel noktalarda da müdahalenin biçimini ve dozunu yönlendiren veya sınırlayan bazı sınıflandırmalar halini almıştır. Antik savunma yapıları olan kaleler, günümüzde orijinal işlevini koruyamamakta, doğal ve beşerî faktörler tarafından tahrip edilmektedir. Tarihi belge niteliği ve ziyaret edilme potansiyeli yüksek olan bu yapıların koruma örneklerine günümüzde çok az rastlanmaktadır. Ancak harabe halindeki kale yapıları, konumları, pitoresk özellikleri ile en basit kalıntılarda dahi yeniden işlevlendirilme potansiyeline sahip yapılardır. Günümüzde bu potansiyeli değerlendirmeyi başarmış, yapının harabe dokusunu ve değerini koruyan, tarihi katmanlarına saygı duyan ve günümüz yaşantısına katılmasını sağlayan çağdaş müdahale örnekleri bulunmaktadır. Bu çalışmada, koruma ve yeniden işlevlendirme bağlamında teorik olarak önemli sayılabilecek fikirlerin ortaya çıkışı, birbirleriyle ilişkileri anlatılmış, koruma ve yeniden işlevlendirme kavramları harabe kale yapıları özelinde incelenmiştir. Yakın dönemde tasarlanmış, terk edilmiş harabe kale yapıları üzerinde çağdaş mimari eklentiler ile uygulanmış ve harabe yapıyı ziyaret edilebilir bir merkez haline getirmeyi amaçlamış ve doğru yaklaşımlar sayesinde mimarlık çevrelerinin ilgisini çekmiş yeniden işlevlendirilme projeleri bahsi geçen strateji ve yaklaşımlar çerçevesinde incelenmiştir. Son olarak derlenen bu örnekler ve yaklaşımlar ışığında Selçuk Keçi Kalesi (Türkiye) harabeleri için geliştirilen yeniden işlevlendirme önerileri sunulmuştur.

Structures that can no longer fulfill their original function due to various reasons should not be sacrificed even if they are subject to severe wear and become a ruin. This recovery can be achieved by giving the structure in question a new function that serves today. These interventions, implemented under the name of adaptive reuse, have brought along some consensuses and disagreements among the people working in the field of conservation, which can be called methods, strategies, approaches or principles. While these ideas sometimes contain a general understanding of design, at some specific points they have become some classifications that direct or limit the form and dose of the intervention. Castles, which are ancient defensive structures, cannot preserve their original function today and are being destroyed by natural and human factors. Conservation examples of these structures, which have a high historical document quality and high potential to be visited, are rarely encountered today. However, the ruined castle structures, with their locations and picturesque features, are structures that have the potential to be re-functionalized even in the simplest ruins. Today, there are examples of contemporary interventions that have managed to evaluate this potential, preserve the ruined texture and value of the building, respect its historical layers and enable it to participate in today's life. In this study, the emergence of ideas that can be considered theoretically important in the context of conservation and re-functioning, their relations with each other, and the concepts of protection and adaptive reuse are examined in terms of ruined castle structures. Adaptive reuse projects, which were designed and implemented recently with contemporary architectural additions on abandoned ruined castle structures, aimed to make the ruined structure a visitable center and attracted the attention of architectural circles thanks to the right approaches, were examined within the framework of the strategies and approaches. Finally, in the light of these compiled examples and approaches, adaptive reuse suggestions developed for the ruins of Selçuk Keçi Castle (Turkey) are presented to increase the acceptance rate in the society by basing the validity of the conservation interventions realized with contemporary additions on these theoretical foundations and example projects, and also to create a guide for similar adaptive reuse projects that can be prepared in the future.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

İLETİŞİM

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

İLETİŞİM
TÜRKÇE

MURAT BARAN AKKUŞ

DANIŞMAN
PROF. DR. DİLEK KAYA

ORCID ID
0000-0002-7183-7620

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
12 Eylül darbesi, Acı olayı, Maruz kalış, Bağışlama, Sinema hafızası

September 12 Coup, Pain event, Suffering, Forgiveness, Cinema-memory

ACI, MAURZ KALIŞ VE BAĞIŞLAMA: 12 EYLÜL DARBESİNİN SİNEMA HAFIZASI

PAIN, SUFFERING, AND FORGIVENESS: CINEMA MEMORY OF THE SEPTEMBER 12 COUP

Bu tez, Türkiye tarihinde halen tam olarak yüzleşilmemiş/iyileşmemiş bir hafıza yarası (travma) olan 12 Eylül Darbesini bir "acı olayı" olarak ele alıyor ve bu yarayı seksenli yıllarda Türkiye sinemasının hatırladıklarına bakarak yorumluyor. Tezin örneklemini unutulmaya yüz tutmuş ve bu yüzden daha da hatırlanması gereken, "unutuşun yedeğinde," anlattıklarının ve kaydettiklerinin tanınmasını bekleyen erken dönem "12 Eylül filmleri" oluşturuyor. Bu araştırmada, film metinleri, metinlerin bir şeyler sakladıklarını varsayan "şüpheci yaklaşım"la değil, bildikleri bir şeyler olduğuna inanan "aşırı okuma hermenötiği" ile yorumlanıyor. Bu yorumlama çalışması, üç ana kavrama dayanarak üç başlıkta toplanmakta: Acı olayı, maruz kalış ve bağışlama. 12 Eylül'ün belirleyici unsurlarından işkence meselesi, Elaine Scarry ve Joanna Bourke'un metinleri üzerinden ortaya konulan "acı olayı" kavramı aracılığıyla tartışılıyor. Paul Ricoeur felsefesinin işaret ettiği "maruz kalış" kavramı ise, 12 Eylül'ün bireysel ve toplumsal düzeyde yarattığı acıdan taşan depresyon ve yalnızlık gibi sonuçları açıklamak üzere rehber alınıyor. Yine Ricoeur felsefesinden yola çıkarak, 12 Eylül'ün acılarının ve maruz kalışlarının yarattığı öfkenin, utancın, kederin sonu olan "bağışlama" olgusunun, geleceğe konuşan bir anlatıyı şekillendirdiği iddia ediliyor. Tezin örneklemi "unutuşun yedeğinde" hatırlanmayı bekleyen Sen Türkülerini Söyle (Şerif Gören, 1986), Ses (Zeki Ökten, 1986), Su da Yanar (Ali Özgentürk, 1987), Av Zamanı (Erden Kıral, 1988), Kara Sevdalı Bulut (Muammer Özer, 1988) ve Bütün Kapılar Kapalıydı (Memduh Ün, 1989) filmlerinden oluşuyor. Acı, maruz kalış ve bağışlanma kavramlarının her biri üzerinden yorumlandıklarında, bu filmlerin 12 Eylül'ün hafızasına göz ardı edilemeyecek katkıları olduğu görülmekte. Bu filmlerin, yalnızca işlenen suçları, kaybedilen ve yası tutulması gereken arkadaşları hatırlamakla kalmayıp, 12 Eylül'ün mirası olan kederli bir hafızanın ufkunu işaret eden bağışlama konusunu da ele alarak "sinema hafıza" görevini yerine getirdiği söylenebilir. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin içinde bulunduğu özgürlük ve demokrasi krizine dair de önemli ipuçları taşıyan bu filmlerin oluşturduğu sinema hafızasında, geçmişe, şimdiye ve geleceğe konuşan, kendimizin ve başkasının acı dolu, kederli ama bir yandan da dirençli ve umut dolu sesi duyulabilir.

This thesis considers the September 12 Coup, which is a memory wound (trauma) that is yet to be fully confronted/healed, as a "pain event" and interprets this wound through what Turkey's cinema remembers in the 80's. The sample of the thesis consists of early period "September 12 films" that are fading into oblivion, that are waiting in "the reserve of forgetting" to be remembered, to be recognized for what they told and recorded. In this research, the texts of the films are interpreted through "the hermeneutics of overreading" which believes that these texts know something rather than "the hermeneutics of suspicion" which assumes that they hide something. This hermeneutical analysis is based on three concepts under three headings: the pain-event, suffering, and forgiveness. Being one of the defining elements of September 12, torture is discussed through the texts of Elaine Scarry and Joanna Bourke which provide the concept of "the pain event". Paul Ricoeur's philosophy which points the way towards the concept of "suffering" acts as a guiding principle through which September 12's individual and social consequences such as depression and loneliness which exceed pain are explained. Ricoeur's philosophy once again provides a concept, the fact of forgiveness as the end of the anger, shame, and sorrow resulting from the pains and suffering of September 12. It is argued that forgiveness gives shape to a narrative which speaks to the future. The sample of the thesis consists of films waiting to be remembered in "the reserve of forgetting" which are Sen Türkülerini Söyle (Şerif Gören, 1986), Ses (Zeki Ökten, 1986), Su da Yanar (Ali Özgentürk, 1987), Av Zamanı (Erden Kıral, 1988), Kara Sevdalı Bulut (Muammer Özer, 1988) and Bütün Kapılar Kapalıydı (Memduh Ün, 1989). Interpreted through the concepts of pain, suffering, and forgiveness, it is shown that these films make invaluable contributions to the memory of September 12. It is argued that these films not only remember the crimes committed, the lost friends who we must mourn, but they also accomplish the duty of "cinema-memory" by considering the possibility of forgiveness which points toward the horizon of a sorrowful memory, the heritage of September 12. In addition, in the cinema memory that these films shape which provides clues about the crisis of democracy and freedom that Turkey is going through, there can also be heard a voice who speaks to the future, who belongs to ourselves and to each other, who is full of pain and sorrow but at the same time resilient and full of hope.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

İLETİŞİM
TÜRKÇE

EVLENDİRME PROGRAMLARININ MUHAFAZAKAR SÖYLEMLER VE TAHAKKÜM İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

EXAMINATION OF MARRIAGE PROGRAMS IN CONTEXT OF CONSERVATIVE DISCOURSES AND SUPERIORITY RELATIONS

ÖYKÜ YENEN

DANIŞMAN
PROF. DR. NAZLI BAYRAM

ORCID ID
0000-0001-5946-932X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Muhafazakar İdeoloji, Söylem, İktidar, Evlendirme Programları

Conservative Ideology, Discourse, Power, Marriage Shows

Kökleri televizyon tarihinin ilk günlerine kadar uzanan Realite show programları, türüne özgü belirsiz karakterine rağmen, kitleler nezdinde en çok ilgi gören türlerden biri olmuştur. Türün özelliği olarak geniş kitlelere ulaşması ve içerikleriyle, izleyiciler nezdinde bu denli çekici olması, realite show programlarını disipline edici iktidar mekanizması olarak okumanın yolunu açmaktadır. Bu tezde muhafazakar söylemlerle realite şov programları arasındaki ilişki sorgulanmış, buluşma programları içerisinde değerlendirebileceğimiz, Türkiye'deki formatı evlilik teması üzerine olan, ancak RTÜK'ün yayın içerikleri ile ilgili kararı sonrasında, format değiştirerek devam eden Esra Erol'da programı muhafazakar söylemler ve tahakküm ilişkileri bağlamında incelenmiştir. Esra Erol'da programında yeniden üretilen söylemler, Michel Foucault'nun iktidar anlayışı ve muhafazakar ideoloji çerçevesinde tartışılmıştır.

Reality show programs, whose roots go back to the first days of television history, have been one of the most popular genres, despite the ambiguous character of the genre. The fact that the genre reaches wide audiences and is so attractive to the audience with its content creates a way for reading reality show programs as a disciplinary power mechanism. In this thesis, the relationship between conservative discourse and reality show programs has been questioned. Esra Erol'da which we can consider among the dating shows, whose format in Turkey was on the theme of marriage, but continued by changing the format after RTÜK's decision, was examined in the context of conservative discourses and superiority relations. The discourses reproduced in Esra Erol'da were discussed within the framework of Michel Foucault's understanding of power and conservative ideology.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İLETİŞİM
İNGİLİZCE

NUR BANU ELBÜLKEN

DANIŞMAN
PROF. DR. HURİYE TOKER

ORCID ID
0000-0002-7462-644X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Covid-19, Stratejik Sağlık İletişimi, Sağlık Bakanlığı, Medya, Instagram

Covid-19, Strategic Health Communication, Ministry of Health, Media, Instagram

TÜRKİYE'DE COVID-19 SALGINI SIRASINDA STRATEJİK SAĞLIK İLETİŞİMİ: SAĞLIK BAKANLIĞI'NIN SOSYAL MEDYA KULLANIMI

STRATEGIC HEALTH COMMUNICATION DURING COVID-19 OUTBREAK IN TURKEY: SOCIAL MEDIA USE OF TURKISH MINISTRY OF HEALTH

Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi seviyesine ulaştığı ilan edilen Covid-19, ölüm oranları, hastalığa yakalanma oranları ve insanlar üzerinde bıraktığı hasarlar açısından 21. yüzyıl için önemli bir tehdit haline gelmiştir. Sağlık iletişimi, son yıllarda önemi giderek artan bir kavramdır ve Covid-19 gibi dünyayı etkisi altına alan salgın durumlarında, toplumlarda halkı bilgilendirmek, önlem almak ve salgını kontrol etmek için önemli bir role sahiptir. Toplumlarda sağlık okuryazarlığının düşüklüğü ve medyada hızla yayılan yanlış bilgiler sağlık iletişimi için dezavantaj oluştursa da, sağlık iletişimcilerinin/sağlık kurumlarının medya aracılığıyla uyguladığı çeşitli iletişim politikalarıyla, süreci kontrol altına alabilmeleri mümkündür. Covid-19 salgınında, Türkiye'de sağlık iletişimi çalışmaları, Sağlık Bakanlığı önderliğinde gerçekleşmektedir. Sağlık Bakanlığı salgın sürecinde hazırladığı mesajları medyanın desteğini alarak geniş kitlelere ulaştırmakta, halkı bilgilendirmektedir. Bu çalışmada Sağlık Bakanlığı'nın 23 Ocak 2020, 1 Haziran 2020 arasında resmi Instagram hesabından gerçekleştirdiği paylaşımlar, Covid-19 salgınında sağlık iletişim stratejileri kapsamında içerik analizi yöntemiyle incelenerek değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, Sağlık Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen sağlık iletişimi stratejilerinin temeli, "bilgilendirici ve ikna edici iletişim"dir.

Covid-19, which emerged in Wuhan, China, in December 2019 and was declared to have reached the pandemic level by the World Health Organization on March 11, 2020, has become an essential threat to the 21st century in terms of death rates, rates of catching the disease and the damage it causes to people. Health communication is a concept that has become increasingly important in recent years. It has a vital role in informing the public, taking precautions, and controlling the pandemic. Although low health literacy in societies and misinformation spreading rapidly in the media are disadvantages for health communication, health communicators/health institutions can control the process with various communication policies implemented through the media. During the Covid-19 pandemic, health communication activities in Turkey were carried out under the leadership of the Ministry of Health. The Ministry of Health delivers the messages it prepares during the pandemic to large masses with the support of the media and informs the public. In this study, the posts made by the Ministry of Health between January 23, 2020, and June 1, 2020, on the official Instagram account were evaluated with content analysis within the scope of health communication strategies in the Covid-19 pandemic. According to research findings, the basis of health communication strategies carried out by the Ministry of Health is "informative and persuasive communication".

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İLETİŞİM
İNGİLİZCE

ÖMER KOŞAR

DANIŞMAN
PROF. DR. HURİYE TOKER

ORCID ID
0000-0002-7462-644X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Covid-19, Pandemi, İnfodemi, Sağlık İletişimi, Stratejik Sağlık İletişimi, İçerik Analizi, Twitter, Yeni Medya

Covid-19, Pandemic, Infodemic, Health Communication, Strategic Health Communication, Content Analysis, Twitter, New Media

COVID-19 DÖNEMİNDE STRATEJİK SAĞLIK İLETİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE'DE SAĞLIK KURUMLARININ TWİTTER KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

EVALUATION OF STRATEGIC HEALTH COMMUNICATION IN THE COVID-19 ERA: A STUDY ON TWITTER USAGE OF HEALTH INSTITUTIONS IN TURKEY

Aralık 2019 tarihinde, Çin'in Hubei eyaletine bağlı Wuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede salgına dönüşerek, tüm dünyaya yayılan yeni tip koronavirüs hastalığı Covid-19, 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmiştir. Covid-19 pandemi sürecinde hastalıkla yapılan mücadele yalnızca sağlık çalışmalarıyla sınırlı kalmayıp, toplumu yanlış bilgiden koruyarak doğru bilgilendirmek, önlem almak ve pandemi sürecini kontrol altında tutmak için sağlık iletişimi önemli bir fonksiyon haline gelmiştir. Bu sebeple sağlık kuruluşlarının Covid-19 sürecinde etkili bir sağlık iletişimi çalışması yürütmeleri, salgınla sağlık alanında yapılan mücadele kadar önemlidir. Bu çalışmada, Türkiye'de Twitter'da en çok takipçiye sahip olan 10 sağlık kuruluşunun, Covid-19 sürecinde yaptıkları paylaşımlar sağlık iletişimi bağlamında incelenmiştir. Araştırma sınırlılığı güncel verilere ulaşmak amacıyla 1 Ocak 2022 ile 01 Nisan 2022 arasındaki 3 aylık zaman dilimi olarak belirlenmiştir. Araştırma yöntemi olarak nitel ve nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Elde edilen bulgular içerik analizi yöntemi ile betimsel olarak nitel açıdan değerlendirilirken, frekans analizi yöntemi ile de nicel açıdan değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, Türkiye'deki sağlık kuruluşlarının Twitter paylaşımlarının %4.85'i Covid-19 pandemisi ile ilgili olup, iletişim stratejilerinin temeli stratejik sağlık iletişimi'dir.

The new type of coronavirus disease Covid-19, which emerged in Wuhan city of Hubei province of China in December 2019 and spread all over the world turning into an epidemic in a short time, was declared a pandemic by the World Health Organization on March 11, 2020. The struggle against the disease during the Covid-19 pandemic process was not only limited to health studies, but also health communication has become an essential function so as to protect society from false information, inform correctly, take precautions and keep the pandemic process under control. For this reason, it is as important as the fight against the epidemic in the health field that health institutions carry out a practical health communication work during the Covid-19 process. In this study, the shares of the ten health organizations with the most followers on Twitter in Turkey during the Covid-19 process were examined in the context of health communication. The research limitation was determined as the three-month-period between January 1, 2022, and April 1, 2022, to reach up-to-date data. As a research method, qualitative and quantitative research methods are used. While the findings are evaluated descriptively and qualitatively with the content analysis method, they are also evaluated quantitatively by the frequency analysis method. According to the research findings, 4.85% of the Twitter shares of health institutions in Turkey are related to the Covid-19 pandemic, and the basis of communication strategies is strategic health communication.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

YASİN GÜVEN ZARARSIZ

DANIŞMAN
PROF. DR. NAZLI BAYRAM

ORCID ID
0000-0001-5946-932X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Yakın plan çekimler, Dijital platformlar, Çekim ölçekleri, Video on demand servis, Netflix

Close-up shot, Digital platforms, Shot scales, Video on demand service, Netflix

NETFLIX BAĞLAMINDA SİNEMA DİLİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

THE CHANGES IN THE LANGUAGE OF CINEMA WITHIN THE CONTEXT OF NETFLIX

Sinema sanatını tiyatrodan ayıran en önemli sinematografik araçlardan biri olan yakın plan çekimler, dijital platformların küçük ekranlarında izlenebilmesiyle birlikte; seyirciyle karakter arasındaki yakınlığı korumak adına artıyor olabilir mi? Sinema perdesinde sıklıkla kullanıldığında izleyiciler tarafından rahatsız edici bulunabilecek bu yakın plan çekimler eğer bu bağlamda artıyorsa, bu yakın plan çekimlerin yönetmenlerin sinematografik tercihlerinden ziyade sektörün taleplerini karşılamak için kullanıldığı düşünülebilir. Bu da sinema sanatında kullanılan yakın plan çekimlerin gerçek sinematografik amaçlarını sorgulamamıza neden olabilir. Bu sorgulamaları ortaya çıkarabilmek amacıyla 2020 yılında Netflix'te en çok izlenen 10 film ile Hollywood'da en çok hasılat yapan 10 filmi, kullanılan yakın çekim türlerine göre nicel araştırma yöntemiyle karşılaştırıldı. Öncelikle bu yakın plan çekimlerin dijital platformlar için yapılan filmlerde, büyük ekran için yapılan filmlere göre gerçekten artıp artmadığı ortaya çıkarıldı. Bunun sonucunda da sinema sanatında ne gibi değişimlere yol açıldığı ve açılacağı tartışıldı.

Close-up shots, which are one of the most important cinematographic tools that separate the art of cinema from the theater, can be watched on small screens of digital platforms; Could it be increasing in order to maintain the intimacy between the audience and the character? If these close-up shots, which can be found disturbing by the audience when used frequently on the big screen, are increasing in this context, it can be thought that these close-up shots are used to meet the demands of the industry rather than the cinematographic choices of the directors. And this may cause us to question the real cinematographic purposes of the close-up shots used in the art of cinema. In order to reveal these questions, we compared the 10 most watched films on Netflix and the 10 highest grossing films in Hollywood in 2020, according to the types of close-up shots used, using the quantitative research method. First of all, we found out whether these close-up shots really increase in movies made for digital platforms compared to movies made for the big screen. We also discussed what kind of changes this situation has caused and will lead to in the art of cinema.

YÜKSEK LİSANS

ARİF CAN ARTVİNLİ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. MAHMUT ÇAĞRI İNCEOĞLU

ORCID ID
0000-0003-0851-0112

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Sinema, Sanat, İnteraktivite, İnteraktif sinema, Dijital sinema

Cinema, Art, Interactivity, Interactive cinema, Digital cinema

İLETİŞİM
TÜRKÇE

İNTERAKTİF SİNEMA KAVRAMI VE SEYİRCİNİN DEĞİŞEN KONUMU

INTERACTIVE CINEMA CONCEPT AND THE NEW ATTITUDE OF THE AUDIENCE

Geçmişten günümüze sinema ve seyirci arasındaki ilişki sorgulanmış ve tartışılmıştır. Sinema, interaktif özelliği ile diğer sanatlardan daha farklı bir konumdadır. İnteraktiflik düzeyi ise değişerek, çeşitlilik göstermiştir. Bu çalışmada, interaktif sinemanın kendisini gösterdiği alanlar örneklendirilmeye çalışılmıştır. Kavramın geçmişi, değişimi ve geldiği son nokta araştırılmış ve kategorize edilmiştir. Çalışmanın devamında, interaktif sinemanın seyirci ile olan etkileşimi ve boyutları irdelenmiştir. Ayrıca kavramın sanat ile olan ilişkisi hakkında fikirlere yer verilmiştir. Dijital teknolojilerin ve platformların gelişmesi ile tekrar popüler hale gelen interaktif sinemanın problematikleri ve geleceği tartışılmıştır. Son olarak ise, görüşme yöntemi ile nitel bir araştırma yapılmıştır. Örneklem olarak seçilen üniversite öğrencileri üzerinden interaktif sinemanın, seyircisi ile olan ilişkisi irdelenmiştir. Seyircilerin interaktif sinemayı nasıl gördükleri, neler düşündükleri ve gelecekte neler bekledikleri sorgulanmıştır.

The connection between cinema and audience has always been a matter of debate. Cinema is a different art form because of its interactive features and its levels of interactivity has transformed through the years. This study aims to give examples of the times, when interactive cinema demonstrates itself. The development, transformation and current situation of the concept have been researched and categorised. Additionally the interaction between the audience and the cinema and the different levels to it have also been examined. Personal opinions were also included about the connection between art and interactive cinema. The problems and the future of interactive cinema, which has been more popular with the development of the digital technologies and platforms, were debated in this study. Last but not least; a qualitative research has been done with the interwiev method. The relationship between the audience and the interactive cinema has also been examined through university students selected as the subjects. How the audience see the interactive cinema, what they think about it and what they expect from this genre in the future were also questioned.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ASLI TÜRETKEN

DANIŞMAN
PROF. DR. AHMET ŞEFİK GÜNGÖR

ORCID ID
0000-0003-4414-990X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kadın, Toplumsal cinsiyet, Feminizim, Femme fatale, Türk sineması, Atıf Yılmaz

Woman, Gender, Feminism, Femme fatale, Turkish cinema, Atıf Yılmaz

İLETİŞİM
TÜRKÇE

TÜRK SİNEMASINDA "FEMME FATALE" KADIN İMGESİ VE ATIF YILMAZ SİNEMASINDA TEMSİLİ

"FEMME FATALE" WOMAN IMAGE IN TURKISH CINEMA AND ITS REPRESENTATION IN ATIF YILMAZ CINEMA

Sinemada "femme fatale" kadınlar cinselliklerini ve zekâlarını kullanarak erkekleri baştan çıkaran "kötü" kadın olarak tanımlanmışlardır. Türk sinemasındaki kadının temsili de genellikle toplumsal normlar ve ataerkil sistemin dayattığı çerçeve içerisinde olmuştur. 1980 öncesi Türk sinemasında kadınlar "iyi" ve "kötü" kadın olarak iki uç kutupta sınıflandırılmıştır. Filmlerin anlatı evreninde kötü kadın temsili "femme fatale" tipolojisi üzerinden yansıtılmıştır. Çalışmada amaç, Türk sinemasında 1950-1980 yılları arasında görünür olan "femme fatale" imgelerin 1980 sonrası Atıf Yılmaz sinemasındaki temsilini incelemektir. Bu bağlamda niteliksel araştırma yaklaşımına göre feminist film eleştirisi temel alınarak görsel içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada Atıf Yılmaz'ın 1980 sonrası başrolünü Müjde Ar'ın oynadığı Adı Vasfiye, Aaahh Belinda, Asiye Nasıl Kurtulur? filmleri amaçlı örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Türk sinemasında "femme fatale" imge üzerinden yapılan çalışmada, Hollywood ve Dünya sinemasındaki femme fatale imgeler ve temsili kapsam dışında bırakılmıştır. Türk sinemasında "femme fatale" imgenin temsili "öteki" olarak stereotipleştirilmiştir. Ana kadın karakterler üzerinden yapılan çözümlemeler, 1980 sonrasında "femme fatale" imgenin temsilinin egemen zihniyet ve geleneksel toplum yapısındaki kırılmalar sonucunda Atıf Yılmaz'ın incelenen filmlerinde farklı bir temsile kaydığını ortaya koymaktadır.

In the cinema, "femme fatale" women are defined as "bad" woman who seduce men by using their sexuality and intelligence. The representation of woman in Turkish cinema has generally been within the framework imposed by social norms and the patriarchal system. In Turkish cinema before 1980, women were classified as "good" and "bad" women at two extremes. The representation of bad woman in the narrative universe of the films is reflected through the "femme fatale" typology. The aim of the study is to examine the representation of "femme fatale" images that were visible in Turkish cinema between 1950-1980 in Atıf Yılmaz cinema after 1980. In this context, visual content analysis method was used based on feminist film criticism according to the qualitative research approach. In the study, Atıf Yılmaz's post-1980 lead role was played by Müjde Ar, Adı Vasfiye, Aaahh Belinda, Asiye Nasıl Kurtulur? the films were selected as purposive sampling method. Femme fatale images and representation in Hollywood and world cinema are excluded from the scope of the study, which is based on the "femme fatale" image in Turkish cinema. The representation of the "femme fatale" image in Turkish cinema is stereotyped as the "other". The analyzes made on the main female characters reveal that the representation of the "femme fatale" image has shifted to a different representation in Atıf Yılmaz's films as a result of the breaks in the sovereign mentality and traditional social structure after 1980.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

EZGİ ÖZDÖL

DANIŞMAN
DOÇ. DR. EBRU GÖKALİLER

ORCID ID
0000-0002-4134-8447

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Koronavirüs, Covid-19, Pandemi, E-ticaret

Coronavirus, Covid-19, Pandemic, E-commerce

İLETİŞİM
TÜRKÇE

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE TÜKETİCİLERİN E-TİCARET SİTELERİNDEN SATIN ALMA NİYETİ: E-TİCARET KULLANICILARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

THE INTENSION OF CONSUMERS TO PURCHASE FROM E-COMMERCE SITES DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS: A RESEARCH ON E-COMMERCE USERS

İnsanlık, tarih boyunca birçok salgın hastalıkla karşılaşmıştır. Yirmi birinci yüzyılda ise sars, influenza (H1N1), Mers, Ebola, Zika ve son olarak da tüm dünyayı etkisine alan koronavirüs (Covid-19) pandemisiyle karşılaşmış ve yine birçok insan bundan olumsuz etkilenmiştir. Gelişmekte olan yeni çağ, insan için alışveriş yaşamında önemli yer tutan olgulardan biridir. 1990'lı yılların başlarında yaşamımıza giren e-ticaret, küreselleşen ve gelişen dünyada pek çok ülkenin yanı sıra Türkiye'de de daha fazla önem ve ilgi kazanmaya başlamıştır. Klasik anlamda mağazaları gezerek alışveriş yapan tüketiciler internetin getirdiği faydalardan biri olan online alışverişi de tercih eder hale gelmişlerdir. Online alışverişi bireylerin internete bağlı cihaz yardımıyla başka bir aracıya ihtiyaç duymadan çeşitli ürünleri ve hizmetleri anlık olarak satın aldıkları bir sistem olarak belirtmek mümkündür. Doğal afet durumları veya Covid-19 salgını gibi tüm dünyayı oldukça fazla etkilemiş olan beklenmedik olaylar, ulusal ve uluslararası alanda etkinlikler gösteren büyük şirketleri negatif açıdan etkilemiştir. Bu doğrultu da yapılan çalışmanın amacı, 2019 sonu ve 2020 başından günümüze kadar bütün dünyada ortaya çıkan Covid-19 pandemisinin, kişilerin e-ticarete olan yaklaşımını incelemektedir. Araştırmanın temel amacı Aralık ayında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde ortaya çıkmış ve tüm dünyayı hızlı bir şekilde etkisi altına alan koronavirüs pandemisinin oluşturduğu hastalık algısının, tüketicilerin online alışveriş durumuna ve satın alma davranışına yansımasını anlamaya yöneliktir. 20 katılımcı ile derinlemesine görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda Covid 19 pandemisi süresince katılımcıların e-ticaret siteleri arasında Getir ve Trendyol reklamlarından etkilendiği ve bu sitelerden alışverişe daha fazla yönlendikleri saptanmıştır.

Humanity; It has faced many epidemics throughout history. In the twenty-first century, sars, influenza (H1N1), Mers, Ebola, Zika and finally the coronavirus (Covid-19) pandemic that affected the whole world, and many people were adversely affected by it. The developing new age is one of the phenomena that has an important place in the shopping life for people. E- commerce, which entered our lives in the early 1990s, has started to gain more importance and interest in Turkey as well as in many countries in the globalizing and developing world. In the classical sense, consumers who shop by visiting the stores have also preferred online shopping, which is one of the benefits of the internet. It is possible to specify online shopping as a system in which individuals instantly purchase various products and services with the help of an internet-connected device without the need for another intermediary. Unexpected events that have affected the whole world, such as natural disasters or the Covid-19 epidemic, have negatively affected large companies operating nationally and internationally. The aim of this study is to examine the approach of people to e-commerce of the Covid-19 pandemic, which has emerged all over the world since the end of 2019 and the beginning of 2020. The main purpose of the research is to measure the reflection of the perception of the disease caused by the coronavirus pandemic, which emerged in the city of Wuhan, People's Republic of China in December, and rapidly affected the whole world, on the online shopping situation and purchasing behavior of consumers.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MİNE TANERİ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. EBRU GÖKALİLER

ORCID ID
0000-0002-4134-8447

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Marka, İşveren markası, Çalışan, İşveren

Brand, Employer brand, Employee, Employer

İLETİŞİM
TÜRKÇE

ÖRGÜTSEL BAĞLILIK İLE DOĞRUSAL İLİŞKİNİN SANAYİYE YANSIMALARI: AĞIR SANAYİ SEKTÖRÜNDEKİ FİRMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

REFLECTIONS OF EMPLOYER BRAND'S LINEAR RELATIONSHIP WITH ORGANIZATIONAL LOYALTY ON THE PRIVATE SECTOR: A RESEARCH ON THE COMPANIES MANUFACTURING ON HEAVY INDUSTRY

Günümüzde üretim ve hizmet sektöründe artan iş kolları insanlara çeşitli iş fırsatları yaratmıştır. Bu durum çalışan ve işverenleri marka olgusuna yönlendirirken son dönem örgütlerde işveren markası ve çalışan memnuniyeti kavramlarını daha önemli hale getirmiştir. Tüketici ve çalışanların gözünde değer oluşturmak, firmaların rekabet üstünlüğü yaratması açısından da önem taşımaktadır. Bu değeri oluşturmak için firmanın "marka" olgusunu yaratması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, İzmir Atatürk Sanayi Bölgesi'nde (AOSB) bulunan üretim işletmelerinin marka çalışmalarının çalışan memnuniyeti üzerindeki etkilerini tespit edebilmektir. Bu amaçla AOSB'de bulunan ve ağır sanayi sektöründe farklı alanlarda üretim yapan 150 üretim çalışanı örneklem olarak belirlenmiştir. Çalışmada kullanılan veri toplama tekniği ankettir. Bu bağlamda, 56 soruluk anket formu geliştirilmiştir. Ankette yer alan sorular 5'li Likert tekniğine göre ve çoktan seçmeli olarak hazırlanmıştır. Araştırma sonucuna göre markayı sektörde ilk sırada konumlandıranların çalışan memnuniyeti en üst düzeyde, sonrasında ise orta sırada konumlandıranlar gelmektedir. İşletmenin uluslararası pazarda markayı konumlandırmasına göre çalışan memnuniyeti değerlendirildiğinde; gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark belirlenmiştir.

Today, increasing business lines in the production and service sector have created various job opportunities for people. This situation has made the concepts of employer brand and employee satisfaction more important in recent organizations while directing employees and employers to the phenomenon of "brand". Creating value in the eyes of consumers and employees is also important for companies to create competitive advantage. In order to create this value, the enterprise needs to create the phenomenon of "brand". The aim of this study is to determine the effects of employee's brand studies of production enterprises located in Ataturk Industrial Zone (AOSB) on employee satisfaction. For this purpose, 150 production employees in the AOSB were selected as a sample. The data collection technique used in the study is a questionnaire. In this regard, a 56-question questionnaire was developed.The questions in the questionnaire are based on the 5-point Likert technique and are multiple-choice.

YÜKSEK LİSANS

SENA ÖZHAN GÜÇLÜOĞULLARI

DANIŞMAN
PROF. DR. ÖZLEM ALİKILIÇ

ORCID ID
0000-0001-6311-2622

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Covid-19 pandemisi, Kurum içi iletişim, Kurumsal bağlılık

Covid-19 pandemic, Corporate internal communication, Corporate commitment

COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE KURUM İÇİ İLETİŞİM ÇALIŞMALARININ KURUMSAL BAĞLILIĞA ETKİSİ: EGE BÖLGESİ'NDE BİR ENERJİ ŞİRKETİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA

THE EFFECT OF INTERNAL COMMUNICATION EFFORTS ON CORPORATE COMMITMENT DURING COVID-19 PANDEMIC PROCESS: A SURVEY OF AN ENERGY COMPANY IN AEGEAN REGION

Mevcut Covid-19 pandemisi tüm dünyayı etkisi altına alan küresel bir sağlık krizidir. Bireyleri sosyal ve ekonomik olarak etkilediği gibi tüm kurumları da ekonomik ve yapısal olarak derinden etkilemiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kurumlar iş yapış biçimlerini salgından korunmaya yönelik değiştirmişlerdir. Bu değişimle birlikte kurumlar için günümüzde en büyük sorunlardan biri kurumsal bağlılığı yüksek çalışanları istihdam edebilmektedir. Kurumların kurumsal bağlılığı yüksek çalışanlar ile çalışmaları için etkin kurum içi iletişim faaliyetleri yürütmeleri gerekmektedir. Bu araştırma, Covid-19 pandemisi sürecinde kurum içi iletişim çalışmalarının, kurumsal bağlılık üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. İkinci bölümde iletişim, kurumsal iletişim ve kurumsal bağlılık kavramlarından, üçüncü bölümde Covid-19 pandemi sürecinde kurum içi iletişim süreçleri ve bu süreçlerin kurumsal bağlılığa olan etkisinden, dördüncü bölümde ise araştırmanın sonucu ve önerilerden bahsedilmiştir. Araştırma sonucunda kurum içi iletişimin kurumsal bağlılık boyutlarına anlamlı bir etkisinin olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar detaylı olarak tartışılmıştır.

COVID-19 pandemic is a global health crisis which affects the whole world. As it has affected individuals socially and economically, it has also deeply affected all institutions economically and structurally. Institutions in Turkey have changed their ways of working for the protection against pandemic, as it is across the world. Within this context, hiring employees who are having high level loyal, is become the biggest challenge for the institutions. In order to keep working with such employees, institutions need to maintain effective internal communication activities. This research was carried out to determine the effect of internal communication studies on corporate loyalty during the COVID-19 pandemic. The research is composed of three section. The concepts of communication, corporate communication and corporate commitment are mentioned in the first section; the internal communication processes and the effect of these processes on the corporate loyalty during the Covid-19 pandemic are mentioned in the second section; and in the third section, the results of the research and suggestions are mentioned. The results of the research has discussed and analyzed in detail. This research has resulted with the significant impact of corporate communication on the dimensions of corporate commitment.

YÜKSEK LİSANS

TUĞBA AÇIK GÜRKAYA

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜRÜN YILDIRAN ÖNK

ORCID ID
0000-0001-6325-9958

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Toplumsal cinsiyet, Tür, Polisiye, Televizyon, Yerli dizi

Gender, Genre, Police drama, Television, Turkish TV drama

İLETİŞİM
TÜRKÇE

TOPLUMSAL CİNSİYETÇİ BİR TÜR OLARAK YERLİ POLİSİYE DİZİLERİN KAHRAMANLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

AN ANALYSIS OF THE HEROES IN TURKISH POLICE DRAMA AS A GENDERED GENRE

Kadın ya da erkek olmak biyolojik olarak doğuştan gelen cinsiyete dayalı bir durumken, cinsiyete yönelik tutum ve davranış oluşturmak toplumsal cinsiyete dayalıdır. Küçük yaşlardan itibaren ailede öğrenilmeye başlanan bu roller arkadaş çevresi, okul ve medya aracılığı ile pekiştirilerek hayat boyu devam eder. Televizyon dizileri, toplumda öğrenilen bu cinsiyet rollerinin yeniden üretilerek sunulmasında önemli bir araçtır. Toplumsal cinsiyete dayalı davranış kalıplarının çok görüldüğü dizi türlerinden biri de polisiyelerdir. Uluslararası alanyazında polisiye dizilerde toplumsal cinsiyete ilişkin pek çok çalışma olmasına karşın Türkiye'de bu alanda yapılmış bir araştırma bulunmamaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın amacı toplumsal cinsiyet rollerinin yerli polisiye dizilerdeki ana karakterler üzerinden incelenmesidir. Bu bağlamda otuz yıllık bir süreci kapsayacak biçimde on yerli polisiye dizi (İz Peşinde, Yılan Hikâyesi, Alacakaranlık, Arka Sokaklar, Adanalı, Behzat Ç. Bir Ankara Polisiyesi, Nizama Adanmış Ruhlar, İçerde, Halka ve Çarpışma) amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İncelemenin odak noktasının polis karakterler olması nedeniyle dizi içinde karakterlerin tanıtıldığı ilk iki bölüm toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında çözümlenmiştir. Araştırma bulguları yerli polisiyelerin toplumsal cinsiyete dayalı iş bölümünü ve davranış kalıplarını normalleştirdiğini açıkça ortaya koymaktadır. Yerli polisiye diziler otoriteye olan güveni tazelerken temsil ettiği kahraman erkek polislerle varolan ataerkil düzenin devamlılığını desteklemektedir.

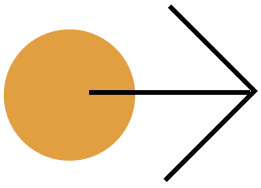
While being a woman or a man is a biologically innate gender-based state, creating attitudes and behaviors towards sex depends on gender. The roles starting to be learned in the family at early ages are reinforced through the circle of friends, school, and the media and continue throughout life. TV drama is an important tool in reproducing and presenting these gender roles learned in society. One of the TV drama genres in which gender-based behavior patterns are very common is police dramas. Although in the international literature there are many studies related to gender in the police drama, there is no research conducted in this field in Turkey. From this point of view, the purpose of this study is to analyze the gender roles of the main characters in the Turkish police dramas. In this context, ten Turkish police dramas (İz Peşinde, Yılan Hikâyesi, Alacakaranlık, Arka Sokaklar, Adanalı, Behzat Ç. Bir Ankara Polisiyesi, Nizama Adanmış Ruhlar, İçerde, Halka and Çarpışma) are selected by purposive sampling method covering thirty years. Descriptive content analysis is used in the research. Since the focus of the analysis is the police characters, the first two episodes in which characters are introduced in the dramas are analyzed considering gender roles. The findings clearly show that Turkish police drama normalizes the gender-based division of labor and behavior patterns. While Turkish police drama recreates the confidence in authority, they support the continuity of the existing patriarchal order with the heroic policemen they represent.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

FATEMEH GHOLAMI

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ EVREN AKALTUN AKAN

ORCID ID
0000-0001-5835-5937

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Mohsin Hamid, Exit West, Mekânsallık, Mekânsal Dönüş, Rizom, Diaspora

Mohsin Hamid, Exit West, Spatiality, Spatial Turn, Rhizome, Diaspora

DEVİNİM MEKANLARI: MOHSİN HAMİD'İN EXIT WEST ROMANININ MEKANSAL OKUMASI

PLACES OF MOVEMENT: A SPATIAL READING OF MOHSIN HAMID'S EXIT WEST

Mekân, yirminci yüzyılın son yıllarında "Mekânsal Dönüş" sonucunda edebi çalışmalara ve mekânsallık çalışmalarına geri dönmektedir; bu nedenle, bir romanı uzamsal perspektiften okumak, uzamsallık teorilerinin teorik çerçevesini genişletip katkıda bulunurken metnin potansiyelini yeni yorumlara açabilir. Mohsin Hamid'in Exit West (2017) romanı üzerine yazılan analitik çalışmaların çoğu mülteci krizi ve kimlik oluşumu gibi temalarla ilgiliyken, bu çalışma romanın mekânsal okumasına odaklanarak, peyzaj, ev, kentsel mekanlar, çöl, ada gibi mekanların yanı sıra romanda geçen diğer mekanları araştırmaktadır. Burada uyarlanan metodoloji, metin analizi ve metnin yakından okumasıyla birleştirilmiş çeşitli uzamsallık teorilerini içerir; bunların tümü, karakterlerin nasıl karşılaştığını ve yerleri nasıl deneyimlediğini ve bunların nasıl iç içe ve birbirleriyle bağlantılı olduğunu keşfetmeyi amaçlar. Bu nedenle ana odak, mekânı tartışmanın özüne taşımak ve onu sadece bir ortam ya da zemin olarak değil, hikâyede kültürel, sosyolojik ve ekolojik etkileri olan önemli bir unsur olarak göstermektir. Derinlemesine bir metin analizi yoluyla, bu çalışma, diaspora öznelerinin kimliklerini geliştirmede mekanların rolü hakkında okuyucuyu bilgilendirmeye çalışmaktadır. Böylelikle, romandaki mobilite sorunları, diasporik yaşamlar ve mekanların anlatı düzenlemeleri bir araya getirilerek bu romanın insanlar hakkında bir hikâyeden çok mekanlar hakkında bir hikâye olarak tanımlanması sağlanmıştır.

Space has returned to literary studies and spatiality studies of the later years of the twentieth century as a result of the "Spatial Turn". Therefore, reading a novel from a spatial perspective can unleash the potentials of the text to new interpretations while expanding and contributing to the theoretical framework of spatiality theories. Whereas most analytical works written on Mohsin Hamid's novel, Exit West (2017) are concerned with themes such as refugee crisis and identity formation, the present study explores spatial aspects of the novel and investigates all the spaces, be it landscape, home, urban spaces, desert, island or any other space presented in the novel. The methodology adopted here includes various spatiality theories coupled with textual analysis and close reading of the text, all of which aim at understanding how characters encounter and experience places and the way they are intertwined and interconnected to each other. The main focus, thus, is to bring space to the core of the discussion and address it not just as a setting or backdrop, but rather as a pivotal element in the story which has cultural, sociological, and ecological implications. Through an in-depth textual analysis, this study attempts to inform the reader about the role of places in developing diaspora subjects' identities. Thus, mobility issues, diasporic lives and narrative pattering of spaces in the novel are brought together to identify this novel more as a story about places rather than a story about people.

YÜKSEK LİSANS

RIDA KHALID BHUTTA

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ FRANCESCA CAUCHI

ORCID ID
0000-0003-3895-2229

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Metafor, Sembol, Azınlıklar, Transseksüel, Hayvanlar, İnsanlık, İnsanlık dışı

Metaphor, Symbol, Minorities, Transgender, Animals, Humanity

ARUNDHATI ROY'UN EN YÜKSEK MUTLULUK BAKANLIĞI'NDA METAFOR VE SÖYLENMEYENLERİN GÜCÜ

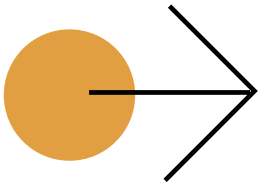
METAPHOR AS THE POWER OF THE UNSAID IN ARUNDHATI ROY'S THE MINISTRY OF UTMOST HAPPINESS

Tezimin amacı, romanda bulunan ve insanlık ile insanlık eksikliği arasındaki ayrıma ışık tutan tüm metaforların taslağını çizmektir. Birçok karakter ve onların ve yolculuklarının metaforik olarak sembolize ettikleri şey aracılığıyla, tezim politik olarak hayvani olanı sosyal olarak insancıl olandan keskin bir şekilde ayıran karakteristik unsurlara ışık tutmaya çalışıyor. Bu insanlık ironik bir şekilde hayvanlar aracılığıyla tasvir edilmiştir. Aynı zamanda gazetecilik ve kameranın önyargılı ve affetmeyen gözü aracılığıyla da araştırılıyor.

The purpose of my thesis is to sketch out all the metaphors present in the novel that shed light on the distinction between humanity and the lack thereof. Through manyp characters and what they and their journeys metaphorically symbolise, my dissertation attempts to shed light on the characteristic elements that starkly distinguish the politically animalistic from the socially humane. This humanity is ironically portrayed through the animals. It is also explored through journalism and the biased and unforgiving eye of the camera.

İŞLETME

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

İŞLETME
İNGİLİZCE

GAMZE ÜNAL

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ YILDIRIM OSMAN ÇETMELİ

ORCID ID
0000-0002-9925-6430

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
İnsan kaynakları yönetimi (İKY), İnsan kaynakları bilgi sistemleri (İKBS), Sistematik literatür taraması, Yapısal eşitlik modellemesi (YEM), Aracılık eden faktörler

Human resources management (HRM), Human resources information systems (HRIS), Systematic literature review, Structural equation modelling (SEM), Mediating factors.

İNSAN KAYNAKLARI BİLGİ SİSTEMLERİNİN (İKBS) İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ (İKY) ÜZERİNE ETKİSİ: YANSITICI BİR ARAŞTIRMA

THE IMPACT OF HUMAN RESOURCES INFORMATION SYSTEMS (HRIS) ON HUMAN RESOURCES MANAGEMENT (HRM): A REFLECTIVE INVESTIGATION

İnsan kaynakları yönetimi (İKY), kuruluşlarda önceki zamanlara kıyasla insan kaynakları bilgi sistemlerinin (İKBS) daha fazla kullanılmasını gerektiren bir dijital dönüşümden geçmiştir. Bu çalışma, Türkiye'de insan kaynakları bilgi sistemlerinin (İKBS) mevcut durumunun ne olduğunu ve insan kaynakları bilgi sistemlerinin (İKBS) insan kaynakları yönetimine (İKY) etkisinin nasıl tecrübe edildiğini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, kapsamlı bir sistematik literatür incelemesini ve yapısal eşitlik modellemesinden (SEM) elde edilen ampirik bir doğrulamayı içeren üst düzey bir araştırma kullanır. TOE çerçevesi, kurumsallık teorisi ve bilgiye dayalı bakış açısına dayanan çalışmanın ana akademik katkısı, insan kaynakları bilgi sistemlerinin (İKBS) olumlu etkisinin deneyimlenebileceği güncel faktörlerin tanınmasıdır. Bu katkı ile uyumlu olarak, çalışmanın insan kaynakları (İK) uygulayıcıları için de yeni bir bakış açısı sunacağına inanılmaktadır.

Human resources management (HRM) have undergone a digital transformation that requires enhanced usage of human resources information systems (HRIS) compared to previous times in organizations. This study intends to explore what the current status of human resources information systems (HRIS) is and how the impact of human resources information systems (HRIS) is experienced on human resources management (HRM) in Turkey. The study employs a higher-order investigation involving a comprehensive systematic literature review and a empirical validation resulted from structural equation modelling (SEM). Drawing on TOE framework, institutional theory and knowledge based view, the main academic contribution of the study is the recognition of current factors through which the positive impact of human resources information systems (HRIS) can be experienced. Aligned with this contribution, the study is believed to offer a fresh perspective for human resources (HR) practitioners as well.

DOKTORA

İŞLETME
İNGİLİZCE

MERT SARIOĞLU

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜROL DURAK

ORCID ID
0000-0002-7249-7533

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kurumsal yönetim, Entegre raporlama (ER), Entegre raporlama kalitesi

Corporate governance, Integrated reporting (IR), Integrated reporting quality

KURUMSAL YÖNETİMİN ENTEGRE RAPORLAMA KALİTESİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİ

THE EFFECT OF CORPORATE GOVERNANCE ON THE QUALITY OF INTEGRATED REPORTING

Kurumsal yönetim yapısı, mekanizmaları aracılığıyla yeni sorunlarla ve koşullarla başa çıkmak için en hayati yaklaşımlardan biri olarak kabul edilmektedir. Ayrıca kurumsal raporlama, bilgi asimetrisi ile başa çıkmak için kurumsal yönetimin bir aracı olarak kabul edilmektedir. Ortak görüş, bilgi kalitesinin artırılmasının bilgi asimetrisinin olumsuz etkisini hafifletmek için gerekli olduğu yönündedir. Bu da yönetim kurulunun ve denetim komitesinin etkisi ile mümkündür. Bunun yanı sıra, bir dizi standart ve çerçevenin dikkate alınması da raporlama kalitesine kritik bir katkı sağlamaktadır. Entegre Raporlama (ER) uygulaması günümüz koşullarında kurumsal raporlama uygulamasının yeni ortaya çıkan ve en popüler biçimidir. Bu bağlamda kurumsal yönetim mekanizmalarının ER kalitesinin önemli bir belirleyicisi olduğuna inanılmaktadır. Ayrıca kalite standartlarının karşılanması ve artırılması için entegre raporlama çerçevesinin benimsenmesi gerekmektedir. Bu perspektifte bu çalışmanın temel amacı kalite standartlarının ER uygulamaları aracılığıyla ne ölçüde karşılandığını ele almak ve kurumsal yönetimin ER kalitesi üzerindeki etkisini test etmektir. Araştırma sorularını cevaplamak için bu çalışma nicel araştırma tasarımına ve 135 örneklem büyüklüğüne dayanmaktadır. Sonuçlar kalite standartlarının ER çerçevesinin eksiksiz bir şekilde dikkate alınarak karşılandığını ve kurumsal yönetimin ER kalitesi üzerinde etkisi olduğunu gösteren kanıtlar bulunduğunu göstermektedir.

Corporate governance structure is considered as one of the most vital approaches to cope with new problems and conditions by means of its mechanisms. Besides, corporate reporting is considered as a tool of corporate governance in order to deal with information asymmetry. The common view is that improving information quality is essential to alleviate the negative effect of information asymmetry. This is possible through the effect of board of directors and audit committee. On the other hand, the consideration of a set of standards and frameworks is a critical contributor to reporting quality. Integrated Reporting (IR) practice is the newly emerging and the most popular form of corporate reporting practice in today's conditions. In this context, it is believed that corporate governance mechanisms are a noteworthy determinant of IR quality. Also, embracing the IR Framework is essential to meet and increase quality standards. In this perspective, the main aim of this study is to address to what extent quality standards are met through IR practice, and to test the effect of corporate governance on IR quality. In order to answer the research questions, this study is based on quantitative research design and 135 sample size. The results indicate that quality standards are met through the consideration of IR Framework in a complete manner as well as there is evidence that corporate governance has an impact on IR quality.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

İŞLETME
İNGİLİZCE

OYEWALE DHIKRULAH LAWAL

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ÖMER ÖZTÜRKOĞLU

ORCID ID
0000-0003-3937-6657

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Yurtdışında eğitim, Nitel, Nicel, Bulanık-DEMATEL, ANOVA, Açıklayıcı faktör analizi, Görüşme, Anket, Uluslararası öğrenci, Kültürel yakınlık, Öğrenci uyumu, Üniversite sıralaması

Study abroad, Qualitative, Quantitative, Fuzzy-DEMATEL, ANOVA, Exploratory factor analysis, Interview, Survey, International student, Cultural proximity, Student adaptation, University ranking

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM HEDEFİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

FACTORS AFFECTING INTERNATIONAL STUDENTS' STUDY DESTINATION

Uluslararası öğrencileri destinasyon seçimini yaparken etkileyen faktörler, eğitim endüstrisindeki aktörlerin keşfetmeyi ve anlamayı çok önemli buldukları kritik göstergelerdir. Bu çalışma, bu kritik faktörleri anlamak için kapsamlı ve çok metodolojik bir yaklaşımdan geçti. Ülkeler uluslararası eğitimi başka bir yumuşak güç kaynağı olarak kullanmaya başladığından, hükümet kendilerini uluslararası öğrencileri çekecek şekilde konumlandırmak için en iyi stratejiyi arıyor. Bu durum, aktörlerin kendi örgütsel amaçlarını gerçekleştirmede kullanacakları bu faktörleri en iyi şekilde kullanma yaklaşımını optimize etme ihtiyacını doğurmuştur. Uluslararası öğrencilerin eğitim hedeflerini etkileyen faktörleri incelemek için bu çalışma, bu faktörleri anlamak için farklı amaç ve metodolojilere sahip üç farklı çalışmayı içermektedir. Kullanılan metodolojiler nitel analiz (görüşme yaklaşımı), nicel analiz (anket yaklaşımı) ve uzman analizidir (Fuzzy-DEMATEL yaklaşımını kullanarak). Nicel analiz için literatürde kullanılan faktörlerle görüşme yönteminde ortaya çıkan bir faktör keşfedildi. 788 uluslararası öğrenciye uygulanan ve uluslararası öğrencilerin destinasyonlarını etkileyen faktörlerle ilgili 8 bileşen faktörü sunan bir anket tasarlamak için 64 madde kullanıldı. Uluslararası öğrencilerin ve uzmanların görüşleri dikkate alındıktan sonra elde edilen sonuçlar, politika yapıcıların pazarlama stratejileri için odaklanması gereken bir dizi önemli faktör sundu. Ayrıca uzmanların görüşüne göre Üniversite sıralamasının en önemli faktör olduğunu, kampüsün ve içindeki tesislerin çekiciliğinin ise en az önemli faktör olduğunu göstermektedir. Her bir faktör çiftinin ilişkinin gücü de "çok güçlü", "güçlü" ve "orta" olarak sınıflandırılmış ve strateji haritasını oluşturan ilişkiler de vurgulanmıştır. Harita, politika yapıcıların kendi rekabet potansiyellerini anladıktan sonra kurum hedeflerine ulaşmak için en iyi stratejiyi nasıl oluşturacaklarını bilmeleri için ideal bir araç olarak hizmet eder.

Factors affecting international students in making their choice of destination are critical indicators that actors in the educational industries find so critical to explore and understand. This study underwent a comprehensive and multi-methodological approach to understanding these critical factors. As countries have started the utilization of international education as another source of soft power, the government is looking for the best strategy to position themselves in a way to attract international students. This has prompted the need in optimizing the best approach of using these factors by the actors to employ in fulfilling their organizational objectives. To examine the factors that affect international students' study destinations, this study comprises three different studies with different objectives and methodologies in order to understand these factors. The methodologies employed are qualitative analysis (interview approach), quantitative analysis (questionnaire approach), and experts' analysis (using the Fuzzy-DEMATEL approach). An emerging factor was discovered in the interview method with factors in literature used for the quantitative analysis. 64 items were used to design a questionnaire that was administered to 788 international students and presented 8 component factors regarding the factors influencing international students' destinations. The results after considering international students' and experts' opinions, presented sets of important factors that should be focused on by the policymaker for their marketing strategies. It also shows that University ranking is the most significant while the Attractiveness of the campus and facilities within it is the least significant factor in the experts' opinion. The strength of the relationship of each pair of factors was also classified as "very strong", "strong" and "medium" relationships which constitute the strategy map was also highlighted. The map serves as the ideal tool for policymakers to know how to best strategize to achieve their institution objectives after understanding their own competitive potentials.

DOKTORA

İŞLETME
TÜRKÇE

62

GİZEM ARAS BEGER

DANIŞMAN
PROF. DR. DUYGU TÜRKER ÖZMEN

ORCID ID
0000-0001-8382-4635

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Kurumsal Mantıklar, Kurumsal Kuram, Paydaşlar, Paradoks Zihniyeti, Algılanan Fayda

Corporate Social Responsibility, Institutional Logics, Institutionalr Theory, Stakeholders, Paradox Mindset, Perceived Benefits

KURUMSAL MANTIKLAR ÇERÇEVESİNDE KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK OLGUSUNUN ANALİZİ

ANALYSIS OF THE CONCEPT OF SOCIAL RESPONSIBILITY IN THE NEXUS OF INSTITUTIONAL LOGICS

Örgütler kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) yönelimleri ve uygulamaları konusunda önemli farklılıklar sergilemektedir. Kimi örgütler KSS konusunda daha araçsal stratejik bir yaklaşım sergilerken, kimi örgütler KSS'ye daha toplumsal bir yaklaşımla etik değerler kapsamında yaklaşmaktadır. Farklı kurumsal düzen içerikleri gerektiren kurumsal mantıklar yaklaşımı bu farklılıkları açıklamada öne çıkmaktadır. Ancak literatür, özellikle kurumsal mantıkların örgütler içerisinde nasıl ortaya çıktığı ve nasıl adapte edildiği konusunda önemli bir boşluğu işaret etmektedir. Bununla birlikte özellikle gelişmekte olan ülke bağlamlarında gerçekleştirilen KSS uygulamaları hakkında oldukça az çalışma yapıldığı vurgulanmaktadır. Bu sebeple çalışmanın amacı, örgütlerin faaliyet gösterdikleri çevre içerisindeki mevcut kurumsal mantıkların KSS yönelimleri ve uygulamaları açısından sergiledikleri farklı yaklaşımlar üzerinde herhangi bir etkileri olup olmadığını, bunların ne tür etkiler olduğunu ve nasıl oluştuğunu ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda, mevcut çalışmada hem nicel hem de nitel araştırmalar kapsamında karma yöntem yaklaşımı (mixed-method approach) takip edilmiştir. Nitel çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılırken, nicel çalışma anket tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nitel ve nicel kısımlarında Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren firmalar örneklemi oluşturmaktadır. Nitel kısımda tekstil ve gıda sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerden KSS ile ilişkili birimlerde görev alan toplam on dört üst-düzey yönetici ile görüşmeler gerçekleştirilirken, çalışmanın nicel kısmı için farklı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerden toplam yüz doksan iki anket elde edilmiştir. Çalışma sonuçlarına göre kurumsal mantıklar ve algılanan fayda arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu, paradoks zihniyeti ve çoklu-paydaş etkilerinin de bu ilişkiye aracılık ettiği ortaya konmuştur. Son olarak, teorik ve yönetimsel çıkarımlar ile birlikte çeşitli kısıtlar ve gelecekteki araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

Organizations show significant differences in their corporate social responsibility (CSR) orientations and practices. While some organizations take a more instrumental strategic approach to CSR, it is observed that some organizations approach CSR with a more societal approach within the scope of ethical values. The institutional logics approach, which requires different institutional order contents, comes to the fore in explaining these differences. However, the literature points to an important gap, especially in how institutional logics emerge and are adapted within organizations. However, it is emphasized that there are very few studies on CSR practices, particularly in developing country contexts. Therefore, the aim of the study is to reveal whether the existing institutional logics in the environment, where organizations operate, have any effects on the different approaches they display in terms of CSR orientations and practices, what kind of effects they have and how they occur. For this purpose, the mixed-method approach was followed in the current study within the scope of both quantitative and qualitative research. While the semi-structured interview technique was used in the qualitative study, the quantitative study was carried out with the questionnaire technique. In the qualitative and quantitative parts of the research, companies operating in the Aegean Region constitute the sample. In the qualitative part, interviews were conducted with a total of fourteen senior managers, working in the units related to CSR, from companies operating in the textile and food sectors, while a total of one hundred and ninety-two questionnaires were obtained from companies operating in different sectors for the quantitative part of the study. According to the results of the study, it was revealed that there is a positive relationship between institutional logics and perceived benefits, and that paradox mindset and multi-stakeholder effects also mediate this relationship. Finally, several limitations and suggestions for future research are presented, along with theoretical and managerial implications.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

İŞLETME
TÜRKÇE

SİNEM TAŞLIK ÇINARLI

DANIŞMAN
DOÇ. DR. EMEL YARIMOĞLU

ORCID ID
0000-0002-0484-5006

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Özellikli gıda ürünleri, Tüketim değerleri teorisi, Marka tercihi, Satın alma niyeti, Satın alma davranışı, Memnuniyet

Specialty food product, A theory of consumption values, Brand preference, Purchase intention, Purchase behaviour, Satisfaction

ÖZELLİKLİ GIDA ÜRÜNLERİ PAZARINDA TÜKETİM DEĞERLERİNİN, TÜKETİCİ SATIN ALMA DAVRANIŞINA ETKİSİ

THE EFFECT OF CONSUMPTION VALUES ON CONSUMER PURCHASING BEHAVIOR IN THE SPECIALTY FOOD PRODUCTS MARKET

Bu araştırma da, özellikli gıda ürünleri pazarında, tüketim değerlerinin ve marka tercihinin tüketici davranışlarına etkisini incelemek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda tüketim değerleri ile marka tercihinin, satın alma niyetine, satın alma niyetinin satın alma davranışına, satın alma davranışını da memnuniyete etkisi incelenmiştir. Araştırmada literatür taraması, nitel ve nicel araştırma yapılmıştır. Yapılan nitel araştırma ile özellikli gıdalarla ilgili tüketici davranışlarını keşfetmek, daha iyi anlamak ve daha sonra yapılması planlanan nicel araştırma için hazırlık aşaması olması amaçlanmıştır. Nitel araştırmada kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak 24 kişi ile yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile görüşme yapılmıştır. Araştırma sonuçları için içerik analizi kullanılmıştır. Nicel araştırmada veri toplamak için anket yöntemi kullanılmıştır ve ankete katılım online olarak sağlanmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir ilinde yaşayan özellikli gıdap ürünleri satın alan tüketiciler oluşturmaktadır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Anket çalışması 831 kişiye uygulanmış, yapılan anket çalışmasında öncelikle "özellikli gıda ürünlerini satın alıyor musunuz?" sorusu sorulmuş ve bu soruya "evet" cevabı veren 428 kişiyle ankete devam edilmiştir. Araştırmanın bulguları kapsamında, tanımlayıcı istatistikler hesaplanmış, ölçeklerin geçerlilik ve güvenirlik analizleri SPSS programı aracılığı ile yapılmıştır. Araştırma modelinde bulunan değişkenlerin arasındaki ilişkileri belirlemek için AMOS programı aracılığı ile, Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) ve Boootstrap yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, ankete katılanlar, özellikli gıda ürünlerinden birinci sırada doğal ürünleri, ikinci sırada sağlıklı ürünleri, üçüncü sırada organik ürünleri satın aldığını ifade etmiştir. Katılımcıların tüketim değerleri ile ilgili verdikleri cevapları incelediğimiz zaman, epistemik değerin en yüksek ortalamaya sahip tüketim değeri, duygusal değerin en düşük ortalamaya sahip tüketim değeri olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, tüketim değerleri boyutlarından epistemik değerin marka tercihini pozitif yönde etkilediği, fonksiyonel fiyat değerinin, fonksiyonel kalite değerinin, sosyal değerin, duygusal değerin ve durumsal değerin marka tercihi üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, tüketim değerleri boyutlarından fonksiyonel kalite değerinin, duygusal değerin, epistemik değerin satın alma niyetini pozitif yönde etkilediği, sosyal değerin negatif yönde etkilediği belirlenmiştir. Fiyat değeri ve durumsal değerin ise satın alma niyeti üzerinde istatiksel olarak anlamlı bir etkisinin bulunmadığı görülmektedir. Marka tercihi de satın alma niyetini pozitif yönde etkilemektedir. Satın alma niyetinin satın alma davranışı üzerinde, satın alma davranışının müşteri memnuniyeti üzerinde pozitif etkisi vardır.

In this research, it is aimed to examine the effects of consumption values and brand preference on consumer behavior in the specialty food products market. For these reasons, the effects of consumption values and brand preference on purchase intention, purchase intention on purchasing behavior, and purchasing behavior on satisfaction were examined. For this purpose, in the research, literature review, qualitative and quantitative research was done. With the qualitative research, it was aimed to discover and understand the consumer behaviors which related to specialty foods and to be a preparatory stage for the quantitative research. In the qualitative research, 24 people were interviewed through a structured interview form using the snowball sampling method. Content analysis was used for the research results. In the quantitative research, the survey method was used to collect data and questionnaire was answered online. The population of the research, consumers who buy specialty food products and they live in İzmir. Convenience sampling method was used in the research. Firstly, the survey was applied to 831 people, and the survey was continued with those who used special food products. In total, 428 people answered the survey. In this research, descriptive statistics were calculated. The validity and reliability analyzes of the scales were made by using the SPSS program. Structural Equation Modeling (SEM) and Boootstrap methods were used by using the AMOS program to determine the relationships between the variables in the research model. According to the results of the research, the respondents stated that, they buy natural products in the firstly, healthy products in secondly, and organic products in thirdly. When we examined the answers given by the participants about consumption values, it was determined that the epistemic value had the highest average and the emotional value had the lowest average. According to the results of the research, it was determined that epistemic value affects brand preference positively, functional price value, functional quality value, social value, emotional value and conditional value do not have a significant effect on brand preference. In addition, it was determined that functional quality value, emotional value, epistemic value positively affect the purchase intention, while social value affects negatively. It was seen that functional price value and conditional value do not have a statistically significant effect on purchase intention. Brand preference also positively affects purchase intention. Purchase intention has a positive effect on purchasing behavior and purchasing behavior has a positive effect on customer satisfaction.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

64

BÜŞRA SARIKAYA ERGÜL

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ YILDIRIM OSMAN ÇETMELİ

ORCID ID
0000-0002-9925-6430

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Cam tavan sendromu, Kamu sektörü, Özel sektör, Holdingler, Üst düzey yönetim pozisyonları, Türkiye'deki üniversiteler, Kadın çalışanlar

Glass ceiling syndrome, Public sector, Private sector, Holdings, Senior management positions, Universities in turkey, Women workers

ÜNİVERSİTELERDE, ÖZEL SEKTÖRDE VE KAMU SEKTÖRÜNDE CAM TAVAN SENDROMU

THE GLASS CEILING SYNDROME IN UNIVERSITIES, PRIVATE SECTOR & PUBLIC SECTOR

İş hayatında cinsiyet ayrımcılığının bir boyutu olarak karşımıza çıkan ve bireysel ve toplumsal önyargılar ile oluşturulan cam tavan kavramı, kadınların mesleki olarak başarı ve yeteneklerine bakılmadan üst düzey yönetici pozisyonlarına yükselmelerine engel olan görünmez duvarlar olarak tanımlanmaktadır. Kadınlar iş hayatına atılmaya başladıkça kariyerlerinde daha fazla engelle karşılaşılaşmaktadırlar. Bu durum orta seviyelerden daha yüksek seviyelere ulaşmaya çalışan kadınlar için gerçekten zor bir durum olmaktadır. Cam Tavan Sendromu'nun tüm dünyada birçok nedeni ve sonucu bulunmaktadır. Özellikle Türkiye, kadınların cam tavan ile mücadele ettiği ülkelerden biri konumundadır. Bu çalışmada Türkiye genelinde 129 devlet üniversitesi, 74 vakıf üniversitesi ve 4 meslek yüksekokulu ile özel sektörde 145 holding ve kamu sektöründe 93 devlet kurumu ele alınmıştır. Üniversitelerde fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yükseokullarında üst düzey yönetimde belli pozisyonlarda çalışan kadın erkek oranı belirlenmiştir. Devlet kurum ve kuruluşları ile holdinglerde yönetim kurulu başkanı, başkan yardımcısı, üyeleri ve genel müdür ile müdür yardımcısı pozisyonlarında kadın ve erkek çalışan sayısı ve yüzdesi araştırılmıştır. Verilerin elde edilmesinde internet siteleri kullanılarak, toplam kadın ve erkek çalışan sayısı kayıt altına alınmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler, tanımlayıcı istatistik yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu çalışmanın amacı, üniversitede, özel sektörde ve kamu sektöründe çalışan kadınların Cam Tavan Sendromu'na maruz kalıp kalmadıklarını bulmaktır. Sonuç olarak, üniversitelerde, özel sektörde ve kamu sektöründe çalışan kadınların Cam Tavan Sendromu'na maruz kaldıkları sonucuna varılmıştır.

The Glass Ceiling concept, which is a dimension of gender discrimination in business life and created with individual and social prejudices, is defined as invisible walls that prevent women from rising to senior managerial positions, regardless of their professional success and abilities. As women start to enter business life, they face more obstacles in their careers. This is a really difficult situation for women who are trying to reach higher than medium levels. Glass Ceiling Syndrome has many causes and consequences all over the world. Turkey is one of the countries where women struggle with Glass Ceiling. In this study, 129 government universities, 74 foundation universities and 4 vocational colleges and 145 holdings in private sector and 93 government institutions in public sector in Turkey were discussed. The ratio of women and men working in top management in faculties, institutes, schools, and vocational schools was determined. The number and percentage of female and male employees in the board chairman, vice chairman, members of the board of directors, general manager and deputy general manager in government institutions and organizations, and holdings were investigated. The total number of female and male workers was recorded by using the websites to obtain the data. The data collected within the scope of the research were analyzed using the descriptive statics method. The aim of the study is to find whether or not women are exposed to Glass Ceiling Syndrome in universities, private sector and public sector. As a result, it was concluded that women are exposed to the Glass Ceiling Syndrome.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

ORKHAN GULUZADE

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYLİN ÇALIŞKAN

ORCID ID
0000-0002-2658-2761

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
İhracat, Tedarik zinciri yönetimi, Türkiye, Talep belirsizliği, Envanter yönetimi, İstikrarsızlık

Export, Challenges, Supply chain management, Turkey, Demand uncertainty, Inventory management, Operations volatility

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE ZORLUKLAR VE ULUSLARARASI STRATEJİ UYGULAMALARI: TÜRK GIDA İHRACATÇILARI ÖRNEĞİ

CHALLENGES AND INTERNATIONAL STRATEGY APPLICATIONS IN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT: THE CASE OF TURKISH FOOD EXPORTERS

Firmaların karşılaştığı temel tedarik zinciri yönetimi zorluklarını keşfetmek amacı olan bu çalışmada Türkiye'de bulunan gıda ihracatçısı firmaların çalışanlarından ve yöneticilerinden veriler toplanmıştır. Analiz yöntemi olarak faktör analizi uygulanmış ve gıda ihracatçılarını etkileyen en önemli 4 faktörün tedarik zinciri yönetimi konusunda yetersiz bilgi ve anlayış, talep belirsizliği, operasyonlardaki değişkenlikler ve envanter yönetimi olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışma sonuçlarına göre Türkiye'deki gıda ihracatçılarına tedarik zinciri yönetimi bilgi düzeyindeki artışı sağlamak adına çalışanlarına eğitim vermeleri, operasyonları için bir talep planlama mekanizması kurmaları, operasyonlardaki değişkenliği azaltmak adına istikrarlı ve tutarlı operasyon stratejine sahip olmaları ve son olarak ise tam zamanında ve/veya yalın gibi etkili ve verimli envanter yönetim sistemi kurmaları önerilmektedir.

The research has been conducted as a survey study to collect data from employees and management of food exporting companies in Turkey in order to discover main supply chain management challenges that are encountered by these firms. A factor analysis has been applied and the 4 most important factors that result in various other variables that impact food exporters have been discovered to be a poor understanding of supply chain management, demand uncertainty, volatilities in operations and inventory management. The study recommends that food exporters in Turkey conduct trainings for their employees in order to increase their understanding of supply chain management, implement a demand planning mechanism for their operations, reduce volatility of operations by having a stable and consistent strategy of operations in place and finally, applying well-established effective inventory management systems such as just in time and lean.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

ÖZGÜN KÜRÜM

DANIŞMAN
DOÇ. DR. EMEL YARIMOĞLU

ORCID ID
0000-0002-0484-5006

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kadınları güçlendirme, Reklam, Bütünleşik Pazarlama İletişimi, Tüketici satın alma davranışı, Tüketici davranışı, Satın alma niyeti

Female Empowerment, Advertising, Integrated Marketing Communication, Consumer Buying Behavior, Consumer Attitude, Consumer Purchase Intention

KADIN TEMSİLİNİ GÜÇLENDİREN REKLAMLARINTÜKETİCİ SATIN ALMA DAVRANIŞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

FEMVERTISING ACTIVITIES' EFFECTS ON CONSUMER BUYING BEHAVIOR

Son yıllarda medya ve buna bağlı olarak reklamlarda kadınların resmedilme şekli değişmiştir. Bu nedenle kadınları güçlendirme önemli bir konu haline gelmiştir. Kadınları güçlendirmeye yönelik reklamlarla markalar kadınların her şeyi yapabileceğine dair farkındalığı arttırmayı ve toplumun kadınlara yönelik klişelerini değiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu reklam kampanyaları tüketicilerle verimli etkileşime katkıda bulunduğu kadar marka bilinirliğini arttıran Bütünleşik Pazarlama İletişimi çerçevesinde tasarlanmıştır. Etkileşimin tüketici davranışının değişmesi ile sonuçlanması ve satın alma eğilimine sebep olması beklenmektedir. Bu çalışmada, bütünleşik pazarlama iletişiminin kapsamı kadınları güçlendirmeye yönelik reklamlarla olan bağını anlamak için analiz edilmiştir. Bununla birlikte kadınların güç kazanması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin temelini anlamak için feminizm incelemiştir. Çalışmanın temel amacı kadınları güçlendirmeye yönelik reklamların ve tüketici davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Bu amaçla kadınları güçlendirmeye yönelik altı önemli reklam kampanyası seçilmiş ve analiz edilmiştir. Bu örnekler araştırma Türk tüketicilere odaklandığından ve anket Türk tüketicilerin davranışını anlamaya yönelik hazırlandığı için özellikle Türkiye'den seçilmiştir. Bulgular, altı hipotezden beşinin (hipotez1, hipotez2, hipotez4, hipotez5 ve hipotez6) istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Bulguların gösterilmesinin ardından sonucun bir parçası olarak kadınları güçlendirmeye yönelik reklamların tüketicilerin satın alma davranışı üzerindeki etkisi tartışılmıştır.

In recent years, the way women are represented in media and correspondingly in advertising changed. Therefore, female empowerment became significantly important issue. With female empowerment in advertising, brands are aiming to increase awareness that women are capable of everything and to change stereotypes against women in society. These advertising campaigns are designed in the framework of Integrated Marketing Communication which helps to have efficient interaction with consumers, as well as increase brand awareness. This interaction is expected to result with a consumer attitude change and lead to a purchase intention. In this study, the scope of integrated marketing communication is analyzed to understand its bound with female empowerment in advertising. In addition to this, feminism is analyzed to understand the foundation of gaining female empowerment and gender equality. The main purpose of this study is to analyze female empowerment in advertising and its effects on consumer buying behavior. For this purpose, six important examples of female empowerment in advertising campaigns were selected and analyzed. The examples were selected specially from Turkey as the research is focused on Turkish consumers and a survey is prepared to understand their attitude. Findings indicated that five of the six hypotheses (hypothesis1, hypothesis2, hypothesis4, hypothesis5 and hypothesis6) are statistically significant. After showing the findings, as a part of the conclusion, the success of female empowerment in advertising effect on consumer buying behavior was discussed.

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

MÜZE ZİYARETLERİNDE SANAL GERÇEKLİK DENEYİMİNİN SANAL GERÇEKLİK SONRASI TURİZM MÜŞTERİLERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF VIRTUAL REALITY EXPERIENCE OF MUSEUM VISIT ON TOURISM CUSTOMERS AFTER VR

DİLAY KUDVER

DANIŞMAN
PROF. DR. İGE PIRNAR

ORCID ID
0000-0002-8068-1736

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Teknolojinin ve internetin bu kadar hızlı geliştiği bu dönemde, yeni medya ortamları tüm sektörlerde ve tüm alanlarda etkisini giderek artırmıştır. Bu raporda özellikle vurgulanan pazarlama, bu süreçte hızla ilerleyen ve teknolojik gelişmelere uyum sağlayan bir alan olmuştur. Dijitalleşmeyle birlikte şirketler markalarla, tüketicilerle her geçen gün daha hızlı etkileşime girmiş ve stratejilerini dijital ortama taşımaya devam etmiştir. Bu sayede firmalar, müşterilerine ve ziyaretçilere fiziksel ortamlarda sundukları deneyimleri sanal ortamda sunmayı hedefliyor. Turizm sektöründeki durum bu şekilde gelişiyor. Özellikle Covid-19 sürecinden en çok etkilenen sektörlerden biri olan turizm sektörü, dijital ortamda kendini pazarlamada daha büyük adımlar atmaya başladı. Turizmin önemli bir kolu olan müzecilikte pazarlama ve tanıtım süreçleri dijital ortamda hızla varlığını artırarak ilerlemiştir. Bu alanda en çok kullanılan sanal gerçeklik teknolojisi, ziyaretçilere ziyaret ettikleri müzelerde fiziksel olarak hissettiklerini, sanal ortamda deneyimlerini yaşatmayı hedefliyor. Bu çalışmada, müze endüstrisinin Sanal Gerçeklik teknolojisine ne kadar adapte olabileceği, deneyim oluşturmada ne kadar başarılı olduğu ve müzelerine ziyaretçi çekme başarısına gerçekten ulaşıp ulaşmadığını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Anket çalışması ile elde edilen veriler analiz edilerek rapor sonuçlarında sunulmuştur. Araştırma sonucunda sanal müze etkisi üzerinde yaş grubunun etkisinin olmadığı ancak sanal müze ziyareti üzerinde eğitim durumunun dikkate değer bir etkisinin olduğu görülmektedir. Sanal müze ziyaretlerinin ziyaretçileri fiziksel olarak ziyarete yönlendirmemesi, gelecekte turizm ekonomisini etkileyebilecek bir değişim yaratabilir.

In this period when technology and the internet are developing so rapidly, new media environments have gradually increased their influence in all sectors and all areas. Marketing, which is especially emphasized in this report, has been an area that has progressed rapidly and has adapted to technological developments in this process. With digitization, companies have become able to interact more and more rapidly with brands, cand onsumers, and they have continued to move their strategies into the digital environment. In this way, companies aim to present the experiences they offer to customers and visitors in physical environments in a virtual environment. The situation in the tourism sector is developing in this way. In particular, the tourism sector, one of the sectors most affected by the Covid-19 process, has started to take greater steps in marketing itself in the digital environment. In museology, which is an important branch of tourism, marketing and promotion processes have progressed by rapidly increasing their presenin digital. Virtual reality technology, which is the most used in this field, aims to make visitors experience what they feel physically in the museums they visit, and their experiences in a virtual environment. This study, it was aimed to find out how much the museum industry can adapt to Virtual Reality technology, how successful it is in making experiences, and whether it has achieved success of attracting visitors to their museums. The data obtained through the survey study were analyzed and presented in the report results. As a result of the research, it is seen that the age group has no effect on the virtual museum effect, but the ational status has a remarkable effect on the virtual museum visit. The fact that virtual museum visits do not direct visitors to visit physically may create a change that may affect the tourism economy in the future.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

TELAFİ EDİCİ TÜKETİM: TÜRKİYE'DE Z KUŞAĞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

COMPENSATORY CONSUMPTION: A STUDY ON GENERATION Z IN TURKEY

GÖKÇE KIRIMTAT

DANIŞMAN
PROF. DR. OSMAN GÖK

ORCID ID
0000-0002-4859-9855

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Telafi edici tüketim, Z kuşağı, Benlik çelişkisi, Öz kimlik, Sosyal kimlik, Kuşak kimliği, Geliştirici faktörler

Compensatory consumption, Generation Z, Self-discrepancy, Self-identity, Social identity, Generational identity, Formative factors

Bireyler toplumdaki varlıklarıyla kendi kimliklerini oluştururlar ve aynı sosyal grubun üyeleri benzer tüketim alışkanlıkları gösterme eğilimindedir. Kuşak kimliği de aynı zamanda sosyal kimliğin bir türüdür, çünkü aynı kuşak topluluğunun üyeleri, paylaşılan deneyimlerin neden olduğu benzer davranışlara sahiptir. Bireyin öz kimliği, sosyal kimlikle tutarsız olduğunda, bu birey, tutarsızlıklardan kaçınmak veya bunların üstesinden gelmek için tüketim yaptığı telafi edici tüketimle sonuçlanan benlik çelişkisine maruz kalır. Bu araştırma, Z kuşağının önümüzdeki yıllarda beklenen ekonomik gücü nedeniyle telafi edici tüketim davranışlarının daha iyi anlaşılmasına yöneliktir. Bu çalışmanın metodolojisi nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır. Türkiye'de Z Kuşağı üyesi 28 katılımcı ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Çalışma boyunca Z kuşağı üyelerinin toplum içindeki sosyal gruplarıyla olan bağlantıları ve tüketim kararlarını nasıl etkilediği, kendi kuşağının geliştirici faktörlerine uyum gösterebilmeleri, kendi aralarında çelişkili oldukları konular ve geliştirici faktörlerle ilişkili olup olmadıkları, benlik çelişkileri ve nasıl telafi ettikleri, bu telafi edici tüketimlerin sürekliliği ve farklı tüketim davranışları araştırılmıştır. Sonuçlara göre, katılımcıların çoğu kendi kuşaklarıyla uyumlu ve bağlantılı hissediyor, ancak yarısından azı, sadece uyumlu olmak için tüketimlerini değiştirme eğilimindedir. Fiziksel görünüm, finansal güvence, dijitalleşme ve akademik başarı, katılımcılar arasında en sık görülen benlik çelişkileridir aynı zamanda, finansal güvence ve dijitalleşme literatürde Z kuşağının biçimlendirici faktörleri olarak verilmiştir. Z kuşağına daha çok bağlı hisseden katılımcıların biçimlendirici faktörlerle ilgili olarak benlik çelişkileri yaşadıkları gözlemlenmiştir. Benlik çelişkileri, çoğunlukla katılımcıların yakın çevrelerinin etkisinden kaynaklanmaktadır. Son olarak, doğrudan çözümleme en çok tercih edilen telafi edici tüketim türüdür, ve katılımcıların büyük çoğunluğunun telafi edici tüketimleri devamlı olup, önemli bir çoğunluğu belirli zaman aralıklarıyla benzer benlik çelişkileri yaşamakta ve benzer tüketim davranışları sergilemektedir.

Individuals form self-identities with their presence in society and, members of the same social groups have tendency to show similar consumption habits. Generational identity is also an aspect of the social identity, since members of same generational cohort have similar behaviours caused by shared experiences. When an individual's self-identity is inconsistent with the social identity, that individual engages in feelings of self-discrepancy that results with compensatory consumption in which individuals make consumptions to avoid or overcome inconsistencies. This research leads to a better understanding of Generation Z's compensatory consumption behaviours due to their expected economic power in upcoming years. The methodology of this study is based on In-depth interviews which were conducted with 28 participants who are Generation Z members in Turkey. Throughout the study, Generation Z members' connections to their social groups and how it affects their consumption decisions, their adaptability to formative factors of their generation, topics they have self-discrepancies about and whether they are related to formative factors, sources of these self-discrepancies, how they compensate, frequency of these compensations and their related purchase behaviours were questioned. According to the results, majority of the participants feel compatible and connected with their generation but, less than half of them have tendency to change their consumption patterns just to be compatible. Physical appearance, financial security, digitalization, and academic success are most common self-discrepancies among participants and, financial security and digitalization are formative factors of Generation Z that are given in the literature. It was observed that, participants who feel more connected to Generation Z has self-discrepancies related with formative factors. Self-discrepancies are mostly caused by influence of the participants' close environments. Lastly, direct resolution is the most preferred compensation type and majority of the participants' compensatory consumptions are continuous which, most of the participants experience similar self-discrepancies in specific time intervals and engage in similar consumption behaviours.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

İŞLETME
İNGİLİZCE

YAĞMUR GÜLTEKİN

DANIŞMAN
PROF. DR. OSMAN GÖK

ORCID ID
0000-0002-4859-9855

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Tüketici davranışı, Satın alma davranışı, Dürtüsel satın alma, Anlık satın alma, Hedonik motivasyon, Covid-19, Genç yetişkin tüketiciler

Consumer behavior, Buying behavior, Impulse buying, Hedonic motivations, Covid-19, Young adult consumer

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE DÜRTÜSEL/ANLIK SATIN ALMA DAVRANIŞININ ALTINDA YATAN HEDONİK GÜDÜLER: GENÇ YETİŞKİN TÜKETİCİLER ÜZERİNE KALİTATİF BİR ÇALIŞMA

HEDONIC MOTIVES UNDERLYING IMPULSE BUYING BEHAVIOR DURING COVID-19 PANDEMIC: A QUALITATIVE RESEARCH ON YOUNG ADULT CONSUMERS

Dürtüsel/anlık satın alma, ani bir satın alma dürtüsü ile nitelenen ve çoğunlukla hedonik temelli bir satın alma davranışıdır. Hedonik motivasyon ise, tüketici davranışı literatüründe, tüketicilerin duygusal bir tatmin elde etmek amacıyla satın alma davranışı gerçekleştirme istekleri olarak adlandırılır. Covid-19 pandemisinin patlak vermesiyle birlikte tüketiciler oldukça kısa bir süre içerisinde yaşam tarzlarını dolayısıyla da satın alma davranışlarını değiştirmek zorunda kalmışlardır. Dürtüsel/anlık satın almanın, bir tüketicinin yaptığı harcamaların büyük bir kısmını oluşturması ve pandeminin tüketicilerin duygu durumunu ciddi anlamda etkileyen bir dönem olması göz önünde bulundurularak, bu tezin amacı pandemi döneminde dürtüsel/anlık satın almanın altında yatan hedonik motivasyonları incelemektir. Bunun yanında çalışma Covid-19 pandemisinin 18-30 yaş arası Türk genç yetişkin bireylerin dürtüsel/anlık satın alma davranışlarını nasıl etkilediği ve bu davranışı tetikleyen duygulardan öne çıkanların hangileri olduğu sorularına cevap bulmayı hedeflemektedir. Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Görüşme yapılacak kişilerin seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Impulse buying is a buying behavior characterized with a sudden urge to make a purchase, which is mostly hedonically triggered. Hedonic motivation is, in consumer behavior literature, refers to the willingness of the consumers to engage in the act of buying with an aim to gain an intrinsic, and emotional satisfaction. With the outbreak of Covid-19 pandemic, consumers have been coerced into changing their lifestyles, consequently buying behaviors, in a quite short period of time. On the grounds of the fact that impulse buying comprises very large part of total purchase of a consumer, and pandemic has been an unprecedented time affecting the emotional state of the consumers, to explore the underlying hedonic motivations of impulse buying during this pandemic is the main aim of this research. Besides, the research also aims to find answers to the question of how pandemic has affected impulse buying behavior and the prominent emotions that triggered the impulse buying behavior of Turkish young adult consumers aged between 18-30. In this research, qualitative method has been adopted due to its exploratory nature. Data was collected through semi-structured interview. Purposeful sampling method has been used to select interviewees.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

SEMRA KARASU

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ YILDIRIM OSMAN ÇETMELİ

ORCID ID
0000-0002-9925-6430

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Örgüt, Örgütsel İletişim, Örgütsel Bağlılık

Organization, Organizational Communication, Organizational Commitment

İŞLETME
TÜRKÇE

ÖRGÜTSEL İLETİŞİMİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNE ETKİSİ: TURİZM SEKTÖRÜNDE OTEL ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

THE EFFECT OF ORGANIZATIONAL COMMUNICATION ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT: A RESEARCH ON HOTEL EMPLOYEES IN THE TOURISM SECTOR

Örgütlerin hedeflerine ulaşabilmesi ve sürekliliklerini sağlayabilmesi için insan faktörü vazgeçilmez bir unsurdur. Örgüt faaliyetlerini gerçekleştirecek olan çalışanların işleri ile ilgili bilgi ihtiyaçları örgüt yönetimleri tarafından karşılanmalı ve örgütsel iletişimleri desteklenmelidir. Örgüt içinde iyi işleyen bir örgütsel iletişim, çalışanların örgüt amaçları doğrultusunda güdülenmesine ve örgütsel bağlılıklarının artmasına yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu tez çalışmasının amacı, çalışanların örgütsel iletişimi ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemek ve örgütsel iletişimin çalışanlarda örgütsel bağlılığın hangi alt boyutlar üzerindeki etkisinin daha fazla olduğunu incelemektir. İzmir'de faaliyet gösteren 254 otel işletmesinden 8'i ile yapılan çalışmada veri toplama yöntemi olarak anket çalışması yapılmıştır. Verilerin analizinde korelasyon ve regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda örgütsel iletişimin örgütsel bağlılık üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

The human factor is an indispensable element for organizations to reach their goals and ensure their continuity. The information needs of the employees who will carry out the activities of the organization should be met by the organizational management and their organizational communication should be supported. A well-functioning organizational communication in the organization helps to motivate the employees towards the goals of the organization and to increase their organizational commitment. In this context, the purpose of this thesis is to determine the relationship between employees'organizational communication and their organizational commitment, and to examine which sub-dimensions organizational commitment has more impact on employees. In the study conducted with 8 of 254 hotel businesses operating in İzmir, a survey was conducted as a data collection method. Correlation and regression analyzes were used in the analysis of the data. As a result of the research, it was concluded that organizational communication has a positive and significant effect on organizational commitment.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KAMU HUKUKU

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

KAMU HUKUKU
TÜRKÇE

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA TANIKLIKTAN ÇEKİNME HAKKI

RIGHT NOT TO TESTIFY IN CODE OF CRIMINAL PROCEDURE LAW

BURAK SARIYAR

DANIŞMAN
PROF. DR. MUSTAFA RUHAN ERDEM

ORCID ID
0000-0002-4282-6543

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Ceza muhakemesinde tanıklık, Tanık beyanı, Tanıklıktan çekinme hakkı, Delil, İspat

Witness in criminal procedure, Witness statement, Right to refusal to testify, Evidence, Proof

Bu çalışmada, ceza muhakemesinde tanıkların sahip olduğu en önemli haklardan birisi olan tanıklıktan çekinme hakkı incelenmiştir. Çalışmamızın ilk bölümünde, ceza muhakemesinde ispat ve tanıklık kavramına yer verilmiştir. Bu bölümde öncelikli olarak ceza muhakemesi hukukun işlev ve amacı konusunda açıklamalarda bulunulmuş ardından ispat konusuna yer verilerek ispat ve delil kavramları açıklanmaya çalışılmıştır. İspat sistemleri incelenmiş, yine bu kısımda delil yasaklarının kapsamı tespit edilmeye çalışılmıştır. Delil çeşitlerine de değinildikten sonra tanık beyanın delil değerine vurgu yapılmıştır. Daha sonra, tanık ve tanık beyanı kavramı incelenmiş, tanıklığın tarihsel süreçteki gelişimi kavramı da ele alınmıştır. Ceza yargılaması hukukunda en önemli delillerden biri olan tanığın güvenilirliği konusunda açıklamalarda bulunulmuş ardından mevcut düzenlemeler ışığında tanığın sahip olduğu haklar ve yükümlülükler konusu incelenmiştir. Çalışmamızın esas konusunun değerlendirildiği ikinci bölümünde ise, tanıklıktan çekinme hakkı değerlendirilmiş ve tanıklıktan çekinme sebepleri ayrıntılı bir şekilde ele alınmış, tanıklıktan çekinme hakkı ile ilgili Türk Hukuku'nda yer alan mevcut düzenlemeler açıklanmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak Ceza Muhakemesi Kanunu dışında kabul edilen çekinme sebebi incelenmiştir. Çalışmamızın son bölümünde, tanıklıktan çekinme hükümlerinin uygulanmasına ilişkin getirilen esaslar ele alınmış olup bu kapsamda çekinme sebebinin bildirilmesi ve çekinme hakkı bulunan kimsenin tanıklıktan çekinmemesi halinde uygulanacak usule ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur. Daha sonra tanıklıktan ve yeminden sebepsiz çekinme hali incelenmiş ve son olarak tanıklıktan çekinmeye veya tanıklıktan çekinme hakkının varlığına bağlanan durumlar tespit edilmiştir.

In this dissertation, the right to refusal to testify, which is one of the most important rights that witnesses have in criminal procedure, was examined. In the first part of our study, the concept of proof and testimony in criminal procedure is included. In this section, explanations were made primarily about the function and purpose of criminal procedure law, and then the concepts of proof and evidence were tried to be explained by including the topic of proof. The proof systems have been examined, and in this part, the scope of the evidence prohibitions has been tried to be determined. After mentioning the types of evidence, emphasis was placed on the evidentiary value of the witness statement. Later, the concept of witness and witness statement was studied, the concept of the development of testimony in the historical process was also considered. Explanations were made about the reliability of the witness, which is one of the most important evidences in criminal trial law, and then the issue of the rights and obligations of the witness was examined in the light of the current regulations. In the second part of our study, where the main issue was evaluated, the right to abstain from testimony was evaluated and the reasons for refraining from testimony were discussed in detail, and the current regulations in Turkish Law related to the right to abstain from testimony were explained. As a result, the reason for the refusal accepted outside the Criminal Procedure Code was examined. In the last part of our study, the principles introduced for the implementation of the provisions on abstention from testimony were discussed and in this context, explanations were made on the procedure to be applied if the reason for the abstention was reported and no one who has the right to abstain from the testimony was not afraid of the testimony. Then, the state of unwarranted abstention from testimony and oath was examined and finally, the situations related to the right to abstain from testimony or the right to abstain from testimony were determined.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

BURAK TEKİN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHAR KONUK SOMER

ORCID ID
0000-0002-0320-5947

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Özel Hayata Saygı Hakkı, Aile Hayatına Saygı Hakkı, Pozitif Yükümlülükler, AİHS, AİHM

Right to Respect for Private Life, Right to Respect for Family Life, Positive Obligations, ECHR, ECHR

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA ÖZEL HAYATA VE AİLE HAYATINA SAYGI HAKKI

THE RIGHT TO RESPECT FOR PRIVATE AND FAMILY LIFE UNDER THE ECHR

İnsan toplumsal bir varlıktır. Ancak, yaşamını sürdürürken başkalarıyla paylaşmak istemediği ve herkesin ulaşabilirliğine kapalı olan özel bir alana sahip olmak istemektedir. Özel hayat ve aile hayatı olarak ifade edilebilen bu alan kişinin kendi hayatını, aile hayatını, konutunu ve haberleşmesini dilediği şekilde düzenleyebilme yetkisini elinde bulundurmasını sağlamaktadır. Kişinin maddi ve manevi anlamda gelişebilmesi açısından bu alanın korunması önem taşımaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesinde özel hayat ve aile hayatına ilişkin saygı hakkına yer verilmiştir. Maddede bu alan açısından dört farklı hukuksal değere değinilmiştir. Bunlar; özel hayat, aile hayatı, konut ve haberleşmedir. Kişilerin bu özel alanlarına saygı gösterilmesi konusunda Sözleşme tarafından taraf devletlere bu madde ile yükümlülük getirilmiştir. Son yıllarda teknolojinin hızla gelişmesi nedeniyle özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı önem kazanmıştır. Hakka yönelik müdahalelerin çeşitlenmesi, hakkın korunması konusundaki düzenlemelerin ciddiyetini artırmıştır. Özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı, farklı konular açısından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin önüne getirilmiştir. Bu konuda Mahkeme tarafından titiz davranılarak emsal niteliğinde pek çok karar verilmiştir. Zaman zaman Mahkemenin görüş değişikliğine gittiği görülse de somut olayın özelliğine göre değerlendirmede bulunduğu anlaşılmaktadır. Taraf devletlere Mahkeme içtihatlarıyla özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının korunması konusunda yükümlülükler getirilmektedir. Durumun özelliğine göre devletlere takdir yetkisi verilse de Mahkeme kararları kapsamında 8. maddenin amacının özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının korunması ve uygulamada kullanılabilmesinin sağlanması olduğu görülmektedir.

Man is a social being. However, he wants to have a private space that he does not want to share with others and is closed to everyone's access while living his life. This area, which can be expressed as private life and family life, ensures that the person has the authority to organize his own life, family life, home and correspondence as he wishes. It is important to protect this area in terms of the material and spiritual development of the person. There are many application to the ECHR on the grounds of breach of this obligation, unfortunately a great majority of ECHR decisions - concerning this obligation - are against Turkey. Article 8 of the European Convention on Human Rights includes the right to respect for private and family life. In the article, four different legal values are mentioned in this field. These; private life, family life, housing and communication. With this article, the contracting states are obliged by the Convention to respect these private areas of individuals. Due to the rapid development of technology in recent years, the right to respect for private and family life has gained importance. The diversification of interventions to the right has increased the seriousness of the regulations on the protection of the right. The right to respect for private and family life has been brought before the European Court of Human Rights in terms of different issues. Many exemplary decisions have been made by the Court in this regard by being meticulous. Although it is seen that the Court changes its opinion from time to time, it is understood that it evaluates according to the characteristics of the concrete case. Obligations are imposed on the States parties regarding the protection of the right to respect for private and family life by the jurisprudence of the Court. Although states are given discretionary power depending on the nature of the situation, it is seen that the purpose of Article 8 within the scope of Court decisions is to protect the right to respect for private and family life and to ensure that it can be used in practice.

YÜKSEK LİSANS

ERDEM DİNÇER

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ KEREM BİLGİN

ORCID ID
0000-0001-8418-7199

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Silahsızlanma, Denetim, Şeffaflık, Etkili katılım, Uluslararası işbirliği

Disarmament, Verification, Transparency, Effective participation, International cooperation

KAMU HUKUKU
TÜRKÇE

ULUSLARARASI HUKUKTA SİLAHSIZLANMANIN DENETLENMESİ

VERIFICATION OF DISARMAMENT IN INTERNATIONAL LAW

Uluslararası alanda barış ve güvenliğin sağlanması ve silahlı çatışmaların önüne geçilmesi amacıyla silahsızlanmanın denetlenmesi özellikle modern çağdaki silah teknolojilerinin giderek gelişme göstermesi ve olası bir silahlı çatışmanın bütün insanlığın geleceğini tehdit eder duruma gelmesiyle birlikte uluslararası toplum açısından önemi gittikçe artan bir konu haline gelmiştir. XX. asra kadar silahsızlanma teşebbüsleri düzensiz, genellikle barış antlaşmaları dâhilinde ya da gelecekte varılması muhtemel antlaşma ve protokol taslakları şeklinde gerçekleşmiş ve bu sebeple uzun süreli olamamıştır. İkinci Dünya Savaşı'na kadar olan dönemde ise belirli türde silahların yasaklanması ve sınırlanması yönünde adımlar atılmış olmakla beraber etkili bir denetim mekanizması hayata geçirilememiştir. Silahsızlanma meselesini kapsamlı bir şekilde düzenleyen ve etkili denetim mekanizmaları öngören antlaşmalar ancak İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesinin arifesinde Birleşmiş Milletler Şartı'nın kabul edilmesinden itibaren mümkün olabilmiştir. Birleşmiş Milletler Şartı ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararlarında üye devletler silahsızlanmanın denetlenmesine yönelik etkili mekanizmaların tesisi için işbirliği içerisinde hareket etmeye dâvet edilmişlerdir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra devletler silahsızlanma alanında işbirliği içerisinde harekete geçme yönünde istekli bir tutum sergilemiş olsalar da savaştan sonra kurulan iki kutuplu siyasî düzen ve akabinde gelen silahlanma yarışı başlangıçtaki umutların kısa sürede sönmesine neden olmuştur. Doğu ve Batı bloklarının silahlanma programları konusunda şeffaf davranmamaları sebebiyle etkili bir denetim mümkün olmamıştır. Ancak silahlanma yarışının ağır ekonomik yükünün kendisini hissettirmeye başlamasıyla beraber devletler silahlanmanın kontrollü bir biçimde önüne geçilmesinin kendi ulusal menfaatlerine uygun olduğu kanaatine varmışlardır. Bu süreçte ilk önemli silahsızlanma antlaşmaları ABD ve SSCB arasında akdedilen iki taraflı antlaşmalar şeklinde olmuştur. Daha sonra çok taraflı silahsızlanma antlaşmaları ve denetim rejimleri hayata geçirilmiş, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ve Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü gibi uluslararası kurumlar denetim rejimlerinin teknik ve maddî yönleri konusunda devletlere yol gösterici olmuşlardır. Soğuk savaş sonrası dönemin ilk yıllarında silahlanma seviyelerindeki ânî düşüş İkinci Dünya Savaşı akabindeki ortamı andıran iyimser bir ortam meydana getirmiştir. Bu süreçte Doğu ve Batı blokları arasındaki anlaşmazlıklar sebebiyle yıllarca sonuçlandırılamayan Kimyasal Silahlar Sözleşmesi gibi antlaşmalar yürürlüğe girmiştir. Fakat bu iyimser hava nispeten kısa sürmüş ve 11 Eylül 2001 saldırılarını izleyen teröre karşı küresel savaş ortamında silahlanma seviyeleri yeniden yükselmeye başlamıştır. Bu dönemde silahsızlanmanın denetlenmesinin temel hedefi silahların ve özellikle de kitle imhâ silahlarının devlet dışı aktörlerin eline geçmesini önleyici yöntemler ve programların hayata geçmesi olmuştur. Bu yeni yaklaşımın bir sonucu olarak 2014 yılında Silah Ticâreti Antlaşması yürürlüğe girmiştir. Günümüzde silahsızlanmanın denetlenmesi müessesesi açısından karma bir tablo mevcuttur. Önceki dönemlere kıyasla teknolojik gelişmelerden istifade eden etkili ve modern denetim rejimleri hayata geçirilmiş olsa da denetimin başarısı günümüzde de devletlerin etkili katılım göstermeleri ve şeffaf bir tutum sergilemelerine bağlıdır.

In order to ensure international peace and security and to prevent future conflicts, the verification of disarmament has become an increasingly important issue for the international community, especially with the gradual development of weapon technologies used in the modern age and possibility of an armed conflict threatening the future of all humanity. Until the XXth century, disarmament attempts were irregular and usually within the framework of peace treaties or in the form of future treaty and protocol proposals, and for this reason, they did not last long. Although steps were taken to ban and limit certain types of weapons until the end of World War II, an effective verification mechanism could not be implemented. Agreements regulating disarmament and establishing effective control mechanisms could only be possible after the adoption of the United Nations Charter at the end of World War II. The United Nations Charter and the first United Nations General Assembly resolutions, called upon member states to cooperate for the implementation of an effective mechanism for the verification of disarmament. Although States exhibited a willingness to act in cooperation in the field of disarmament after World War II, the post-war bipolar political order and the arms race that followed caused the initial hopes to fade soon after. As the Eastern and Western blocs did not act transparently in respect of their armament programs, the establishment of an effective verification regime could not be possible. However, the heavy economic burden of the arms race made States came to the conclusion that the limitation of armaments in a controlled manner was in their national interests. The first important disarmament treaties were in the form of bilateral treaties concluded between the USA and the USSR. This was followed by multilateral disarmament treaties and verification regimes supported by international organizations such as the International Atomic Energy Agency and the Organization for the Prohibition of Chemical Weapons in

regard to their technical and financial aspects. The sudden drop in armament levels in the aftermath of Cold War created an optimistic environment reminiscent of the early years of the post-World War II era. Treaties, such as the Chemical Weapons Convention, which could not be completed for many years due to disagreements between the Eastern and Western blocs, entered into force. However, the optimistic atmosphere did not last long, and armament levels started to increase again as a result of the attacks of September 11th, 2001, and the global war against terrorism that followed. In this period, the main objective of the verification of disarmament was to ensure the implementation of methods and programs aiming to prevent the acquisition of weapons of mass destruction by non-state actors. The Arms Trade Treaty, which entered into force in 2014, reflects this new approach. Today, there is a mixed situation as regards the verification of disarmament. Despite effective and modern verification regimes that benefit from technological developments, the success of verification still largely depends on the effective participation and transparent conduct of States.

YÜKSEK LİSANS

ERDEM DİNÇER

DANIŞMAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ KEREM BİLGİN

ORCID ID

0000-0001-8418-7199

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Silahsızlanma, Denetim, Şeffaflık, Etkili katılım, Uluslararası işbirliği

Disarmament, Verification, Transparency, Effective participation, International cooperation

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

GÜLHAN GEZER

DANIŞMAN
PROF. DR. MUSTAFA RUHAN ERDEM

ORCID ID
0000-0002-4282-6543

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Medya, Sosyal medya, İfade özgürlüğü, İfade özgürlüğünün sınırları, Masumiyet karinesi, Lekelenmeme hakkı

Media, Social media, Freedom of expression, Limits of freedom of expression, Presumption of innocence, Right against self incrimination

KAMU HUKUKU
TÜRKÇE

SOSYAL MEDYA ÖZGÜRLÜĞÜ VE MASUMİYET KARİNESİ İKİLEMİ

SOCIAL MEDIA FREEDOM AND PRESUMPTION OF INNOCENCE DILEMMA

Sosyal medya özgürlüğü, bireylerin kitle iletişim araçları üzerinden düşüncelerini ifade edebilme özgürlüğünü anlatmaktadır. Bireyler, sosyal medya platformları aracılığıyla, özellikle adli olaylar ile ilgili düşüncelerini ve tepkilerini ortaya koyarak yargılama sürecini etkileyebilmektedirler. Bu durum da masumiyet karinesi ile ifade özgürlüğünün çatışmasına sebep olmaktadır. İki hak arasında adil bir denge kurulurken, yargılamanın olumsuz yönde etkilenmemesine ve kişilerin masumiyet karinesinin ihlal edilmemesine özen gösterilmelidir.Çalışmamızın ilk bölümünde, ayrıntılı olarak kitle iletişim araçları, medya ve sosyal medya kavramları ile sosyal medya araçları açıklanmıştır. Çalışmamızın ikinci bölümünde, AİHS'in 10. maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğü açıklanarak ifade özgürlüğü kapsamında koruma altına alınan medya ve sosyal medya özgürlüğü üzerinde durulmuş ve ifade özgürlüğünün sınırları açıklanmıştır. Çalışmamızın üçüncü bölümünde masumiyet karinesi açıklanarak, masumiyet karinesine bağlı olan şüpheden sanık yararlanır ilkesi, susma hakkı ve nomo tenetur ilkeleri ile birlikte masumiyet karinesinin önemi ve kapsamı incelenmiştir. Çalışmamızın dördüncü ve son bölümünde ise, medya ve basın özgürlüğünün bir sınırı olan masumiyet karinesinin lekelenmeme hakkı ile ilişkisi açıklanmış, adli olayların haber yapılmasındaki sınırlar incelenmiştir.

Freedom of expression in social media, explains the right of individuals of expressing their opinions through mass media tools. Individuals can influence over the trial process indirectly by expressing their perspectives as feedback through social media platforms. This situation causes a conflict between presumption of innocence and freedom of expression. While maintaining a just balance between both rights, negative influence over the trial process and a potential violation of presumption of innocence should be avoided. In the first section of our study, concepts of mass media tools, media, social media and social media tools were explained in detail. In the second part of our study, freedom of expression classified by article 10 of ECHR was explained and the rights of media and social media freedom with the limits of freedom of expression protected by article 10 were clarified. In the third part of our study, presumption of innocence was explained with subsequent rights of benefit of doubt, right to silence and the nemo tenetur principle and the importance and scope of presumption of innocence was examined. In the fourth and final part of our study, the relationship between presumption of innocence and the right against self incrimination which acts as a limit of media and press freedom, and limits of making judicial stories was examined.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

SERDAR ÇİFCİ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ CANDİDE ŞENTÜRK

ORCID ID
0000-0002-0227-1782

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Elektronik izleme, Denetimli serbestlik, Alternatif tedbirler, Yaptırım, İnfaz

Electronic monitoring, Probation, Alternative measures, Sanction, Execution

KAMU HUKUKU
TÜRKÇE

77

CEZA HUKUKUNDA ELEKTRONİK İZLEME

ELECTRONIC MONITORING IN CRIMINAL LAW

Dünyada, ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklu mevcudundaki artış, ceza infaz kurumlarının caydırıcı etkisinin azalması, ceza infaz kurumlarının kişinin yeniden sosyalleşmesi noktasında başarılı olamaması ve ceza infaz kurumlarının maliyetleri, bu alanda alternatif çare arayışlarını beraberinde getirmiştir. Bu arayışların bir neticesi olarak elektronik izleme karşımıza çıkmaktadır. 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu'nun 15/A maddesinde düzenlenen elektronik izleme, ülkemizde yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibinde 1 Şubat 2013 tarihinden beri kullanılmaktadır. Elektronik izleme ülkemizde soruşturma aşamasında, kovuşturma aşamasında veya kovuşturma aşamasından sonra uygulanabilecek teknik bir yöntemdir. Elektronik izleme, ceza adaleti çerçevesinde şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlar ile toplum içinde izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan, mağdurun ve toplumun korunmasını destekleyen kararların infaz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Tez kapsamında ceza hukukunda elektronik izleme incelenmiş olmakla birlikte elektronik izlemenin ceza hukuku alanı dışındaki kullanımı inceleme dışında bırakılmıştır. Tez üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, cezanın özellikleri, nitelikleri, amacı ve yaptırım ilişkisi ele alınmış; daha sonra elektronik izlemenin tanımı ve mevzuattaki yeri, tarihsel gelişimi, denetimli serbestlik ile ilişkisi, hukuki niteliği ve amacı, karşılaştırmalı hukuktaki yeri, faydaları ve sakıncaları, kişisel verilerin korunması ile AİHS bağlamında temel hak ve özgürlükler ile ilişkisi incelenmiştir. İkinci bölümde, ilk olarak elektronik izlemede kullanılan yöntemler ele alınmış; ardından Türkiye'de kullanılmakta olan elektronik izleme üniteleri ve nitelikleri ile Türk ceza hukukunda elektronik izlemenin uygulanma alanları incelenmiştir. Üçüncü bölümde ise, ilk olarak elektronik izleme kararının alınması, yerine getirilmesi, elektronik cihazların takılması, yükümlülüğün ihlali ve sökülmesi ele alınmış; ardından elektronik izleme kararına karşı kanun yolu ve elektronik izlemenin masrafları incelenerek nihayetinde sonuç kısmında elektronik izlemeye ilişkin olarak değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur.

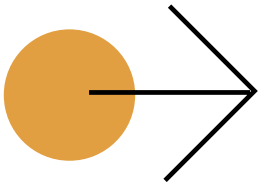
In the world, the increase in the number of convicts and detainees in penitentiary institutions, the decrease in the deterrent effect of penitentiary institutions, the failure of penitentiary institutions to resocialize the person, and the costs of penitentiary institutions have brought along the search for alternative solutions in this area. As a result of these searches, electronic monitoring emerges. Electronic monitoring, regulated in Article 15/A of the Probation Services Law No. 5402, has been used in our country since 1 February 2013 in the supervision and follow-up of obliged parties. Electronic monitoring is a technical method that can be applied in our country during the investigation phase, prosecution phase or after the prosecution phase. Electronic monitoring is a method used in executing decisions that support the protection of the victim and the society, ensuring that suspects, accused or convicts are monitored and kept under surveillance and control in the society with electronic methods and tools, within the framework of criminal justice. In the scope of the thesis, although electronic monitoring in criminal law has been examined, the use of electronic monitoring outside the field of criminal law has been excluded. The thesis consists of three parts. In the first part, the characteristics, qualities, purpose and sanction relationship of the punishment are discussed; Then, the definition of electronic monitoring and its place in the legislation, its historical development, its relationship with probation, its legal nature and purpose, its place in comparative law, its benefits and drawbacks, the protection of personal data and its relationship with fundamental rights and freedoms in the context of the ECHR were examined. In the second part, firstly, the methods used in electronic monitoring are discussed; Then, electronic monitoring units and their qualifications used in Turkey and the application areas of electronic monitoring in Turkish criminal law were examined. In the third part, first of all, taking and fulfilling the electronic monitoring decision, installing electronic devices, breach of obligation and dismantling are discussed; Then, legal remedy against the electronic monitoring decision and the costs of electronic monitoring were examined, and finally, in the conclusion part, evaluations and suggestions were made regarding electronic monitoring.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

LOJİSTİK MÜHENDİSLİĞİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

LOJİSTİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

BLOK ZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN DENİZYOLU LOJİSTİK ŞİRKETLERİNE ENTEGRE EDİLMESİ

INTEGRATING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY INTO MARITIME LOGISTICS COMPANIES

BURAK ARİFOĞLU

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ESRA EKİNCİ

ORCID ID
0000-0003-2609-7763

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Blok zincir, Toplam Yorumlayıcı Yapısal Modelleme (TYYM), Denizcilik Lojistiği

Blockchain, Total Interpretive Structural Modelling (TISM), Maritime Logistics

İş hayatında hızlanan teknolojik gelişmelerle birlikte şirketler çalışma biçimlerini geliştirmek için fırsatlar aramaktadır. Deniz lojistiği sektöründe, bu tür teknolojilerin yaygınlaştırılması, diğer küresel şirketlerle rekabet edebilmek için avantajlar yaratabilir. Bu araştırmada blok zincir teknolojisinin değer kattığı organizasyonel, çevresel ve teknolojik olmak üzere 9 boyut bir araya getirilmiştir. Bu boyutlardan hareketle blok zincir teknolojisinin adaptasyonunda dikkate alınması gereken 35 faktör sıralanmıştır. Toplam Yorumlayıcı Yapısal Modelleme yöntemi kullanılarak bu faktörler ve birbirleriyle olan bağımlılıkları değerlendirilmiştir. Yöntem aynı zamanda denizcilik lojistiği şirketlerine bu yeni teknolojinin sıfırdan entegrasyonu sırasında bir yol haritası oluşturma konusunda rehberlik edebilir.

With the accelerated technological developments in business life, companies are seeking opportunities to improve their way of working. In maritime logistics sector, deployment of such technologies can create advantages in order to compete with other global companies. In this research, 9 dimensions -such as organizational, environmental and technological- in which Blockchain technology adds value has been gathered. Based on these dimensions, 35 factors which needs to be considered in the adaptation of Blockchain technology has been listed. Using Total Interpretive Structural Modelling method, these factors and their dependency with each other has been evaluated. Method can also guide the maritime logistics companies in building up a road map during integration of this new technology from scratch.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

LOJİSTİK MÜHENDİSLİĞİ
İNGİLİZCE

DÖNGÜSEL EKONOMİ KAVRAMINA DAYALI ENDÜSTRİ 4.0 TEKNOLOJİLERİNİN PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ: ÜRETİM FİRMALARI İÇİN BİR VAKA ÇALIŞMASI

PERFORMANCE ASSESSMENT OF INDUSTRY 4.0 TECHNOLOGIES BASED ON CIRCULAR ECONOMY CONCEPT: A CASE STUDY FOR MANUFACTURING COMPANIES

İLKER MEMİŞ

DANIŞMAN
PROF. DR. YÜCEL ÖZTÜRKOĞLU

ORCID ID
0000-0002-9569-8178

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Döngüsel ekonomi, Endüstri 4.0, Endüstri 4.0 teknolojileri, Performans değerlendirmesi, Üçlü-alt çizgi, Bulanık en iyi-en kötü yöntem, Bulanık vikor yöntemi

Circular economy, Industry 4.0, Industry 4.0 technologies, Performance assessment, Triple-bottom-line, Fuzzy best-worst method, Fuzzy-vikor method

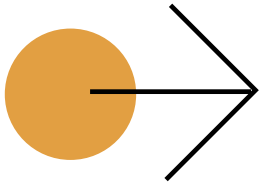
Endüstri 4.0 ve Döngüsel Ekonomi, son on yılın iki önemli kavramıdır. Endüstriyel teknolojiler, tedarik zinciri süreçlerini daha kolay ve etkili hale getirir. Endüstri 4.0 teknolojileri ve tedarik zincirlerinin dijitalleşmesi Döngüsel Ekonomi üzerinde olumlu etkilere sahiptir. Bu tezde, E4.0 teknolojilerinin Döngüsel Ekonomiyi etkinleştirmedeki faydaları araştırılmıştır. Bu tezin temel amacı, E4.0 teknolojilerinin Üçlü-Alt-Hat yaklaşımı ile düzenlenen kriterlere dayalı Döngüsel Ekonomiyi etkinleştirme konusundaki performansını ölçmek için bir çerçeve önermektir. Üçlü-Alt-Hat yaklaşımı sosyal ve çevresel sübjektif kriterleri içerdiğinden; Kriter ağırlıklarının hesaplanması ve alternatiflerin sıralanması için birleştirilmiş Çok Kriterli Karar Verme yaklaşımı, Bulanık En İyi-Kötü ve Bulanık VIKOR Yöntemleri kullanılmıştır. İmalat şirketleri için, önerilen çerçevenin uygulamasını analiz etmek için bir vaka çalışması uygulandı.

Industry 4.0 and Circular Economy are two significant concepts of the last decade. Industrial technologies make supply chain processes easier and effective. Industry 4.0 technologies and digitalization of supply chains have positive effects on the Circular Economy. In this thesis, the benefits of I4.0 technologies on enabling Circular Economy were investigated. The main aim of this thesis is to propose a framework to measure the performance of I4.0 technologies on enabling Circular Economy based on criteria organized by the Triple-Bottom-Line approach. Since the Triple-Bottom-Line approach includes social and environmental subjective criteria; a combined Multi-Criteria Decision-Making approach, Fuzzy Best-Worst and Fuzzy VIKOR Methods, was used for calculation of criteria weights and ranking of the alternatives. A case study was applied to analyze the implementation of the proposed framework for manufacturing companies.

lee

LOJİSTİK YÖNETİMİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI LOJİSTİK YÖNETİMİ
İNGİLİZCE

82

ASYA GİZEM SAYAR

DANIŞMAN
PROF. DR. ERHAN ADA

ORCID ID
0000-0002-4439-0966

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Nesnelerin interneti (IoT), Gıda kayıp ve atıkları, Tarımsal gıda tedarik zinciri

Internet of things (IoT), Food loss and waste (FLW), Agri-food supply chain

GIDA KAYIP VE ATIKLARINI AZALTMAK İÇİN TARIMSAL GIDA TEDARİK ZİNCİRİNDE NESNELERİN İNTERNETİ UYGULAMASI

INTERNET OF THINGS APPLICATION IN AN AGRICULTURAL FOOD SUPPLY CHAIN TO REDUCE FOOD LOSS AND WASTE

Bu çalışmada, gıda tedarik zinciri boyunca gıda kayıp ve atıklarını önlemek veya azaltmak için, bozulabilir tarım ürünleri üreten ve ihraç eden kurumsal firmaların operasyonel faaliyetlerinde Nesnelerin İnterneti teknolojisinden ne ölçüde yararlandığı ve gelecek yatırım planlarında bu tür uygulamalara yer verip vermeyeceği incelenmiştir. Nesnelerin İnterneti uygulamalarının tedarik zinciri boyunca gıda kayıp ve atıklarını azaltmadaki etkisi literatür taranarak ve Evet/Hayır, Açık Uçlu ve 5 puanlık Likert Ölçekli soru türlerinin yer aldığı 20 soruluk anket çalışması yapılarak incelenmiştir. Şirketlerin doğal kaynak kullanımına karşı duyarlı tutumları, tedarik zinciri boyunca çevreye verdikleri zararı azaltmaya yönelik yatırımları ve sürdürülebilir gelecek hedefleri ile "daha az gıda kayıp ve atığı" düşüncesine önem verdikleri yadsınamaz bir gerçektir. Şirketler, tedarik zincirinin belli süreçlerinde gıda güvenliğini sağlamak, ekonomik ve sosyal açıdan gıda kayıp ve atıklarını azaltmak veya önlemek için belirli Nesnelerin İnterneti uygulamalarından yararlanmalarına rağmen tüm süreçleri kapsayan bütünleşmiş bir Nesnelerin İnterneti teknolojisine yatırım yapmak ve gıda kaybı önleme veya azaltma süreçlerini daha verimli hale getirmek için şirketlere farkındalık çalışmaları yapılmalı ve devlet tarafından yatırım teşvikleri sağlanmalıdır.

In this study, in order to prevent or reduce food loss and waste throughout the food supply chain, it has been examined to what extent corporate companies that produce and export perishable agricultural products benefit from the Internet of Things technology in their operational activities and whether they will include such applications in their future investment plans. The effect of the Internet of Things technology in reducing food waste and loss along the supply chain was examined by scanning the literature and conducting a 20-question survey including Yes/No, Open-Ended, and 5-point Likert Scale question types. It is an undeniable fact that companies attach importance to the idea of "less food loss and waste" with their sensitive attitudes towards the use of natural resources, their investments to reduce the damage they cause to the environment throughout the supply chain, and their sustainable future goals. Although companies benefit from some Internet of Things applications to ensure food safety in certain processes of the supply chain, reduce or prevent food loss and waste in economic and social terms, to invest in an integrated Internet of Things technology that covers all processes and to make loss prevention or reduction processes more efficient, awareness studies should be carried out to companies and investment incentives should be provided by the state.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI LOJİSTİK YÖNETİMİ
İNGİLİZCE

YEMEK İSRAFININ NEDENLERİ: YEREL BİR RESTORANDA BİR VAKA ÇALIŞMASI

THE CAUSES OF FOOD WASTE: A CASE STUDY IN A LOCAL RESTAURANT

MUSTAFA TİBET EĞMEN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLMÜŞ BÖRÜHAN KARACA

ORCID ID
0000-0003-0347-3463

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Gıda Atıkları, Tabak Atıkları, Sürdürülebilir Gıda Tedarik Zinciri, Restoranlar, Yarı Yapılandırılmış Görüşme, Planlanmış Davranış Teorisi

Food Waste, Plate Waste, Sustainable Food Supply Chain, Restaurants, Semi-Structured Interview, Planned Behavior Theory

Bu çalışma, tabak artıklarının ekonomik, çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik üzerindeki etkisini belirlemek, tabak israfını en aza indirmenin yollarını önermek ve müşteriler ve çalışanların bilinç düzeyini arttırmak için Menemen, İzmir, Türkiye'deki geleneksel bir ev restoranında tabak israfını araştırmıştır. Müşterilerin ve çalışanların farkındalığını değerlendirmek ve restoranda tabak israfına yönelik sürdürülebilir çözümler önermek için yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Veriler nitel analiz yazılımı (MAXQDA®) kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular tabak artıklarının yeniden kullanımı konusunda önlem ve bilgi eksikliğinden dolayı tabak artıklarının yüksek olduğunu göstermiştir. Çoğu çalışan ve müşteri konu hakkında düşük farkındalık göstermiştir. Bu çalışma, gıda israfının temel nedenlerinden biri olan tabak artıklarının bir kitlesel tüketim alanında teorik ve ampirik olarak araştırılması ve aynı zamanda tabak artıklarının ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerinin değerlendirilmesi açısından özgündür.

This study investigated plate waste in a traditional home restaurant in Menemen, Izmir, Turkey to determine its impact on economic, environmental, and social sustainability, suggest ways to minimize plate waste, and raise the awareness of customers and employees. Semi-structured interviews were used to evaluate the awareness of customers and employees and to propose sustainable solutions for plate waste in the restaurant. The data were analyzed using qualitative analysis software (MAXQDA®). The findings showed that plate waste is high due to the lack of measures and knowledge about reusing plate waste. Most employees and customers showed low awareness about the issue. This study is original in terms of theoretically and empirically investigating plate waste in a mass consumption area, which is one of the main causes of food waste, and simultaneously evaluating the economic, social, and environmental impacts of plate waste.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI LOJİSTİK YÖNETİMİ
İNGİLİZCE

BLOK ZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE KULLANIMI: LOJİSTİK ŞİRKETİNDE VAKA ÇALIŞMASI

USE OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT AND LOGISTICS: A CASE STUDY IN LOGISTICS COMPANY

ONUR EPER

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ PERVİN ERSOY

ORCID ID
0000-0001-8196-0158

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Blok Zincir, Tedarik Zinciri Yönetimi, Lojistik, Şeffaflık, İzlenebilirlik

Blockchain Technology, Supply Chain Management, Logistics, Transparency, Tracebility

Son günlerde, yeni teknoloji olan blok zincirine ilgi artmaktadır. Blok zinciri teknolojisi (BCT) açık kaynaklı, merkezi olmayan, bilgilerin değiştirelemediği, şeffaf, denetlenebilirlik özellikleri nedeniyle hem endüstrinin hem de akademinin dikkatini çekmiştir ancak yeni gelişen bir teknoloji olmasından dolayı tedarik zinciri, lojistik ve blok zinciri konularında çok az bilgiye ulaşılabilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojisi, tedarik zinciri yönetiminde giderek daha da önemli hale geliyor. Blok zinciri teknolojisi, Nesnelerin internet (IoT), bulut bilişim sistemleri, kablusuz sensor ağları ile bilirkte kullanıldığında tedarin zinciri yönetiminin verimliliğini arttırabilir. Son yıllarda, lojistik sektörü dünya genelinde bilinirliği artmasıyla daha da önem kazanmıştır. Bu çalışma, tedarik zinciri ve lojistik sektöründe blok zinciri kullanımını, neden tercih edildiğini, zorlukların neler olduğunu ele almaktadır. Çalışmamızda nitel bir çalışma yöntem uygulaması kullanılmıştır. Maersk şirketinin blok zinciri teknolojisini nasıl kullandığını sorduk ve bu teknolojinin avantajları, dezavantajları ve faydaları hakkında incelemeler yaptık. Daha sonra, MAXQDA programı ile elde ettiğimiz bilgileri analizini yaptık. Sonuç olarak, blok zinciri teknolojisinin tedarik zinciri yönetimi,izlenebilirliki şeffaflık hakkında önemli sonuçlar elde edilmiştir.

In recent days, the interest in the new technology blockchain is increasing. Blockchain technology (BCT) has attracted the attention of both academia and industry due to its open-source, decentralized, immutable, transparent, auditable features. Information and communication technology (ICT) is becoming increasingly important in supply chain management (SCM). BCT is used with Internet-of-Things (IoT), cloud computing, wireless sensor network systems that can increase supply chain management (SCM) efficiency. The logistics sector has gained even more importance around the world with its recognition in recent years. This study explains how blockchain technology is used in the supply chain and its benefits, why blockchain is preferred, and what are the challenges. We used a qualitative study method application in our study. We asked how the Maersk company uses blockchain technology and examined the advantages, disadvantages, and benefits of this technology. Then, we analyzed the information we obtained with the MAXQDA program. Finally, the logistics sector, supply chain management, traceability, transparency have been obtained significant results.

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI LOJİSTİK YÖNETİMİ
İNGİLİZCE

DİJİTAL ÇAĞDA E-LOJİSTİKTE YENİLİKLERİN ENGELLERİ

BARRIERS TO INNOVATIONS IN E-LOGISTICS IN THE DIGITAL AGE

SANEM ERYILMAZ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYLİN ÇALIŞKAN

ORCID ID
0000-0002-2658-2761

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Lojistik, Endüstriyel devrimler, Endüstri 4.0, Lojistik 4.0, E-lojistik, En iyi en kötü methodu

Bu çalışmada, özellikle son yıllarda hayatımıza giren ve büyük bir kısmını etkisi altına alan teknolojik gelişmelerin endüstri ve lojistik sektörlerine olan etkisi ve bu gelişmeleri uygulayarak yeni sistemlere geçmek isteyen firmaların önlerine çıkan bariyerler üzerinde çalışılmıştır. Öncelikle lojistik ve endüstri alanları hakkında detaylı bilgiler paylaşılmış bu alanlardaki geçmişten günümüze olan tüm gelişmelerden özellikle son yıllarda geliştirilen sistemlerden bahsedilmiştir. Daha sonra firmaların bu teknolojik gelişmelere uyum sağlamak istediklerinde önlerine çıkan engeller ile ilgili literatür taraması yapılarak 9 adet bariyer belirlenmiş ve bunlar 3 ana başlık altında toplanmıştır. Son kısımda ise sektörde tecrübeli 6 kişi ile görüşülüp en iyi en kötü methodu kullanılarak firmaların yeni uygulamalara geçmek için önlerindeki bariyerlerin öncelikleri belirlenmiştir.

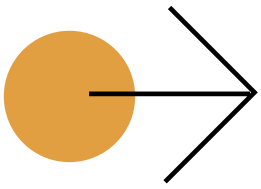
In this study, the effects of technological developments, which have entered our lives in recent years and have influenced a large part of them, on the industry and logistics sectors and the barriers in front of businesses that want to switch to new systems by applying these developments have been studied. First of all, detailed information about logistics and industry areas was shared, and all the developments in these areas from the past to the present, especially the systems developed in recent years, were mentioned. Later, when companies want to adapt to these technological developments, a literature review was made about the challanges that appear in front of them, and 9 barriers were determined and these were grouped under 3 main dimensions. In the last part, the priorities of the barriers in front of the companies in order to move on to new applications were determined by interviewing 6 experienced people in the sector and using the best worst method.

Logistics, Industrial developments, Industry 4.0, Logistics 4.0, E-logistics, Best worst method

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

MATEMATİK

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

MATEMATİK
TÜRKÇE

MİNİMUM SAĞ İDEALLERE BAĞLI SAFLIK

ON PURITY RELATIVE TO MINIMAL RIGHT IDEALS

SELÇUK SAĞBAŞ

DANIŞMAN
PROF. DR. REFAİL ALİZADE

ORCID ID
0000-0003-4444-9136

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
İnjektif modül, Projektif modül, Düz modül, Saf-düz modül, Mutlak saf modül, Kasch halkalar, QF-halkalar

Injective module, Projective module, Flat module, Pure-flat module, Absolutely pure module, Kasch rings, QF-rings

Tam sayılar halkası üzerinde, basit modüller ile düz, injektif ve projektif olarak üretilen öz sınıfların aynı oldukları bilinmektedir. Bu sınıfar daha genel halkalar üzerinde birbirinden farklı olmaktadır. Dolayısıyla bu öz sınıfar ve homolojik nesneleri literatürde ayrı olarak incelenmiştir. Bu doktora tezinde temel olarak, bir R-halkası için tüm basit sağ modüller yerine, halkanın minimal sağ idealleri ile düz ve projektif olarak üretilen öz sınıfar ele alınmıştır. Bu sınıfarın sırasıyla, eş-injektif ve eş-projektif nesneleri incelenmektedir. Bu nesneler sırası ile zayıf mutlak s-saf ve zayıf düz-saf olarak adlandırılmıştır. Bu modüller kullanılarak karakterize edilen bazı belirli halkalar tanımlanmıştır. Zayıf düz-saf (zayıf mutlak s-saf) modüllerin, düz-saf (mutlak s-saf), injektif, projektif, tekil olmayan veya düz modül olduğu halkalar verilmiştir. Özel olarak, bir R halkasının sağ Kasch olması için gerek ve yeter koşulun her zayıf düz-saf sağ modülün düz-saf olduğu gösterilmiştir. Her zayıf düz-saf (zayıf mutlak s-saf) sağ modülün injektif ve projektif olduğu halkaların tam olarak QF halkalar olduğu kanıtlanmıştır. Değişmeli Noether halkası için, tüm devirli zayıf düz-saf modüllerin projektif olmasının halkanın QF olmasına denk olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, zayıf mutlak s-saf ve zayıf düz-saf modüllerin örtü ve bürüm özellikleri çalışılmıştır. Her basit sağ idealin örten projektif bürüme sahip olduğu halkalar karakterize edilmiştir. Ayrıca, bir halkanın basit idealleri yerine sağ temel (principal) idealleri alınarak zayıf yalnız-injektif ve zayıf C-düz modülleri tanımlanmıştır. Bu modüller yardımı ile bazı halkalar karakterize edilmiştir. Bu modüllerin bürüm ve örtü özellikleri ele alınmıştır.

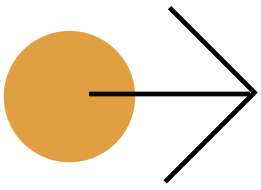
The proper classes that are flatly, injectively and projectively generated by simple modules coincide over the ring of integers. These three classes are distinct from each other, in general. Therefore each of these classes and their homological objects are studied independently. In this Ph.D. thesis, we investigate the proper classes that are flatly and projectively generated by minimal right ideals. We study the coinjective and coprojective objects of these classes respectively. These objects are termed as weakly absolutely s-pure and weakly neat-flat, respectively. Certain rings that are characterized via these modules are investigated. The rings whose weakly neat-flat (resp. weakly absolutely s-pure) modules satisfy certain conditions, such as being neat-flat (resp. absolutely s-pure), injective, projective, nonsingular or flat are studied. For instance, it is proved that R is a right Kasch ring if and only if every weakly neat-flat right R-module is neat-flat (moreover if R is right min-coherent) if and only if every weakly absolutely s-pure left R-module is absolutely s-pure. The rings over which every right weakly neat-flat (resp. weakly absolutely s-pure) module is injective and projective are exactly the QF rings. For a commutative Noetherian ring, we prove that, every cyclic weakly neat-flat module is projective if and only if the ring is QF. We also study enveloping and covering properties of weakly absolutely s-pure and weakly neat-flat modules. The rings over which every simple right ideal has an epic projective envelope are characterized. In addition, we investigate weakly singly-injective and weakly C-flat modules which are obtained by considering principal right ideals instead of minimal right ideals. Certain rings are characterized by means of these modules. We also consider enveloping and covering properties of weakly singly-injective and weakly C-flat modules.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

MİMARLIK

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

MAKAS BAĞLANTILARI VE KATLANIR PANELLER KULLANILAN YENİ YAYILABİLİR ŞEMSİYE KANOPİ ÖNERİLERİ

NOVEL DEPLOYABLE UMBRELLA CANOPIES USING SCISSOR LINKAGES AND FOLDED PLATES

BENSU ATLAMAZ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. YENAL AKGÜN

ORCID ID
0000-0001-5595-9153

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Şemsiye kanopiler, Kinetik çatılar, Makas strüktürler

Umbrella canopies, Kinetic roofs, Scissor structures

Yayılabilir şemsiye kanopiler, literatürdeki en yaygın kinetik çatı/ üst örtü tiplerinden biridir. Bu kanopiler, kullanıcıların fonksiyonel ihtiyaçlarına ve yağmur, güneş gibi çevresel koşullara göre açılıp kapanabilirler. Literatürdeki bu kanopi yapılarının çoğunluğunun ana hareketli iskeletleri farklı mekanizmalardan, örtü malzemeleri ise farklı tekstil ürünleri ve membran örtülerden oluşur. Küçük bir grup yayılabilir kanopi ise pnömatik sistemlerle üretilmiştir. Literatürde makas bağlantılarından oluşan mekanizmaların ve katlanır panellerin ana iskelet ve örtü olarak birlikte kullanıldığı bir yayılabilir şemsiye kanopi sistemi bulunmamaktadır. Bu çalışma, makas döngü birleşimleri ve katlanır paneller kullanarak yeni bir şemsiye kanopi sistemi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada öncelikle kinetik çatı strüktürleri ve bu strüktürlerin farklı sınıflandırmaları hakkında detaylı bir literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra kinetik çatı strüktürleri için yeni bir sınıflandırma önerilmiş ve bu sınıflandırmaya göre kinetik çatı sistemlerine dair literatür taraması yapılmıştır. Sonraki bölümde, düzlemsel makas mekanizmaların geometrik tasarımı, birim tabanlı ve döngü tabanlı yöntemler olarak anlatılmış, yeni bir yöntem olan hibrit döngü birleşimleri tanıtılmıştır. Önerilen yayılabilir kanopi sisteminin incelenmesi, varyasyonları, kinematik ve üç boyutlu tasarım süreçleri, dijital üretim aşamaları ise tezin bir sonraki bölümünü oluşturmaktadır. Sonuç bölümünde, önerilen tasarımlar ile literatürdeki mevcut şemsiye kanopiler arasında bir değerlendirme yapılmış ve gelecekte yapılacak çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Deployable umbrella canopies are one of the most common types of kinetic roofs in the literature. These canopies deploy and contract according to the functional needs of the users and environmental conditions such as rain and sun. The main skeletons of the majority of these canopy structures in the literature are made up of different linkages and the cover materials are mostly different textile materials and membranes. A small group of deployable canopies is produced with pneumatic systems. In the literature, there is no umbrella canopy system in which scissor linkages and folding panels are used together as the main skeleton and cover. This study aims to develop a novel umbrella canopy system using scissor loops and folded plates. In the thesis, first, a detailed literature survey has been done on the kinetic roof structures and different classifications of these structures. Then, a new classification has been proposed for kinetic roof structures and a literature review of the kinetic roof structure has been conducted according to this classification. Afterward, the geometric design of planar scissor linkages has been introduced as unit-assembly and loop-assembly methods; and hybrid loop assemblies, which is a novel method, have been explained. Investigation of the novel deployable canopy system, its variations, kinematic and three-dimensional design processes, and digital fabrication steps constitute the next chapter of the thesis. In conclusion, an evaluation has been made between the proposed designs and existing umbrella canopies in the literature and suggestions for future works have been presented.

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

İZMİR NARLIDERE'DE DAİRE İÇERİSİNDE KULLANILAN GÜNEŞ EKRANI İÇİN GÜN IŞIĞI PERFORMANS ÇALIŞMASI

DAYLIGHT PERFORMANCE STUDY ON SOLAR SCREEN OF FLAT IN NARLIDERE, İZMIR

DORUKHAN ASLAN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERAY BOZKURT

ORCID ID
0000-0001-8476-7898

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Günışığı Koşulları, Görsel Konfor, Aydınlatma Tasarımı, Aydınlık Ortam, Simülasyon Araçları, En Boy Oranı, Gölgeleme Açısı, Daire

Daylight Conditions, Visual Comfort, Lighting Design, Luminous Environment, Simulation Tools, Aspect Ratio, Shading Angle, Flat

İncelenen daire içerisindeki görsel konfor koşullarının araştırılmasında temel amaç, "gün ışığının odaya girmesinin yaratabileceği olumlu veya olumsuz koşulları" değerlendirmek, buna göre istenen durumları oluşturmak ve optimum seviyeye getirmektir. Çalışmanın amacı olarak belirlenen bu durum dört farklı parametreye ayrılmıştır. Bunlar, binanın yönüne (1), ışık konforuna (2), işlevsellik oranına (3) ve mekanın insan algısına (4) bağlı olarak gün içindeki gün ışığı miktarını etkileyen bir faktör olarak belirlenmiştir. Parametre olarak belirlenen bu dört faktöre bağlı olarak, dinamik gün ışığı metriği olarak kabul edilen günışığı otonomisi (DA300) kullanılarak ekinoks ve gündönümünde seçilen belirli saatlerde apartmandaki aydınlık veya karanlık ortamlar analiz edilmiştir. Analiz sonuçları verilerinden kaynaklanan olumsuz alanlar, optimal bir aydınlatma ortamı oluşturmak için dairede yeniden tasarlanmıştır. Çalışmada seçilen apartmanın birinci katında yer alan dairede sekiz ayrı mekan yer almaktadır. Mevcut odalar ve güneş ışığını etkileyebilecek bitişik yapılar RHIOCEROS 6 programı kullanılarak modellenmiştir. Dairede belirlenen parametrelerle güneş ışığı analizi yapmak ve görsel konfor koşullarını optimize etmek için genel verileri oluşturmak adına eklenti kullanılarak simülasyon çalışmaları DIVA ve ClimateStudio programları üzerinden yapılmıştır. Bulunan sonuçlar literatürde var olan değerlerle ve yeni yaratılan varyasyonlar ile karşılaştırılmıştır. Örnek olay için seçilen Narlıdere bölgesinin bazı mahalleleri, kentsel yapısal tipolojileri nedeniyle kentsel dönüşüm potansiyeline sahiptir. Bu nedenle, bu çalışma mevcut binalarda gelecekteki aydınlatma değerlendirmeleri için bir referans kaynağı olmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda tasarımcıya yol gösterecek bazı modifikasyon ve tasarım önerileri geliştirilmiştir. Bu öneriler, gelecekte yapılacak çalışmalarda özelliklerin doğal aydınlatma koşulları açısından iyileştirilmesini sağlayacaktır. Oluşturulan yeni varyasyonlar ile güneş ışığı mevcut koşullarda daireye daha verimli bir şekilde nüfuz edebilecektir.

In the study of the conditions of visual comfort of the flat, the main objective is to evaluate the "favourable or unfavourable conditions that may be created by the penetration of daylight into the room" and, accordingly, to create the desired situations and bring them to the optimum level. This circumstance, which was set as the objective of the study, was divided into four different parameters. These were determined as a factor affecting the amount of daylight during the day, depending on the orientation of the building (1), luminous comfort (2), a ratio of functionality (3), and the human perception of the space (4). Depending on these four factors, which were determined as parameters, the bright or dark environments in the flat were analysed at selected specific hours at the equinox and solstice using daylight autonomy (DA300), which is recognised as a dynamic daylight metric. The unfavourable areas that resulted from the analysis results data were redesigned in the flat to create an optimal lighting environment. In the study, there were eight separate spaces in the flat which is located on the first floor of the selected apartment building. The existing rooms and the adjacent structures that could affect the sunlight were modelled using the programme RHINOCEROS 6. In order to perform a sunlight analysis and optimise the visual comfort conditions with the identified parameters in the flat, simulation studies were made using the plug-in DIVA and ClimateStudio to generate general data. The results found were compared with values already existing in the literature and newly created values in case of variations. Some neighbourhoods of the Narlıdere region selected for the case study have urban transformation potential due to their urban structural typology. Therefore, this study aims to be a reference source for future lighting assessments in existing buildings. In this direction, some modification and design suggestions have been developed to guide the designer. These suggestions will ensure that the features in future studies are improved in terms of natural lighting conditions. With the new variations that have been created, sunlight will be able to penetrate more efficiently into the flat under the current conditions.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

ELİF HAZAL OKUR

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEÇKİN KUTUCU

ORCID ID
0000-0002-7035-2656

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kentsel tasarım, Hesaplamalı tasarım yöntemi, Kentsel ısı adası, Gökyüzü görüş faktörü, Üretken model

Urban design, Computational design, Urban heat island, Sky view factor, Generative model

ÜRETKEN KENTSEL FORM MODELİ: GÖKYÜZÜ GÖRÜŞ FAKTÖRÜ VE AÇIK ALAN OPTİMİZASYONU

A GENERATIVE URBAN CONFIGURATION MODEL: OPTIMIZATION OF SKY VIEW FACTOR AND OPEN SPACES

Kentsel morfoloji, kentsel iklim, dolayısıyla küresel iklim değişikliği üzerinde önemli bir role ve etkiye sahiptir. Bir kentsel alanda, kentsel arazi kullanımı, yapı yoğunluğu, açık alanlar ve yapı kütleleri ile kentsel boşluklar arasındaki düzenleme kentsel dokuyu belirlemektedir. Yüksek yapı yoğunluğuna sahip kentsel alanlar, arzu edilmeyen kentsel ısı adalarının (KIA) oluşmasına sebep olur. Kentsel ısı adası etkilerinden kaçınmak veya bu etkileri en aza indirmek için, kentsel dokuyu şekillendiren kentsel tasarım kararları alınırken hiç olmadığı kadar dikkatli düşünülmelidir. Kentsel ısı adası etkilerinin en aza indirilmesi ve binalarda enerji verimliliğinin sağlanması hayati önem taşımaktadır. Ancak, enerji verimliliğini bina ölçeğinde sağlamaya çalışmadan önce, kentsel form üzerinde yapılacak değişikliklerle kentsel ısı adası yoğumluğunu minimize etmek mümkündür. Bu çalışma, kent morfolojisinden etkilenen ve kentsel ısı adası yoğunluğunu hesaplamada kullanılan gökyüzü görme faktörünü kullanarak hesaplamalı tasarım yöntemi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Hesaplamalı yöntemler sayesinde, tasarımcılar tasarımlarının ne tür sonuçlar doğurabileceğini önceden görebilme şansına sahiptirler. Bu çalışma, tasarım sürecinde oldukça zorlayıcı olan karar verme aşamasında, tasarımcılara sürdürülebilirlik yönünden bir bakış açısı kazandırmayı amaçlayan bir hesaplamalı tasarım modeli oluşturmayı amaçlamaktadır.Bu çalışma kapsamında geliştirilecek olan model, modelde kullanılacak tasarım kriterlerinin belirlenmesi, gökyüzünü görme faktörü ve kentsel ısı adası yoğunluğu hesaplamalarının matematiksel olarak tanımlanması ve optimizasyon sürecinden oluşmaktadır.

Urban morphology has a significant role and a considerable impact on urban climate, thus on global climate change. Urban land use, building density, the presence of open spaces, and the arrangement between building masses and urban voids in an urban area identify the urban fabric. The high-density urban areas generate an urban heat island (UHI) effect that is not desired. To avoid or minimize UHI effects, the urban design decisions that shape urban fabric have to be thought out more carefully than ever before. It is vital to minimize UHI effects and provide energy efficiency for the buildings. But before considering energy efficiency on a building scale, it is possible to minimize the urban heat island intensity just with the changes to be applied to the urban form. This study aims to develop a computational model by using the Sky View Factor (SVF) value which is used to calculate the urban heat island intensity and works with it reciprocally. The Sky view Factor also is affected by urban morphology. At the end of the study, it is expected to achieve a tool to assist in deciding the design criteria early in the design process. Due to the computational methods, designers have a chance to see in advance what kind of outcomes their designs will be. Therefore, this study focuses on creating a computational design method that will be able to provide a sustainable perspective to urban planners and architects in the challenging design decision-making process. The model developed in this study is based on the selection of design criteria to be used on the model, mathematical definition of SVF and UHI intensity calculation, and optimization process.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

YAYILABİLİR MAKAS MEKANİZMALAR İLE ÜRETİLMİŞ YENİ BİR KİNETİK GÜNEŞ KIRICI

A NOVEL KINETIC SOLAR SHADING SYSTEM BASED ON DEPLOYABLE SCISSOR LINKAGES

NAZLI HİLAL SARISAYIN

DANIŞMAN
DOÇ. DR. YENAL AKGÜN

ORCID ID
0000-0001-5595-9153

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kinetik güneş kırıcılar, Yayılabilir strüktürler, Makas mekanizmalar, Döngü birleşimi yöntemi, Hibrit döngü yöntemi

Kinetic solar shading, Deployable structures, Scissor linkages, Loop assembly method, Hybrid loop assemblies

Son yıllarda, inşaat teknolojisi, mekatronik ve malzeme bilimindeki gelişmelere paralel olarak kinetik yapı bileşenlerine, strüktür ve cephe sistemlerine olan talep artmaktadır. Kinetik cephe sistemleri, konvansiyonel cephe sistemlerine göre enerji ve günışığı performansını iyileştirdiği, yapay aydınlatma ve HVAC sistemleri gibi mekanik sistemlere olan ihtiyacı azalttığı, bina kullanıcılarının konfor ve estetiğine katkı sağladığı için tercih edilmektedir. Bu çalışma, yayılabilir makas mekanizmalar kullanılarak yeni bir kinetik güneş kırıcı sistemi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu yeni güneş kırıcı sisteminin mevcut örneklerden farkı ve yeniliği, ana geometrisini oluştururken literatürdeki çalışmalarda kullanılmamış olan hibrit döngü birleşimini kullanmasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada öncelikle literatürdeki mevcut kinetik güneş kırıcı örnekleri sistematik olarak analiz edilmiştir. İkinci olarak, düzlemsel makas mekanizmaların temel tasarım yöntemleri olan birim-tabanlı ve döngü-tabanlı yöntemler tanıtılmıştır. Ardından, hibrit döngü birleşimi yöntemi kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Daha sonra, önerilen kinetik güneş kırıcı sistemin kinematik özellikleri, yapım detayları, çeşitleri ve dijital üretim süreleri detaylı olarak anlatılmıştır. Son olarak, önerilen güneş kırıcı sisteminin çevresel performansını test etmek için gün ışığı analizi yapılmıştır.

For a few decades, the demand for kinetic building components, structures, and façades has increased in parallel with developments in construction technology, mechatronics, and materials science. Kinetic façade systems are preferred because they improve energy and daylight performance compared to conventional façade systems, reduce the need for mechanical systems such as artificial lighting and HVAC systems, and contribute to the building users' comfort and aesthetics. This study aims to develop a novel kinetic solar shading system based on deployable scissor linkages. The novelty of this shading system comes from the hybrid loop assemblies, which have not been studied in previous studies. First, various classifications and existing examples of kinetic solar shading devices in the literature have been systematically analyzed to reach this aim. Second, basic design methodologies of the planar scissor linkages have been introduced as unit-based and loop-based methods. Then, hybrid loop assemblies have been thoroughly investigated. Afterward, the proposed kinetic solar shading system's kinematic properties, construction details, types, and digital fabrication process have been particularly explained. Finally, daylight analysis has been performed to test the environmental performance of the proposed solar shading device.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

OĞUZ BODUR

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AHENK YILMAZ

ORCID ID
0000-0003-0163-135X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kültürel miras, Artırılmış gerçeklik, Kolektif bellek, Bellek sanatı

Cultural heritage, Augmented reality, Collective memory, The art of memory

MİMARLIK
İNGİLİZCE

ARTIRILMIŞ BELLEK SANATI: BELLEK GELİŞTİRME YÖNTEMİNİN ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARINDA ARTEMİS TAPINAĞI ÖRNEĞİNDE YENİDEN DÜŞÜNÜLMESİ

THE ART OF AUGMENTED MEMORY: RECONSIDERING THE MNEMOTECHNIES IN AR APPLICATIONS IN THE CASE OF THE TEMPLE OF ARTEMIS

Bu tez fiziksel dünyada yok olmuş ve/veya yok olmaya yüz tutan kültürel miras alanları için üretilen Artırılmış Gerçeklik (AG) uygulamalarına odaklanmaktadır. Miras alanlarındaki somut ve görünebilir kalıntıların bozulması veya yok olması mirasın görünürlüğünün yanı sıra o mirasın kolektif bellekteki varlığını da tehlikeye atmaktadır. Bu miras alanları, bellek alanında bulunan mevcut fiziksel kalıntılar ile yok olmuş özelliklerinin bir arada deneyimlenebildiği AG uygulamalarıyla yalnızca alanı ziyarete gelen bireylerin değil toplumun kolektif hafızasında da yer almaktadır. Ancak, dijital ve fiziksel ortamların entegre olduğu kısımda gerçekleşen bu hatırlama eylemleri büyük ölçüde yok olmuş/olmakta olan mirasın dijital temsil biçimleri ile doğrudan ilişkilidir. Mirasın son derece gerçekçi reprodüksiyonundan soyut temsiline uzanan çeşitli temsiliyetlerin incelenmesini odak noktasına alan bu çalışma, hatırlama sanatının klasik hatırlama yönteminden türetilen bir metotla kültürel miras alanları için oluşturulan AG uygulamalarında kullanılan farklı temsil biçimleri aracılığıyla hatırlama eylemini incelemektedir. Bu çalışmada bellek sanatı tekniğinin temel bileşenleri, Artemis Tapınağı örneğinde farklı temsil biçimlerinin hatırlama üzerindeki etkilerini araştıran [AR]temis bilimsel araştırma projesinde kullanılan analiz yönteminin temeli olarak kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, bu farklı temsil biçimlerinin hatırlama deneyimi üzerinde farklı etkiler yarattığını ve bu etkilerin kültürel miras alanları için üretilecek AG uygulamalarının geliştirilmesi sürecinde göz önünde bulundurulabileceğini göstermektedir.

This thesis focuses on Augmented Reality (AR) applications created for cultural heritage sites to reveal the unseen cultural heritage. Deterioration of the tangible evidence of an architectural heritage site compromises not only the visibility of the heritage, but also its presence in collective memory. With the convergence of physically visible features of the heritage and digitally created appearances of the unseen in AR applications, not only personal memory of the visitor but also collective memory of the local community is rooted in the site of memory. However, what one remembers in these converged environments immensely depends on the modes of digital representation of the vanished heritage. Varying from highly realistic reproductions of the heritage to abstract representations, this thesis aims to analyze remembering through different representation modes used in AR applications created for cultural heritage sites by means of a method derived from classical memorizing technique of the art of memory. The key components of this technique are utilized as the basis of the analysis method, which, in this thesis, is applied to analyze [AR]temis scientific research project that explores the effects of different modes of representation on remembering in the case of the Temple of Artemis. Findings show that these different modes create different effects on remembering experience and these effects can be taken into consideration in the development process of AR applications for cultural heritage sites.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

COVID-19 VE KONUT MİMARİSİNDE MEKANSAL TERCİHLER: AYDIN ÖRNEĞİ

COVID-19 AND SPATIAL PREFERENCES IN RESIDENTIAL ARCHITECTURE: THE CASE OF AYDIN

SEÇİL TELYAKAR

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AHENK YILMAZ

ORCID ID
0000-0003-0163-135X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
COVID-19, Konut, Pandemi ve konut, Müşteri tercihleri, Konut mimarisi

COVID-19, Housing, Pandemic and housing, Client preferences, Residential architecture

Bu tez, Aydın örneği üzerinden, COVID-19 pandemisinin ortaya çıkmasından sonra konut mimarisindeki mekânsal tercihlere odaklanmaktadır. 2019 yılında DSÖ tarafından COVID-19'un pandemi olarak ilan edilmesiyle başlayarak günlük alışkanlıkların önemli miktarlarda çevrimiçi ortamlara taşınması, geleneksel konutun işlevselliğinin, adaptasyon yeteneğinin ve müşterilerin mevcut tercihlerinin giderek daha fazla sorgulanmasına neden olmuştur. Evde geçirilen zamanın uzunluğu, sokağa çıkma yasakları ve karantina dönemlerinin alışılmadık deneyimi, bu çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Bu araştırma, Aydın'da COVID-19 pandemisini tecrübe eden konut kullanıcılarının mekansal tercihlerini, yeni normal sonrası konut tasarımındaki ihtiyaç önceliklerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu araştırmanın sonuçları, şimdiye kadar literatürde incelenmiş olan doğal ışık, havalandırma, balkon büyüklüğü, iç mekandaki uyarlanabilir alan gibi talep ve sorunların mevcut konut stoğunun sadece görünen sorunları olduğunu ve bu sorunların çözülmesinin konut müşterilerini tatmin etmek için yeterli olmadığını ortaya koymuştur. Aydın örneği, ses ve ısı yalıtımının, nitelikli bir dış mekân tasarımının yalnızca varlığının değil, özellikle işlevselliğinin, altyapının farklı kullanıcı önceliklerine cevap verebilecek esneklik kabiliyetinin bu bağlamda öne çıkan unsurlar olduğunu ortaya koymuştur. Bu tez, COVID-19 pandemisinin etkisiyle birden çok eve sahip yeni bir kullanıcı profili oluşacağını, bu durumun emlak sektöründe kritik bir hareketlilikle sonuçlanabileceğini kanıtlamıştır. Araştırmanın yapılabilmesi amacıyla, daha önce uygulanmış olan anket çalışmaları kapsamlı bir şekilde analiz edilerek yeni ve özgün bir anket formu oluşturulmuş, çevrimiçi form dağıtımı ve yüzyüze uygulama ile İncirlova, Söke, Didim, Kuşadası ve Efeler bölgesindeki konut kullanıcılarına uygulanmıştır. Bu anketin sonuçlarından edinilen bilgiler ile hanehalkına ilişkin demografik bilgiler ve konut stoğunun tanımlayıcı özellikleri, sokağa çıkma ve saat kısıtlaması yasaklamaların olmadığı bir dönemde analiz edilmiştir. Bu tez, COVID-19 kısıtlamaları sonrası mekânsal tercihleri ve bu tercihlerin kullanıcıya ait önceliklerine bağlılığını araştırmaktadır. Araştırmanın sonuçları, COVID-19 pandemisi sonrası konut mimarisinde mekânsal tercihlerin hane halkının yaş aralığı ve iş sektörüne, sokağa çıkma yasakları sırasında çalışılan yer bilgisine, kapanma sürecinde zaman geçirilen aktivite önceliklerine, kullanıcının internet alışkanlığına ve karantinaya alınmış olma durumuna bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Fakat araştırma bulguları bu tercihlerin kısıtlama dönemlerinde ikamet edilen konutun mülkiyet durumuna, bu konutunun esneklik özelliklerine veya mevcut dış mekânın niteliklerine bağlı olmadığını göstermiştir. Bu çalışma, konut amaçlı yapıların planlanmasında görev alan tasarımcılar, inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalar ve geliştiricilerine COVID-19 sonrası konut tasarımı konusunda fikir ve rehberlik sağlar.

This thesis concentrates on the spatial preferences in residential architecture after the spread of COVID-19 through the case of Aydın. Starting with the announcement of COVID-19 as a pandemic by WHO in 2019, the movement of daily habits in considerable amounts into online environments has resulted in the functionality, adaptability, and preferences of residential clients being increasingly questioned. This unfamiliar experience of spending extended time indoors under curfews and quarantine periods forms the basis of this study. This research aims to reveal the spatial preferences of the new normal, and priorities of the residential users who experienced the pandemic to derive their needs in residential design in Aydın. The results of this research have shown that the demands which have been studied in the literature so far, such as natural light, ventilation, balcony size, and adaptability of interiors, are only apparent and common problems of the existing housing stock, and those are not enough to satisfy the residential clients. The case of Aydın has revealed that sound and heat insulation, unqualified outdoor design and its functionality, and flexible infrastructure to respond to different user priorities are the significant aspects of this context. Additionally, the thesis has proved that the COVID-19 period will bring a multiple house owner client profile that will increase the potential to buy a new house, resulting in a critical revival in the construction sector. In order to complete this research, a questionnaire is built with the help of a comprehensive analysis of existing studies, including varying questionnaires for investigation of the preferences via online and face-to-face applications. Then, by applying the constructed questionnaire to housing clients after curfews, their households' demographic information and defining features of the dwellings are gathered from clients residing in İncirliova, Söke, Didim, Kuşadası, and Efeler neighborhoods. The thesis investigates the characteristics and distribution of spatial preferences and their dependency on user priorities after the COVID-19 restrictions. The research results revealed that spatial preferences in housing architecture after the COVID-19 pandemic are related to the household's age range and occupation sector, workplace conditions during curfew periods, their choice of daily activity, the use of the internet, state of ever quarantined. On the other hand, this research also proved that residential clients' preferences are not dependent on the ownership status of the dwelling, the flexibility features of their current home, or the quality of their existing outdoor space during restriction periods. This study provides a better understanding and guidance on residential design after the COVID-19 process for designers, companies, and developers in the construction sector.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

SERAY ÜSTÜN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ARZU CİLASUN KUNDURACI

ORCID ID
0000-0002-6505-9738

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Tasarımda Empati, Aydınlatma Tasarımı, Kurumsal Yaşlı Bakım, Yaşlılar için Tasarım, Anket Çalışması

Empathy in Design, Lighting Design, Institutional Elderly Care, Design for the Elderly, Survey Study

MİMARLIK
İNGİLİZCE

EMPATİ İLE YAŞLILAR İÇİN AYDINLATMA TASARIMI

LIGHTING DESIGN FOR ELDERLY BY EMPATHY

Yaşlanma süreci her bireyin yaşayacağı ve geri dönüşü olmayan bir süreçtir. Yaşlılık bireylerin fiziksel ve zihinsel yetilerinde kayıplara ve buna bağlı olarak yaşamlarını sürdürdükleri fiziksel çevre gereksinimlerinde değişimlere yol açar. Bireylerin yaşamlarını sürdürdükleri fiziksel çevreleri tasarlayan kişilerin, yaşlı kullanıcıların gereksinimlerinin farkında olması, yaşlı bireylerin refahı için önem taşımaktadır. Bu nedenle, tasarımcılar tasarım sürecinin odak noktasına kullanıcıyı koymalıdır. Kullanıcı odaklı tasarım yaklaşımlarında, kullanıcının ihtiyaçlarını benimsemenin en etkili yolu, kullanıcı ile kurulan empatidir. Bu tez kapsamında tasarımda empati kurma tekniklerinden biri olan, tasarlanacak mekanda bulunma ve gözlem yapma yönteminin yaşlılar için alan tasarlamada farkındalık yaratmaya katkısı incelenmiştir. Çalışma kapsamında 134 kişilik katılımcı grubuna anket çalışması ve anket çalışmasına katılımda bulunmuş 5 kişiye ise yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmıştır. Katılımcılar kurumsal yaşlı bakım alanlarında aydınlatma tasarımı ile ilgili karar mekanizmasında yer alması muhtemel olan tasarımcılar olup, daha önce kurumsal yaşlı bakım alanında bulunan ve bulunmayan olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, iki katılımcı grubunun yaşlılarda aydınlatma ihtiyaçları ve beklentilerine yönelik farkındalık seviyeleri arasında konu başlıklarına göre %10 ile %60 oranında fark olduğu ve daha önce kurumsal yaşlı bakım alanlarında bulunan katılımcıların farkındalık seviyelerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Yapılan görüşmelerin sonucuna göre ise, gözlem yapmanın ve empati kurmanın sadece aydınlatma özelinde değil, yaşlı kullanıcılar için önemli olan birçok tasarım kararında farkındalığı artırdığı görülmüştür. Özellikle tasarım kararlarında belirleyici rol oynayan kişilerin, yaşlı kullanıcı beklenti ve ihtiyaçlarını anlamak için yerinde gözlem yaparak tasarımda empati geliştirmesinin daha yaşanabilir alanlar yaratacağına dair görüş oluşmuştur.

The aging process is an irreversible process that every individual will experience. Aging leads to losses in the physical and mental abilities of individuals and accordingly changes in the needs of the physical environment in which they live. It is important for the welfare of the elderly that the people who design the physical environments in which individuals live are aware of the needs of the elderly users. Therefore, designers must put the user at the focal point of the design process. In user-oriented design approaches, the most effective way of adopting the user's needs is empathy with the user. Within the scope of this thesis, the contribution of the method of being in the place to be designed and making observations, which is one of the techniques of empathy in design, to raising awareness in designing spaces for the elderly has been examined. Within the scope of the study, a survey study was applied to a participant group of 134 people and a semi-structured interview technique was applied to 5 people who participated in the survey. Participants were designers who are likely to take part in the decision mechanism regarding lighting design in institutional aged care areas, and they were divided into two groups as those who were previously in the institutional aged care area and those who were not. According to the results, it was seen that there was a 10% to 60% difference between the awareness levels of the two participant groups regarding the lighting needs and expectations of the elderly, according to the topics, and the awareness levels of the participants who were previously in the institutional elderly care areas were higher. According to the results of the interviews, it was seen that observing and empathizing increased awareness not only in lighting but also in many design decisions that are important for elderly users. In particular, an opinion has emerged that developing empathy in design by making on-site observations in order to understand the expectations and needs of elderly users, who play a decisive role in design decisions, will create more livable spaces.

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

96

UFUK TEMÜR

DANIŞMAN
PROF. DR. HAVVA MELTEM GÜREL

ORCID ID
0000-0003-1111-6212

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kortijo, Aile evleri, Ortak barınma, Ortak yaşam, Kollektif ev

Cortijo, Jewish housing, Culture-space, Collective housing, Communal living

İZMİR'İN BASMANE BÖLGESİNDEKİ KORTİJOLARİN KOLLEKTİF EVLER OLARAK OKUNMASI

READING IZMIR'S CORTIJOS IN BASMANE AS COLLECTIVE HOUSING

Kortijolar, 16. yüzyılın sonları ile 17. yüzyılın başlarında İzmir'e göç eden Sefarad Yahudilerinin yaşam ve mimari anlayışlarıyla şekillenen konaklama mekanlarıdır. Ortak bir dış avlu veya bir mekân etrafında düzenlenmiş yaşam birimlerinden oluşuyorlardı. Bu dış mekândan banyo ve mutfak gibi ortak alanlara ulaşılıyordu. kortijonun ilk yapılış tarihi bilinmemekle birlikte günümüze ulaşan örneklerin çoğu 19. yüzyıldan kalmadır. Birçok fakir haneyi barındıran İzmir Yahudi cemaati, artan göç nedeniyle ortaya çıkan barınma ihtiyacını gidermek için kortijolar inşa ettirmiştir. Yapıların mekânsal kompozisyonu ve mimari özellikleri, yaşayanları zorunluluktan birlikte bir yaşam oluşturmaya yöneltmiştir. Bu nedenle kortijodaki yaşam, dayanışmayı ve beraberliği öngören bir gerçeklikti. Bu varsayımdan hareketle bu çalışma, ortak amaç veya niyetlere sahip toplulukların oluşturduğu bir yaşam biçimini barındıran tarihsel bir kolektif ev vakası olarak kortijoları incelemektedir. Bunlar sosyal ihtiyaçlardan ve ekonomik ve kültürel olaylardan kaynaklanabilir. Tez, kolektif yaşam çerçevesinde, kolektif evleri bunun mekânsal bir tepkisi olarak görmektedir. Planların mekânsal analizi, mevcut binaların fiziksel ve malzeme özelliklerinin incelenmesi ve arşiv araştırması yoluyla İzmir'in Basmane bölgesindeki kortijoları mercek altına alan çalışma, kortijonun kolektif yaşamın özellikleriyle günlük yaşam pratikleri ve mekansal organizasyon açısından nasıl bir ilişki içinde olup olmadığını araştırıyor. İzmir'in Basmane bölgesindeki kortijoları ne ölçüde kolektif ev olarak değerlendirilebilir? Bu olay Yahudi cemaatine ne sunmuştur?

Cortijos were domestic spaces shaped by the life and architectural understandings of Sephardic Jews after they migrated to Izmir between the late 16th and early 17th centuries. They were composed of living units organized around a common outdoor space or a courtyard. Shared spaces such as toilets and kitchens could be accessed from this courtyard. Although the date of cortijos' first construction is not known, most of the examples that have survived to the present day are from the 19th century. The Jewish community living in Izmir built cortijos to solve the housing need that emerged because of increasing immigration. The spatial composition and architectural features of the buildings have led the inhabitants to create a life together out of necessity. That's why life in cortijos was a reality that envisaged solidarity and togetherness. Based on this assumption, this study examines cortijos as a historical case of collective housing, which accommodates a way of living formed by communities with common goals or intentions. These may arise from social needs and economic and cultural activities. Within the frame of collective living, the study regards collective housing as a spatial response of it. Engaging with the cortijos in Basmane, Izmir through a spatial analysis of plans, examination of physical and material traits of existing buildings, and archival research, the study explores how cortijos correlate or not with the characteristics of collective living in terms of daily life practices and spatial organization. To what extent can Izmir's cortijos in Basmane be considered collective housing? What does this suggest for the community?

YÜKSEK LİSANS

MİMARLIK
İNGİLİZCE

PAKİSTAN, LAHOR'DAKİ GECEKONDU YERLEŞİMLERİ: DAHA İYİ KONUT TALEP İÇİN KENTSEL YENİLEME ARAŞTIRMASI

THE SQUATTER SETTLEMENTS IN LAHORE, PAKISTAN: AN URBAN RENEWAL RESEARCH FOR BETTER HOUSING DEMAND

YAZDAAN HAIDER KHAN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERAY BOZKURT

ORCID ID
0000-0001-8476-7898

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Katchi-abadi, Konut talebi, gecekondu, Dikey konut, Hükümet politikaları, Uygun fiyatlı konut, Tarihi Lahor

Katchi-abadi, Housing demand, Squatter housing, Vertical housing, Government policies, Affordable housing, Historical Lahore

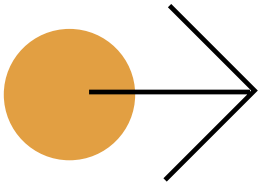
Lahor'daki konut talebi eşi görülmemiş bir oranda artmaya devam ediyor. Bu durumun bir sonucu olarak, şehrin çevresinde plansız bir genişleme meydana gelmekte. Kentsel yayılma, çeşitli sınıflar arasındaki yükselen gelir uçurumu sayesinde denge bulmaya çalışıyor. Ayrıca, Pencap'ın iç kesimlerinden gelen göç de bir konut arzını arttırıyor ve dolayısıyla şehrin çevresindeki yayılma her geçen gün genişlemeye devam ediyor. Şehir, çevre bölgelerindeki konut topluluklarının plansız genişlemesi nedeniyle fiziksel altyapısını yönetmek için büyük ve karmaşık sorunlarla karşı karşıya. Lahor'da konut talebi var, ama ne yazık ki, herkes yetecek kadar nitelikli konut bulunmamakta. Sonuç olarak insanlar, halk dilinde Katchi Abadis olarak adlandırılan bölgede zor koşullarda yaşamak zorunda kalıyorlar. Şehirde geleneksel mezheplere göre yeni evler yapmak için yeterince alan olmadığı başka yöntemler gerekmekte. Bu projenin amacı, Katchi Abadi bölgesini araştırıp, ortaya çıkan sorunlu faktörleri eleştirel bir yöntemle incelemektir. Bu çalışmanın amacı, Lahor'un kentsel dokusunda Katchi Abadis'in rolünü araştırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışma, farklı yaklaşımlarla plansız olarak inşa edilmiş yerleşim birimlerini incelemektedir. Çalışmanın tamamı iki bölümünden oluşmaktadır. Birinci bölümde Katchi Abadis bölgesinin araştırmasına odaklanacak, yerel halkın yaklaşımları anket çalışması ile ölçülecektir. İkinci bölümde ise yerel ekonomik koşullarına uygun konutları için bir model önerilecektir. Ayrıca ikinci bölüm de bu araştırmanın sürecine dayanarak Katachi Abadis bölgesi ile ilgili önerilen çözümler için uygun olacak karşılanabilir maliyet durumu, ilgili öneriler ve yönergeler içerecektir. Bu çalışma, Katchi Abadis'in fiziksel morfolojisini belirleyen tüm somut ve somut olmayan faktörleri ortaya koyacak ve sunacaktır. Lahore'un Katchi Abadi sisteminin kentsel tasarım görüşlerinin yeniden incelemek, haneleri ve mahalleleri kentsel dokunun aktif ve yankı uyandıran unsurları olarak değerlendirmektedir.

The demand for housing in Lahore continues to rise at an unprecedented rate. As a result, unplanned expansion is occurring in the city. Sprawl in the city attempts to create a balance between the different classes despite the growing income disparities. Due to in-migration from the interior of Punjab, the demand for housing is also increasing, so that the sprawl is increasing day by day. The city is facing major and complex challenges in managing its physical infrastructure due to unplanned expansion of housing estates in the outskirts of the city. The demand for housing in Lahore is high, but unfortunately there is not enough quality housing for all. As a result, people are forced to live in unacceptable conditions, colloquially known as Katchi Abadis. Since there is not enough space in the city to build new houses using traditional methods, other methods are needed. The aim of this research is to explore the region Katchi Abadi and critically examine the emerging problematic factors. The aim of this research is to investigate the role of Katchi Abadis in the urban fabric of Lahore. In this research, the unplanned built-up settlements are examined using different approaches. The whole study consists of two parts. The first part focuses on the study of Katchi Abadis, and the attitudes of the local people are determined through a survey. The second part will propose a model for housing construction adapted to local economic conditions. The second part will also include the situation of affordable cost, relevant recommendations and guidelines for the proposed solutions for the area Katachi Abadis based on the process of this research. In this research, all tangible and intangible factors that determine the physical morphology of Katchi Abadis are identified and presented. In reviewing the urban planning views of the Katchi Abadi system of Lahore, households and neighborhoods are considered as active and resonant elements of the urban fabric.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ÖZEL HUKUK

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

EZGİ MADANOĞLU KAVAS

DANIŞMAN
PROF. DR. SERKAN ODAMAN

ORCID ID
0000-0002-4720-5914

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
İstihdam, İnşat sektörü, İş hukuku, İş sözleşmesi, Ücret, İş sağlığı ve güvenliği, Çalışma koşulları, Alt işveren

Employment,Construction sector, Labor law, Employment contracts, Wages, Occupational health and safety, Working conditions, Sum-employer

ÖZEL HUKUK
TÜRKÇE

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM ÜZERİNE HUKUKİ BİR DEĞERLENDİRME

A LEGAL ASSESMENT OF EMPLOYMENT IN THE CONSTRUCTION SECTOR

Bu çalışmada inşaat sektöründe istihdam üzerine İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Mevzuatı, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı, Uluslararası İşgücü Mevzuatı ve Yargıtay kararları kapsamında hukuki bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışmamızın ilk bölümünde genel hatları ile inşaat sektörü tanıtılmış, yurtiçi ve yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin gelişimi ve günümüzdeki konumlarından bahsedilerek sektörün istihdam yaratma potansiyeli açıklanmaya çalışılmıştır. Daha sonra genel anlamda İş Mevzuatında görülen sözleşme çeşitlerinden bahsedilerek bahsi geçen sözleşmelerin inşaat sektöründe görülme biçimlerinden, uygulamada sıklıkla karşılaşılan iş sözleşmesi tiplerinden aynı zamanda esasen bir iş sözleşmesi olmayan ancak uygulamada işçi istihdam etme şekli olarak kullanılan sektörün en problemli konusunu oluşturan alt yüklenicilik sözleşmeleri açıklanmıştır. Bu bölümde aynı zamanda yurtdışı bağlantılı iş sözleşmelerinin nasıl kurulduğu ve uygulanacak hukukun nasıl tespit edildiği açıklanmıştır. Çalışmamızın esas konusunun değerlendirildiği ikinci bölümde ise, inşaat sektöründe ücret kavramı, çalışma koşulları ve iş sözleşmesinin sona ermesi müesseselerine değinilmiştir. Öncelikle ücret kavramını sektörde görülen ücret tipleri ve sık karşılaşılan sorunlar irdelenerek uygulamada yaşanılan sorunlara çözüm üretilmeye çalışılmıştır. Sonrasında sektördeki çalışma süreleri, fazla çalışma ve izin kaynaklı sorunlar açıklanarak konuya dair görüşlerimiz ve çözüm önerilerimiz paylaşılmıştır. Son olarak iş sözleşmesinin sona ermesi ve sonrasında yaşanılan sorunlara değinilecek konuya dair yargıyı en fazla meşgul eden hususları ve kendi görüşlerimiz açıklanmıştır. Çalışmamızın son bölümünde ise inşaat sektöründe istihdam konusu ele alınırken değinilmeden geçilmesi mümkün olmayan iş sağlığı ve güvenliği konusu sektör bazlı incelenmiş, sektördeki iş kazası oranlarını düşürmek için alınabilecek önlemler vurgulanmıştır. Sonuç olarak inşaat sektöründe görülen iş hukuku, iş sağlığı ve güvenliği hukuku uygulamaları incelenmiş konuya dair çözüm önerileri ve görüşler sunularak değerlendirme yapılmıştır.

In this dissertation, a legal assessment was made within the scope of Labor and Social Security Law Legislation, Occupational Health and Safety Legislation, International Labor Legislation and Supreme Court decisions on employment in the construction industry. In the first part of our study, the construction industry was introduced within general lines, the development of domestic and international contracting services and the potential of creating jobs within the industry were explained by talking about their current positions. Later, this thesis continues to mention the types of contracts that are generally seen in Labor Legislation and the ways in which these contracts are seen in the construction industry. Also included are the types of employment contracts that are often encountered in practice, as well as sub-contracting contracts that are essentially not an employment contract but used as a way of employing workers in practice, which are the most problematic issues seen within the industry. At the same time, this section explains how foreign related employment contracts are established and how the law can be determined and applied. In the second part, where the main issue of our study was evaluated, the concept of wages in the construction industry, working conditions and termination of employment contracts were discussed. Primarily, the concept of wages and the types of wages seen in the industry as well as the common problems were examined. Solutions to the problems that were experienced in practice were tried and produced. After that, the problems that arise through working hours, overwork and leave in the industry were explained and our opinions and solution suggestions were shared. Finally, the issues that cause most concern in the judiciary and in our own opinions on the issues will be addressed after the termination of employment contracts and the problems that arise will be discussed and explained. In the last part of our study, the issue of occupational health and safety, which cannot go without mentioning when considering the issue of employment in the construction industry, was examined sector-by-sector, and the measures that can be taken to reduce the rates of occupational accidents in the industry were highlighted.

YÜKSEK LİSANS

ÖZEL HUKUK
TÜRKÇE

100

NESLİHAN ALTAN

DANIŞMAN
PROF. DR. AYŞE HAVUTÇU

ORCID ID
0000-0002-6290-4131

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Bağışlama, Bağışlama Sözleşmeleri, Bağışlamanın Sona Ermesi, Geri Alma Hakkı

Donation, Gift, Donation Agreements, Termination of Donation, The Right to Revoke

BAĞIŞLAMANIN ORTADAN KALKMASI

ANNULMENT OF GIFTS

Bağışlama sözleşmeleri, Türk Borçlar Kanunu'nun özel borç ilişkilerini düzenleyen kısmında yer alan ve kanunda açıkça düzenlenen sözleşme türlerinden biridir. Günlük yaşamda sıklıkla elden bağışlama şeklinde rastladığımız bağışlama sözleşmeleri bağışlama sözü verme şeklinde de kurulabilir. Bağışlama sözleşmeleri, bağışlayan ve bağışlananın karşılıklı irade beyanları ile kurulmasına rağmen karşılıksız bir kazandırmada bulunan bağışlayan sözleşmede ayrıcalıklı ve korunan taraf konumundadır. Bağışlayan bu ayrıcalıklı konumundan dolayı kanunda belirtilen sebeplerin gerçekleşmesi ile tek taraflı olarak bağışlama sözleşmesini ortadan kaldırabilir. Çalışmamızda başta bağışlama sözleşmelerinin bağışlayanın geri alması yoluyla ortadan kalkması olmak üzere bağışlama sözleşmelerinin ortadan kalkabileceği durumları inceledik. Bağışlamanın yerine getirilmiş olmasının geri alma sebepleri ve sonuçları bakımından ortaya çıkardığı farklılıklar üzerinde durarak çalışmamızı tamamladık. Çalışmamızda bağışlama sözleşmelerini genel hatları ile inceledikten sonra bağışlama sözleşmelerinin ortadan kalktığı durumları değerlendirdik. Bağışlama sözleşmeleri, bağışlayan ve bağışlananın ortak kararı ile ortadan kalkabileceği gibi belirli durumların gerçekleşmesi ile kendiliğinden veya hakim kararı ile de ortadan kalkabilecektir. Bağışlama sözleşmeleri kanunda belirtilen sebeplerin gerçekleşmesi durumunda bağışlayan veya bazı hallerde mirasçılarının tek taraflı bir irade beyanıyla da ortadan kalkabilecektir.

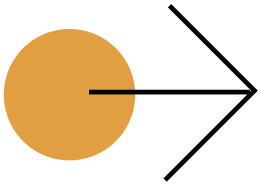
Donation agreements are one of the types of agreements that are clearly regulated in the law in the part of the Turkish Code of obligations regulating private debt relations. It can also be established in the form of a promise of a gift that we often see as gift from hand to hand in daily life. The donor is privileged and protected in the donation agreement, who makes a saving gratuitously, although donor and recipient donate with mutual claims of intent. Because of this privileged position, the donor may unilaterally revoke the donation agreement, with the reasons set forth in the law. In our study, we reviewed at the circumstances in which gifts can be terminated, especially if gifts are revoked by the donor unilaterally. We have completed our work by focusing on the differences that the fulfillment of gift has made in terms of the causes and conclusions of the revocation. In our study, we reviewed the donation agreement in general terms and then evaluated the cases in which the donation agreements were terminated. It may be terminated by a joint decision of the donor and recipient, or by the decision of a judge or in the event of certain circumstances. In the event that the reasons set forth in the law are met, the gift will also be terminated by a unilateral declaration of intent by the donor or their heir in some cases.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

PSİKOLOJİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ALZİRA GAMZE GİREYHAN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ EVRİM GÜLERYÜZ

ORCID ID
0000-0003-1239-6092

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Sosyal kimlik, Etnik kimlik, Etnisite, Diaspora, Ailesel etnik sosyalleşme, Çerkesler, Kültürel bütünleşim, Kültürün sürdürülmesi, Dil

Social identity, Ethnic identity, Ethnicity, Diaspora, Familial ethnic socialization, Circassians, Acculturation, Culture maintenance, Language

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

102

TÜRKİYE'DEKİ ÇERKEŞLERDE DİL EDİNİM YAŞI, ETNİK KİMLİK VE KÜLTÜREL BÜTÜNLEŞİM ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN AGE OF LANGUAGE ACQUISITION, ETHNIC IDENTIFICATION AND ACCULTURATION OF CIRCASSIANS IN TURKEY

Kimlik, kriz, keşif ve bağlılık adımlarını aşarak elde edilir. Ergenlik döneminde ortaya çıkar ve sağlıklı bir gelişim için kimlik kazanımı önemlidir. Bireyler kimliklerini kişisel veya toplumsal bir bakış açısıyla algılar. Etnik kimlik belirli bir gruba ait olma duygusuna içeren bir sosyal kimliktir ve etnik kimlik gelişimi ile ilgili çalışmalar genellikle küçük çocuklar üzerindedir. Ayrıca sosyal kimlik ve etnisite dil tarafından sürdürülür. Etnik azınlıklar etnik kimlikleri için dili çok önemli görürler ve ailenin çocukların dil edinimi ve etnik kimliği üzerinde etkisi vardır. Aileler, çocuklarına etnik kültüre ilişkin değer ve davranışları aktaratak etnik kimliği öğretirler. Öte yandan, dil yeterliliğinin kültürel bütünleşim üzerinde etkisi vardır ve dilsel-kültürel bütünleşim etnik kimlikle ilişkilidir. Bu nedenle, kültürel bütünleşimi ve özdeşim kurmayı anlamak için etnik dil edinimini incelemek mantıklıdır. Bu çalışma, etnik dil edinimi, ailesel etnik sosyalleşme ve kimlik konularını inceleyen sınırlı sayılarda araştırmalardan biridir. Ayrıca, etnik dil edinme yaşını inceleyen ilk çalışmadır. Bu çalışmada 451 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcılara etnik kimlik, etnik dil bilgisi ve edinme yaşı, kültürel bütünleşim, ve ailesel etnik sosyalleşme ile ilgili maddeler içeren çevrimiçi bir anket formu uygulandı. Sonuç olarak etnik kimlik açısından etnik dili 3 yaşından önce veya 7 yaşından sonra edinme arasında fark bulunmamıştır. Ancak dili bilmenin etnik kimlikle ilişkili olduğu görülmüştür. Bulgular tartışılmıştır.

Identity is achieved through steps of crisis and exploration, and commitment. It occurs during adolescence, and an achieved identity is important for healthy development. Individuals perceive their identities from a personal or a social view. Ethnic identity is a social identity which involves sense of belonging to a particular group, and the studies about ethnic identity development generally is on young children. Moreover, social identity and ethnicity are maintained by language. Ethnically minority people hold language important for their ethnic identity and family has an influence on children's language acquisition and ethnic identity. Families teach their children about ethnic identity thorough exposing the values and behaviors related with ethnic culture to their children. On the other hand, language proficiency has an influence on acculturation, and linguistic acculturation is related with ethnic identification. Thus, it is reasonable to study ethnic language acquisition to understand acculturation and identification. This study is one of the limited research projects studying ethnic language acquisition, familial ethnic socialization and identity. Furthermore, it is the first study which studies age of ethnic language acquisition. In this study, there were 451 individuals. Participants were applied an online questionnaire form which includes items related with ethnic identification, ethnic language knowledge and age of acquisition, acculturation, and familial ethnic socialization. As a result, there was no difference of acquiring ethnic language before age 3 or after age 7 on ethnic identification. However, knowing the language was found to be related with ethnic identification. Findings were discussed.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

ÇOCUKLAR VE ÜRÜN YERLEŞTİRME: YAŞ, İLGİLİLİK VE ETKİLEŞİM MARKA HAFIZASI VE SEÇİMİNİ ETKİLER Mİ?

CHILDREN AND PRODUCT PLACEMENT: DO AGE, INVOLVEMENT, AND INTERACTION AFFECT BRAND MEMORY AND CHOICE?

AYÇA PAKSOY

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE CANDAN ŞİMŞEK

ORCID ID
0000-0003-2668-3850

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Ürün yerleştirme, Çocuklar, Algısal yük, Bilişsel yük, Ürün ilgilenimi, Karakter ürün etkileşimi, Tanıma, hatırlama, Hafıza,Ürün seçimi

Product placement, Children, Perceptual load, Cognitive load, Product involvement, Character product interaction, Recognition, Recall, Memory, Product choice

Günümüz tüketim toplumunda çocuklar reklamcıların hedef kitlesi olmuştur. Ürün yerleştirme çocuklara yönelik animasyon filmlerinde, dizilerde ve programlarda artış göstermiştir. Mevcut tez çalışması, reklam ve pazarlama araştırmalarının yaygın olduğu literatürün aksine, ürün yerleştirmenin açık bellek ve seçim davranışı üzerindeki etkilerini bilişsel psikoloji boyutundan araştırmayı amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda İzmir ilinde 472 okul öncesi ve ilkokul öğrencisi ile bireysel olarak üç deneysel çalışma yapılmıştır. Okul öncesi çocuklarla yapılan ilk deneyde, yaş, algısal yük ve bilişsel yükün tanıma belleği ve ürün seçimi üzerindeki etkilerini araştırmak için uyaran olarak Dalin logosunun yer aldığı bilgilendirici ve eğlenceli bir video kullanılmıştır. Bulgular, yalnızca yaşın tanıma testinin önemli bir yordayıcı değişkeni olduğunu ortaya koymuştur. Yerleştirilen markanın büyük yaş grubunda tanınma olasılığı, küçük yaş grubuna göre daha yüksek çıkmıştır. İkinci deneyde, M&M ve Sony markalarının ürün yerleştirmelerini içeren animasyon filmi Şirinler, ilkokul öğrencilerinin marka hatırlama ve seçimi üzerindeki ilgililik etkisini araştırmak için kullanılmıştır. Sonuçlar, M&M ürün yerleştirmesine maruz kalan ilgili grubun yerleştirilen markayı hatırlama olasılığının, Sony ürün yerleştirmesine maruz kalan ilgisiz gruptan daha yüksek olduğunu göstermiştir. Son deneyde, ilköğretim öğrencileri ile karakter ürün etkileşiminin (CPI) marka hatırlama ve tanıma üzerindeki etkisini incelemek için uyaran olarak Coca-Cola markasının ürün yerleştirmelerini içeren dijital platform dizisi Stranger Things kullanılmıştır. Etkileşimin olduğu koşuldaki grubun marka yerleşimini tanıma olasılığı, etkileşimin olmadığı koşuldaki gruba kıyasla daha yüksek çıkmıştır. Sonuçlar detaylı olarak tartışılmış, mevcut çalışmanın sınırlılıkları ve gelecek çalışmalar için öneriler belirtilmiştir.

In consumer society, children are seen as a target audience by advertisers. Product placements have shown an increase in child-oriented animation movies, series, and programs. The current thesis study aimed to investigate the effects of product placement on explicit memory and choice behavior from the perspective of the cognitive psychological dimension, contrary to the literature dominated by advertising and marketing research. In line with this purpose, three experimental studies were conducted individually with 472 preschoolers and primary school students in İzmir, Turkey. In the first experiment with the preschoolers, an informative and entertaining video with the Dalin logo placement was used as the stimulus to investigate the effects of age, perceptual load, and cognitive load on recognition memory and product choice. The findings revealed that only age was a significant predictor of the recognition test. The probability of recognition of the placed brand in the older age group was higher than in the younger age group. In the second experiment, an animated movie, The Smurfs, with product placements of M&M and Sony brands, was used for primary school students to explore the involvement effect on brand recall and choice. Results showed that the brand recall probability of the high involvement group exposed to the M&M product placement was higher than the low involvement group exposed to the Sony product placement. In the last experiment, a digital platform series, Stranger Things, with the product placements of the Coca-Cola brand, was used for primary school students to examine the effect of character product interaction (CPI) on brand recall and recognition. The brand placement recognition probability of the interaction condition group was higher than the no-interaction condition group. The results were discussed in detail, the limitations of the current study and suggestions for future studies were stated.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

104

BENAN AYAZOĞLU YASSI

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SİNAN ALPER

ORCID ID
0000-0002-9051-0690

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Şiddet içerikli video oyunları, Saldırganlık, Başarı hissi, Sosyal dışlanmışlık, Boylamsal

Violent video games, Aggression, Feeling of competence, Ostracism, Longitudinal

ŞİDDET İÇERİKLİ VİDEO OYUNLARI VE SALDIRGANLIK ARASINDAKİ İLİŞKİDE SOSYAL DIŞLANMIŞLIK VE OYUNDAKİ BAŞARI HİSSİNİN MODERATÖR ROLÜ: BOYLAMSAL BİR ÇALIŞMA

THE MODERATING ROLE OF OSTRACISM AND FEELING OF COMPETENCE IN GAME-PLAY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN VIOLENT VIDEO GAME PLAYING AND AGGRESSION: A LONGITUDINAL STUDY

Şiddet içerikli video oyunları endüstrisinin popülerlik kazanmaya başlamasından bu yana, şiddet içerikli video oyunları, gerçek hayatta da şiddete ve saldırganlığa yol açma ihtimalleri nedeniyle endişe konusu olmuştur. Bu endişelerin, Genel Saldırganlık Modeli (Anderson ve Bushman, 2002) ve Sosyal Öğrenme Teorisi (Bandura, 1977)'nin saldırganlık içeren içeriklere maruz kalmanın, saldırganlık sergilemek ile ilişkisine yaptıkları vurguyu düşününce anlamlı olabileceği görülmüştür. Bu durumun, şiddet içerikli video oyunları oynamak, dolayısıyla şiddeti gözlemliyor ve deneyimliyor olmak için de geçerli olabileceği düşünülmüştür. Geçmiş çalışmaların çoğunun da bu endişeleri doğrulayıcı nitelikte olabilecek teorileri desteklediği görülmüştür. Fakat, bazı araştırmalar ise, şiddet içeren video oyunları ile saldırganlık arasında olduğu iddia edilen pozitif ilişkinin yanlı veya abartılı olabileceğini ileri sürmüştür. Bazı modeller ve çalışmalar tarafından, saldırganlık ve şiddet içerikli video oyunları arasında ilişki olduğunu söyleyen çalışmaların, bu ilişkide moderatör etkiye sahip olabilecek başka gizli değişkenleri hesaba katmadıklarından dolayı, gerçekte bulmaları gerekenden daha abartılı sonuçlar bulmuş olabileceği iddia edilmiştir. Ancak, bu konuda gerçekleştirilmiş boylamsal çalışmaların ve ayrıca yanlılığı önlemeye yardımcı olacak şekilde ön kayıt (pre-registration) yapılmış çalışmaların oldukça kısıtlı olması nedeniyle bu konuda kesin ve güvenilir sonuçlara ulaşmanın zor olduğu tartışılmıştır. Bunlara dayanarak, mevcut çalışmada, şiddet içeren video oyunları oynamak için harcanan saatlerin zaman içindeki artışının ve saldırganlığın zaman içindeki artışının ilişkili olup olmayacağı araştırılmıştır. Ayrıca, oyuncunun oyunlardaki yeterlilik duygusundaki zaman içindeki artışın ve dışlanma deneyimlerinin zaman içindeki artışının bu ilişkide moderatör etkiye sahip olup olmayacağı araştırılmıştır. Mevcut boylamsal çalışma, altı haftalık aralıklarla, toplam üç ölçümde gerçekleştirilmiştir. Bu süre içinde, katılımcıların şiddet içerikli video oyunu oynama saatleri, şiddet içermeyen video oyunu oynama saatleri, saldırganlık puanları ve oyunlarda hissettikleri başarı hisleri ölçülmüştür. Çalışmaya, çoğunluğu erkek ve üniversite öğrencisi olan ve yaşları 18-25 arasında olan iki yüz altmış beş kişi katılmıştır. Çalışmanın sonuçları, şiddet içerikli video oyun oynama saatlerinin zaman içindeki artışıyla saldırganlığın zaman içindeki artışı arasında bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca, oyuncunun oynadığı oyunlarda hissettiği başarı duygusunun zaman içindeki artışı ve dışlanma deneyimlerinin zaman içindeki artışın da bu ilişkide moderatör bir değişken olmadığı gösterilmiştir. Fakat, saldırganlıktaki zaman içindeki artışla, dışlanmanın zaman içindeki artışı arasında bir ilişki olduğu görülmüştür. Son olarak ise, sonuçların muhtemel açıklamaları, çalışmanın literatüre katkıları, sınırlılıkları ve gelecek araştırmalar için öneriler tartışılmıştır.

Violent video games have been a subject of concern for leading to real-life violence and aggression since the violent video game industry started to gain immense popularity. These concerns can be meaningful considering General Aggression Model (Anderson, & Bushman, 2002) and Social Learning Theory (Bandura, 1977), which both suggest that aggression can be learned and imitated by being exposed to it, which can be parallel with playing violent video games and therefore being exposed to violence. The majority of the previous studies supported those theories and concerns. However, some other studies suggested that the alleged positive relationship between violent video gaming and aggression can be biased or exaggerated. According to some models and studies, the exaggeration could be due to some factors like the feeling of competence in the games and ostracism of the participants since they can be potential moderators for the relationship between violent video gaming and aggression. However, the literature on this topic is insufficient to reach conclusions due to the lack of long-term and pre-registered studies that help avoid bias. Therefore, the current study aimed to investigate, with a pre-registered approach, whether the increase in hours spent playing violent video games and aggression through time will be related; and whether the increase in the feeling of competence in games and ostracism would moderate this relationship. The current longitudinal study consisted of three measurements performed within six-week intervals, which measured participants' violent video gaming hours, non-violent video

gaming hours, aggression scores, ostracism scores and the scores of their feeling of competence in the games they have played. Two hundred sixty-five people participated in this study, mostly male college students between 18-25 years old. The current study's results revealed no relationship between the increase in hours of violent video gaming and the increase in aggression over time. Also, the increase in the feeling of competence in games and the increase in ostracism over time did not moderate this relationship. Though, the only factor related to the increase in aggression was the increase in ostracism. Finally, the potential interpretation of the results, contributions and limitations of the study, and guidelines for future research were discussed.

YÜKSEK LİSANS

BENAN AYAZOĞLU YASSI

DANIŞMAN

DOÇ. DR. SİNAN ALPER

ORCID ID

0000-0002-9051-0690

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Şiddet içerikli video oyunları, Saldırganlık, Başarı hissi, Sosyal dışlanmışlık, Boylamsal

Violent video games, Aggression, Feeling of competence, Ostracism, Longitudinal

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

BÜŞRA ELİF YELBUZ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SİNAN ALPER

ORCID ID
0000-0002-9051-0690

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Yüz algısı, İlk izlenimler, İzlenim oluşumu, Stereotipler, Büyük beş, Karanlık üçlü, Yüz pürüzsüzlüğü, Yüz maskülenliği, Bebek yüzlülük

Face perception, First impressions, Impression formation, Stereotypes, Big five, Dark triad, Facial skin smoothness, Facial masculinity, Facial baby facedness

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

DIŞADÖNÜK VEYA PSİKOPATİ BİRİ NASIL GÖRÜNÜR? YÜZ ÖZELLİKLERİNİN İNSANLARIN KİŞİLİK İZLENİMLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

HOW DOES AN EXTRAVERT OR A PSYCHOPATH LOOK LIKE? THE EFFECTS OF FACE FEATURES ON INDIVIDUALS' IMPRESSIONS OF PERSONALITY TRAITS

Araştırmalar, belirli yüz özelliklerinin, güvenilirlik ve baskınlık gibi temel özelliklere işaret ettiğini göstermektedir. Ancak, yüz algısının daha spesifik kişilik özellikleri, yani Büyük Beş ve Karanlık üçlü özellikleri, ile ilgili yargılarını nasıl etkilediğine çok daha az odaklanılmıştır. Mevcut çalışma, yüze dayalı kişilik izlenimlerinin önemli sosyal sonuçları olabildiğini göz önünde bulundurarak, yüzün pürüzsüzlüğü, bebeksiliği ve maskülenliğinin; bireylerin, yabancıların Büyük Beş ve Karanlık Üçlü hakkındaki izlenimlerini nasıl etkilediğini araştırarak, literatürdeki bu boşluğa katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Karanlık Üçlü. Beş yüz beş Türk katılımcıyla yapılan deneysel bir çalışmada, katılımcılardan pürüzsüzlük, bebeksilik ve maskülenlik seviyelerinde farklılık gösteren 16 yüzün kişilik özelliklerini derecelendirmeleri istendi. Yüzler, üç özellik için de (cilt pürüzsüzlüğü, bebeksilik ve maskülenlik) iki koşul olacak şekilde (düşük ve yüksek) manipüle edildi ve bireylerin, yüz özelliklerinin bu iki koşula bağlı olarak (örn: düşük pürüzsüzlük vs yüksek pürüksüzlük), Büyük Beş ve Karanlık Üçlü kişilik özelliklerine ilişkin izlenimlerinin, farklı olup olmadığı araştırıldı. Ek olarak, pürüzsüzlük ve maskülenlik etkisinin yüzün cinsiyetine göre değişip değişmediği de araştırıldı. Sonuçlar, yüz pürüzsüzlüğü, bebek yüzlülük ve maskülenliğin, yüksek ve düşük koşullar arasında Büyük Beş ve Karanlık Üçlü kişilik izlemilerinde gerçekten fark olduğunu gösterdi. Pürüzsüzleştirilmiş yüzlere, sivilceli yüzlere kıyasla, daha yüksek Karanlık Üçlü ve Dışadönüklük ve daha düşük Uyumluluk puanları verildi. Bebeksi yüzlere, olgun yüzlere kıyasla daha yüksek Uyumluluk ve daha düşük Karanlık Üçlü özellik derecelendirmeleri atfedildi. Feminen yüzlere, maskülen yüzlere kıyasla daha yüksek Uyumluluk, Açıklık, Sorumluluk ve daha düşük Nevrotizm ve Karanlık Üçlü özellik derecelendirmeleri atfedildi. Son olarak, cinsiyet ile, cilt pürüzsüzlüğü ve yüz maskülenliği arasında bir etkileşim bulundu; cilt pürüzsüzlüğü ve maskülenlik etkisi, kişilik özelliklerinin çoğu için erkek ve kadın yüzlerinde farklılık gösterdi. Genel olarak, bu bulgular bireylerin, Büyük Beş ve Karanlık Üçlü özelliklerinin bir kişinin yüzünde nasıl göründüğüne ilişkin belirli inançlara ve stereotiplere sahip olduklarına dair daha geniş varsayımı desteklemektedir. Sonuçların olası açıklamaları, sınırlılıkları ve gelecek araştırmalar için öneriler tartışıldı.

Research shows that individuals agree on certain facial features indicating certain fundamental traits such as valence and dominance. However, far less attention has been directed to how face perception influences trait judgements regarding more specific personality traits, namely, the Big Five and the Dark triad traits. Given that face-based trait impressions can have important social consequences, the current study aimed to contribute to this gap in the literature, by investigating how facial skin smoothness, facial baby facedness and facial masculinity affect individuals' impressions of strangers' Big Five and Dark Triad traits. An experimental study with 505 Turkish participants was conducted in which participants were asked to rate the personality traits of 16 faces that differed in their level of facial skin smoothness, baby facedness and masculinity. Namely, faces where manipulated such that there were two conditions (low versus high) for each of the three facial features (skin smoothness, baby facedness and masculinity) and it was assessed whether individuals' impressions of others' Big Five and Dark Triad traits differed in response to whether a face was low or high on each investigated facial feature (e.g., low skin smoothness versus high skin smoothness). Further, it was also explored whether the effect of facial skin smoothness and masculinity changed based on the face's gender. Results showed that faces high and low on facial skin smoothness, baby facedness and masculinity did indeed differ in their attributed Big Five and Dark Triad traits. Smoothed faces were assigned higher Dark Triad trait, Extraversion and lower Agreeableness ratings compared to blemished faces. Babyish faces were attributed higher Agreeableness and lower Dark Triad trait ratings compared to mature faces. Feminine faces were attributed higher Agreeableness, Openness, Conscientiousness and lower Neuroticism and Dark Triad trait ratings compared to masculine faces. Finally, an interaction between gender and facial skin smoothness as well as gender and facial masculinity was found, such that the effect of skin smoothness and masculinity differed for male and female faces for most of the personality traits. Overall, these findings showed support for the broader assumption that individuals hold certain beliefs and stereotypes regarding how the Big Five and Dark Triad traits look like on a person's face. Possible explanations of the results, limitations and suggestions for future research were discussed.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

107

CEREN ÇAKIR

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ BERRİN ÖZYURT

ORCID ID
0000-0001-9327-4833

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Siber flört istismarı, Yetişkin bağlanması, Büyük beşli kişilik özellikleri, Duygu düzenleme, Duygu düzenleme güçlüğü, Kişilerarası duygu düzenleme, Genç yetişkinlik

Cyber dating abuse, Attachment, Big five personality, Emotion regulation, Difficulties in emotion regulation, Interpersonal emotion regulation, Young adulthood

GENÇ YETİŞKİNLERDE SİBER FLÖRT İSTİSMARININ YETİŞKİN BAĞLANMASI, DUYGU DÜZENLEME VE BÜYÜK BEŞLİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

EXAMINING CYBER DATING ABUSE THROUGH ADULT ATTACHMENT, EMOTION REGULATION AND BIG FIVE PERSONALITY TRAITS IN YOUNG ADULTS

Teknolojinin gelişmesi ile yeni istismar davranışları da ortaya çıkmaktadır. Çalışma yetişkin bağlanması, duygu düzenleme ve büyük beşli kişilik özellikleri ile siber flört istismarını incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma örneklemi 18-40 yaş arası son 1 yılda romantik ilişki içerisinde olan veya olmuş 356 kişiden oluşmaktadır. Demografik Bilgi Formu, Siber Flört İstismarı Ölçeği, Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri (YİYE-II), Kişilerarası Duygu Düzenleme Ölçeği (KDDÖ) ve Duygu Düzenlemede Güçlükler Ölçeği (DGGÖ-16), Beş Faktör Kişilik Envanteri veriyi elde etmek amacıyla kullanılmıştır. Data Pearson Korelasyon Analizi, Bağımsız Örneklem T Testi, Tek Yönlü ANOVA ve Çoklu Regresyon ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak, siber flört istismarına maruz kalma ve maruz bırakma arasında çift taraflı bir ilişki bulunmuştur. Ek olarak izleme ve kontrol maruz kalma ile kaçıngan ve kaygılı bağlanma, kabul etmeme, açıklık, sosyal modelleme arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Ayrıca, izleme ve kontrol maruz uygulama ile kaçıngan bağlanma, açıklık, amaçlar, dürtü, stratejiler, kabul etmeme, bakış açısı edinme, yatıştırılma sosyal modelleme ve nörotisizm ile pozitif; uyumluluk, sorumluluk ve deneyime açıklıkla negatif ilişkili olduğu bulunmuştur. Üçüncü olarak, siber flört istismarı cinsiyet ve yaş bağlamında farklılık göstermezken ilişki uzunluğu açısından farklılık göstermiştir. Sosyal medya ve mesajlaşma uygulamalarını kullanım süreleri ile siber flört istismarı arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Son olarak, sadece kaygılı bağlanmanın izleme ve kontrol uygulama ve maruz kalmayı yordadığı bulunmuştur. Dolayısıyla, tez daha derin bir anlayış sağlayarak siber flört istismarı literatürüne katkıda bulunmuştur. Araştırmanın sınırlılıkları ve gelecek çalışmalar için öneriler tartışılmıştır.

As technology improves, new ways of engaging with abusive behavior emerge. The current study aims to explore cyber-dating abuse by adult attachment, emotion regulation, and the Big Five personality traits. The sample of the study consists of 356 participants who are between 18 and 40 years old and currently or previously have had a romantic relationship with an intimate partner in the last 1 year. Demographic Information Form, Cyber Dating Abuse Questionnaire (CDAQ), Experiences in Close Relationships-II (ECR-R), Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire (IERQ), Difficulties in Emotion Regulation Scale (DERS-16), and Big Five Inventory (BFI-44) were used to obtain data. To analyze, Pearson Correlation Analysis, Independent Samples t-test, One-way ANOVA, and Multiple Regression were used. As a result, it was found that cyber dating abuse has a reciprocal relationship in terms of victimization and perpetration. Secondly, monitoring/control victimization was positively correlated with avoidant attachment, anxious attachment, non-acceptance, clarity, and social modeling. Also, monitoring /control perpetration was positively correlated with anxious attachment, clarity, goals, impulse, strategies, non-acceptance, perspective taking, soothing, social modeling, and neuroticism, while negatively correlated with agreeableness, conscientiousness, and openness to experience. Thirdly, cyber-dating abuse did not differ in terms of gender and age, while it differed for relationship length. To add, there was a positive relationship between social media, messaging app use, and cyber dating abuse. Lastly, only anxious attachment had significantly predicted monitoring/control victimization and perpetration in terms of cyber dating abuse. Therefore, the thesis contributes to the cyber dating abuse literature by providing a deeper understanding. The limitations of the research and suggestions for future studies are discussed.

YÜKSEK LİSANS

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

108

ELİF KURUM

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE CANDAN ŞİMŞEK

ORCID ID
0000-0003-2668-3850

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Uzamsal bakış açısı alma, Pragmatik ipuçları, İki dillilik

Spatial perspective-taking, Pragmatic cues, Bilingualism

ÇOCUKLARDA UZAMSAL BAKIŞ AÇISI ALMA BECERİSİ: PRAGMATİK İPUÇLARIN VE İKİ DİLLİLİĞİN ETKİSİ

SPATIAL PERSPECTIVE-TAKING ABILITY IN CHILDREN: THE EFFECT OF PRAGMATIC CUES AND BILINGUALISM

Bakış açısı alma boyutlarından biri olan uzamsal bakış açısı alma, başka bir kişinin bir nesneyi nasıl gördüğü ile ilgili çıkarımda bulunabilme becerisidir. Sınırlı sayıda araştırma çocukların uzamsal bakış açısı alma becerisini etkileyen koşullara odaklanmıştır. Bu tez, pragmatik ipuçlarının ve iki dilliliğin çocukların uzamsal bakış açısı alma becerisini nasıl etkilediğini incelemeyi amaçlayan üç deney içermektedir. Veriler, toplam 217 çocuktan toplanmıştır. Üç deney boyunca, çocuklara iki farklı nesnenin bulunduğu bir masada oturan kişinin yer aldığı fotoğraflar sunulmuştur. İlk deneyin amacı, pragmatik ipuçlarının ve iki dilliliğin uzamsal bakış açısı almanın örtük seviyesini nasıl etkilediğini araştırmaktır. Bu deneyin sonuçları: çocuklar hedef nesnenin konumunu hangi bakış açısından tanımlamaları gerektiği ile ilgili bir yönerge almadıklarında (örtük seviye), (1) bakış ve eylem pragmatik ipuçları mevcut olduğunda, çocukların fotoğraftaki kişinin bakış açısını daha sık aldıklarını ve nesnelerin konumlarını bu bakış açısına göre tanımladıklarını, (2) iki dilli çocukların, tek dilli çocuklar ile karşılaştırıldığında, fotoğraftaki kişinin bakış açısına göre nesnelerin konumlarını daha sık tanımladıklarını göstermiştir. İkinci deneyin amacı, pragmatik ipuçlarının ve iki dilliliğin uzamsal bakış açısı almanın açık seviyesini nasıl etkilediğini araştırmaktır. Sonuçlar, nesnelerin konumunu fotoğrafta yer alan kişinin bakış açısından tanımlamaları istendiğinde (açık seviye), iki dilli çocukların eylem ipucu veya bakış-eylem ipucu mevcut olduğunda uzamsal bakış açısını daha doğru bir şekilde aldıklarını göstermiştir. Son olarak, üçüncü deney ikinci deneyle aynıydı, ancak bu sefer pragmatik ipuçları koşulu, çelişen pragmatik ipuçlarının uzamsal bakış açısı alma becerisini nasıl etkilediğini incelemek için, değiştirildi. Üçüncü deneyden elde edilen sonuçlar (1) bakış ve eylem pragmatik ipuçlarının çeliştiği koşulda, bakış ve eylem pragmatik ipuçlarının örtüştüğü koşula göre, çocukların uzamsal bakış açısını daha doğru aldıklarını, (2) iki dilli çocukların bakış ve eylem ipuçlarının hem çeliştiği hem de örtüştüğü koşullarda tek dilli çocuklara göre uzamsal bakış açısını daha doğru aldıklarını, (3) tek dilli çocukların bakış ve eylem ipuçlarının hem çeliştiği hem de örtüştüğü koşullarda iki dilli çocuklara göre uzamsal bakış açısını daha hızlı aldıklarını göstermiştir. Ek olarak, ikinci ve üçüncü deneylerden elde edilen sonuçlar, 8 yaşındaki çocukların 6 ve 7 yaşındaki çocuklara göre uzamsal bakış açısı almada daha başarılı olduklarını göstermiştir. Genel olarak, tez boyunca yürütülen çalışmalar, pragmatik ipuçlarının ve iki dilliliğin çocuklarda bakış açısı alma becerisini hem açık hem de örtük seviyelerde etkileyen iki koşul olduğunu ortaya çıkarmıştır. Pragmatik ipuçlarının mevcut olduğu durumlarda (eylem ipucu, örtüşen bakış-eylem ipuçları, çelişik bakış-eylem ipuçları), iki dilli ve tek dilli çocukların bakış açısı alma becerilerinin farklılaştığını göstermiştir. Bu sonuçların olası açıklamaları, tez boyunca yürütülen çalışmaların sınırlılıkları ve gelecek çalışmalar için öneriler tartışılmıştır.

Spatial perspective-taking serves to understand how an external entity is positioned relative to another person. Several studies have suggested that some circumstances influence children's spatial perspective-taking ability. This thesis includes three experimental studies examining how pragmatic cues and bilingualism affect children's spatial perspective-taking ability. The data come from a sample of 217 children. Across three experiments, children were presented with photographs of a person seated at a table with two objects next to each other. The first experiment aimed to examine how pragmatic cues and bilingualism affect the implicit level of spatial perspective-taking, namely spontaneous spatial perspective-taking. Results showed that when children were required to describe object relations: (1) they took the person's perspective in the photograph more frequently and described object relations accordingly when gaze and action cues were present, (2) bilingual children took the person's perspective in the photograph to describe object relations more frequently than monolingual children. The second experiment aimed to examine how pragmatic cues and bilingualism affect the explicit level of spatial perspective-taking. Results showed that when children from 6 to 8 years old were explicitly required to describe object relations from the person's perspective in the photograph, bilingual children took the person's perspective more accurately when an action cue or gaze-action cue was present. Lastly, the third experiment was identical to the second experiment, but the condition of the pragmatic cues was changed to examine how the incongruity of pragmatic cues affects the spatial perspective-taking ability. Results from the third experiment showed that: (1) children were more accurate in their decision for the objects' position from the person's perspective in the photograph when gaze and action cues were incongruent than when the gaze and action cues were congruent, (2) bilingual children were more accurate than monolingual children in their decision when pragmatic cues were both congruent and

incongruent, (3) monolingual children made faster judgments about the location of objects from another person's perspective than bilingual children when pragmatic cues were both congruent and incongruent. Results from the second and the third experiments showed that 8-year-old children were able to take successfully spatial perspective than 6- and 7-year-olds. Overall, the discussed experiments showed that pragmatic cues and bilingualism are two circumstances that affect the children's spatial perspective-taking ability at both explicit and implicit levels. Spatial perspective-taking performance at the explicit level differs among bilingual and monolingual children if pragmatic cues (action cue, congruent gaze-action, or incongruent gaze-action) are present. The possible explanations of the findings, limitations, and suggestions for future works were discussed.

YÜKSEK LİSANS

ELİF KURUM

DANIŞMAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE CANDAN ŞİMŞEK

ORCID ID

0000-0003-2668-3850

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Uzamsal bakış açısı alma, Pragmatik ipuçları, İki dillilik

Spatial perspective-taking, Pragmatic cues, Bilingualism

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

PSİKOLOJİ
İNGİLİZCE

110

EZGİ BAYIRLI

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SİNAN ALPER

ORCID ID
0000-0002-9051-0690

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Depresyon, Kadın, Sosyal destek, Algılanan cinsiyet ayrımcılığı

Depression, Women, Social support, Perceived gender discrimination

TOPLUMSAL CİNSİYET AYRIMCILIĞI VE DEPRESYON İLİŞKİSİNDE ALGILANAN SOSYAL DESTEĞİN ILIMLAŞTIRICI ETKİSİ

THE MODERATION EFFECT OF PERCEIVED SOCIAL SUPPORT ON THE PERCEIVED GENDER DISCRIMINATION AND DEPRESSION RELATIONSHIP

Bu çalışmanın odak noktası, Türkiye'deki yetişkin kadınlarda algılanan cinsiyet ayrımcılığı ile depresif belirtiler arasındaki ilişkiyi ve algılanan sosyal desteğin bu ilişki üzerindeki rolünü incelemektir. Araştırmada verileri elde etmek için Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇSDÖ), Beck Depresyon Envanteri-II ve Cinsiyet Ayrımcılığına İlişkin Geçmiş Deneyimler Ölçeği kullanılmıştır. Depresyonun yordayıcılarını analiz etmek için hiyerarşik doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Sosyal desteğin moderasyon etkisinin analizi için moderasyon analizi yapılmıştır. Cinsiyet ayrımcılığının depresyonu pozitif yönde ve anlamlı bir şekilde yordadığı bulunurken, algılanan sosyal desteğin de depresyonu negatif yönde ve anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Algılanan sosyal desteğin ve sosyal desteğin üç alt ölçeğinden herhangi birinin, cinsiyet ayrımcılığı ile depresyon arasındaki ilişkide ılımlaştırıcı etkisi bulunmamıştır.

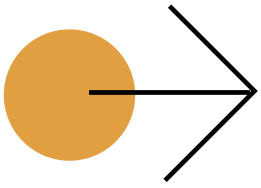
The focus of this study is the moderation effect of perceived social support on the perceived gender discrimination and depression relationship amongst women in Turkey. To obtain the data, the Beck Depression Inventory-II, the Multidimensional Scale of Perceived Social Support, and the Past Experience of Gender Discrimination Scale were used in the study. For analyzing the predictors of depression, a hierarchical linear regression analysis was conducted. Moderation analysis was conducted for analyzing the moderation effect. It was found that depression is positively predicted by perceived gender discrimination, and negatively predicted by perceived social support. Perceived social support did not moderate the relationship between perceived gender discrimination and depression.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

SANAT VE TASARIM

ANASANAT DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee
LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

SANATTA YETERLİK

TUĞÇE BAYDAR

DANIŞMAN
PROF. DR. MEHMET CAN ÖZER

ORCID ID
0000-0002-9318-4464

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Müzik akımları, Gelişkin teknikler, Solo viyola, 1945 sonrası müzik

Currents in music, Extended techniques, Solo viola, Music after 1945

1945 SONRASI SOLO VİYOLA ESERLERİNE YÖNELİK GELİŞKİN TEKNİKLER VE İCRA YÖNTEMLERİ

EXTENDED TECHNIQUES AND PERFORMANCE METHODS FOR SOLO VIOLA WORKS AFTER 1945

Bu incelemede 1945 sonrasını hazırlayan faktörler ve sonrasında yaşanan müzik akımları incelenmiş, gelişkin tekniklerin neden ve nasıl ortaya çıktığı, nasıl bir ortamda hazırlandığı icracı için kolaylık oluşturacak örneklerle anlatılmıştır. Üç bölümden oluşan incelemenin birinci bölümünde; müzik ana akımları besteciler ve eserlerinin yer aldığı örnekler ile anlatılmıştır. 1945 öncesinde diziselliğin gelişmesi, Avrupa'da Nazi baskısından dolayı yasaklanan ya da Avrupa'yı terk eden besteciler, 2. Dünya Savaşı'nın müzik dünyasında yarattığı etkiler özetlenmiştir. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra gerek Avrupa da gerek ise Amerikada yaşanan enstitüleşme ve besteciler tarafından denenen çeşitli müzik akımları anlatılmıştır. Elektronik müziğin ortaya çıkması, bestecilerin diziselliğin doruklarını deneyimlemesinden sonra yaşanan diğer akımlar ve tonaliteye dönüşler ana hatlarıyla örneklendirilmiştir. Modern viyolanın teknik seviyesinin geldiği nokta ve icracılar için çeşitli yöntemler anlatılmıştır. İkinci bölümde; icracıya yol gösterici olacak şekilde gelişkin teknikler fotoğraflar ile gösterilmiştir. Üçüncü bölümde ise 1945 sonrası solo viyola eserlerine yönelik sık kullanılan gelişkin tekniklerin yer aldığı eserlerin pasajlarından örnekler sunulmuş ve bu pasajlara uygun alıştırmalarla birlikte icracıya yol gösterici bir kılavuz oluşturulmuştur.

In this study, the trends in music after 1945 and the factors which had led to those have been analyzed and The emergence and development of extended techniques are explained with examples that facilitate the execution process. In the first part of this three-section study, the main stream trends are explored through iconic composers and their works. The evolution of serialism through up to 1945, composers censored or forced to leave Europe because of the Third Reich, the effects that World War 2 created on Music world have been summarized.. Instutionalization of music after the 2nd World War both in Europe and America and the various music trends experimented by composers are explained. Emergence of electronic music, the new trends emerging after the composers experiment the peaks of serialism and inclination back to the tonality are exemplified. The pinnacle of modern viola technique and their various execution methods are explained. In the second part, extended techniques are visually explained by using photographic illustrations. In the third part, in line with viola works after 1945 examples from passages from the repertoire which include common extended techniques are shown along with suggested exercises to provide a guideline for execution

YÜKSEK LİSANS

SANAT VE TASARIM
İNGİLİZCE

113

KORHAN OGAN

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ASLI GİRAY AKYUNAK

ORCID ID
0000-0002-4902-5562

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Elvin Jones, Caz davulculuğu, Davul seti tarihçesi, Davul tarihçesi

Elvin Jones, Jazz drumming, Drum set history, Drum history

ELVIN JONES'UN CAZ DAVULCULUĞUNA YENİLİKÇİ YAKLAŞIMI

ELVIN JONES' INNOVATIVE APPROACH TO JAZZ DRUMMING

1960'larda, Elvin Jones caz davulculuğunda davul geleneğini etkileyen radikal değişiklikler yaptı. Bu tez, Elvin'in caz davulculuğuna getirdiği yenilikçi yaklaşımı ve yaptığı temel katkıları örneklerle açıklamaya çalışmaktadır. Jones'un yaptığı katkılar arasında müzikal bir fikri ifade etmek için dört uzvun tamamını kullanmak, müzikal bir grup ortamında davulcunun rolünü genişletmek ve yeni bir zil çalım sistemi kullanarak zamanı taşıma işlevini genişletmek vardır. Bu tez, performansların, seçilmiş kayıtların, video materyallerinin ve mevcut literatürü bir araştırma aracı olarak kullanarak oluşturulmuştur. Elvin'in davul yaklaşımının analizini desteklemek ve uygun örnekler ortaya çıkarmak için bazı kayıtlar da notaya dökülmüştür.

In the 1960s, Elvin Jones made radical changes in jazz drumming that affected the tradition of drumming. This thesis attempts to explain the innovative approach and the essential contributions that Elvin made to jazz drumming. Jones' major contributions were using all four limbs to express a musical idea, expanding the role of a drummer in a group setting and expanding the function of time-playing by using a new system of cymbal phrasing. This thesis is achieved through an examination and analysis of performances, selected recordings, video materials and existing literature as research tools. Some recordings are also transcribed to support the analysis of Elvin's drumming approach and to provide examples for the mentioned innovations.

YÜKSEK LİSANS

SANAT VE TASARIM
İNGİLİZCE

114

ÖMER KARTELLİ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SEVCAN SÖNMEZ

ORCID ID
0000-0002-4181-1948

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
360 Video, Geleneksel Video, Sanal Gerçeklik, VR Senaryo, VR Çekim, VR Kurgu, Hikaye Anlatıcılığı

360 Video, Regular Video, Virtual Reality, VR Scenario, VRP Filmmaking, VR Editing, Storytelling

360 VİDEO VE GELENEKSEL VİDEONUN TEKNİK VE ESTETİK YÖNLERDEN KARŞILAŞTIRILMASI VE ÖRNEK BİR SANAL GERÇEKLİK PROJESİNİN ÜRETİLMESİ

COMPARING TECHNICAL – AESTHETICAL DIFFERENCES BETWEEN 360 VIDEO AND REGULAR VIDEO: CREATING AN EXAMPLE VIRTUAL REALITY PROJECT

Sinemada geleneksel anlatım yöntemleri ile 360 videonun teknik ve estetik farklılıklarının ele alındığı bu çalışmada, ayrıca farklı formatlarda üretilmiş iki belgesel proje ile insan algısı üzerinde yarattığı etkiler değerlendirilip ölçümlenmiş senaryo aşamasından izleyiciyle buluştuğu noktaya kadar karşılaştırmalı ve kapsamlı sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Formatların teknik ve estetik yapıları karşılaştırılmış aynı kısa belgesel öyküsünün iki farklı formatta senaryo, çekim, kurgusu gerçekleştirilmiş aynı örnekleme iki ayrı formatta belgesel izlettirilmiş ve anket çalışması yapılmış, anketler değerlendirilmiş ve 360 videonun geleneksel belgesel çalışmasına göre etki değerlendirilmesine gidilmiştir. Sonuç olarak elde edilen verilerde sanal gerçeklik teknolojisiyle gerçekleştirilen proje üzerinden çıkarımların belli başlıları : İnsan mekan ilişkisi açısından sanal gerçeklik, Sürdürülebilirlik açısından sanal gerçeklik, Yeniden izleme isteği ve etkileşim açısından sanal gerçeklik, Duyusal ve Duygusal Etki açısından sanal gerçeklik, temel başlıkları üzerinden çıkarımlara gidilmiştir.

In this study, the technical and aesthetic differences of regular video which is using traditional narration methods, and 360 videos are discussed and compared. The effects on human perception and viewing experience are analyzed with two documentary projects produced in different formats. Comprehensive results are aimed to be reached from start to end of the project making process until it meets with the audience. The technical and aesthetic structures of the formats were compared, the scenario shooting setup of the same short documentary story was carried out in two different formats, the same sample was made to watch the documentary in two different formats and a survey was conducted, the questionnaires were evaluated and the impact measurement of 360 videos was made according to the traditional documentary work. As a result, the main inferences from the project realized with virtual reality technology in the data obtained are: Inferences were made on the main titles of virtual reality in terms of human-space relationship, virtual reality in terms of sustainability, virtual reality in terms of re-watching and interaction, and virtual reality in terms of sensory and emotional effect.

YÜKSEK LİSANS

AYKUT ÖZKAN

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ASIM KÜRŞAD TERCİ

ORCID ID
0000-0002-7464-5747

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Dowland, Lavta, Gitar, Rönesans

Dowland, Lute, Guitar, Renaissance

SANAT VE TASARIM
TÜRKÇE

RÖNESANS DÖNEMİNDE JOHN DOWLAND

JOHN DOWLAND DURING THE RENAISSANCE

John Dowland 1563 – 1626 yılları arasında yaşamış, Rönesans dönemi lavta icracısı ve bestecidir. Kariyerinin başlangıcından itibaren ismini tüm Avrupa'ya duyurmuş olan İngiliz lavtacı Dowland, yaşadığı dönem içinde lavta eşlikli şarkı kitapları yayımlamış, şarkıları herkes tarafından beğeniyle karşılanarak, lavta icracıları arasında ismini ön plana çıkarmayı başarmıştır. Çoğu el yazması halinde olan solo lavta eserleri ise günümüze kadar önemini koruyarak gelmiş, klasik gitar repertuarlarında yerini almayı başarmıştır. Toplum anlayışından birey anlayışına evrilen Rönesans süresince bilimde, eğitimde, felsefedeki gelişmeler sanatın ve sanatçıların ilgi alanlarını da genişleterek, geçmişte yalnızca dini meseleleri konu edinen sanat eserlerinin yerini dünyevi olan, yaşamın ve yaşama sevincinin önemini anlatan sanat eserleri almaya başlamıştır. Bu durum, müziğin sınırlarını genişleterek çok sesliliğin gelişmesinde ve beraberinde çalgı müziğinin de öne çıkmasında etkili rol oynamıştır. Dowland'ın lavta için yazdığı eserler, yalnızca Rönesans döneminin çalgı müziği açısından öneme sahip olmakla kalmayıp, Julian Bream, Andrés Segovia gibi günümüzün önde gelen gitar icracılarının repertuarlarında yer almaktadır. Şarkı kitapları da günümüzde büyük ölçüde ilgi kaynağı olarak, popüler müzikte ismini duyurmuş Sting'e kadar birçok değerli solistin gerek sahne performanslarında gerekse CD kayıtlarında sıkça yer almaya devam etmektedir.

John Dowland, who lived from 1563 to 1626, was a Renaissance lute player and composer. British Lutist Dowland, who made his name known all over Europe from the beginning of his career, published songbooks with lute accompaniment during his lifetime, and his songs were appreciated by everyone, as he succeeded in bringing his name to the forefront among lute performers. His solo lute works, most of which are in manuscript, have survived to the present day by preserving their importance and have succeeded in taking their place in Classical Guitar repertoire. During the Renaissance, developments in science, education and philosophy expanded the interests of art and artists, replacing works of art that dealt only with religious issues in the past; Dowland began to receive works of art that were worldly and described the importance of life and the joy of living. This situation played an effective role in the development of polyphony by expanding the boundaries of music and the emergence of instrument music with it. Dowland's works for the lute are not only important for their place in the instrumental music of the Renaissance period, but also for their place in the repertoire of today's leading guitar performers such as Julian Bream and Andrés Segovia. Songbooks continue to be frequently included in stage performances and CD recordings of many valuable soloists, including popular artists such as Sting.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

EBRU ÖPÖZ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ASLI GİRAY AKYUNAK

ORCID ID
0000-0002-4902-5562

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Arthur Rubinstein, Krystian Zimerman, Seong- Jin Cho, Chopin, Piyano tekniği, Yorumculuk, Romantik stil

Arthur Rubinstein, Krystian Zimerman, Seong-Jin Cho, Chopin, Piano technique, Interpretation, Romantic style

SANAT VE TASARIM
TÜRKÇE

ARTHUR RUBINSTEIN, KRYSTIAN ZIMERMAN VE SEONG-JIN CHO'NUN CHOPIN YORUMLARININ VE ESTETİK ANLAYIŞLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

COMPARATIVE ANALYSIS OF CHOPIN INTERPRETATIONS AND AESTHETIC CONCEPTS OF ARTHUR RUBINSTEIN, KRYSTIAN ZIMERMAN AND SEONG-JIN CHO

Chopin, Romantik dönemin ünlü bestecilerinden biri olup, piyano tekniğine ve repertuvarına sayısız yenilikler kazandırmıştır. Dönemin bireyselleşme eğilimi bestecinin kendi üslubunu kazanmasını sağlamış ve zamanla Chopin stili oluşmuştur. Romantik stil öncelikle kendi içinde analiz yöntemi kullanılarak açıklanmış olup, daha sonra fikir ve çalış tekniği bakımından Chopin stili ile karşılaştırılmıştır. Bestecinin eserleri günümüzde halen piyanistlerin standart repertuvarının mutlak bir parçası olması sebebiyle yıllar içerisinde öncü Chopin yorumcuları ortaya çıkmıştır. Chopin yorumlarıyla öne çıkan üç farklı nesilden piyanist, Arthur Rubinstein, Krystian Zimerman ve S-Jin Cho'nun Chopin'e ait kattığı yenilikler bakımından tür olarak daha öncelikli olduğu düşünülen Etüt Op.10 No.5, Balad Op.52 No.4 ve Polonez Op.53 'Heroic' yorumları incelenmiştir. Çalışmanın amacı farklı formlar icra edilirken yorumculuk kuramları çerçevesinde ortaya çıkan değişimleri ve farklı nesillerden piyanistlerin Chopin'in yorumları arasındaki benzerlik ve farkları gözlemlemektir. Seçilen eserler üç piyanist tarafından gerçekleştirilmiş kayıtlara dayanarak karşılaştırmalı analiz yöntemiyle ele alınmıştır. Çalışmanın odak noktası farklı alt yapılardan gelen piyanistlerin Chopin yorumculuğu açısından estetik anlayışlarının ve stillerinin zaman içerisindeki değişimidir.

Chopin, as one of the most famous composers of the Romantic Period, contributed numerous innovations to piano technique and repertoire. The disposition towards individualization of this Period resulted in the development of a Chopin style through the composer's acquisition of his own style. The study explains the Romantic style through analysis and then proceeds to compare this with the Chopin style according to the ideas and performance techniques. Since the composer's Works have always been and continue to be an integral part of every pianist's standard repertoire, many leading Chopin interpreters have come forth. The thesis examines the Chopin interpretations of masters Arthur Rubinstein, Krystian Zimerman and S-Jin Cho based on the Etude Op.10 No.5, Ballade Op.52 No.4 and the Heroic Polonaise Op.53, as genres outstanding in their Chopin innovations. The aim of the study is to observe the similarities and differences among the Chopin interpretations of pianists from three different generations, based on differences caused by differing approaches and interpretative theories. The chosen Works are taken into consideration through comparative analysis based on the major recordings of the three pianists. The focus of the thesis is to see the change of the aesthetic understanding and styles of pianists from different backgrounds over time, specifically on their Chopin interpretations.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

GÜLCE GÜZİN UTKU

DANIŞMAN
PROF. DR. AHMET ŞEFİK GÜNGÖR

ORCID ID
0000-0003-4414-990X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Özel efektler, Görsel efektler, Fantastik ve bilim kurgu film türleri, Sinema seyircisi

Special effects, Visual effects, Fantasy and science fiction film genres, Cinema audience

SANAT VE TASARIM
TÜRKÇE

FANTASTİK VE BİLİM KURGU FİLMLERİNDE KULLANILAN GÖRSEL EFEKTLERİN GELİŞİMİ VE SİNEMA ANLATIMINA ETKİLERİ

THE DEVELOPMENT OF VISUAL EFFECTS USED IN FANTASTIC AND SCIENCE FICTION MOVIES AND ITS EFFECTS ON CINEMA EXPRESSION

Dünya genelinde teknolojik gelişmelerle birlikte hızlanan dijitalleşme ile sinema büyük bir dönüşüm geçirmiştir. 1800'lü yıllarda modern sinemanın ortaya çıkışıyla birlikte özel efektler, animasyonlar ve çeşitli teknikler sanatçılar tarafından tercih edilmeye başlamıştır. Sinema anlatımına ve estetiğine katkı sağlamak amacıyla canlı çekimler sırasında oluşturulan özel efektler, 1970'lerden sonra yerini yavaş yavaş bilgisayar aracılığıyla tasarlanan görsel efektlere bırakmıştır. Önceleri çekilmesi zor, tehlikeli veya imkansız olan sahneler geniş bir zaman diliminde ve büyük bir bütçeyle oluşturulurken, sinemasal üretimde bilgisayar desteğinden yardım alınmasıyla birlikte zamandan, iş yükünden ve maliyetten kazanç sağlanmıştır. Efektlerin biçimsel ve içeriksel olarak değişim göstermesi üretim süreçlerini farklılaştırmıştır. Yaratıcı beyinlerin ulaştığı her türlü tasarıyı gözler önüne serebilme yetisine sahip olan görsel efektler ile birlikte sanatçılar tüm sınırlılıklardan arınmış, alanlarında olabildiğince özgürleşmişlerdir. Sanatkarların kendi sübjektifliğinde değerlendirdiği nesnel dünya kavramlarının sanal dünyada seyirciyle buluşması üzerine izleyici, sanatçıların öznel gerçekliklerine tanık olmuştur. Fotorealistik düzeyde yapılan çalışmalar karşısında seyirci adeta gerçek olanla sanal olanı ayırt edemez bir vaziyete gelmiştir. Böylece soyut kavramları somutlaştırmada çok güçlü bir yöntem olan görsel efektler, filmin anlatısına ve estetiğine katkı sağlamaktan öte sinemayı kökten değiştiren bir yenilik haline gelmiş, sunduğu gerçekçi sonuçlar ile sinemayı farklı bir boyuta taşımıştır. Bilim kurgu ve fantastik film türlerinin, öncesinde özel efektler sonrasında bilgisayarlar aracılığıyla her türlü üç boyutlu tasarıyı gözler önüne serebilen, filmlerin anlatısına ve estetiğine büyük katkılar sağlayan görsel efektler sayesinde sinemada bir tür haline geldiği ve zamanla her izleyici kitlesi tarafından ilgi gördüğü apaçık ortadadır. Fantastik türünde kendi evrenini oluşturan süper kahramanlara, yaratıklara, özel güçlere, büyülere, tılsımlara yani gerçek olmayan masalsı ögeler içeren kurmacalara yer verilirken, bilim kurgu türünde ise gerçekçi olmayan fakat gerçekleşmesi olası olan hikayelerin evrende geçen durumlarını ve olaylarını gözler önüne serebilmek için teknoloji ve bilimden yararlanılarak; tıptaki ilerlemeler, endüstriyel gelişmeler, yepyeni dünyalar, uzay ve uzaylılar, ışık hızıyla gerçekleşen seyahatler, zamanda yolculuk, robotlar ve gelişen teknolojiler gibi konular ele alınırken neyin nasıl gerçekleştiğiyle ilgilenilmemektedir. Önemli olan sanatçıların kendi dünyasında kurduğu gerçekliği seyirciye nasıl sunduğudur. Bu doğrultuda yepyeni gerçeklikler yaratmada yani salt filmlerin oluşumunda olmazsa olmaz olan görsel efektler sanatçıların en büyük yardımcısı konumundadır.Çalışmada, görsel efekt türleri, gelişim süreçleri ve görsel efektlerin sinemasal gerçeklikle ilişkisi irdelendikten sonra görsel efektlerin fantastik ve bilim kurgu türleriyle olan bağlantısı ve bahsi geçen türler üzerinde yarattığı estetik ve teknik kazanımlar hakkında bilgi verilecektir. Ardından Avatar, Yer Çekimi ve Star Wars: Skywalker'ın Yükselişi filmlerinde kullanılan görsel efektler ve yardımcı teknolojiler analiz edilecek ve böylece yıllar içerisinde teknolojik gelişmelerle birlikte görsel efektlerde kaydedilen ilerlemelerin filmlere sağladığı katkılar örnekler üzerinden pekiştirilecektir.

Cinema has undergone a great transformation with the accelerated digitalization with technological developments around the world. With the emergence of modern cinema in the 1800s; special effects, animations and various techniques began to be preferred by artists. Special effects created during live shootings in order to contribute to the cinematic narration and aesthetics were gradually replaced by computer-designed visual effects slowly after the 1970s. Scenes that were difficult, dangerous or impossible to shoot in the past were created in a vast time period and with a large budget, with the help of computer support in cinematic production leading to time, workload and cost being saved. The change of effects in terms of form and content has differentiated the production processes. With visual effects, which is able to reveal all kinds of designs that creative minds have reached. Artists in the process have been freed from all limitations and have become as free as possible in their fields. The audience witnessed the personal realities of the artists after the concepts of the objective world, which the artists evaluated in their own subjectivity and met with the audience in the virtual world. In the face of the works done at the photorealistic level, the audience have come to a point where they cannot distinguish between the real and the virtual. Visual effects which are a very powerful method of embodying abstract concepts have become an innovation that radically changed cinema rather than contributing to the narrative and aesthetics of the film, and brought cinema to a different dimension with the realistic results it offers. It is obvious that science fiction and fantasy film genres have become a genre in cinema. Thanks

YÜKSEK LİSANS

GÜLCE GÜZİN UTKU

DANIŞMAN

PROF. DR. AHMET ŞEFİK GÜNGÖR

ORCID ID

0000-0003-4414-990X

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Özel efektler, Görsel efektler, Fantastik ve bilim kurgu film türleri, Sinema seyircisi

Special effects, Visual effects, Fantasy and science fiction film genres, Cinema audience

to visual effects, all kinds of three-dimensional designs through computers after special effects can be revealed and contributes greatly to the narrative and aesthetics of films, that over time they have attracted attention from all audiences. In the fantasy genre, the superheroes who created their own universe, creatures, special powers, spells, talismans; fictions containing unreal fairy tale elements are included. In the science fiction genre, using technology and science to reveal the situations and events in the universe of stories that are not realistic but likely to happen, subjects like advances in medicine, industrial developments, new worlds, space and aliens, traveling at the speed of light, time travel, robots, and developing technologies are established and created. It is less interested with what happens and how it happens. The important thing is how the artists present the reality they have established in their own world to the audience. In this direction, visual effects which are indispensable in creating new realities are the biggest assistants of the artists. In this study, after revealing the visual effect types, development processes, and the relationship between visual effects and cinematic reality; information about the connection of visual effects with fantasy and science fiction genres and the aesthetic and technical gains created on the mentioned genres were mentioned. The visual effects and assistive technologies used in the films Avatar, Gravity and Star Wars: The Rise of Skywalker were analyzed and also the contributions of the advances made in visual effects to the films along with the technological developments over the years were reinforced with the use of examples.

YÜKSEK LİSANS

SANAT VE TASARIM
TÜRKÇE

POP ART'IN GÜNÜMÜZ DUVAR KAĞIDI DESENLERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF POP ART ON TODAY'S WALLPAPER PATTERNS

YAĞMUR YILMAZ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZLI BENLİOĞLU

ORCID ID
0000-0002-5004-8235

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Pop Art, Desen, Örüntü, Duvar Kağıtları

Pop Art, Design, Pattern, Wallpapers

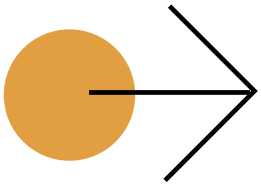
Pop Art, popüler sanat kavramının kısaltılmış hali olarak kullanılan bir ifadedir. Bu terim İngiltere'de 1958 yılında İngiliz Lawrance Alloway tarafından "Sanatlar ve Kitle İletişimi" adlı makalede ilk defa kullanılmıştır. Pop Art akımının gelişmesiyle birlikte sanatsal anlamda birçok yeni görüş ortaya çıkmıştır. Çizgi romanları, sanatsal çalışmalar haline getirerek ortaya çıkan Pop Art, 1950 yılından itibaren Amerika'da da kendini göstererek gelişimini sürdürmüştür. Bu akım, birçok alanda etkiler yaratmış, özellikle duvar kağıdı desenlerinin gelişmesine büyük katkılar sağlamıştır. Klasik anlayışa karşı gündelik hayata giren bu akım, son zamanlarda ev dekorasyonunda trend haline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, Pop Art'ın ortaya çıkışından günümüze kadar gelişimini, hayatımızda yarattığı etkilerini ve duvar kağıdı desenlerinde oluşturduğu etkileri görsel araştırma yöntemleri ile ele almaktır.

Pop Art is an abbreviated form of popular art. This concept was first brought by young artists to the mainstream who reacted to abstract expressionism in America and England. This term was first used in England in 1958 by Englishman Lawrence Alloway in the article "The Arts and Mass Communication". The article was published in the journal "Architectural Design" and used to describe popular culture products. With the development of the Pop Art movement, many new artistic ideas have emerged. Pop Art, which emerged by turning comics into artistic works, showed itself in America during the 1950s and entered the process of completing its development with an advanced development process. Although this movement has created interaction in many areas, it has made great contributions especially in the development of wallpaper patterns. It is seen that this outstanding trend, which emerged in our daily lives, has recently become a trend in home decoration. The aim of this study is to discuss the development process of Pop Art from its emergence to the present. The effects of this movement on daily lives and the effect it has created on wallpaper patterns since its emergence will be discussed. This work will be evaluated in the light of the sources we have obtained from the literature, under the title of "The Effect of Pop Art on Today's Wallpaper Patterns". For this purpose, this article will be analyzed by the information obtained by scanning the literature.

lee

TURİZM İŞLETMECİLİĞİ

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

SİNAN CANA

DANIŞMAN
PROF. DR. SABAH BALTA

ORCID ID
0000-0002-7353-3110

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Kırsal Turizm, Alternatif Turizm, Çevre, Kültürel Değişim, Yeşil Turizm, Agri-Turizm

Rural Tourism, Alternative Tourism, Environment, Cultural Change, Green Tourism, Agri-tourism

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TURİZM İŞLETMECİLİĞİ
İNGİLİZCE

İZMİR'DE KIRSAL TURİZM: POTANSİYEL VE MEVCUT DESTİNASYONLARIN SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK YÖNLERİ

RURAL TOURISM IN İZMIR: SOCIAL, CULTURAL AND ECONOMIC ASPECTS ON POTENTIAL AND EXISTING DESTINATIONS

Bu araştırmanın temel amacı, mevcut veya aday kırsal turizm destinasyonlarının sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini belirlemektir. Yerel halk, hükümet yetkilileri ve sektör profesyonelleri ile mülakatlar yapılmıştır. Toplanan nitel veriler daha sonra nitel içerik analizi yöntemine göre analiz edilmiş ve ilgili literatürden elde edilen bulgularla karşılaştırılmıştır desteklenmiştir. Çalışma, kırsal turizm türünün yaklaşımının gerek yeni destinasyonlar, gerekse klasik destinasyonlar, turizm ile desteklenen köy ve beldeler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, kırsal turizmde ve genel olarak turizm endüstrisinde çalışan veya bu turizm türünden tarafından etkilenen bireylerin deneyimlerine odaklanmaktadır. Bu etkiler ayrı başlıklarda incelenmiş ve sorular buna göre hazırlanmıştır. Bulgular, kırsal turizmin ve diğer ilgili alternatif turizm türlerinin etkileri çalışmanın son bölümünde derlenmiştir. Sonuçlar, yerleşik destinasyonların turizmden zarar gördüğünü veya turizme aşırı bağımlı olduğunu gösterirken, yeni keşfedilen destinasyonların daha fazla tanıtıma ihtiyaç duyduğunu göstermiştir. Var olan destinasyonlar aşırı turizmden zarar görmekte ve geleneksel kitle turizmi anlayışı yerine kırsal turizm faaliyetlerine yönelmelidir.

Main objective of this research is to determine the social, cultural and economic aspects of already existing or candidate rural tourism destinations. Interviews were conducted with the local populace, government officials and industry professionals. The interviews were then analyzed according to qualitative content analysis method and were supported by findings from relevant literature. The study aims to prove the advantages and the disadvantages of the rural tourism approach on villages and towns that are supported by tourism whether they are new destinations or destinations that are already established and known by the industry and the tourists. The study focuses on experiences of the interviewed individuals that are practicing or affected by rural tourism and the tourism industry in general. These effects are studied in separate topics and the questions were prepared accordingly. The findings are compiled in the last section of the paper, showing the effects of rural tourism and the other relevant alternative tourism types. The results vary between destinations with established destinations being somewhat damaged or overly dependent on tourism and new destinations being left out, requiring more marketing. Established destinations are suffering from over-tourism and switching to rural tourism activities instead of the traditional mass tourism approach.

YÜKSEK LİSANS

TURİZM İŞLETMECİLİĞİ
İNGİLİZCE

122

THEOPHILUS ANYANE ASARE

DANIŞMAN
PROF. DR. ORHAN İÇÖZ

ORCID ID
0000-0002-3077-8476

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
E-Turizm, Paradigma değişimi, Yoksulluğun azaltılması, Sürdürülebilir turizm aracı, Zenginlik yaratma, Sanal turizm ve yapay zeka, Yeniden tasarlama, Yeniden keşfetme

E-Tourism, Paradigm shift, Poverty alleviation, Sustainable tourism tool, Wealth creation, Virtual tourism and artificial intelligence, Redesign, Reinvent

E-TURİZM'DE PARADİGMA DEĞİŞİKLİĞİ: YOKSULLUĞUN AZALTILMASI İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR TURİZM ARACI

E-TOURISM'S PARADIGM SHIFT: A SUSTAINABLE TOURISM TOOL FOR POVERTY ALLEVATION

Turizm sektörünü ele geçiren paradigma değişimi ve bunun BİT'lerin kullanılmaya başlanmasıyla her yerde hissedilen etkisi göz ardı edilemez. Turizm endüstrisi, sosyoekonomik kalkınma ve yoksulluğun azaltılması çabalarına yön veren endüstrilerden biri olarak lanse edilmektedir. Ancak, eTurizm'in sektördeki paradigma değişikliğiyle birlikte birçok bireyi ve geleneksel iş yapma biçimlerini etkilemesi, eTurizm'in sürdü rülebilir geçim kaynaklarına bir tehdit olarak görülmek yerine tüm paydaşların genel refahına nasıl katkıda bulunabileceğini anlama ihtiyacını doğurmuştur. E-Turizm gelişmelerinde pek çok fırsat olduğu söylenmektedir, ancak ne zaman eTurizmden bahsedilse, argümanları desteklemek için bu yeni işler, fırsatlar vb. hakkında çok az veya hiç belge bulunmadığında, tam olarak yeni işlerin, yeni fırsatların ve bunlarla birlikte gelen her şeyin ne olduğu sorusu ortaya çıkmaktadır. Literatürdeki pek çok çalışma, turizmi kullanarak yoksulluğun azaltılması konusuna bizzat toplum bireylerinin gözünden bakmıştır. Ancak bu çalışma, eTurizm'in getirdiği paradigma değişimi hakkındaki görüşlerini araştırarak, konuya konaklama ve turizm endüstrisi hakkında ilk elden bilgi sahibi olan bireylerin ve uzmanların gözünden bakmayı amaçlamıştır. Çalışma, konaklama ve turizm sektör ü ndeki teknolojik gelişmelerin yoksulluğun azaltılması için sürdürülebilir bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini belirlemeyi amaçlamıştır. Dolayısıyla bu tez, eTurizm-yoksulluğun azaltılması bağlantısı tartışması hakkında ek bilgiler ve daha derin bir anlayış sağlayarak literatüre katkıda bulunmaktadır.

The paradigm Shift that has taken over the tourism industry and its impact being felt all over with the introduction of ICTs is something that cannot be overlooked. The tourism industry has been touted as one of the industries steering the drive for socioeconomic development and poverty alleviation. However, with eTourism's Paradigm shift in the industry, which has affected many individuals and the traditional ways of doing things has prompted the need to understand how eTourism can contribute to the general well-being of all stakeholders, rather than it being seen as a threat to sustainable livelihoods.It is said that many opportunities abound in the eTourism developments, but the question of what the exact new jobs, new opportunities and all that comes with them are, arises whenever eTourism is mentioned with little to no documentation on these new jobs, opportunities, etc., available to support arguments. Many pieces of literature have looked at poverty alleviation using tourism through the lenses of the community people themselves. However, this study sought to look at the issue through the lenses of the individuals and experts with first-hand knowledge the hospitality and tourism industry by surveying what their opinions are on the paradigm shift brought about by eTourism. The study aimed to identify how technological advancements in the hospitality and tourism sector can be leveraged as a sustainable tool for poverty alleviation. Thisthesis thus contributes to the body of literature by providing additional insights and a deeper understanding on the eTourism-poverty alleviation nexus discussion.

YÜKSEK LİSANS

TURİZM İŞLETMECİLİĞİ
İNGİLİZCE

123

YAŞAR CAN AY

DANIŞMAN
DOÇ. DR. FERİKA ÖZER SARI

ORCID ID
0000-0001-9899-256X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Covid-19 Pandemisi, Turizm, Turist Rehberleri, Turist Rehberlerinin Algıları

Covid-19 Pandemic, Tourism, Tourist Guides, Tourist Guides' Perceptions

EGE BÖLGESİNDEKİ AKTİF TURİST REHBERLERİNİN COVID-19 PANDEMİSİNİN MESLEKLERİNE ETKİSİNE DAİR ALGILARININ BİR ANALİZİ

AN ANALYSIS OF THE ACTIVE TOURIST GUIDES' PERCEPTIONS ON THE EFFECTS OF GLOBAL PANDEMIC ON THEIR PROFESSION IN AEGEAN REGION

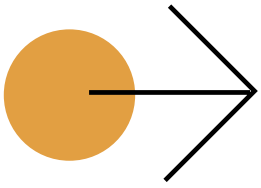
3 senedir hayatımızda bulunan Covid-19 pandemisi insanlığı çok yakından etkilemiştir. Pandemi hastalığın yayılmasının engellenmesi adına birtakım zorunluluklar getirdiği için birçok sektör işlemlerini durdurmuş ya da mininal düzeye taşımıştır. Covid-19 hastalığından en çok etkilenen sektörlerden birisi de turizm sektörüdür. Taşımacılık, yeme-içme, konaklama ve eğlence gibi turizmin birçok alanında hizmetler durma noktasına gelmiştir. Bu çalışmada, Covid-19 pandemisinin dünyada ve ülkemizde bıraktığı etkiler izlenmiştir. Çalışma sonunda ise, Ege bölgesinde bulunan turist rehberlerinin pandeminin kendi mesleklerine etkilerine dair algıları hakkında bilgi verilmektedir. Genel olarak, kuruluşlar, devlet yayınları, kitaplar ve çeşitli akademik makalelerden alıntılar yapılmıştır. Kendi algıları hakkında bilgi elde etme kapsamında Ege bölgesinde bulunan turist rehberlerine elektronik anket vasıtasıyla ulaşılmıştır. Ege bölgesinde bulunan Aydın Rehberler Odası, Muğla Rehberler Odası ve İzmir Rehberler Odası'na bağlı 2,260 adet rehber bulunmaktadır. Bu kapsamda, 1,564 aktif rehberden 183 kişiye ulaşılmıştır. Rehberlerden gelen yanıtlar Spss ile analiz edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda, son kısımda onların algıları üzerinden öneriler sunulmuştur.

The Covid-19 pandemic that has been in our lives for 3 years, has affected humanity very closely. Many sectors have stopped or minimized their operations because the pandemic has been bringing some necessities to prevent the spread of the virus. One of the most affected sectors by Covid-19 disease is tourism. Services in many areas of tourism such as transportation, food and beverages, accommodation and entertainment have come to a standstill. In this study, the effects of Covid-19 in the world and our country is monitored. At the end of the study, information about the perception of tourist guides who are in the Aegean region, on the effects of the pandemic on their profession, is given. Quotations are made from organizations, government publications, books and various academic articles. Tourist guides in the Aegean region were reached through an e-survey within the scope of obtaining information about their perceptions. There are 2,260 tourist guides from "Aydın Chamber of Tourist Guide", "Muğla Chamber of Tourist Guide" and lastly "İzmir Chamber of Tourist Guide" in the Aegean region. In this context, it is reached 183 tourist guides from the 1,564 active tourist guides. Answers from the tour guides were calculated as analytical via a computer program that is Spss. In line with these data, various suggestions were also given on their perceptions at the end.

lee

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ECEM ERVENSEL

DANIŞMAN
EMRE İŞERİ

ORCID ID
0000-0002-0142-1240

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Politik ekonomi, Neoliberal kalkınmacılık, İklim değişikliği, Kahverengi kapitalizm, Fosil bağımlılık, Yenilenebilir enerji dönüşümü

Political economy, Neoliberal developmentalism, Climate change, Brown capitalism, Fossil dependency, Renewable energy transition

NEOLİBERAL KALKINMACILIĞIN GÖLGESİNDE DEKARBONİZASYON: TÜRKİYE'NİN KÖMÜR SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ

DECARBONIZATION IN THE SHADOW OF NEOLIBERAL DEVELOPMENTALISM: THE CASE OF TURKEY'S COAL INDUSTRY

2015 yılında imzalanan Paris Anlaşması, 6 yıl gecikmeli olarak 10 Kasım 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) onaylanmıştır.Nihayet, Türkiye de bu anlaşmanın tarafı olmuştur. Anlaşma'nın temel hedefi şüphesiz ki iklim değişikliği ile mücadele ve bunun paralelinde karbon emisyonu azaltımı sağlanmaktır. Bu yüzyılın sonuna kadar küresel sıcaklığın 1,5 derece ile sınırlandırılması hedeflenmektedir. Paris Anlaşması, karbon yoğun kaynaklardan temiz enerjiye, yani yenilenebilir enerji kaynaklarına doğru ilerleyen bir dönüşüm için uygun zemini hazırlamıştır. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (2021a) karbondan çıkış için ortaya koymuş olduğu yol haritasına göre, gerek uluslararası boyutta çabaların artması planlanırken gerek ise ulusal boyutta başta enerji olmak üzere çeşitli alanlara ilişkin politikalarda radikal değişikliklere gidilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Avrupa Birliği'nin yürürlüğe koyduğu Yeşil Mutabakat ile birlikte yeşil ekonomik dönüşüm gündemdeki yerini almıştır. Bu süreçte yerel hükümetlerin rolü ve politika önceliklerine özel olarak önem atfedilmiştir. Bu bağlamda, bazı ülkeler yenilenebilir enerji dönüşümü ile gerçekleşen karbonsuzlaşma sürecinde; uluslararası anlaşmalara paralel olarak taahhütlerine ve politikalarına yön vermektedir. Diğer bir yandan ise bazı ülkelerin hangi nedenler ile diğer ülkelere kıyasla daha az ilerleme kaydettikleri literatürde tartışılmaktadır. Gelişmekte olan bir ülke olarak nitelendirilen Türkiye özelinde bakıldığında, yenilenebilir enerji dönüşümü için ciddi adımlar atılmış ve uluslararası anlaşmalara taraf olup bunlara hizmet eden eylem planları ortaya konmuştur. Örneğin Türkiye Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı (2014) bunu desteklerken, öte yandan kalkınma planlarında da sürdürülebilirliğe dikkat çekilerek yenilenebilir enerji için de hedefler belirtilmiştir (On Birinci Ulusal Kalkınma Planı, 2019). Fakat, karbon emisyon oranları 1990'dan bu yana artmıştır. Küresel iklim değişikliği ile mücadele ve yenilenebilir enerji geçişi sürecine ilişkin gelişmeler devam ederken, fosil yakıtlara olan bağımlılık da devam etmekte ve net bir yol haritası oluşturulamamıştır. Fosil yakıtların sebep olduğu emisyonlar çevresel bozulmaları tetiklerken, gelişmekte olan ekonomisi ve artan enerji ihtiyacı ile birlikte Türkiye çareyi enerji ithalatında bulmuştur. 2020 yılında %70,0'lik bir oran ile net bit ithalatçı konumundadır (IEA, 2021b). Bu durum ise bir de enerji güvenliğine atıfta bulunmaktadır. Hâlihazırda hem iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmek hem uluslararası trendin bir parçası olmak, hem de fosil yakıtların sebep olduğu negatif etkileri göstermek için Türkiye'nin karbondan çıkış sürecini analiz etmek önem arz etmektedir. Bu çalışmada, yukarıda da bahsedildiği gibi özellikle gelişmekte olan ülkelerin de-karbonizasyon sürecinde neden yeterince ilerleme kaydedemedikleri sorusuna Türkiye örneğinin ulusal düzeydeki analizi üzerinden cevap verilecektir. Bahsedilen arka plan ışığında bu tezin temel savı, Türkiye'nin bu süreçte yeterli seviyede yol kat edememesinin nedeni benimsemiş olduğu neoliberal kalkınmacı modeldir. Karbon yoğun bir şekilde, hızlı büyümeyi ön planda tutan bu ekonomik yaklaşım, çevre ve yenilenebilir enerji politikalarını geri planda bırakmıştır. Bu savı desteklemek için çalışmada fosil yakıtlara olan yatkınlığın devam etmesi irdelenerek; veri ise kömür sektörüne ilişkin sağlanan çeşitli teşviklerin yer aldığı ulusal planlar, finansal raporlar ve kömürün yol açtığı negatif ekonomik etkilere ilişkin istatistiklerden toplanacaktır. Nitel ve nicel araştırma verilerinin eş zamanlı kullanılarak ulaşılan analizin ışığında, neoliberal kalkınmacı olarak nitelendirilen yaklaşım, ekonomi, çevre ve yenilenebilir enerji politikaları arasında negatif bir korelasyona ve çelişkilere sebep olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak, Türkiye'nin fosil yakıtlara olan bağımlılığını azaltması ve en önemlisi kömürden kademeli olarak çıkması durumunda Paris hedeflerine daha uyumlu olabilecektir. Bunun için ise, Türkiye'nin büyüme modelinin daha yeşil kapitalist bir kalkınma modeline evirilmesi aracılığıyla bu gidişatın değiştirilmesinin mümkün olacağı sonucuna varılmıştır.

The Paris Agreement, signed in 2015, was approved by the Turkish Grand National Assembly (TBMM) on November 10, 2021, after a delay of 6 years. Finally, Turkey has become a party to this Agreement. The Agreement's main objective is undoubtedly to combat climate change and, in parallel, to reduce carbon emissions. It aimed to limit the global temperature change to 1.5 degrees by the end of this century. Paris Agreement has paved the way for a progressive transformation from carbon-intensive sources to clean, renewable energy. The International Energy Agency's (2021a) road map for the exit from carbon has emphasized that policy revisions should be made in various fields at the national and international levels. In addition to environmental and energy policies, a green economy has taken its place on the agenda with the Green Deal being enforced by the European Union. This process paid particular attention to the role of national governments and their policy priorities. In this context, some countries undertaking

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ECEM ERVENSEL

DANIŞMAN
EMRE İŞERİ

ORCID ID
0000-0002-0142-1240

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Politik ekonomi, Neoliberal kalkınmacılık, İklim değişikliği, Kahverengi kapitalizm, Fosil bağımlılık, Yenilenebilir enerji dönüşümü

Political economy, Neoliberal developmentalism, Climate change, Brown capitalism, Fossil dependency, Renewable energy transition

the decarbonization process are determining their commitments and policies in parallel with international agreements. On the other hand, other countries have made less progress than others. Turkey, defined as a developing country, has taken various steps and has adopted action plans in line with international climate agreements. For instance, Turkey's National Renewable Energy Action Plan (2014) supports this agenda. Likewise, targets for renewable energy have been specified with a focus on sustainability in development plans (Eleventh National Development Plan, 2019). However, carbon emission rates have increased since 1990. While developments regarding the fight against global climate change and the transition to renewable energy continue, the dependence on fossil fuels continues, and a clear roadmap has not been established. Turkey, a developing economy with increasing energy demands, has found its solution in energy imports. In 2020, the country became a net importer of energy with a rate of 70.0% (IEA, 2021b). At that time, this situation concerned energy security. Reducing the effects of climate change, being a part of the international trend, and showing the adverse results of fossil fuels are all significant themes in the discussion of Turkey's decarbonization process. This study, as mentioned above, endeavors to answer the question of why it is that especially developing countries have shown limited progress in the decarbonization process by analyzing the Turkish case at the national level. In light of the background above, the main argument of this thesis is that the reason Turkey has not made sufficient progress is because of the neoliberal developmental model it has adopted. This economical approach prioritizes rapid growth which is carbon intensive and has left environmental and renewable energy policies in the background. The study examines Turkey's dependency on fossil fuels to support this argument. Data was collected from financial reports and statistics on the adverse economic effects of coal and national plans, which highlight various incentives for the coal industry. According to this analysis using qualitative and quantitative research data, the neoliberal developmentalist approach shows a negative correlation and contradictions between economic, environmental, and renewable energy policies. The resulting recommendation of this analysis is to change the status quo by adapting the current growth model into a greener capitalist development model. As a result, Turkey will be compatible with Paris targets by reducing its dependence on fossil fuels and, most significantly, gradually phasing out coal. For this reason, it has been concluded that it will be possible to change this course through the evolution of Turkey's growth model to a greener capitalist development model.

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İNGİLİZCE

127

ESPEN KJONO

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF ÇETİN

ORCID ID
0000-0002-9182-1992

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Arktik, İç politika, Dış politika

The United States, Russia, Arctic, Domestic policy, Foreign policy

ARKTİK'TE GÜÇ DİNAMİKLERİ: BÜYÜK GÜÇLERİN REKABETİNİN DÖNÜŞÜ?

POWER DYNAMICS IN THE ARCTIC: A RETURN TO GREAT POWER COMPETITION?

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından beri Arktik bölgesi, bu bölgedeki ülkelerin dayanışma içinde bulundukları bir alan özelliğindedir. Bununla birlikte, bölgede, iklim değişikliğinin etkileri görülmeye başlanmıştır ve Antarktik Okyanusundaki buzulları her yıl daha da fazla erimektedir. Bu gelişmelerin neticesinde yeni alanlar ve bu alanların barındırdığı kaynaklara erişim için yeni fırsatlar ortaya çıkmaktadır. Oluşan yeni fırsatlar, Arktik bölgesine olan ilginin artmasına yol açmıştır. Bu tez, Arktik bölgesine yönelik olarak Rusya'nın ve Amerika Birleşik Devletleri'nin iç ve dış politikalarının nasıl değişiklik gösterdiğine ilişkin detaylı bir analiz sunmaktadır. Antarktika bölgesini ele alan literatürde genelde askeri-güvenlik ya da enerji politikaları boyutlarından birine odaklanılmaktadır. Bu tez çalışması ise farklı boyutlara odaklanarak Arktik çalışmaları literatürüne katkı sunmayı amaçlamaktadır. İlgili tez A.B.D. ve Rusya'nın Antarktik bölgesine ilişkin dış ve iç politikalarını dört boyuta odaklanarak ele almaktadır. Bu dört boyut ise şu şekildedir: (i) Askeri/stratejik öncelikler; (ii) enerji güvenliği; (ii) ticaret yolları; ve (iv) uluslararası hukuka atfedilen önemin seviyesi, ve bu özelde de her iki ülkenin Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne (UNCLOS) olan yaklaşımlarıdır.

Since the dissolution of the Soviet Union, the Arctic has been a region of cooperation between the Arctic countries. However, the region is now seeing the effects of climate change and the icecaps in the Arctic Ocean are melting more and more every year. This has created an opportunity to get access to a brand-new territory and to its resources. Due to this opportunity, the interest in the Arctic has increased. This thesis will offer an in-depth analysis of how Russia`s and the United States` domestic and foreign policies in the Arctic have changed. Most of the existing research regarding the Arctic focus on either military-security or energy politics in the Arctic. This thesis aims to fill the gap within existing Arctic studies when it comes to combining several different dimensions. This thesis will be focusing on four different dimensions of U.S. and Russian foreign and domestic policies in the Arctic. These are: Military/strategic priorities; energy security; trade routes; and the level of importance of international law, in this case the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS).

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İNGİLİZCE

KALKINMA YARDIMLARININ GÖÇ ÜZERİNE ETKİLERİ: DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ ÖRNEĞİ

IMPACTS OF DEVELOPMENT AID ON MIGRATION FLOWS: CASE OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF THE CONGO

EVELYNE GASPER RWEBUGISA

DANIŞMAN
DOÇ. DR. AYSELİN GÖZDE YILDIZ

ORCID ID
0000-1-8845-2367

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Avrupa Birliği, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Göç, Kalkınma yardımı, Yoksulluk

European Union, Democratic Republic of the Congo, Migration, Development aid, Poverty

Uluslararası bağışçılar tarafından sağlanan kalkınma yardımı, her zaman alıcı/faydalanıcı ülkelerin kalkınmasını desteklemek ve geliştirmek ve ayrıca uluslararası göçü engellemek için önemli bir politika aracı olmuştur. Avrupa Birliği (AB), yardım alan ülkelerde barış, güvenlik ve ekonomik kalkınmayı sürdürmek için kalkınma yardımını kullanan en büyük bağışçı kuruluşlardan biridir. AB'nin kalkınma yardımı aynı zamanda AB'ye yönelik göç akışlarını da engellemeyi amaçlamaktadır. Avrupa'ya yönelen birçok göçmenin menşe ülkesi olan Demokratik Kongo Cumhuriyeti (DKC), AB'nin kalkınma yardımı alan ülkelerin başında gelmektedir. Bu tez, Avrupa Birliği'nin DKC'ye sağladığı kalkınma yardımının DKC'den AB üye ülkelerine olan göç akımlarını nasıl ve ne ölçüde etkilediğini anlamayı amaçlamaktadır. Buna göre, AB'nin kalkınma yardımının, yoksulluğu ortadan kaldırarak ve sürdürülebilir büyüme ile ekonomiyi geliştirerek DRC'deki göçü engellemede önemli bir etkisinin olup olmadığı incelenecektir. Tez, kalkınma yardımlarının yaşam koşullarını ve ekonomik kalkınmayı iyileştirmesi anlamında hem olumsuz hem de olumlu etkiler yarattığını, ancak göçün azaltılmasında göreceli olarak küçük bir rol oynadığını açıklamaktadır.

Development aid provided by the international donors has always been a significant policy tool to support and improve the development of recipient countries and also curb outward international migration. The European Union (EU) ranks as one of the largest donor organizations that has been utilizing the development aid to maintain peace, security, and economic development in the recipient countries. EU's development aid also aims to curb migration flows towards EU. The Democratic Republic of the Congo (DRC), as a country of origin for many migrants fleeing to Europe, is amongst the top countries that receive EU's development aid. This thesis aims to understand how and to what extend the development aid provided by the EU to the DRC affects the migration flows from the DRC to the EU member states. Accordingly, it seeks to examine the EU's development aid policy in terms of understanding whether or not the delivery of aid has a significant impact on curbing migration from the DRC by eradicating poverty and improving the economy with sustainable growth. It elucidates that development aid yields both negative and positive impacts in the sense that it does improve the living conditions and economic development on one hand, but it plays relatively a minor role in reducing migration.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

MURAT TEKBAŞ

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLAVER ARIKAN AÇAR

ORCID ID
0000-0001-8582-329X

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Çin'inin Stratejik Kültürü, Güvenlik, Çin-Amerika İlişkileri

China's Strategic Culture, Security, Sino-US Relation

ÇİN STRATEJİK KÜLTÜRÜNÜ ANLAMAK: ÇİN'İN GÜVENLİĞE YAKLAŞIMININ KRİTİKSEL BİR İNCELEMESİ

UNDERSTANDING CHINESE STRATEGIC CULTURE: A CRITICAL ASSESSMENT OF CHINA'S APPROACH TO SECURITY

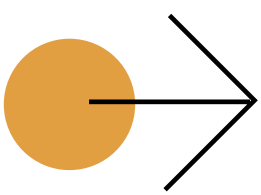
Çin'in güvenliğe olan yaklaşımı ve bunlara takiben gelen stratejik davranışı, savunmayı ve reel politiği yansıtan, ülkenin kendisinden gelen kültürel ve askeri-stratejik geleneklerin tesiri altındadır. Son birkaç on yıldır Çin stratejik kültürünün doğasının sadece savaşçı yahut salt savunmacı olduğu yönündeki söylem ülkenin belirgin kompleksitesinin karikatürize edilmiş tek boyutlu bir temsilidir. Çin'in stratejik davranışı özelinde görüldüğü iddia edilen agresif stratejik davranış Çin'in felsefi öğretileri (savunma odaklı kolu meydana getiren) ve bu söz konusu öğretilerin tesirini indirgeyen stratejik prensiplerine ve esaslarına (realpolitik kolunu meydana getiren) bakarak diyalektik bir bağdaşığımda yorumlanmalıdır. Bu varsayımların yansımalarının en iyi şekilde ortaya çıktığı söylenebilecek vakanın Çin-ABD ilişkileri olduğu söylenebilir. ABD'nin Çin'in stratejik kültürüne olan yetersiz kalan kavrayışı onu güçlenen bir Çin ile kurmaya çalıştığı stratejik girişimlerde uyumsuzluk sorunu çekmesine sebep olurken, Çin ise ABD ile stratejik girişimlerinde göstermiş olduğu tutumu geliştirmeye ve adapte edilebilir kılmakla kalmayıp kendinden emin duruşunu arttırarak devam ettirmiştir. Çin ABD'nin başarısızlıkları ve muhakemesindeki boşlukların yaratmış olduğu fırsatları özellikle askeri-diplomatik ilişkilerde kendi çıkarına yönelik kullanarak yükselen tehdit algılarına sebep olmuştur. Bu zemin üzerinde tez makro seviyede Çin stratejik kültürünün Çin'in uluslararası ilişkileri bağlamında ortaya koyduğu stratejik güvenlik davranışının üzerindeki etkisine yönelik eleştirel bir anlayış getirmeyi amaçlamaktadır. Buna yönelik yöneltilen soru ise Çin'in yükselişi bağlamında Çin stratejik kültürünün nasıl ABD ile olan etkileşimlerini (1990'dan 21. yüzyılın ilk on yılının sonuna kadar) etkilediği üzerinedir. Teorik olarak birinci stratejik kültür jenerasyonel çalışmalarının yaklaşımı seçilmiştir.

China's strategic behavior is rooted in and under the influence of the country's very own cultural and military-strategic traditions. What has for the last few decades are said to be indicative of a bellicose or purely defensive nature in the case of China's strategic culture is only one dimensionally drawn caricaturistic representation of the country's evident complexity. The alleged strategic posture and behavior of aggressiveness claimed of being seen in the Chinese strategic behavior for a number of years should be interpreted in line with a dialectic duality between China's philosophical tenets (constitutive of the defensive strand) and strategic principles and guidelines (constitutive of the realpolitik strand) that counteract. One case where these postulations seem to have founded their best reflections is the Sino-US relations. While the US, with its inadequate understanding of China's strategic culture, had come to experience a dissonance in its strategic engagements with a China rising in power, the latter was steadily developing and adapting its manner of strategic engagements with the US whilst getting assertive. China's use of the US' failings and gaps in judgments for its own benefit had resulted in heightened threat perceptions, especially, in their military-diplomatic affairs. Building on such a backdrop, the research question of this thesis, which aims at its macro-level to bring a critical understanding with respect to the impact of China's strategic culture over China's strategic security behavior in the context of international relations, is how does China's strategic culture affects its interactions with the United States in the context of the former's rise in prominence (from the 1990s until the end of the first decade of the 21st century)? To that end, this thesis takes the first generation of strategic culture theory as the approach to enquire about the above matters of concern and controversy.

lee

ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN

ANABİLİM DALI

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

FİNANS
İNGİLİZCE

131

MELİS GÜLTEKİN

DANIŞMAN
PROF. DR. MEHMET UMUTLU

ORCID ID
0000-0003-1353-2922

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Finansal Gelişme, Finansal Açıklık, Ekonomik Büyüme, Eşbütünleşme, Vektör Hata Düzeltme Modeli

Financial Development, Financial Openness, Economic Growth, Cointegration, VECM

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE FİNANSAL GELİŞME ÜZERİNE ÇALIŞMALAR

ESSAYS ON FINANCIAL DEVELOPMENT IN EMERGING COUNTRIES

Finansal gelişme, özellikle gelişmekte olan ülkelerin ekonomik büyümesinde oldukça önemli bir role sahiptir. Bir ülke finansal gelişimini arttırabilirse, o ülkedeki tasassruf birikiminin, kredilere erişiminin, üretkenliğinin ve dolayısıyla zenginliğinin olumlu yönde etkilenmesi beklenmektedir. Bu tezin birinci bölümünde, finansal gelişmenin tanımı ve belirleyici faktörleri anlatılmıştır. Ayrıca, finansal gelişmenin ekonominin çeşitli yönleri üzerindeki etkileri nedeniyle, nasıl gerçekleştireleceğini ve sürdürülebileceğini kavramak oldukça önemli olduğundan, gelişmekte olan ülkeler için finansal gelişmenin neden gerekli olduğuna da değinilmektedir. İkinci bölümde ise, finansal açıklık ve finansal gelişme arasındaki ilişki panel veri regresyonu kullanarak 27 gelişmekte olan ülke için 1996-2016 yılları arasında analiz edilmektedir. Özellikle sermaye hesabı açıklığı, menkul kıymetler piyasa açıklığı ve ticaret açıklığı olmak üzere üç farklı finansal açıklık ölçüsü üzerinde durulmaktadır. Bu konu, yatırım projeleri için çok ihtiyaç duyulan sermayeye daha kolay erişmeyi ve finansal sistemlerini güçlendirmeyi hedefleyen gelişmekte olan ülkeler için oldukça önemlidir. Çalışmada, finansal gelişme üç farklı rasyo kullanılarak hesaplanmaktadır; piyasa kapitalizasyonu / GSYİH, likidite yükümlülükleri / GSYİH ve özel krediler / GSYİH. Aynı zamanda bu bölümde, sermaye hesabı ve ticaret açıklığı değişkenleri için alternatif ölçütler de kullanılmaktadır. Bu bölümün literatüre katkısı ise menkul kıymetler piyasası açıklığını ölçmek için kullanılan sermaye akışına dayalı ve değerlemeye dayalı değişkenlerin daha önce finansal gelişmeyi açıklamaya çalışan literatürde kullanılmamış olmasıdır. Amprik sonuçlar, ticaret ve sermaye hesabı açıklığının finansal gelişmeyi etkileyen temel faktörler olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar alternatif finansal açıklık ve finansal gelişme değişkenlerinin kullanılmasına ve kurumsal kalite ile onun alt bileşenlerinin etkilerinin kontrol edilmesine karşı duyarlı değildir. Bu bölümün sonuçları, fonlara daha kolay ve daha ucuz erişim için finansal piyasalarının derinliğini arttırmaya çalışan gelişmekte olan piyasalardaki karar vericiler için önemli bulgular içermektedir. Üçüncü bölümde, yine 27 gelişmekte olan ülke için Johansen-Fisher panel eşbütünleşme yöntemi kullanılarak, ekonomik büyüme ile finansal gelişme arasındaki uzun dönem ilişkisi incelenmektedir. Ekonomik büyüme ve finansal gelişme arasındaki nedensellik ilişkisinin yönü de araştırılmaktadır. Finansal gelişmenin ölçülmesinde Svirydzenka (2016) tarafından geliştirilen finansal gelişme endeksi ve ayrıca bu endeksin iki alt bileşeni kullanılmaktadır; finansal kurumlar endeksi ve finansal piyasalar endeksi. Bu sayede ekonomik büyümenin finansal gelişme ile hangi kanallar aracılığı ile uzun vadede ilişkisi olduğunun bulunması hedeflenmiştir. Bu yeni çok boyutlu değişken, finansal gelişmenin daha kapsamlı bir şekilde tanımlanmasını sağlamaktadır. Amprik sonuçlar, ekonomik büyüme ile finansal gelişme endeksinin ve alt endekslerinin arasında uzun dönemde önemli bir ilişki olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, panel vektör hata düzeltme modelinden elde edilen sonuçlar, ekonomik büyüme ile finansal gelişme endeksi arasında tek yönlü bir nedensellik olduğunu ancak ekonomik büyüme, finansal piyasalar ve kurumlar endeksleri arasında ise çift yönlü bir nedensellik olduğunu göstermektedir. Benzer sonuçlar Pedroni ve Kao (1999) panel eşbütünleşme testleri ile de elde edilmiştir. Sonuçlar, hem finansal piyasaların hem de finansal kurumların uzun vadede ekonomik büyüme üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu bölümün sonuçları ekonomik büyümeyi arttırmaya çalışan gelişmekte olan ülkelerdeki karar vericiler için önemli çıkarımlar sağlamaktadır.

Financial development plays a part in the enhancement of growth, and its goal is to decrease poverty. If a country develops its financial system, it will improve its functions by improving public services, productivity, wealth, and increasing savings, and access to credits. In the first chapter of this dissertation, financial development and its determinants are explained in detail. It is discussed why financial development is important for emerging countries, and how it can be accomplished and sustained. In the second chapter, the association between financial development and financial openness is analyzed by using panel data regression for 27 emerging countries from 1996 to 2016. The second Chapter especially emphasizes three different financial openness measures which are trade, capital account and stock market openness. This issue is particularly important for emerging markets trying to improve their financial system to raise much-needed capital for investment projects. The financial development variable is measured by three different ratios: stock market capitalization/GDP, liquid liabilities/GDP, and private credits/GDP. Alternative measures are also employed for trade and capital account openness. Moreover, capital flow-based and valuation-based variables used in this chapter for measuring stock market openness have not been employed to explain financial development in the literature before. Empirical results suggest that openness to trade and openness to the capital account are the key factors for accomplishing financial development. These outcomes are also robust to the use of alternative financial development

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOKTORA

MELİS GÜLTEKİN

DANIŞMAN

PROF. DR. MEHMET UMUTLU

ORCID ID

0000-0003-1353-2922

AKADEMİK YIL

2021-2022

ANAHTAR KELİMELER

Finansal Gelişme, Finansal Açıklık, Ekonomik Büyüme, Eşbütünleşme, Vektör Hata Düzeltme Modeli

Financial Development, Financial Openness, Economic Growth, Cointegration, VECM

and financial openness variables and after controlling for institutional quality and its sub-components. The results of this chapter will have implications for policymakers in emerging markets who endeavor to raise the depth of their financial markets for easier and cheaper access to funds. In Chapter Three, the long-run association between financial development and economic growth is investigated by performing the Johansen-Fisher panel cointegration method for 27 emerging countries between the years 1980 to 2018. The Vector Error Correction Method (VECM) is also applied to determine the direction of a causal relationship between economic growth and financial development The two components of the overall financial development index developed by Svirydzenka (2016) (financial institutions index and financial markets index) are used to discover through which channels economic growth has a long-term association with financial development. This multi-dimensional variable explains the nature of financial development more inclusively than other alternative measures. This chapter's empirical outcomes suggest that there is a significant long-run relationship between economic growth, the overall financial development index, and its sub-indices. Likewise, outcomes from panel VECMs display a unidirectional causality between economic growth and the overall financial development index whereas bidirectional causality occurs among economic growth, financial institutions and financial markets indices. These outcomes are also robust to the use of Pedroni and Kao panel cointegration tests. The outcomes reveal that both financial markets and financial institutions have a significant effect on economic growth in the long run. Hence, the results of this chapter have implications for policymakers in emerging markets who try to develop economic growth.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN
İNGİLİZCE

133

REMZİ CİHAN CELEN

DANIŞMAN
DOÇ. DR. OĞUZ KARAHAN

ORCID ID
0000-0003-0959-5824

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Denetin, Borsa İstanbul, Hisse senedi, Hissedarlar

Audit, Istanbul Stock Exchange, Stock, Stakeholders

BORSA İSTANBUL ŞİRKETLERİNDE DENETÇİ FİRMA DEĞİŞMESİNİN HİSSE SENEDİ GETİRİLERİNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

AN ANALYSIS ON THE EFFECT OF AUDIT FIRM CHANGE ON STOCK RETURNS FOR BORSA ISTANBUL COMPANIES

Bu çalışmanın amacı, şirketlerin hisse senedi getirileri ile Borsa İstanbul'da değişen denetim firması duyurusu arasındaki ilişkiyi incelemektir. Firmaların bazıları yerel denetim şirketleri ile çalışırken, diğerleri uluslararası (Dört Büyük) denetim şirketleri ile çalışabilir. BİST TUM endeksinde yer alan firmalar olay çalışması metodolojisi kullanılarak analiz edilmektedir. Her firma için çalıştıkları denetim firmaları ve hisse senedi getirileri analize dahil edilir. Analiz sonuçları, ilgili dönemlerde Borsa İstanbul'un beklenen getirisine göre yorumlanmıştır. Şirketler denetim firmalarını zorunlu veya isteğe bağlı olarak değiştirirler. Analizde 2008-2020 yılları arasında borsada işlem gören şirketlerin denetim firmalarının değişimi esas alınmıştır. Çalışmada denetim firması değişikliklerinin ve duyurularının piyasada nasıl fiyatlandığı analiz edilmektedir.

The aim of this study is to analyze the relationship between stock returns of companies and the announcement of switching audit firm in Borsa Istanbul. Some of firms work with local audit companies, while others may work international (Big Four) audit companies. Firms included in BIST TUM index are analyzed using event study methodology. For each firm, the audit companies they work with and their stock returns are included in the analysis. The results of the analysis are interpreted according to the expected return of Borsa Istanbul in the relevant periods. Companies change their audit firms on a mandatory or optional basis. In the analysis, the audit firms switch of the companies which are listed on the stock exchange are taken as basis between 2008 and 2020. In the study, how audit firm changes and announcements are priced in the market is analyzed.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN
TÜRKÇE

134

YAĞIZ YANGAL

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ PERVİN ERSOY

ORCID ID
0000-0001-8196-0158

AKADEMİK YIL
2021-2022

ANAHTAR KELİMELER
Uluslararası Denizyolu Taşımacılığı, Uluslararası Ticaret, Türkiye Ekonomisi, Denizyolu, Nakliye, ANOVA

International Maritime Transportation, International Trade, Turkish Economy, Maritime, Transportation, ANOVA

TÜRKİYE'DE 2017 – 2021 YILLARI ARASINDA ULUSLARARASI DENİZYOLU TAŞIMACILIĞININ ULUSLARARASI TİCARETTEKİ YERİ VE ÖNEMİ

THE PLACE AND IMPORTANCE OF INTERNATIONAL TRADE IN INTERNATIONAL MARITIME TRANSPORTATION BETWEEN 2017–2021 IN TURKEY

Uluslararası denizyolu taşımacılığı, devletlerin ekonomilerinin gelişmesinde , politik ve sosyal olayların düzenlenmesinde ve süreç içerisinde şekil almasında çok büyük öneme sahip olmaktadır. Bunun en büyük kanıtı olarak ülke nüfuslarının deniz kıyılarında ve limanların etraflarında yoğunluk göstermeleri belirtilebilir. Bu kesinlikle tesadüfi bir durum değildir. Ülkelerin sahip oldukları deniz kıyıları ülkelerin gelişmesinde ve ülke halkının refah düzeyinin yükselmesinde katalizör görevi görmüştür. Günümüz dünyasında da bu durum farklılık göstermemektedir. Uluslararası denizyolu taşımacılığının sorunsuz ve aksaksız yürütülmesini amaçlayan ülkeler, güçlü bir donanma oluşturmayı amaç edinmekte ve ticaret rotalarını bu şekilde korumaktadırlar. Denizyolu taşımacılığı önemini sürdürmekte ve gün geçtikçe denizyolunun taşıdığı ürün miktarı artış göstermektedir. Günümüzde uluslararası denizyolu taşımacılığı modu ile yapılan ticari aktiviteler aynı zamanda, devletlerin uluslararası ticaretlerindeki durumlarına ayna tutmaktadır. Bu tez çalışması, denizyolu taşımacılığı konusu alanındaki araştırmaları göz önünde bulundurarak uluslararası denizyolu taşımacılığının Türkiye'nin limanları bazında uluslararası ticaretindeki yerini ve önemini ortaya koymak amacıyla oluşturulmuştur. Bu amaçla ilk bölümde Lojistik kavramına ve denizyolu taşımacılığı ve tarihçesine değinilmiştir. Uluslararası denizyolu taşımacılığı diğer taşımacılık modlarıyla kıyaslanarak avantajlarına ve dezavantajlarına vurgu yapılmıştır. İkinci bölümde ise uluslararası denizyolu taşımacılığının devlet ekonomisinin üstündeki ektilerine değinilmiş ve uluslararası ticaret ile devlet ekonomilerinin ilişkileri ele alınmıştır. Son bölümde ise Türkiye'deki uluslararası denizyolu taşımacılığının uluslararası ticaretteki yeri ve önemi ile alakalı ampirik bir araştırmayla incelenmiştir. Tez çalışmasının araştırma bölümünde, Anova analizine başvurulmuştur. Yapılan analizler sonucunda Türkiye limanları arasında toplam ihracat ve ithalat verileri değişkeni seneler içerisinde incelendiğinde anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir.

International maritime transport is of great importance in the development of the economies of the scales, in the regulation of political and social events and in shaping them in the process. As the proof of this, it can be stated that the population of the country is concentrated on the sea coasts and around the ports. The sea coasts of the countries have acted as a catalyst for the development of the states and increase the welfare level of the people in country. In today's world, this situation is no different. Countries aiming the smooth and uninterrupted conduct of international maritime transport. Thus they are aiming to establish a strong navy and protect their trade routes in this way. Maritime transportation continues to be important and the amount of products carried by the seaway is increasing day by day. Today, commercial activities carried out with the international maritime transport mode also mirror the situation of states in their international trade. This thesis research was created in order to reveal the place and importance of international maritime transport in Turkey's international trade, taking into account the researches in the field of maritime transport. For this purpose, in the first part, the concept of logistics and maritime transport and its history are mentioned. The advantages and disadvantages of international maritime transportation are compared with other transportation modes. In the second part, the effects of international maritime transport on the state economy are mentioned and the relations between international trade and state economies are discussed. In the last part, the place and importance of international maritime transport in Turkey in international trade has been examined with an empirical research.In the research part of the thesis, ANOVA analysis was applied. As a result of the analyzes made, significant differences were observed when the total export and import data variable between Turkish ports was examined over the years.

YAŞAR ÜNİVERSİTESİ
lee LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

lee

LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ